

MÄKITALO
ASIANAJOTOIMISTO

Tuulivoimaa koskevaa oikeuskäytäntöä 2015 - 2018

MÄKITALO

ASIANAJOTOIMISTO

Asiasanat

5 dB:n häiritsevyyskorjaus

Aluevaraus (*valitusperusteena se, että kaavan aluevaraukset eivät ole MRL:n säännösten mukaiset*)

Asemakaava

Asiakirjajulkisuus

Esteellisyys (*Valittajat vedonneet asiaa valmistelleiden virkamiesten esteellisyyteen jonka perusteella päätös on lainvastainen.*)

Etäisyys (*Valitusperusteena se, että tuulivoimalat ovat sijoittuneet liian lähelle asutusta*)

Kaavan laatimisvelvollisuus

Infraääni

Jää

Kahden kilometrin etäisyys

Kunnallisia

Kuuleminen (*Valitusperusteena se, että kuuleminen asian valmistelusta ei ole tapahtunut asianmukaisesti*)

Kohtuuton haitta (*Valitusperusteena MRL 39 §:n tarkoittama kohtuuton haitta*)

Lentoeste

Linnusto (*Valittajat ovat vedonneet linnustoon kohdistuviin haitallisiin vaikutuksiin*)

Lunastuslupa

Luonnonsuojelu

Maisema (*Valitusperusteena haitalliset maisemavaikutukset*)

Melu (*Valitusperusteena tuulivoimaloiden aiheuttamat haitalliset meluvaikutukset tai äänenmallinnusten virheellisyys*)

Melumoodi

Menettelyvirhe (*Vedottu siihen, että valituksenalaisen päätöksen valmistelussa on tapahtunut menettelyvirhe*)

Osayleiskaava

Poikkeamislupa

Puolustusvoimat

Rakennuslupa

Selvitykset *Vedottu siihen, että hankkeen valmistelussa laaditut selvitykset ovat puutteellisia*

Sähkönsiirtojohto *Valitusperusteena se, että sähkönsiirtojohto tai muu maakaapeli on sijoitettu lainvastaisesti*

Suunnittelutarveratkaisu

Syöttötariffi (*kiintiöpäätöksiä ja syöttötariffijärjestelmää koskevat valitukset*)

Sähkömaakaapelin sijoittaminen

Terveysvaikutukset *Valitusperusteena se, että hankkeesta aiheutuu haitallisia terveysvaikutuksia*

Tie (*tieoikeuksiin liittyvät valitukset*)

Toimenpidelupa

Tuulivoimamaakuntakaava

Vaihemaakuntakaava

Valitusoikeus (*Päätöksessä on käsitelty valitusoikeuden olemassaoloa*)

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet (*Valitusperusteena se, että päätös on valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden vastainen*)

Välke (*Valitusperusteena tuulivoimaloiden aiheuttamat haitallisena pidetyt välkevaikutukset*)

Ylimääräinen muutoksenhaku

Ympäristölupa

Yhteisvaikutukset (*Valitusperusteena päätöksessä olevan hankkeen sekä muiden alueella olevien hankkeiden yhteisvaikutukset, jotka ovat lainvastaisia*)

Ympäristövaikutusten arviointimenettely *Vedottu siihen, että hankkeessa ei ole suoritettu ympäristövaikutusten arviointimenettelyä tai että YVA-menettely on suoritettu lainvastaisesti*

Valitus hylätty

Valitus hyväksytty (*Valitus on hyväksytty osin tai kokonaan*)

Viivästymishyvitys

Voimalatyypit

AHVENANMAAN HALLINTO-OIKEUS 21.7.2016 82/2016

Valitus rakennusluvasta

Diaarinumero	2015/89
Antopäivä	21.7.2016
Ratkaisun numero	82/2016
Vireilläoloaika	12 kuukautta
Päätös, johon haettu muutosta	Brändön rakennustekninen lautakunta 7.7.2015 Rakennustekninen lautakunta on myöntänyt Asterholma Vindenergi Ab:lle rakennusluvan 2,8 MW:n tuulivoimalan rakentamiseen.
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus on hyväksynyt valituksen, kumonnut valituksenalaisen päätöksen sekä saattanut asian lautakunnalle uudelleen käsiteltäväksi.

Valittajat ovat vaatineet, että lautakunnan päätös kumotaan ja rakennuslupahakemus hylätään. Perusteluinaan valittajat ovat esittäneet, että valittajat eivät useista pyynnöistä huolimatta ole saaneet tutustua rakennuslupa-asiakirjoihin. Kun valittajat ovat pyytäneet saada tutustua asiakirjoihin, kunta on ilmoittanut että heiltä puuttuu tekniset apuvälineet lähettääkseen asiakirjat, eikä kunta ole antaneet valittajille mahdollisuutta tutustua aineistoon kunnan kansliassa. Hankkeen sijoitus aiheuttaa häirtää herkälle saaristoympäristölle, sillä se hallitsisi maisemakuvaa.

Hallinto-oikeus totesi, että vaikka rakennuspaikalla sijaitsee jo jonkun verran infrastruktuurista rakennelmaa, rakennettava tuulivoimala olisi kuitenkin kokonsa ja ympäröivän herkän saaristomaiseman vuoksi maisemallisesti hallitseva myös pitkältä etäisyydeltä. Lähin asutus sijaitsee 700 metrin etäisyydellä rakennuspaikasta. Kun otetaan huomioon hankkeesta aiheutuvat maisemalliset vaikutukset sekä tuulivoimaloiden ominaisuudet suhteessa vallitsevaan ympäristöön, hanketta ja sen vaikutuksia tulisi arvioida laajemmin suhteessa maankäyttöön kuin tavallisessa rakennuslupamenettelyssä. Hallinto-oikeuden mukaan kyse on hankkeesta joka vaatii Ahvenanmaan lainsäädännön (plan- och bygglagen) 10 § mukaista yksityiskohtaisempaa kaavallista suunnittelua. Hallinto-oikeus kumosi lautakunnan päätöksen ja palautti asian uudelleen käsiteltäväksi.

Asiasanat: rakennuslupa – maisema – valitus hyväksytty

HELSINGIN HALLINTO-OIKEUS 27.9.2016 16/1061/3

Valitus Energiaviraston päätöksestä

Diaarinumero	01760/16/7205
Antopäivä	27.9.2016
Ratkaisun numero	16/1061/3
Vireilläoloaika	9 kuukautta
Päätös, johon haettu muutosta	Energiaviraston päätös 29.1.2016 1590/716/2015 Energiavirasto on päätöksellään jättänyt A:n oikaisuvaatimuksen tutkimatta ja hylännyt asiavirheen korjaamista koskevan vaatimuksen koskien Energiaviraston 18.12.2015 tekemää päätöstä.
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus hylkäsi valituksen..

Valittaja on vaatinut, että Energiaviraston tutkimatta jättämispäätös on kumottava ja asia on palautettava Energiavirastolle uudelleen käsiteltäväksi.

Metsähallitus on aikoinaan jättänyt Energiavirastolle X tuulivoimapuistoa koskevan kiintiöhakemuksen. Tuulivoimapuisto sijoittuu pääasiassa B:n kunnan alueelle ja osin C:n kunnan alueelle. Oikaisuvaatimuksen mukaan voimalaitoksista suurin osa näyttää tulevan B:n koillispuolelle, mistä on haittaa suurelle osalle asuinrakennuksia ja lomarakennuksia ja niissä asuville ihmisille. Kaksi hakemuksessa eritellyistä tuulivoimapuistoista sijoittuvat B:n kunnan alueelle, mutta liittyvät olennaisesti Energiaviraston hyväksymään hankkeeseen B:n kunnan ja C:n kunnan hyväksymässä osayleiskaavassa esitetyillä perusteilla.

Valittaja katsoo, että hanke kokonaisuudessaan aiheuttaa haittaa siten, että hänellä on asiassa hallintolain 11 §:n mukainen asianosaisasema. Valittaja on esittänyt perusteluinaan hallintolain 11 §:n mukaiselle asianosaisasemalleen Metsähallituksen kiintiöpäätösasian käsittelyssä ainoastaan, että suunnitellut X:n tuulivoimapuistot aiheuttavat haittaa B:n koillispuolen suurelle osalle asuinrakennuksia ja lomarakennuksia ja niissä asuville ihmisille.

Hallinto-oikeus totesi, että kiintiö- tai syöttötariffijärjestelmään hyväksymispäätöksillä ei ratkaista maankäyttö-, rakentamis- tai toimenpidelupakysymyksiä. Kiintiöpäätöksellä ei itsessään ole minkäänlaisia ympäristövaikutuksia, vaan sillä ainoastaan varataan sähkön tuottajalle tietty kiintiö tuulivoimaloille syöttötariffijärjestelmässä maksettavasta tuotantotuesta. Kiintiöpäätöksellä ei näin ollen katsottu olevan vaikutusta valittajan oikeuteen, etuun tai velvollisuuteen hallintolain 11 §:n tarkoittamalla tavalla.

Energiaviraston on siten tullut jättää valittajan oikaisuvaatimus tutkimatta. Hallinto-oikeus hylkäsi valituksen.

Asiasanat: syöttötariffi – valitus hylätty

HELSINGIN HALLINTO-OIKEUS 6.2.2018 18/0069/3

Valitus Energiaviraston päätöksestä

Valittaja

Diaarinumero	13975/16/7205
Antopäivä	6.2.2018
Ratkaisun numero	18/0069/3
Vireilläoloaika	28 kuukautta
Päätös, johon haettu muutosta	Energiavirasto on 5.10.2016 tekemällään päätöksellä dnro 1062/712/2016 peruuttanut X tuulivoimalaitoksen syöttötariffijärjestelmään hyväksymisestä 29.2.2016 tekemänsä päätöksen.
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus hylkäsi valituksen.

Valittaja, tuulivoimalaitos, on vaatinut, että Energiaviraston päätös peruuttaa uusiutuvilla energialähteillä tuotetun sähkön tuotantotuesta annetun lain (tuotantotukilaki) 15 §:n 1 momentin perusteella tehty päätös on kumottava ja poistettava tuotantotukilain 20 §:n 1 momentin perusteella. Valittaja on lisäksi vaatinut suullisen käsittelyn järjestämisen.

Valittaja on ilmoittanut tuotantotukilain mukaisen syöttötariffijärjestelmän hyväksymishakemuksessa 24.2.2016, että voimalaitoksen suunniteltu kaupallisen käyttöönoton ajankohta on 31.3.2016. Energiavirasto on päätöksellään 29.2.2016 hyväksynyt valittajan tuulivoimalaitoksen syöttötariffijärjestelmään, sillä perusteella että voimalaitos on valmis käyttöönottoon 31.3.2016.

Valittaja on ilmoittanut Energiavirastolle rakennusaikataulun viivästyisestä huhtikuun alussa 2016. Ilmoituksen mukaan viivästys on johtunut äärimmäisistä sääolosuhteista sekä kommunikaatiossa tapahtuneesta inhimillisestä virheestä. Huomioon ottaen, että rakennusaikataulu on hyväksymispäätöksen jälkeen annetun arvion mukaan ollut viivästyneenä yli vuoden helmikuussa 2016 ilmoitetusta, on ilmeistä, että valittajan Energiavirastolle hakemuksen käsittelyn yhteydessä antamat tiedot ovat olleet puutteellisia ja virheellisiä. Energiavirastolle annettujen tietojen puutteellisuus tai virheellisyys on johtanut siihen, että virasto on tehnyt hyväksymispäätöksen, jota se ei olisi tehnyt, jos sillä olisi ollut käytettävissään riittävät ja oikeat tiedot hankkeen rakennusaikataulusta ja rakentamisen edistymisestä.

Hallinto-oikeus totesi, että valittajan voidaan katsoa toimineen vähintäänkin tuottamuksellisesti jättäessään toimittamatta Energiavirastolle todelliset tiedot hankkeen aikataulusta. Virheellisen ja puutteellisen tiedon perusteella tehty hyväksymispäätös ei ole aikaansaanut valittajalle oikeutettuja odotuksia päätöksen pysyvyyteen. Energiavirasto on voinut tuotantotukilain 20 §:n 1 kohdan nojalla peruuttaa tekemänsä hyväksymispäätöksen. Hallinto-oikeus hylkäsi valituksen.

Asiasanat: syöttötariffi – valitus hylätty

HÄMEENLINNAN HALLINTO-OIKEUS 28.4.2015 15/0158/2

Valitus rakentamisen suunnittelutarveratkaisusta

Diaarinumero	01343/14/4112
Antopäivä	28.4.2015
Ratkaisun numero	15/0158/2
Vireilläoloaika	11 kuukautta
Päätös, johon haettu muutosta	Hartolan ympäristölautakunta 8.5.2014 § 20, annettu julkipanon jälkeen 15.5.2014. Hartolan ympäristölautakunta on hyväksynyt Ilmatar Hartola Oy:n suunnittelutarveratkaisua koskevan hakemuksen kahden 2 - 5 megawatin nimellistehoisen tuulivoimalan rakentamiseksi Hartolan kunnan Putkijärven kylässä sijaitsevalle tilalle Seesvaara RN:o 5:35. Ympäristölautakunta on hyväksynyt hakemuksen asettamalla suunnittelutarpeelle ehtoja.
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus hylkäsi valituksen.

Valittajat ovat ensisijaisesti vaatineet, että päätös on kumottava ja suunnittelutarveratkaisuhakemus hylättävä haitallisten vaikutusten ja virheellisten selvitysten perusteella. Toissijaisesti valittajat ovat vaatineet, että päätös on kumottava, suunnittelutarveratkaisuhakemus hylättävä ja hankkeen toteuttamismahdollisuudet selvittävä kaavoitusmenettelyssä. Päätöstä ei ole perusteltu lain edellyttämällä tavalla, eikä päätöksessä ole käsitelty muistutuksissa esitettyjä näkökohtia. Lisäksi valittajat väittävät, että tuulivoimaloita ja rakennuspaikkoja ei ole yksilöity selvittääkseen niiden aiheuttamat meluvaikutukset, laadittu melumallinnus sekä ympäristö- ja maisemaselvitys ovat puutteellisia, vaikutukset tiestöön ja välke- ja varjostushaittoja ei ole selvitetty, ja että hankkeen yhteisvaikutukset johtavat MRL137 ja 172 §:issä tarkoitettuun merkittävään rakentamiseen mikä vaatii kaavan laatimista.

Asiassa on kysymys kahden 3 - 5 megawatin nimellistehoisen tuulivoimalan rakentamisesta joiden napakorkeus on 140 metriä ja kokonaiskorkeus 203 metriä. Suunnittelualue on tavanomaisessa maa- ja metsätalouskäytössä. Suunnitelma-alueesta noin 1,7 kilometrin etäisyydellä kaakkoon sijaitsevan järven rannalla sijaitsee seitsemän loma-asuntoa. Lounaan suunnassa lähimmillään reilun kolmen kilometrin etäisyydellä sijaitsevan järven rannoilla on yli 20 loma-asuntoa. Noin 1,2 kilometrin etäisyydellä tuulivoimaloista sijaitsee 10 rakennusta, joita käytetään pääasiassa vakituiseen asumiseen. Lähin asuinrakennus sijaitsee 800 metrin etäisyydellä tuulivoimalasta.

Hallinto-oikeus totesi, että vaikka tuulivoimalat erottuvat maisemasta ja näkyvät usean kilometrin päähän, tämä ei kuitenkaan sellaisenaan merkitse kohtuutonta haittaa asutukselle ja muulle ympäristölle. Alueella ei ole erityisiä rakentamispaineita, ja kun otetaan huomioon tuulivoimahankkeiden koko ja hankealueiden välinen etäisyys, hankkeilla ei voida ennalta arvioiden katsoa olevan sellaisia yhteisvaikutuksia, että niitä olisi tullut tarkastella samanaikaisessa kaavamenettelyssä esimerkiksi tuulivoimaosayleiskaavalla. Hankkeesta ympäristölle ja asutukselle aiheutuvia vaikutuksia on hakijan laatimien melu-, välke- ja ympäristöselvitysten perusteella voitu riittävällä tavalla arvioida suunnittelutarveratkaisumenettelyssä. Hanke ei aiheuta haittaa kaavoitukselle ja alueiden käytön muulle järjestämiselle.

Asiasanat: suunnittelutarveratkaisu – kohtuuton haitta – selvitykset – melu – välke – valitus hylätty

HÄMEENLINNAN HALLINTO-OIKEUS 18.11.2015 15/0484/2

Valitus ympäristövaikutusten arviointimenettelystä

Diaarinumero	02589/15/5199
Antopäivä	18.11.2015
Ratkaisun numero	15/0484/2
Vireilläoloaika	2 kuukautta
Päätös, johon haettu muutosta	Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY-keskus) päätös 16.9.2015 KESELY/3/07.04/2014. Keski-Suomen ELY-keskus päätti, ettei Ilmatar Windpower Oyj:n Kyyjärven Möksyn tuulivoimalahankkeen laajennukseen sovelleta ympäristövaikutusten arvioinnista annetun lain mukaista arviointimenettelyä.
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus jätti valituksen tutkimatta.

Valittaja (Hokkalan kyläyhdistys ry) on vaatinut päätöksen kumoamista. Valituksen perustelut eivät ilmene hallinto-oikeuden päätöksestä.

Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (jäljempänä YVA-laki) 19 §:n 1 momentin mukaan hankkeesta vastaava saa hakea 6 §:n 1 momentin nojalla tehtyyn päätökseen valittamalla muutosta siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään.

Valituksenalaiseen YVA-menettelyn soveltamista koskevaan päätökseen saa erikseen hakea muutosta ainoastaan hankkeesta vastaava eli tässä tapauksessa Ilmatar Windpower Oyj. Hokkalan kyläyhdistys ry:n valitus jätettiin valitusoikeuden puuttumisen vuoksi tutkimatta.

Asiasanat: ympäristövaikutusten arviointimenettely – valitusoikeus – valitus hylätty

HÄMEENLINNAN HALLINTO-OIKEUS 2.3.2016 16/0107/2

Valitus osayleiskaavasta

Diaarinumero	01919/15/4102
Antopäivä	2.3.2016
Ratkaisun numero	16/0107/2
Vireilläoloaika	9 kuukautta
Päätös, johon haettu muutosta	Karstulan kunnanvaltuuston päätös 22.6.2015 § 20 Kunnanvaltuusto hyväksyi Mustalamminmäen tuulivoimaosayleiskaavan.
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus hylkäsi valituksen. Hallinto-oikeus ei tutkinut vahingonkorvausvaatimuksia, vaatimuksia korvaavien kiinteistöjen osoittamisesta, lisämääräysten sisällyttämisestä kaavaan tai mittauslaitteiden asentamisesta eikä vaatimusta ympäristöluvan hakemisesta. Hallinto-oikeus ei tutkinut myöskään tuulivoimaloiden rakennuslupaa koskevia vaatimuksia.

Valittajat ovat vaatineet, että päätös on kumottava ja sen täytäntöönpano keskeytettävä, kiinteistöjen arvon alentuminen on korvattava ja valittajille on osoitettava korvaavat kiinteistöt muualta. Perusteluinaan valittajat ovat esittäneet muun ohella, että kaavaan on tehtävä merkintä, että jos asumisterveysasetuksen 545/2015 raja-arvot ylittyvät, voimat on pysäytettävä. Erään valittajan kiinteistöön on asennettava jatkuva sisä- ja ulkomelumittaus ja kiinteistön asuinrakennusten seiniiin on asennettava välketunnistimet.

Tutkittujen valitusten osalta valitusten perusteena on ollut se, että päätöksen tekemisessä on tapahtunut menettelyvirheitä muun muassa vuorovaikutusmahdollisuuksien puuttumisen ja jääviyden vuoksi. Lisäksi valituksen perusteena on melu- ja muut ympäristöhaitat asukkaille, vaadittujen selvitysten puutteellisuus sekä hankkeen liiallinen läheisyys asuinalueeseen. Kaavassa osoitetut tuulivoimat sijaitsevat alle kahden kilometrin päähän asutuksesta ja aiheuttavat näin häiriötä ja asuinalueen arvon alenemista.

Hallinto-oikeus on katsonut, että asian käsittelyssä ei ole tapahtunut menettelyvirheitä kun jääviyttä ei ole näytetty toteen, tiedotus- ja vuorovaikutusmahdollisuudet on turvattu MRL mukaisesti ja kun kaavapäätöksen nimellä ja antamisajalla ei ole ollut merkitystä laillisuusarvioinnissa. Kaava-alue ja kaavaa koskevaa selvitystä on tuotettu MRL:n edellyttämällä tavalla riittävästi ja niistä on saatu riittävän luotettavaa tietoa tuulivoimaloiden vaikutuksista ympäristöön ja maisemaan.

Kun asian käsittelyssä on sovellettu päätöksentekohetkellä voimassa olleita säännöksiä joissa ei ole todettu, että tuulivoimat tulisi sijoittaa vähintään kahden kilometrin etäisyydelle asetuksesta, melumallinnuksen tulosten perusteella melutasot eivät ole ylittäneet ohjearvoja ja muiden maisema- ja ympäristötekijöiden ei ole katsottu aiheuttavan kohtuutonta haittaa, kaava on ollut toteutettavissa lainmukaisesti. Hallinto-oikeus ei ole voinut kumota lainmukaista kaavaa sillä perusteella, että toisenlainen kaavaratkaisu olisi ollut valittajien käsitysten mukaan tarkoituksenmukaisempi.

Asiasanat: osayleiskaava – melu – kahden kilometrin etäisyys – kohtuuton haitta – menettelyvirhe – esteellisyys – valitus hylätty

HÄMEENLINNAN HALLINTO-OIKEUS 2.3.2016 16/0108/2

Valitus osayleiskaavasta

Diaarinumero	01930/15/4102 ja 01951/15/4102
Antopäivä	2.3.2016
Ratkaisun numero	16/0108/2
Vireilläoloaika	9 kuukautta
Päätös, johon haettu muutosta	Karstulan kunnanvaltuuston päätös 22.6.2015 § 20 Kunnanvaltuusto hyväksyi Koiramäen tuulivoimaosayleiskaavan.
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus hylkäsi valituksen.

Valittajat ovat vaatineet, että kunnanvaltuuston päätös on kumottava. Osayleiskaavan lähivaikutusanalyysi, erityisesti melun ja välkkeen vaikutuslaskelmat ja mallinnukset ovat puutteellisia. Kaavaselostuksesta ei ilmene, millä tuulennopeudella mallinnuksessa käytetyn voimalan tyyppi saavuttaa nimellistehonsa. Ääntä vahvistavia olosuhdetekijöitä tai inversion vaikutusta äänen etenemiseen ei ole huomioitu. Tuulivoimalat tuottavat matalataajuisia ääniä, jotka kiertävät esteitä paremmin kuin korkeat. Tuulivoimalat tuhoavat ranta-alueita, mikä on muutoksille herkkää, ja jossa negatiivisetvaikutukset moninkertaistuvat siihen verrattuna, jos voimalat sijoitetaan kauemmas rannasta. Valittajat ovat lisäksi esittäneet että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä sillä kunnanhallituksen kokous, jossa on päätetty esittää kunnanvaltuustolle kaavan hyväksymistä, on pidetty samana päivänä kuin kunnanvaltuuston kokous. Kunta hyötyy taloudellisesti suunnitellusta hankkeesta, mikä aiheuttaa asiassa eturistiriidan.

Kaava-alueen koko on noin 570 hehtaaria. Kaavoitettava alue sijoittuu metsäiselle, topografialtaan melko vaihtelevalle alueelle. Alueelle suunnitellaan enintään kahdeksan tuulivoimalaitoksen rakentamista jotka ovat teholtaan noin 3,3 MW.

Hallinto-oikeus totesi, että valituksenalainen kaavapäätös ei ole syntynyt virheellisessä järjestyksessä sillä perusteella, että kunta voi samaan aikaan sekä hyötyä kaavapäätöksen myötä kuntaan mahdollisesti syntyvästä elinkeinotoiminnasta että olla saman toiminnan viranomaisvalvojana. Kaavan nimellä ja kunnanvaltuuston päätöksen otsikoinnilla ei ole merkitystä kaavan laillisuutta arvioitaessa.

Hallinto-oikeus totesi myös, että meluvaikutukset eivät ulotu järven ranta-alueille sillä melumallinnuksen tulosten perusteella voima-alueita lähinnä olevienkin asuin- ja lomarakennusten kohdalla laskennallinen ulkomelutaso jää alle 35 dB. Välkevaikutuksetkaan eivät ulotu järven itärannan alueelle. Kun otetaan huomioon tuulivoimaloiden sijainti ja koko, hanketta ei ole mahdollista toteuttaa aiheuttamatta muutoksia maisemassa. Tuulivoimalat sijoittuvat tavanomaiselle talousmetsäalueelle, ja kaavassa on hallinto-oikeuden käsityksen mukaan otettu riittävällä tavalla huomioon maiseman arvojen vaaliminen.

Asiassa esitetyn selvityksen mukaan, ja kun otetaan huomioon meluhaittojen ehkäisemiseksi annetut kaavamääräykset, hallinto-oikeus katsoi, että kaava on toteutettavissa siten, että se valituksenalaisilta osin täyttää terveellistä, turvallista ja viihtyisää elinympäristöä, maiseman ja luonnonarvojen vaalimista sekä ympäristöhaittojen vähentämistä koskevat sisältövaatimukset MRL 39 §:n mukaan.

Asiasanat: osayleiskaava – maisema – menettelyvirhe – melu – infraääni – valitus hylätty

HÄMEENLINNAN HALLINTO-OIKEUS 22.4.2018 16/0178/2

Valitus rakentamisen suunnittelutarveratkaisusta ja rakennusluvasta

Diaarinumero	03220/15/4112
Antopäivä	22.4.2016
Ratkaisun numero	16/0178/2
Vireilläoloaika	5 kuukautta
Päätös, johon haettu muutosta	Keuruun rakennuslautakunnan päätös 11.11.2015 § 47 Keuruun rakennustarkastaja on 1.10.2015 tekemällään päätöksellä myöntänyt Greenwatt Ahvenneva Oy Ab:lle suunnittelutarveratkaisun neljän tuulivoimalan rakentamiseksi. Keuruun rakennustarkastaja on 2.10.2015 tekemällään päätöksellä myöntänyt Greenwatt Ahvennevalle rakennusluvan tuulivoimaloiden rakentamiseksi. Rakennuslautakunta on valituksenalaisella päätöksellään hylännyt Pajarisen rakennustarkastajan päätöksistä tekemät oikaisuvaatimukset.
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus jätti valituksen tutkimatta, ja hylkäsi oikeudenkäyntikulujen korvaamista koskevan vaatimuksen.

Valittaja on vaatinut, että hänen on asianosaisena saatava jäljennökset kaikista asiaan liittyvistä sähköposteista ja asiakirjoista mukaan lukien ei-julkisesta melumallinnuslaskennan pohjana käytetystä asiakirjasta ja että rakennuslautakunnan päätös on kumottava ja hakemus hylättävä. Maanvuokra-alue sijaitsee noin 750 metrin etäisyydellä kiinteistöltä A ja 855 metrin etäisyydellä kiinteistöltä B. Maankäyttöä koskevat päätökset ovat kunnallisvalitusasioita, jolloin kaikilla kunnan asukkailla on valitusoikeus. Tuulivoimaloiden aiheuttama melu ja välke aiheuttavat haittaa terveydelle, heikentävät asumisviihtyvyyttä ja alentavat kiinteistöjen arvoja. Valittaja on oheistanut selitykseensä diplomi-insinööri Denis Siposen lausunnon ja filosofian maisteri johtava ääniasiantuntija Vesa Viljasen lausunnon, joissa on selvitetty melumallinnuksen puutteita. Valittaja on antanut selityksen, jossa on vaadittu oikeudenkäyntikulujen korvaamista laillisine viivästyskorkoineen

Hallinto-oikeus totesi, että sillä ei ensi asteena ole toimivaltaa tehdä päätöstä viranomaisen hallussa olevien asiakirjojen luovuttamisesta eikä myöskään ratkaista kopiomaksujen perimiseen liittyvää erimielisyyttä.

Karttatarkastelun perusteella valittajan kiinteistöt sijaitsevat lähimpänä tuulivoimalaa numero neljä, joka sijaitsee noin 1,7 kilometrin etäisyydellä kiinteistön A rajasta ja 1,8 kilometrin etäisyydellä kiinteistön B rajasta. Muihin tuulivoimaloihin on matkaa vähintään 2,5 kilometriä. Luvansaajan laatiman melumallinnuksen mukaan tuulivoimaloiden aiheuttama melutaso 35 dB ulottuu lähimmilläänkin yli 700 metrin etäisyydelle valittajan kiinteistöjen rajasta. Kun otetaan huomioon tuulivoimaloiden määrä ja niiden etäisyys valittajan kiinteistöistä, tuulivoimaloiden rakentaminen ei olennaisesti vaikuta valittajan omistamien kiinteistöjen rakentamiseen tai muuhun käyttämiseen eikä tuulivoimaloista aiheutuva melu ja välke ennalta arvioiden huomattavasti vaikuta valittajan asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin. Näissä olosuhteissa asiaa ei tullut arvioida toisin sen vuoksi, että valittaja on esittänyt selvitystä melumallinnuksen epätarkkuuksista. Tuulivoimaloiden aiheuttama maiseman muutos ei myöskään ole laissa tarkoitettu huomattava vaikutus asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin. Päätös ei myöskään välittömästi vaikuta valittajan oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun. Siten valittajilla ei ollut valitusoikeutta asiassa.

Asiasanat: suunnittelutarveratkaisu – rakennuslupa – melu – etäisyys - valitusoikeus – valitus hylätty

HÄMEENLINNAN HALLINTO-OIKEUS 3.6.2016 16/0248/2

Valitus osayleiskaavasta

Diaarinumero	01693/15/4102 ja 01769/15/4102
Antopäivä	3.6.2016
Ratkaisun numero	16/0248/2
Vireilläoloaika	12 kuukautta
Päätös, johon haettu muutosta	Saarijärven kaupunginvaltuuston päätös 8.6.2015 § 36 Kaupunginvaltuusto hyväksyi Soidinmäen tuulivoimaosayleiskaavan.
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus hylkäsi valitukset.

Valittaja 1 on vaatinut, että valituksenalainen päätös on kumottava. Kulhanvuoren luonnonsuojelun alueen merkitystä ei ole huomioitu riittävästi. Tehdyt tutkimukset ovat suppeita eikä niitä ole tehty puolueettomasti. Tuulivoimaloiden käyttö tulee vahingoittamaan luonnonsuojelun alueen kasvistoa ja eläimistöä, mm. majavia, maakotkia, liito-oravia, riekkoja, hirviä ja ilveksiä.

Valittaja 2 on vaatinut, että valituksenalainen päätös on kumottava. Tuulipuiston rakentaminen merkitsee maisemallista haittaa puistoalueen läheisyydessä oleville perinteisille maa- ja metsätalousalueille, jotka muuttuisivat teollisuusalueiksi. Mallinnukset antavat väärän kuvan tuulivoimaloiden aiheuttamista haitoista.

MRL 9.1 §:n mukaan kaavan tulee perustua kaavan merkittävät vaikutukset arvioivaan suunnitteluun ja sen edellyttämiin tutkimuksiin ja selvityksiin.

Kaava-alueelle suunnitellaan enintään kahdeksan 3 MW:n tuulivoimalan sijoittamista. Melun vaikutusarviointi on suoritettu yleisesti sovellettavan melun mallintamista koskevan menetelmän ISO 9613-2 avulla.

Hallinto-oikeus totesi, että tehtyjä selvityksiä ei voida pitää epäluotettavina pelkästään siitä syystä, että ne on laadittu kaavoittajan tai kaavan laatineen konsultin toimeksiannosta. Hallinto-oikeuden käsityksen mukaan tehtyjen selvitysten perusteella on arvioitavissa, täyttääkö hyväksyty osayleiskaava MRL:n osayleiskaavalle ja tuulivoimaosayleiskaavalle asettamat vaatimukset. Kaava perustuu siten riittäviin tutkimuksiin ja selvityksiin.

Alueen suojelun perusteet, alueen etäisyys suunnitelluista voimaloista (700 m) ja saadut selvitykset huomioon ottaen tuulivoimaosayleiskaavan ei katsottu vaarantavan alueen luonnonsuojelutavoitteita. Kaava-alue jää muilta kuin tuulivoimaloiden rakentamisalueita koskevilta osin maa- ja metsätalouskäyttöön. Luontoselvityksissä havaitut luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeät alueet on osoitettu kaavassa. Kaavassa on siten riittävästi otettu huomioon luonnonarvojen vaaliminen. Valitukset hylättiin.

Asiasanat: osayleiskaava – luonnonsuojelu – maisema – etäisyys – selvitykset – valitus hylätty

HÄMEENLINNAN HALLINTO-OIKEUS 3.6.2016 16/0250/2

Valitus osayleiskaavasta

Diaarinumero	01744/15/4102 ja 01746/15/4102
Antopäivä	3.6.2016
Ratkaisun numero	16/0250/2
Vireilläoloaika	12 kuukautta
Päätös, johon haettu muutosta	Kyyjärven kunnanvaltuusto 8.6.2015 § 22 Kunnanvaltuusto hyväksyi Peuralinnan tuulivoimaosayleiskaavan.
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus hylkäsi valitukset.

Valittajat 1 ovat vaatineet, että kunnanvaltuuston päätös kaavan hyväksymisestä on kumottava. Perusteluinaan valittajat ovat muun ohella esittäneet, että päätöksen valmistelu on ollut puutteellista, kaavan vaikutuksia linnuston ja muiden eläinten osalta ei ole selvitetty riittävästi, eikä hankkeen kannattavuutta pitkällä tähtäimellä ole selvitetty. Yksi maastokäynti ei riitä linnuston, liito-oravan ym. tilanteen arvioimiseksi. Lintujen pesintätilanteesta ei ole mahdollista saada oikeaa kuvaa pesintäajan ulkopuolella.

Valittajat 2 ovat vaatineet, että kunnanvaltuuston päätös kaavan hyväksymisestä on kumottava. Valittajia ei kuultu asian valmisteluvaiheessa, vaan he saivat tiedon vasta kunnanvaltuuston tekemästä kaavan hyväksymispäätöksestä. Valittajat omistavat kaksi kiinteistöä noin 1,3 kilometrin etäisyydellä tuulivoima-alueesta. Kaavaluonnosta ei asetettu uudestaan nähtäville, vaikka yksi tuulivoimamala poistettiin. Kuntalaiset ovat olleet kaavan valmistelussa eriarvoisessa asemassa, koska vain osalle on lähetetty tieto kaavanhankkeesta kirjallisesti.

Kaava-alueelle suunnitellaan enintään kahdeksan noin 3 MW:N tuulivoimalan sijoittamista. Kunnan tavoitteena on laatia alueelle osayleiskaava, jolla luodaan edellytykset tuulipuiston rakentamiselle.

Osayleiskaavaehdotus oli nähtävillä 18.12.2014-19.1.2015 välisen ajan Kyyjärven kunnan teknisessä toimistossa sekä kunnan internet-sivuilla. Myös valittajat 2 ovat tehneet muistutuksen kaavaehdotuksesta. Asian käsittelyssä ei siten hallinto-oikeuden mukaan ole tapahtunut väitettyjä menettelyvirheitä.

Linnusto-, viitasammakko- ja liito-oravaselvitystä varten on tehty useita maastokäyntejä maaliskuu-kesäkuun 2014 aikana. Linnustoa kartoitettiin eri menetelmien, kuten kartoituslaskentojen ja linjalaskennan avulla. Seurannan perusteella Peuralinnan tuulivoimapuiston voidaan katsoa olevan tavanomaisen tai heikon kevätmuuttoreitin varrella. Hallinto-oikeus totesi lisäksi, että hankkeen kannattavuus ei kuulu tässä tarkoituksessa selvitettäviin asioihin. Kaava perustuu siten riittäviin tutkimuksiin ja selvityksiin.

Saatujen, erityisesti nyt kysymyksessä olevaa hanketta varten tehtyjen selvitysten perusteella kaavasta ei aiheutunut merkittävää haittaa alueen linnustolle, muille eläimille taikka kasvistolle, eikä asiaa siten tullut arvioida toisin. Luontoselvityksissä havaitut luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeät alueet on osoitettu kaavassa. Ympäröivät Natura-alueet eivät alueiden suojeluperuste ja etäisyys tuulivoimaosayleiskaava-alueesta huomioon ottaen vaaranna. Valitukset hylättiin.

Asiasanat: osayleiskaava – linnusto – luonnonsuojelu – menettelyvirhe – selvitykset – valitus hylätty

HÄMEENLINNAN HALLINTO-OIKEUS 27.6.2016 16/0287/2

Valitus asemakaavasta

Diaarinumero	02486/15/4103
Antopäivä	27.6.2016
Ratkaisun numero	16/0287/2
Vireilläoloaika	10 kuukautta
Päätös, johon haettu muutosta	Forssan kaupunginvaltuuston päätös 31.8.2015 § 37 Valtuusto hyväksyi Kiimassuon asemakaavan ja Kiimassuon tuulivoimaa koskevan asemakaavan. Kiimassuon tuulivoimaa koskevassa asemakaavassa on tuulivoimaloita varten aluevarauksia.
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus jätti valituksen tutkimatta siltä osin mitä valitus koski ympäristövaikutusten arviointimenettelyn puutteellisuutta. Muilta osin hallinto-oikeus hylkäsi valituksen ja vaatimuksen oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta.

Valittaja on vaatinut, että kaupunginvaltuuston päätös koskien Kiimassuon asemakaavaa ja tuulivoimaa koskevaa asemakaavaa tulee kumota ja Forssan kaupunki velvoittaa korvaamaan valittajille muutoksenhausta aiheutuneet kulut laillisine korkoineen. Perusteluina valittaja on esittänyt, että kaava perustuu puutteellisiin selvityksiin meluvyöhykkeiden ulottuvuudesta ja näin ollen kaava johtaa elinympäristön heikkenemiseen ja aiheuttaa maanomistajille kohtuuttomia rajoituksia eikä terveellistä, turvallista ja viihtyisää elinympäristöä voida turvata. Kaavoitusta varten tehdyt melumallinnukset on tehty ennen ympäristöministeriön melun mallintamista koskevan ohjeen (2/2014) voimaantuloa ja meluselvityksiä tulee korjata. Valittaja on esittänyt lisäksi että, ympäristövaikutusten arviointimenettely ei täytä MRL 9 §:ssä asetettuja vaatimuksia.

Suunnitellussa asemakaavassa on tarkoitus muodostaa pääosin erilaisia jätteenkäsittelyn sekä jätteen hyväksikäyttöön ja lajitteluun liittyviä korttelialueita sekä muita teollisuutta tukevia korttelialueita. Suunnitellussa tuulivoima-asemakaavassa on tarkoitus muodostaa neljä energianhuollon korttelialuetta, ja alueille saa rakentaa yhden tuulivoimalan. Kaavan yleismääräyksien mukaan toimijan on esitettävä lupahakemusasiakirjoissa selvitykset ja mallinnukset siitä, että voimalaitosten ympäristövaikutukset eivät ylitä asemakaavoissa selvitettyjä.

Teetettyjen selvitysten mukaan tuulivoimapuistojen melutaso ei ylitä ympäristöministeriön ohjeessa asetettuja raja-arvoja. Hallinto-oikeus katsoi, että kaavojen vaikutukset ovat riittävästi ja luotettavasti selvitetty kun yhteisvaikutuksia melun osalta on selvitetty tuulivoimapuistoteemaosayleiskaavan laatimisen yhteydessä ja ne on tuotu ilmi kaavaselostuksessa, ja kun hankkeen vaikutuksia on arvioitu ympäristövaikutusten arviointiselostuksessa sekä tarkentava selvitys on tehty pelkästään Forssan neljän tuulivoimalan osalta.

Näillä perusteilla ja kun kaavojen sisältövaatimukset katsottiin toteutuvan ja lisäksi otettiin huomioon muita ympäristövaikutuksia, hallinto-oikeus katsoi että kaavan tavoitteet huomioon ottaen kaava ei aiheuta maanomistajille kohtuutonta haittaa eikä kiellettyä elinympäristön heikentämistä. Hallinto-oikeus hylkäsi valituksen.

Asiasanat: asemakaava – kohtuuton haitta – melu – ympäristövaikutusten arviointimenettely – valitus hylätty

HÄMEENLINNAN HALLINTO-OIKEUS 1.7.2016 16/0296/2

Valitus osayleiskaavasta

Diaarinumero	03179/15/4102
Antopäivä	1.7.2016
Ratkaisun numero	16/0296/2
Vireilläoloaika	8,5 kuukautta
Päätös, johon haettu muutosta	Sastamalan kaupunginvaltuuston päätös 16.11.2015 § 51 Kaupunginvaltuusto hyväksyi Suodenniemen Kortekallion tuulivoimaosayleiskaavan.
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus hylkäsi valituksen.

Valittaja on vaatinut, että kaupunginvaltuuston päätös on kumottava. Perusteluinaan valittaja on muun ohella esittänyt, ettei kaavan esillepanon netti-ilmoituksissa ollut ilmoitettu mielipiteen tai muistutuksen tekomahdollisuudesta kaavaluonnokseen. Lisäksi valittaja esitti, että kaupungin menettely on ollut virheellistä kun kaupunki on luovuttanut tuulivoima-alueen yksityishenkilölle maanvaihdolla ja kyseisen henkilön anomuksesta laatinut alueelle kaavan. Lisäksi valittaja esitti, että kaavan selvitykset ovat puutteelliset, tuulivoimalaitos sijoittuu liian arvokkaalle alueelle ja että kaavan kautta maiseman luonne muuttuu eikä asukkaiden mielipiteitä tästä ole otettu huomioon.

Tuulivoimaosayleiskaavassa on osoitettu kolme tuulivoimaloiden aluetta, joille saa sijoittaa yhteensä kolme enintään 210 metriä korkeaa tuulivoimalaa. Kaavamääräyksen mukaan tuulivoimaloista ei saa aiheutua suunnitteluohjearvoja ylittävää melua lähialueen asutukselle. Selvitysten perusteella kohteet alittavat ympäristöministeriön ohjeen 4/2012 mukaiset ulkomelun ohjearvot. Sisämelun ohjearvo saattaa ylittyä yhdessä kohteessa.

Kaavaselostuksen mukaan osayleiskaavahankkeen osallistumis- ja arviointisuunnitelma on ollut nähtävillä ja kuulutettu asianmukaisesti. Nähtävilläoloaineiston yhteydessä on ilmoitettu mielipiteen jättämisen mahdollisuudesta. Lausunnollaan hallinto-oikeudelle kaupunginhallitus on myös ilmoittanut, että se ei ole hankkinut, luovuttanut tai myynyt kaavaa varten maa-alueita. Kaavoitusmenettely ei ole lainvastaista sillä perusteella, että kaavan sisältö ei vastaa osallisten käsityksiä maankäytöstä. Se ei myöskään ole lainvastainen sillä perusteella, että kaavoitushanke on käynnistynyt tuulivoimayhtiön aloitteesta tai että kaupungin ja maanomistajan kesken on mahdollisesti keskusteltu kaavan tavoitteista. Edellä mainituilla perusteilla ja kun on otettu huomioon muut ympäristötekijät, hallinto-oikeus on katsonut että kaava on ollut toteutettavissa siten, että se valituksenalaisilta osin täyttää terveellistä, turvallista ja viihtyisää elinympäristöä, maiseman ja luonnonarvojen vaalimista sekä ympäristöhaittojen vähentämistä koskevat sisältövaatimukset. Valitus hylättiin.

Asiasanat: osayleiskaava – melu – menettelyvirhe – valitus hylätty

HÄMEENLINNAN HALLINTO-OIKEUS 17.8.2016 16/0334/2

Valitus rakennusluvasta

Diaarinumero	02315/15/4113, 02316/15/4113, 02317/15/4113, 02318/15/4113, 02319/15/4113, 02320/15/4113, 02321/15/4113, 02322/15/4113, 02344/15/4113, 02345/15/4113, 02346/15/4113, 02347/15/4113, 02348/15/4113, 02349/15/4113, 02350/15/4113, 02351/15/4113
Antopäivä	17.8.2016
Ratkaisun numero	16/0334/2
Vireilläoloaika	12 kuukautta
Päätös, johon haettu muutosta	Karstulan teknisen lautakunnan päätökset 20.8.2015 § 42-49, annettu julkipanon jälkeen 25.8.2015
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus on jättänyt valitukset tutkimatta.

Valittaja A on vaatinut, että teknisen lautakunnan päätökset on kumottava eikä rakennuslupaa tulisi myöntää ilman uusia melu- ja varjostusmallinnuksia. Perusteluina valitukselle valittaja on muun ohella esittänyt, että mallinnus on tehty 3,0 MW:n voimalatyypillä siinä missä hakemusten mukaisten tuulivoimaloiden teho on 3,5 MW. Lisäksi valittaja esittää, että amplitudimodulaatiosta johtuva 5dB:n häiritsevyyskorjaus sekä vesistöjen ja jään vaikutus tulee lisätä mallinnustuloksiin. Tuulivoimapuiston läheisyydessä omaisuuden arvo laskee ja asettaa asukkaat eriarvoiseen asemaan.

Valittaja B on vaatinut, että teknisen lautakunnan päätökset on kumottava teknisen lautakunnan puheenjohtajan jääviyden perusteella. Perusteluina valitukselle valittaja B on esittänyt, että lautakunnan puheenjohtajan jäävätyä itsensä läheisen tuulivoimapuiston rakennuslupa-asioissa joka on teknisesti, taloudellisesti ja maisemallisesti yhteydessä käsillä olevaan rakennuslupapäätökseen, teknisen lautakunnan puheenjohtaja on ollut jäävi päättämään tuulivoimaloiden rakennusluvista. Valittaja B on myös esittänyt, ettei ole saanut vastineita kirjallisiin huomautuksiinsa eikä osayleiskaavaa varten tehdyt melunmallinnukset 3.0 MW:n tuulivoimalalle vastaa suunniteltujen 3,3 MW:n tuulivoimaloilta edellytetyjä melunmallinnuksia.

Hallinto-oikeus on todennut, että valittajan A ja valittajan B omistamat tai hallitsevat alueet sijaitsevat suhteellisen kaukana tuulivoimaloiden rakennuspaikoista. He eivät ole tuulivoimaloiden rakennuspaikkojen viereisen tai sitä vastapäätä olevan alueen omistajia tai haltijoita eivätkä tuulivoimalan rakennuslupapäätökset olennaisesti vaikuta heidän kiinteistönsä käyttämiseen tai muihin oikeuksiin ja velvollisuuksiin. Hallinto-oikeus jätti valitukset tutkimatta valitusoikeuden puuttuessa.

Asiasanat: rakennuslupa – valitusoikeus – valitus hylätty

HÄMEENLINNAN HALLINTO-OIKEUS 23.8.2016 16/0341/2

Valitus rakennusluvasta

Diaarinumero	02291/15/4113, 02292/15/4113, 02293/15/4113, 02294/15/4113, 02295/15/4113, 02296/15/4113, 02297/15/4113 ja 02298/15/4113
Antopäivä	23.8.2016
Ratkaisun numero	16/0341/2
Vireilläoloaika	12 kuukautta
Päätös, johon haettu muutosta	Karstulan teknisen lautakunnan päätökset 20.8.2015 § 50-57, annettu julkipanon jälkeen 25.8.2015 Karstulan tekninen lautakunta on päätöksillään hyväksynyt Greenwatt Mustalamminmäki Oy Ab:n rakennuslupahakemukset teholtaan 3,5 MW:n tuulivoimaloiden WTG 1-8 rakentamiseksi.
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus on jättänyt valitukset tutkimatta.

Valittaja on vaatinut, että teknisen lautakunnan päätökset on kumottava, hankkeelle haetaan ympäristölupa ja että tuulivoimayhtiön tulee korvata kiinteistöjen arvojen alenemiset.

Valittaja on katsonut, että hankkeen haittavaikutusalue on 2 kilometriä hankkeen laaja-alaisuuden vuoksi. Tämä johtaa valittajan omistaman hevostilan toiminnan edellytysten loppumiseen hevosten reagoidessa tuulivoimalan tuottamaan infraääneen. Lisäksi valittaja esittää, rakennuslupaa ei tulisi myöntää ilman uusia melu- ja varjostusmallinnuksia. Perusteluina valitukselle valittaja on muun ohella esittänyt, että mallinnus on tehty 3,0 MW:n voimalatyypillä siinä missä hakemusten mukaisten tuulivoimaloiden teho on 3,5 MW.

Hallinto-oikeus on todennut, että valittajan omistamat tai hallitsevat alueet sijaitsevat suhteellisen kaukana tuulivoimaloiden rakennuspaikoista. He eivät ole tuulivoimaloiden rakennuspaikkojen viereisen tai sitä vastapäätä olevan alueen omistajia tai haltijoita eivätkä tuulivoimalan rakennuslupapäätökset olennaisesti vaikuta heidän kiinteistönsä käyttämiseen tai muihin oikeuksiin ja velvollisuuksiin. Hallinto-oikeudella ei ole toimivaltaa tutkia yksityisoikeudellisia vahingonkorvausvaatimuksia. Rakennuslupa-asiaa koskevan valituksen yhteydessä ei ratkaista sitä, edellyttääkö hanke valittajan vaatimalla tavalla ympäristöluvan hakemista. Hallinto-oikeus jätti valitukset tutkimatta.

Asiasanat: rakennuslupa – valitusoikeus – valitus hylätty

HÄMEENLINNAN HALLINTO-OIKEUS 23.11.2016 16/0526/2

Valitus rakennusluvasta

Diaarinumero	02182/15/4113
Antopäivä	23.11.2016
Ratkaisun numero	16/0526/2
Vireilläoloaika	15 kuukautta
Päätös, johon haettu muutosta	Punkalaitumen rakennuslautakunnan päätös 18.8.2015 § 11 Rakennuslautakunta on päätöksellään hyväksynyt Punkalaitumen Tuulivoima Oy:n rakennuslupahakemukset kuuden tuulivoimalan rakentamiseksi Punkalaitumen kunnassa sijaitseville tiloille. Hakemukset hyväksyttiin ehdollisena.
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus on kumonnut rakennuslautakunnan päätöksen ja hylännyt Punkalaitumen Tuulivoima Oy:n hakemuksen.

Valittajat ovat vaatineet, että teknisen lautakunnan päätökset on kumottava, hankkeelle haetaan ympäristölupa ja että tuuli-voimayhtiön tulee korvata kiinteistöjen arvojen alenemiset. Valittajat ovat tuoneet esiin, että meluselvitykset ovat puutteelliset, välkkeen vaikutuksia on arvioitu puutteellisesti, maisemavaikutuksia ei ole riittävästi huomioitu ja tuulivoimalat eivät myöskään luontoarvojen vuoksi sovellu suunnitellulle paikalle. Valittajat ovat katsoneet, että melu- ja välkemallinnuksien laatimista ei voi jättää rakennuslupan ehdoiksi, vaan voimalatyypin, sen valmistaja sekä voimalan lähtötaso tulisi olla lopullisesti tiedossa rakennuslupaa myönnettäessä.

Alueelle laaditun tuulivoimaosayleiskaavan yhteydessä on laadittu melu- ja välkemallinnus 11.6.2015.

Hallinto-oikeus on todennut, että vaikka tuulivoimarakentamisen soveltuvuus maisemaan ja luontoarvojen huomioon ottaminen on ratkaistu Hämeenlinnan hallinto-oikeuden päätöksessä 1.7.2016 nro 16/0297/2, rakennuslupahakemuksessa ei kuitenkaan ole yksilöity rakennettavan tuulivoimalan tyyppiä eikä esitetty täydentäviä välke- ja meluselvityksiä. Siten ei ole arvioitavissa, täyttääkö rakentaminen MRL 135 ja 136 §:n asettamat edellytykset. Rakennuslautakunnan asettama ehto, jonka mukaan rakentamisen edellytyksenä on, että hakija vasta ennen rakentamisen aloittamista laatii valitun voimalaitostyyppin perusteella tarkennetun välke- ja meluselvityksen ei ole riittävä takaamaan kaavamääräyksen noudattamista eikä valitusmahdollisuutta tehtyjen selvitysten riittävyyden saattamiseksi tuomioistuimen käsiteltäväksi. Tämän vuoksi rakennuslautakunnan päätös kumottiin ja rakennuslupahakemus hylättiin.

Asiasanat: rakennuslupa – selvitykset – voimalatyypin – valitus hyväksytty

HÄMEENLINNAN HALLINTO-OIKEUS 25.11.2016 16/0543/2

Valitus rakentamisen suunnittelutarveratkaisusta

Diaarinumero	02521/15/4112, 02592/15/4112 ja 02666/15/4112
Antopäivä	25.11.2016
Ratkaisun numero	16/0543/2
Vireillöoloaika	14 kuukautta
Päätös, johon haettu muutosta	Äänekosken kaupunginhallituksen päätös 14.9.2015 § 238, annettu julkipanon jälkeen 22.9.2015. Kaupunginhallitus hyväksyi Greenwatt Honkakangas Oy Ab:n hakemuksen suunnittelutarveratkaisun myöntämisestä neljän tuulivoimalan rakentamiseksi Äänekosken kaupungissa sijaitsevalle määrälalalle. Rakentamisen ei katsottu aiheuttavan MRL 137 §:ssä mainittuja kielteisiä vaikutuksia, tai muita haittoja.
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus ei tutki esittämiä korvausvaatimuksia. Hallinto-oikeus on hylännyt valitukset.

Valittajat ovat vaatineet, että kaupungin päätös on kumottava ja että tuulivoimayhtiön tulee korvata virkistyskäytön poistuminen sekä maan arvon aleneminen. Valittajat ovat katoneet, että asia on valmisteltu huonosti, naapuritilojen omistajien mieliteet on jätetty huomioimatta, uhanalaisten kuukkelien elinympäristön selvitys on puutteellinen ja että aiheuttama melu on aliarvoitu. Alueen ollessa tärkeää vapaa-ajan viettoaluetta tuulivoimaloiden rakentaminen estäisi harrastusmahdollisuudet kokonaan rakennusaikana ja lähes kokonaan käyttöaikana.

Keski-Suomen ELY-keskus on lisäksi katsonut, että hankkeen yhteydessä tulee selvittää uhanalaisen kaakkuri-linnut pesimäaikaiset lentoreitit pesälampien ja kalavesien välisellä alueella, jotta kaakkurien lentoreitit voidaan ottaa riittävällä tasolla huomioon tuulivoimaloiden sijoittamisessa. Hanke vaarantaa myös uhanalaiseksi luokitellun kuukkelin elinalueita, jonka reagoitua tuulivoimaloihin ei ole tarpeeksi selvitetty. Tuulivoimaloiden määrästä ja koosta sekä sen asettuminen hiljaiselle alueelle seuraa, että alueidenkäyttö tulisi ratkaista kaavoituksella jossa voidaan selvittää mm. linnustovaikutukset.

Hallinto-oikeus katsoi, että hanke ei aiheuta MRL 137 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettua haittaa kaavoitukselle ja alueiden käytön muulle järjestämiselle eikä vaikeuta erityisten luonnonarvojen säilyttämistä eikä myöskään virkistysarvojen turvaamista alueella.

Hallinto-oikeus totesi, että alueen länsipuolella on kaakkureiden pesimäpaikkoja, mutta etäisyys niihin on lyhimmilläänkin noin 3,5 kilometriä mikä on esitetyn selvityksen mukaan niin pitkä, että karkottavaa vaikutusta ei muodostu. Kuukkelireviirien kannalta tuulivoima-alue on marginaalinen.

Alueen ja sen ympäristön käyttö ja ennalta arvioidut ympäristöarvot eivät aseta tuulivoimarakentamiselle rajoituksia. Tuulivoimaloiden rakentamisen sopivuus on siten arvioitavissa suunnittelutarveratkaisulla. Hallinto-oikeus toteaa, että kaakkuri ei ole erityisesti suojeltava tai uhanalainen laji, minkä vuoksi erillisyysselvityksen laatiminen olisi tarpeetonta. Hanke ei myöskään ole lainvastainen yksinomaan sen vuoksi, että kuukkelit suosivat elinalueinaan ensisijaisesti hiljaisia ja syrjäisiä metsäalueita. Hanke ei ole esteenä alueen käyttämiseen jokamiehen oikeuden perusteella esimerkiksi pyöräilyyn, metsästyksen ja marjastukseen. Valituksenalaista päätöstä ei ollut syytä muuttaa.

HÄMEENLINNAN HALLINTO-OIKEUS 17.3.2017 17/0089/2

Valitus osayleiskaavasta

Diaarinumero	00241/16/4102
Antopäivä	17.3.2017
Ratkaisun numero	17/0089/2
Vireilläoloaika	15 kuukautta
Päätös, johon haettu muutosta	Tammelan kunnanvaltuusto 14.12.2015 § 69 Kunnanvaltuusto hyväksyi Sukula-Häiviä osayleiskaavan.
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus ei tutki valitusta niiden valittajien osalta, joiden kotikunnaksi on ilmoitettu Forssa tai Jokioinen. Muiden valittajien tekemänä hallinto-oikeus tutkii valituksen ja hylkää sen sekä vaatimuksen oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta.

Valittajat ovat vaatineet että kunnanvaltuuston päätös tulee kumota ja Tammelan kunta velvoittaa korvaamaan valittajille heidän oikeudenkäyntikulunsa laillisine korkoineen. Valittajat ovat katsoneet, että kaavan vaikutukset on selvitetty puutteellisesti ja kaava on osayleiskaavalle asetettujen sisältövaatimusten vastainen. Valittajat ovat lisäksi perustelleet valitustaan meluselvityksen puutteellisuudella, johon tulisi tehdä 5 dB häiriökorjaus melun kapeakaistaisuuden ja sykkeellisuuden vuoksi, sekä selvityksen puutteeseen pienhiukkasten leviämiseen turvetuotanto-alueen läheisyyden vuoksi.

Kaava-alueen pohjoisosaan on merkitty kuuden tuulivoimalan sijoituspaikat. Merkintä osoittaa tuulivoimaloiden sijoituspaikat, jotka on ratkaistu tuulivoiman teemaosayleiskaavassa 12.5.2014.

Sukulan kylän pohjoispuolelle ja Häiviän kylän länsipuolelle on osoitettu uusi jätteenkäsittelyn ja sitä hyödyntävän teollisuuden alue (EJT). Kaava-alueen pohjoisosaan on osoitettu myös maa-ainesten ottoalue (EOJT), joka osoittaa Sinipäänsuon turpeennostoalueen, jota turpeennoston päätyttyä voidaan käyttää jätteitä käsittelevään toimintaan.

Lainvoimaisella tuulivoimaosayleiskaavalla on ratkaistu tuulivoimaloiden sijoittuminen kyseessä olevan kaava-alueen pohjoisosaan. Osayleiskaava-asiassa jää siis ratkaistavaksi, täyttääkö kaava MRL 39 §:n 2 momentin mukaiset vaatimukset alueelle osoitetun uuden maankäytön osalta. Hallinto-oikeus totesi, että osa EJT/EOJT-alueelle suunnitellusta toiminnasta aiheuttaa ympäristölle haittoja. Kyse on kuitenkin jo toiminnassa olevan jätteenkäsittelylaitoksen laajentamisesta alueelle, joka on myös maakuntakaavassa varattu tätä toimintaa varten. Kun lisäksi otettiin huomioon alueen etäisyys asutuksesta, kaava täytti tältäkin osin MRL 39 §:n 2 momentissa säädetyt edellytykset.

Alueelle tulevien uusien laitosten osalta suojaetäisyydet tuulivoimaloihin ja asutukseen on voitu jättää tarkemmin selvitetäviksi hankkeiden toteuttamisen ja asemakaavoituksen yhteydessä. Kaava ei aiheuttaisi maanomistajille kohtuutonta haittaa. Valitukset hylättiin.

Asiasanat: osayleiskaava – etäisyys – kohtuuton haitta – 5 dB:n säiritsevyysskorjaus – valitus hylätty

HÄMEENLINNAN HALLINTO-OIKEUS 12.4.2017 17/0119/2

Valitus osayleiskaavasta

Diaarinumero	00941/16/4102
Antopäivä	12.4.2017
Ratkaisun numero	17/0119/2
Vireilläoloaika	12 kuukautta
Päätös, johon haettu muutosta	Karstulan kunnanvaltuusto 4.4.2016 § 8 Kunnanvaltuusto hyväksyi Vihisuon tuulivoimapuiston osayleiskaavan.
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus on hylännyt valituksen

Valittajat ovat vaatineet että kunnanvaltuuston päätös tulee kumota. Perusteluinaan valittajat esittävät, että Vahangalla on esiintynyt kotkia joille myös Metsähallitus on tehnyt tekopesiä. Melumallinnuksessa ei ole otettu huomioon sitä, että Vahanka-järvi toimii kaikupohjana ja että järven rannalla sijaitsevien kesämökkien arvo heikkenee.

Hankkeelle on tehty melumallinnus, jonka lähtöarvoina on käytetty napakorkeudeltaan 160 metrin korkuista nimellisteholtaan 3,3 MW:n tuulivoimalaa ja tästä saatuja tuloksia on verrattu ympäristöministeriön tuulivoimarakentamisen suunnittelua koskevassa ohjeessa 4/2012 esitettyihin melun suunnitteluarvoihin. Järvellä ääni kantautuu toisin kuin metsäisessä maastossa, mutta ohjeen 4/2012 mukainen melutaso ohjearvon ylittymisenkään ei välittömästi merkitse sitä, että kaava olisi lainvastainen, vaan on arvioitava, onko mainittu haitta kaavamääräyksin tai rakennuslupamenettelyssä muutoin rajoitettavissa siten, että asumisen ja tuulivoimarakentamisen tarpeet voidaan sovittaa yhteen siten, että saavutetaan kaavan sisältövaatimukset täyttävä ratkaisu.

Kaavasta ei myöskään saatujen selvitysten perusteella aiheudu merkittävää haittaa alueen linnustolle. Hallinto-oikeus katsoi, että meluselvitykset täyttävät MRL 77 §:n vähimmäisvaatimukset. Valitus hylättiin.

Asiasanat: osayleiskaava – linnusto – melu – valitus hylätty

HÄMEENLINNAN HALLINTO-OIKEUS 16.6.2017 17/0204/2

Valitus rakennusluvasta

Diaarinumero	01614/16/4113
Antopäivä	16.6.2017
Ratkaisun numero	17/0204/2
Vireilläoloaika	12 kuukautta
Päätös, johon haettu muutosta	Urjalan rakennuslautakunnan päätös 29.06.2016 § 17, annettu julkipanon jälkeen 1.7.2016 Rakennuslautakunta hyväksyi Voimamyly Oy:n hakemuksen kuuden tuulivoimalan rakentamiseksi. Voimalat sijoittuvat tuulivoimaosayleiskaavassa määritellyille alueille. Voimaloiden tyyppi ja malli on Nordex N131/3000 - R144c tower. Napakorkeus on 144 m, roottorin halkaisija 131 m ja kokonaiskorkeus 209,9 m.
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus ei tutkinut valitusta lainkaan siltä osin kuin se kohdistuu voimaloihin numero 13, 14, 16 ja 17 eikä valitusta Niemen, Pelto-Huikon, Rajoon ja Tuomisen tekemänä siltä osin kuin se kohdistuu voimalaan numero 15. Hallinto-oikeus on tutkinut valituksen kaikkien valittajien tekemänä voimalan numero 18 osalta ja Finlow-Batesin tekemänä voimalan numero 15 osalta. Hallinto-oikeus, valituksen enemmälti hyläten, kumoaa rakennuslautakunnan päätöksen voimalan numero 18 osalta ja hylkää Voimamyly Oy:n hakemuksen tältä osin.

Valittajat ovat vaatineet että päätös tulee kaikkien kuuden rakennusluvan osalta kumota. Perusteluinaan valittajat ovat muun ohella esittäneet, että MRL 136 §:n mukaiset edellytykset eivät täyty alueella sijaitsevan asutuksen läheisyydessä. Lisäksi tuulivoimaloille on myönnetty rakennusluvut virheellisten asemakaava- ja liitetiedoston perusteella, eikä kiinteistöjen omistajat ole antaneet suostumustaan tieyhteyden käyttöön. Valittajat katsovat, että rakennusluvut ovat myönnetty liian lähelle vakinaista – ja loma-asutusta, voimalat heikentäisivät maisemaa ja että melumallinnus tulee tehdä valitulla voimalatyyppillä jotta oikeat ulko- ja sisämeluarvot voidaan selvittää.

Rakennuslupa koskee 6 voimalan rakentamista. Rakennuslupa myönnettiin muun muassa ehdolla jonka mukaan tuulivoimala on rakennettava siten, ettei se aiheuta tuulivoimaosayleiskaavassa määriteltyä keskiäänitasoa kovempaa melua.. Lupa katsotaan rauenneeksi, jos tuulivoimaosayleiskaava ei tule voimaan.

Tuulivoimaosayleiskaavan perusteella on tehty meluselvitys, jonka mukaan melutasot ylittävät yöajan suunnitteluohjearvon 40 dB yhden vakituisen asuintalon ja yhden yksittäisen lomarakennuksen kohdalla. Eri tuulennopeuksille määritetyillä meluoptimoinneilla päästään suunnitteluohjearvot täyttävään tilanteeseen vakituisella asutuksella ja loma-asuinalueilla.

Hallinto-oikeus katsoi, että valittajilla oli kiinteistöjensä sijainnin vuoksi valitusoikeus ainoastaan yhden voimalan numero 18 osalta. Muiden voimaloiden osalta hallinto-oikeus katsoi, että valitusoikeus puuttui kiinteistöjen kaukaisen sijainnin vuoksi.

Voimalan numero 18 melutaso ylittää Ympäristöministeriön ohjeen 4/2012 asettaman suunnitteluohjearvon yöajan melutason rajan, ja tämä arvo olisi ainoastaan saavutettavissa käyttämällä ns. melumoodoja. Rakennuslautakunnan asettama ehto, jonka mukaan tuulivoimala on rakennettava siten, ettei se aiheuta tuulivoimaosayleiskaavassa määriteltyä keskiäänitasoa kovempaa melua, ei ole riittävä takaamaan kaavamääräyksen noudattamista, kun mitään konkreettisia toimenpiteitä tai toimintasuunnitelmia melutasojen hallitsemisesta ei ole esitetty. Rakennuslupahakemus hylättiin voimalan 18 osalta.

HÄMEENLINNAN HALLINTO-OIKEUS 30.6.2017 17/0223/2

Valitus rakennusluvasta

Diaarinumero	01625/16/4113
Antopäivä	30.6.2017
Ratkaisun numero	17/0223/2
Vireilläoloaika	12 kuukautta
Päätös, johon haettu muutosta	Ypäjän rakennuslautakunnan päätökset 30.6.2016 § 9 ja 10 annettu julkipanon jälkeen 8.7.2016 Rakennuslautakunta hyväksyi Tuulivoimapuisto Tyrinselkä Oy:n rakennuslupahakemukset tuulivoimalan nro 4 rakentamiseksi.
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus jätti valituksen tutkimatta.

Valittajat ovat vaatineet, että päätökset kumotaan lähinnä tuulivoimaloiden meluvaikutuksiin liittyvillä perusteilla. Valittajat ovat lisäselvityksessään ilmoittaneet kiinteistöjensä ja asuinrakennustensa etäisyyden suhteessa lähimpään tuulivoimalaan. Etäisyydet erään valittajan tilaan ovat lähimmillään 970 metriä ja 1700 metriä ja asuinrakennukseen vastaavasti 1489 metriä ja 2153 metriä. Etäisyydet toisen valittajan omistamaan tilaan ovat lähimmillään noin 1000 metriä ja 1600 metriä. Asuinrakennukseen vastaavasti 1526 metriä ja 2145 metriä. Muiden valittajien tilat sijoittuvat yhä kauemmas tuulivoimalasta.

MRL 192 §:n 1 momentti rajaa valitusoikeutta rakennuslupapäätöksistä viereisen tai vastapäätä olevan alueen omistajalle tai haltijalle. Kun edellä mainittujen tilojen ja varsinaisen tuulivoimalan välinen etäisyys on lähimmillään noin 1000 metriä, ei valittajia ole voitu pitää MRL192 §:n 1 momentin tarkoittamina valittajina eikä heillä siten ole ollut valitusoikeutta.

Meluvaikutusten osalta hallinto-oikeus on katsonut, että kaavaa varten tehtyjen mallinnusten perusteella ohjearvot eivät ylity valittajien asuinrakennusten kohdalla, vaan alittuvat selvästi. Hallinto-oikeus jätti valitukset tutkimatta.

Asiasanat: rakennuslupa – melu – etäisyys – valitusoikeus – valitus hylätty

HÄMEENLINNAN HALLINTO-OIKEUS 7.7.2017 17/0237/2

Valitus rakennusluvasta

Diaarinumero	01639/16/4113
Antopäivä	7.7.2017
Ratkaisun numero	17/0237/2
Vireilläoloaika	11 kuukautta
Päätös, johon haettu muutosta	Viitasaaren ympäristölautakunnan päätös 28.6.2016 § 64
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus hylkäsi valituksen.

Valittajat ovat vaatineet, että ympäristölautakunnan päätös on ensisijaisesti kumottava tai palautettava uuteen käsittelyyn. Toissijaisesti ympäristölautakunnan päätöstä on muutettava siten, että rakennuslupa annetaan vain kuudelle voimalalle ja voimalat 6 ja 9 poistetaan. Rakennustarkastaja on tekemällään päätöksellä myöntänyt rakennusluvut kaikkiaan kahdeksan tuuli-voimalan rakentamiseksi. Ympäristölautakunta on jättänyt tutkimatta päätöksellään valittaja A:n tekemän oikaisuvaatimuksen koska tällä ei ole ollut valitusoikeutta. Muiden valittajien osalta ympäristölautakunta on hylännyt oikaisuvaatimukset perusteettomina.

Perusteluina valittajat ovat esittäneet, että valittajat ovat valituskelpoisia yksityistielain 62 §:n nojalla ja kaikilla oikaisuvaatimusten tekijöillä on asiassa puhe- ja valitusoikeus. Lisäksi valittajat esittävät, että melumallinnukset sisältävät virheitä ja että terveyshaittojen arviointi on kokonaisuudessaan ollut puutteellinen.

Hallinto-oikeus totesi, että tieyhteyden järjestäminen ei edellytä maanomistajan suostumusta. Tierasitteita ja liittymälupia ei ratkaista rakennuslupamenettelyn yhteydessä. Rakennuspaikka sijaitsee lähellä jo olemassa olevia teitä. Tähän nähden voitiin arvioida, että rakennuspaikalle on käyttökelpoinen pääsytie tai mahdollisuus sellaisen järjestämiseen. Hallinto-oikeus katsoi myös, että melumallinnus on tehty MRL 77 §:n perusteella hyväksytyssä tuulivoimaosayleiskaavassa jonka KHO on päätöksellään 13.4.2017 taltio 1713 todennut riittäväksi.

Asiasanat: rakennuslupa – melu – tie – valitus hylätty

HÄMEENLINNAN HALLINTO-OIKEUS 11.9.2017 17/0324/2

Valitus rakennusluvasta

Diaarinumero 02165/16/4113, 02166/16/4113, 02167/16/4113, 02168/16/4113, 02169/16/4113, 02170/16/4113, 02171/16/4113, 02172/16/4113, 02173/16/4113, 02174/16/4113, 02175/16/4113

Antopäivä 11.9.2017

Ratkaisun numero 17/0324/2

Vireilläoloaika 12,5 kuukautta

Päätös, johon haettu muutosta Humppilan teknisen lautakunnan päätökset 14.9.2016 § 60 ja 62 – 72

Hallinto-oikeuden ratkaisu Hallinto-oikeus on tutkinut valituksen Valittaja A:n tekemänä tuulivoimaloiden 1, 5 ja 6 osalta, Valittaja B:n tekemänä tuulivoimaloiden 5, 7, 9 ja 10 osalta, Valittaja C:n tekemänä tuulivoimalan 5 osalta ja Valittaja D:n tekemänä tuulivoimaloiden 1, 5 ja 6 osalta.

Muilta osin hallinto-oikeus ei ole tutkinut valitusta. Hallinto-oikeus, valituksen enemmälti hyläten, kumoaa rakennustarkastajan päätökset 29.6.2016 § 43–45 ja 47–48 ja teknisen lautakunnan päätökset 14.9.2016 § 65–67 ja 69–70 (tuulivoimalat 5, 6, 7, 9 ja 10) ja hylkää Voimamyly Oy:n hakemukset tältä osin.

Valittajat ovat vaatineet, että päätökset kumotaan kaikkien 11 tuulivoimalan rakennusluvan osalta. Perusteluina valittajat ovat esittäneet, että koska kyseessä on laajalti vaikuttava hanke, lupapäätökset ovat voineet vaikuttaa olennaisesti valittajien oikeuteen käyttää kiinteistöjään. Valittajat ovat lisäksi esittäneet, että MRL:n mukaiset edellytykset rakennuslupien myöntämiseksi eivät ole täyttyneet. Rakennusluvasta on myönnetty liian lähelle asutusta ja liian ahtaalle alueelle, selvitykset ja mallinnukset ovat olleet puutteellisia ja tuulivoimalat vaikuttaisivat muutenkin negatiivisesti maisemaan ja ympäristöön.

Valittajien A, B, C, ja D valitukset on tutkittu tiettyjen tuulivoimaloiden osalta. Muiden valittajien omistamat tai hallitsemat tilat eivät ole olleet tuulivoimaloiden rakennuspaikkoina olevien tilojen rajanaapureita eivätkä muutoinkaan viereisiä tai vastapäisiä kiinteistöjä. Muilla valittajilla ei ollut valitusoikeutta MRL 192 §:n perusteella, koska tuulivoimalat sijaitsevat meluvaikutuksen perusteella niin kaukana, etteivät rakennuslupapäätökset olennaisesti vaikuta kiinteistöjen rakentamiseen tai muuhun käyttämiseen eivätkä välittömästi valittajien oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun.

Asiassa saadun selvityksen perusteella meluselvityksessä on todettu, että melutasot ylittävät suunnitteluohjeavot tiettyjen asuinrakennusten kohdalla. Ohjeavot ovat kuitenkin tiettyjen asuinrakennusten kohdalla saavutettavissa erinäisillä vaimennustekniikoilla. Rakennuslupapäätöksiin liitetty ehto, jonka mukaan rakentamisessa on noudatettava tuulivoimaosayleiskaavan määräyksiä, ei ole riittävä takaamaan melua koskevan kaavamääräyksen noudattamista, kun mitään konkreettisia toimenpiteitä melutasojen hallitsemiseksi ei ole esitetty. Selvitysten mukaan tuulivoimaloiden 5 – 7 ja 9 – 10 osalta joudutaan käyttämään vaimennuskeinoja, jotta määräykset melun osalta täyttyvät, eikä rakennuslupahakemuksessa ole esitetty tuulivoimaosayleiskaavan laatimisen jälkeen tehtyjä täydentäviä meluselvityksiä, jotka esittäisivät meluarvojen täyttyvän.

Hallinto-oikeus on tämän perusteella valittajien valituksesta hylännyt rakennuslupahakemuksen tuulivoimaloiden 5,6,7,9 ja 10 osalta.

Asiasanat: rakennuslupa – melu – melumoodi – valitus hyväksytty

HÄMEENLINNAN HALLINTO-OIKEUS 17.10.2017 17/0420/2

Valitus suunnittelutarveratkaisusta

Diaarinumero	02298/16/4112
Antopäivä	17.10.2017
Ratkaisun numero	17/0420/2
Vireilläoloaika	12,5 kuukautta
Päätös, johon haettu muutosta	Viitasaaren ympäristölautakunnan päätös 27.9.2016 § 80 annettu julkipanon jälkeen 4.10.2016. Ympäristölautakunta on hylännyt Tuulivoimapuisto Vöyrinkangas Oy:n suunnittelutarveratkaisuhakemuksen neljän napakorkeudeltaan 144 metrin Nordex N131 -tuulivoimalan rakentamiseksi.
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus kumosi ympäristölautakunnan päätöksen ja palautti asian sille uudelleen käsiteltäväksi. Hallinto-oikeus velvoitti Viitasaaren kaupungin korvaamaan Tuulivoimapuisto Vöyrinkangas Oy:lle korvauksena oikeudenkäyntikuluista 3 000 euroa.

Valittaja on vaatinut, että päätös tulee kumota ja että hallinto-oikeus joko hyväksyy suunnittelutarveratkaisuhakemuksen tai palauttaa asian uudelleen käsiteltäväksi ja että Viitasaaren kaupunki veloitetaan korvaamaan yhtiön oikeudenkäyntikulut. Perusteluinaan valittaja on esittänyt, että ympäristölautakunta on ollut esteellinen pyytäessään valmisteluvaiheessa kaupunginvaltuuston lausuntoa joka on poliittinen elin eikä kaavoituksesta vastaava elin. Päätöstä ei ole perusteltu hallintolain 45 §:n edellyttämällä tavalla, ja suunnitellussa hankkeessa suunnittelutarveratkaisun edellytykset täytyvät vastoin ympäristölautakunnan arviota.

Hallinto-oikeus katsoi, että kunnallishallinnossa on tavanomaista, että luottamushenkilöt osallistuvat samojen asioiden valmisteluun eri toimielimissä, eikä tämä seikka itsessään johda esteellisyyteen hallintolain 27 §:n mukaan. Hallinto-oikeus katsoi kuitenkin, että ks. päätöksen perustelut ovat olleet riittämättömät, mutta eivät kuitenkaan niin puutteelliset, että päätös voitaisiin yksinomaan tällä perusteella kumota hallintolain 45 §:n perusteella.

Suunnittelutarveratkaisua koskevan hakemuksen hylkäämisen perusteeksi on ilmoitettu ainoastaan se, että rakentamista alueelle ei voida sallia ilman asianmukaista kaavaa ja vedottu tässä suunnittelutarvealueen luonteeseen ja tarkoitukseen. Perusteluista ei näin ollen tarkemmin ilmene päätösehdotuksen selosteosassa esiteltyjen lausuntojen ja selvitysten arviointi suhteessa hakemuksen mukaiseen hankkeeseen.

Hallinto-oikeuden arvioitavana oli, oliko hakemuksessa tarkoitettujen neljän tuulivoimalan rakentamisen edellytykset MRL:n kannalta voitu ratkaista suunnittelutarveasiana vai tuliko rakentamisen mahdollisuudet tutkia kaavoitusmenettelyssä.

Hallinto-oikeus katsoi, ettei tuulivoimarakentamisen ja muun alueiden käytön välillä ollut merkittävää yhteensovittamistarvetta. Ympäristölautakunnan olisi pitänyt antaa perusteltu päätös, jossa otettaisiin kantaa siihen, minkä vuoksi suunnittelutarveratkaisun edellytykset täytyvät tai jäävät täyttymättä, minkä vuoksi hallinto-oikeus palautti asian uudelleenkäsiteltäväksi.

Asiasanat: suunnittelutarveratkaisu – menettelyvirhe – esteellisyys – valitus hyväksytty

HÄMEENLINNAN HALLINTO-OIKEUS 3.11.2017 17/0690/3

Valitus kunnallisasiasta

Diaarinumero	02037/17/2299
Antopäivä	3.11.2017
Ratkaisun numero	17/0690/2
Vireilläoloaika	2 kuukautta
Päätös, johon haettu muutosta	Jyväskylän kaupunkirakennelautakunnan päätös 5.9.2017 § 204. Kaupungin viranomaisissa valittajat ovat vaatineet kaupungilta korvausta suunnittelutarveratkaisua ja osayleiskaavaa koskevissa valitusasioissa maksamistaan oikeudenkäyntimaksuista ja niistä kustannuksista, joita heillä oli kyseisissä asioissa aiheutunut melumallinnuksen ja tuulivoimaloiden melumallinnuksen oikeellisuutta koskevan asiantuntijalausannon hankkimisesta. Kaupunkirakennelautakunta on hylännyt vaatimukset sillä perusteella, ettei kaupunki ole vahingonkorvauslain nojalla velvollinen suorittamaan vaadittua korvausta.

Hallinto-oikeuden ratkaisu Hallinto-oikeus ei tutkinut valitusta siltä osin kuin se koski vahingonkorvausvastuun perusteita. Hallinto-oikeus hylkäsi valituksen.

Valittajat ovat vaatineet kaupunkirakennelautakunnan päätöksen kumoamista ja asian palauttamista lautakunnalle uudelleen käsiteltäväksi sekä oikeudenkäyntikulujensa korvaamista. Perusteluina valittajat esittävät, että kaupunkirakennelautakunnan päätöksen valmistelu on ollut puutteellista mikä on ajanut valittajat hankkimaan tuulivoimahankkeen toteuttamiselle tarvittavat selvitykset itse. Kaupunkirakennelautakunnan väite siitä, ettei valittajien hankkimalla selvityksellä olisi ollut merkitystä valitusasian lopputuloksen kannalta on virheellinen.

Hallinto-oikeus katsoi, että hallintolainkäytön järjestyksessä voidaan tutkia vain julkisoikeudelliseen oikeussuhteeseen liittyvä asia. Vahingonkorvausta koskeva riita on yksityisoikeudellinen riita-asia. Vahingonkorvausvaatimus voidaan saattaa säädetystä järjestyksessä erikseen käräjäoikeuden tutkittavaksi ja ratkaistavaksi.

Kaupunkirakennelautakunta on päätöksessään päätenyt siihen, ettei tällaisten korvausten maksaminen ylipäättään ole kaupungin edun mukaista. Päätäessään kieltäytyä vaaditun korvauksen maksamisesta kaupunkirakennelautakunnan ei voida katsoa käyttäneen harkintavaltaansa muuhun tarkoitukseen kuin mihin se on ollut lain mukaan käytettävissä. Kaupunkirakennelautakunta ei ole käyttänyt harkintavaltaansa väärin, eikä sen päätös ole virheellisessä järjestyksessä syntynyt tai muutoinkaan lainvastainen. Kunnallisvalitusta ei voi tehdä tarkoituksenmukaisuusperusteella. Hallinto-oikeus hylkäsi valituksen.

Asiasanat: kunnallisia – valitus hylätty

HÄMEENLINNAN HALLINTO-OIKEUS 15.12.2017 17/0531/2

Valitus yhdyskuntateknisten laitteiden sijoittamisesta

Diaarinumero	00079/17/4120 ja 00711/17/4120
Antopäivä	15.12.2017
Ratkaisun numero	17/0531/2
Vireilläoloaika	13 kuukautta
Päätös, johon haettu muutosta	Viitasaaren ympäristölautakunnan päätös 14.3.2017 § 27 Ympäristölautakunta antaa Pihtiputaan Tuulipuisto Oy:lle MRL:n 161 §:n mukaisen luvan johdon rakentamiseen. Kaapelin pituus on noin 190 metriä ja se on asennettava tiealueelle ojan ulkopuolelle tai ojan ulkopenkkaan tien eteläpuolelle noin 2-3 metrin etäisyydelle ja metrin syvyyteen. Tuulipuisto Oy:lle annettiin lupa tarpeellisten rakentamistoimenpiteisiin ennen kuin päätös on saanut lainvoiman vakuutta asettamista vastaan.
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus jätti valituksen tutkimatta kaikkien, paitsi yhden valittajan osalta. Tämän valittajan osalta hallinto-oikeus hylkäsi valituksen.

Valittajat ovat vaatineet, että päätös tulee kumota ja Tuulipuisto Pihtipudas Oy:n hakemus hylätä, eikä päätöstä saa panna täytäntöön enne kuin valitus on ratkaistu. Perusteluinaan valittajat ovat muun ohella esittäneet, että tuulivoimaosayleiskaava ei ole lainvoimainen ja että kaapeleiden sijoituspaikka on virheellinen. Tuulivoimaloiden sisäisten sähköjohtojen sijoittaminen ei kuulu MRL 161 § soveltamisalan piiriin. Tuulivoimala ei ole itsenäinen kiinteistö.

Hallinto-oikeus totesi, että kaapelin sijoituksessa ainoastaan yhden valittajista omistamalle kiinteistölle, ainoastaan hänellä on asiassa valitusoikeus hallintokäyttölain 6 § 1 momentin perusteella.

Hankkeessa on kyse 20/30 kV maakaapelista, joka yhdistää kahdeksan tuulivoimalaa toisiinsa ja edelleen sähköasemaan ja sitä kautta valtakunnalliseen verkkoon.

Kysymyksessä olevaa hanketta koskevien lupien ratkaisemista koskevasta etusijajärjestyksestä ei ole erikseen säädetty. Tähän nähden asiassa ei ole merkitystä sillä, että myönnettyt rakennusluvut ja ympäristöluvut eivät päätöksentekohetkellä ole olleet lainvoimaisia.

Tuulivoimaloita yhdistävät kaapelit on tarkoitettu palvelemaan tuulivoimalakiinteistöjen käyttötarkoitusta ja kaapelia voidaan pitää pykälän MRL 161 §:n 1 momentissa tarkoitettuina tavoin kiinteistöjä palvelevina johtoina. Kaapeli sijoittuu valittajan omistamalla kiinteistöllä tuulivoimapuiston osayleiskaavassa osoitetun ohjeellisen maakaapelilinjauksen mukaisesti, eikä päätös näin ollen aiheuta vaikeutta alueen kaavoitusta tai kaavan toteuttamista. Kaapelin vaihtoehtoinen sijoittaminen aiheuttaa enemmän haittaa, minkä vuoksi päätöksessä asetettu paikka on perusteltu.

Asiasanat: sähkönsiirtojohto – valitus hylätty

HÄMEENLINNAN HALLINTO-OIKEUS 16.1.2018 18/0007/2

Valitus osayleiskaavasta

Diaarinumero	00467/17/4102
Antopäivä	16.1.2018
Ratkaisun numero	18/0007/2
Vireilläoloaika	12 kuukautta
Päätös, johon haettu muutosta	Saarijärven kaupunginvaltuuston päätös 30.1.2017 § 5 Kaupunginvaltuusto hyväksyi Haapalamminkankaan tuulivoimapuiston osayleiskaavan.
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus on hylännyt valituksen.

Valittajat ovat vaatineet, että päätös tulee kumota. Perusteluinaan valittajat ovat esittäneet, että tehdyt selvitykset ovat riittämättömiä. Melumallinnusta ei ole laadittu Ympäristöministeriön ohjeen 2/2014 mukaisesti sillä toisin kuin tehdyssä melumallinnuksessa esitetään, voimala tuottaa ns. kapeakaistaista melua jolloin mallinnustuloksiin tulee lisätä 5 dB häiritsevyysskorjaus. Lisäksi alueelta ei ole saatavissa maanmittauslaitoksen laserkeilattua aineistoa, joten laskennassa olisi tullut käyttää enintään 2,5 m:n korkeusresoluutiota. Toteutuessaan tuulivoimaosayleiskaava heikentää merkittävästi lähialueen vakituisten ja loma-asukkaiden elinympäristöä sekä luonnon monimuotoisuutta ja maiseman arvoja. Myös vaikutusten selvittämättä jättäminen radio- ja televisiolähetuksiin sekä mobiiliverkkojen toimintaan on vastoin MRL 9 §:n ja maankäyttö- ja rakennusasetuksen 1 §:n säännöksiä.

Melumallinnuksessa ei ole tehty eikä ole tullutkaan tehdä 5 dB:n lisäystä. Resoluutiolukuarvolla on melumallinnuksessa merkitystä maastonmuotojen huomioon ottamisen kannalta. Tuulivoimaloiden sijoituessa selvästi korkeammalle suhteessa ympäröiviin alueisiin ei käytetyn pystyresoluutiolukuarvon vaihtelulla 0,5 ja 2,5 välillä ole ratkaisevaa merkitystä mallinnuksen tuloksen käytettävyyteen kaavan laillisuusarvioinnissa.

Hallinto-oikeuden käsityksen mukaan tehtyjen selvitysten perusteella oli arvioitavissa, täyttikö hyväksytty osayleiskaava maankäyttö- ja rakennuslain osayleiskaavalle ja tuulivoimaosayleiskaavalle asettamat vaatimukset. Kaava perustui siten riittäviin tutkimuksiin ja selvityksiin.

Asiasanat: osayleiskaava – melu – 5 dB:n häiritsevyysskorjaus – selvitykset – valitus hylätty

HÄMEENLINNAN HALLINTO-OIKEUS 18.1.2018 18/0011/2

Valitus rakennusluvan voimassaolon jatkamisesta

Diaarinumero	01385/17/4113
Antopäivä	18.1.2018
Ratkaisun numero	18/0011/2
Vireilläoloaika	12 kuukautta
Päätös, johon haettu muutosta	Viitasaaren ympäristölautakunnan päätös 30.5.2017 § 48 Rakennustarkastaja on päätöksellään 21.2.2017 § 3 pidentänyt Tuulipuisto Pihtipudas Oy:lle 4.12.2013 § 72 myönnetyn rakennusluvan voimassaoloaika siten, että rakennustyöt on aloitettava 19.12.2018 mennessä. Lupa koskee sähköaseman rakentamista. Viitasaaren ympäristölautakunta on valituksenalaisella päätöksellä hylännyt valittajan rakennustarkastajan päätöksestä tekemän oikaisuvaatimuksen.
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus on jättänyt valituksen tutkimatta.

Valittaja on vaatinut, että päätös tulee kumota. Sähköaseman rakentaminen ja siihen liittyvä tieyhteys vaikuttaa valittajan kiinteistön käyttämiseen ja se vaikuttaa valittajan oikeuksiin ja etuihin MRL 192 § 1 momentin perusteella.

Tuulivoimayhtiö on vuokrannut maanomistajilta erillisen määrääalan sähköasemaa varten. Sähköaseman rakennuspaikka sijaitsee yli 700 metrin etäisyydellä valittajan omistaman tilan rajasta. Etäisyys huomioon ottaen valittajan ei voitu pitää viereisen tai vastapäätä olevan alueen omistajana tai haltijana.

Hallinto-oikeus totesi, että valittajan selityksessä esittämällä tavalla pitää paikkansa, ettei tieyhteys sijainnista ole vielä tehty lopullista ratkaisua. Asian arvioinnissa oli kuitenkin otettava huomioon, että rakentamisen soveltuvuus alueelle on ratkaistu lainvoimaisessa kaavassa ja rakennuslupamenettelyssä, kysymys on maa- ja metsätalousvaltaisesta alueesta ja viime kädessä tien sijoittuminen ja mahdolliset korvaukset ratkaistaan erillisessä tietoimituksessa. Näissä olosuhteissa valituksen kohteena olevan hankkeen ei voitu katsoa olennaisesti vaikuttavan valittajan tilan rakentamiseen tai muuhun käyttämiseen. Päätöksellä ei ollut myöskään välittömiä vaikutuksia valittajan oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun. Valitus jätettiin siten tutkimatta.

Asiasanat: rakennuslupa – etäisyys – tie – valitusoikeus – valitus hylätty

ITÄ-SUOMEN HALLINTO-OIKEUS 19.2.2015 15/0037/3

Valitus suunnittelutarveratkaisusta

Diaarinumero	12067/14/4112
Antopäivä	19.2.2015
Ratkaisun numero	15/0037/3
Vireilläoloaika	4 kuukautta
Päätös, johon haettu muutosta	Rantasalmen ympäristölautakunta 29.10.2014 § 29 Rantasalmen ympäristölautakunta on päätöksellään hylännyt Saimaan Voima Oy:n suunnittelutarveratkaisua koskevan hakemuksen tuulivoimalan sijoittamiseksi Juvan kunnan Nääringin kylässä sijaitsevalle tilalle.
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus kumosi valituksenalaisen päätöksen ja palautti asian ympäristölautakunnalle uudelleen käsiteltäväksi. Rantasalmen kunnan tuli myös korvattava valittajan oikeudenkäyntikulut 2 316,06 euroa korkolain 4 § 1 momentin mukaisine korkoineen.

Valittaja on vaatinut, että päätös tulee kumota ja hakemus hyväksyä. Perusteluinaan valittaja on muun ohella esittänyt, että päätöstä ei ole perusteltu MRL:n vaatimalla tavalla. Valittajan esittämän selvityksen mukaan tuulivoimala ei sijaitse valtakunnallisesti tai maakunnallisesti merkittävillä alueilla eikä sen välittömässä läheisyydessä sijaitse suojeltuja luontotyyppisiä. Tuulivoimalalla ei ole lautakunnan väittämiä vaikutuksia.

Hallinto-oikeus totesi, että hallintolain 45 §:n 1 momentin mukaan päätös on perusteltava. Päätöstä on perusteltu mm. kunnanhallituksen ja kunnanvaltuuston ilmaisemalla tahtotilalla kieltää tuulivoimala, mikä saattaa aiheuttaa haittaa kaavoitukselle. Ks. tahtotila ei ole MRL 137 §:n 1 momentin tarkoitettu haitta kaavoitukselle. Valituksenalaisessa päätöksessä ei ole esitetty perusteluja sille, millä perusteella haettu rakentaminen ei ole sopivaa.

Koska oikeudenkäynti on aiheutunut viranomaisen virheestä, olisi kohtuutonta, että valittaja joutuisi pitämään oikeudenkäyntikulunsa vahinkonaan. Hallinto-oikeus velvoittaa kunnan korvaamaan valittajan oikeudenkäyntikulut hallintokäyttölain 74 §:n 1 ja 2 momentin perusteella.

Asiasanat: suunnittelutarveratkaisu – menettelyvirhe – valitus hyväksytty

ITÄ-SUOMEN HALLINTO-OIKEUS 16.1.2017 17/0013/3

Valitus suunnittelutarveratkaisusta

Diaarinumero	01659/15/4112, 01676/15/4112, 01677/15/4112, 01678/15/4112, 01691/15/4112, 01692/15/4112, 01693/15/4112 ja 01694/15/4112
Antopäivä	16.1.2017
Ratkaisun numero	17/0013/3
Vireilläoloaika	18 kuukautta
Päätös, johon haettu muutosta	Lappeenrannan tekninen lautakunta on päätöksillään 24.6.2015 §:t 198 ja 199 myöntänyt TuuliSaimaa Oy:lle suunnittelutarveratkaisut tuulivoimaloille WTG K2 ja WTG K1.
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus hylkäsi katselmuksen toimittamista koskevan vaatimuksen. Hallinto-oikeus on kumonnut Lappeenrannan teknisen lautakunnan päätökset ja hylkää TuuliSaimaa Oy:n suunnittelutarveratkaisuja koskevat hakemukset.

Valittajat ovat vaatineet, että päätökset on kumottava ja TuuliSaimaa Oy:n hakemukset hylättävä, ja että asiassa on toimitettava katselmus. Perusteluinaan valittajat ovat esittäneet, että tuulivoimalat sijoittuisivat liian lähelle asutusta. Voimalat sijoittuisivat noin 800 metrin etäisyydellä lähimmästä yksittäisestä asuinrakennuksesta, ja n. kilometrin etäisyydeltä tiheään asutusta alueesta. Hakemusten tuulivoimalat ovat napakorkeudeltaan 122 metriä ja kokonaiskorkeudeltaan 182 metriä.

Hallinto-oikeus totesi, että osalla valittajista puuttuu MRL 193 §:n mukainen valitusoikeus omistamiensa kiinteistöjen sijoituessa yli kilometrin etäisyydellä lähimmästä voimalasta, ja jätti näiden valittajien kohdalla valitukset tutkimatta. Yhdellä valittajista oli kuitenkin valitusoikeus kiinteistön ollessa tuulivoimaloiden sijaintipaikan rajanaapurina.

Hallinto-oikeus katsoi, että vaikka valittajan tilaan ja sen viereisten alueiden metsätalousvaltaiseen alueeseen ei asiassa saadun selvityksen mukaan kohdistu rakentamispainetta tai maankäytön suunnittelun tarvetta, aiheuttaisi tuulivoimahanke kuitenkin tavanomaista asuinrakentamista huomattavasti laajemmalla alueella ulottuvia vaikutuksia. Hankkeen hyväksymisellä olisi voimaloiden koko huomioon ottaen varsin laajalla alueella suunnitteluvaihtoehtoja rajaava vaikutus alueen kaavoituksessa huomioon ottaen erityisesti osayleiskaavassa suunniteltua asutusta. TuuliSaimaan hakemuksiin suostuminen aiheuttaisi siten MRL 137 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettua haittaa kaavoitukselle ja alueiden muulle järjestämiselle, jonka vuoksi päätös kumottiin ja hakemus hylättiin.

Asiasanat: suunnittelutarveratkaisu – etäisyys – valitusoikeus – valitus hyväksytty

ITÄ-SUOMEN HALLINTO-OIKEUS 13.2.2017 17/0031/3

Valitus suunnittelutarveratkaisusta

Diaarinumero	01751/16/4112, 01773/16/4112, 01776/16/4112, 01780/16/4112 ja 01786/16/4112
Antopäivä	13.2.2017
Ratkaisun numero	17/0031/3
Vireilläoloaika	6 kuukautta
Päätös, johon haettu muutosta	Liperin teknisen lautakunnan lupajaos 16.8.2016 § 59 Teknisen lautakunnan lupajaos on myöntänyt Tuuliaifa Oy:lle suunnittelutarveratkaisun neljän tuulivoimalan rakentamiseen.

Hallinto-oikeuden ratkaisu Hallinto-oikeus on jättänyt valitukset tutkimatta

Valittajat ovat ensisijaisesti vaatineet, että päätös on kumottava, ja toissijaisesti vaatineet, että päätös on kumottava siltä osin kun se koskee kahta neljästä suunnitellusta tuulivoimaloista. Valittajien perustelut ilmenevät tarkemmin valituksista. Hallinto-oikeudessa asiassa on kyse valitusoikeuden olemassaolosta, ja että asiassa on jäänyt selvittämättä että hanke ei vaikeuta erityisten luonnonympäristön arvojen säilyttämistä tai virkistystarpeiden turvaamista valittajien omistamalla kiinteistöllä. Valittajien omistamat kiinteistöt sijaitsevat 1,2 kilometrin, ja 2,2 kilometrin etäisyydellä lähimmästä suunnitellusta voimalasta.

Hallinto-oikeus katsoi, että tehdyt melu- ja välkemallinnukset ovat riittävät arvioidessaan valittajien valitusoikeutta MRL 193 § perusteella.

Hallinto-oikeus totesi, että selvitysten perusteella suunnitellut tuulivoimalat eivät vaikuta MRL 193 §:n 2 kohdassa tarkoitettulla tavalla valittajien omistamien kiinteistöjen rakentamiseen tai muuhun käyttämiseen eikä asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin. Vaikka rakentaminen johtaa maiseman muutokseen, tämä ei ole MRL 193 § tarkoittama seikka. Valitukset jätettiin tutkimatta.

Asiasanat: suunnittelutarveratkaisu – valitusoikeus – maisema – melu – valitus hylätty

ITÄ-SUOMEN HALLINTO-OIKEUS 8.11.2017 17/0217/3

Valitus suunnittelutarveratkaisusta

Diaarinumero	01391/16/4112
Antopäivä	8.11.2017
Ratkaisun numero	17/0217/3
Vireilläoloaika	18 kuukautta
Päätös, johon haettu muutosta	Rantasalmen ympäristölautakunta 8.6.2016 § 31 Rantasalmen ympäristölautakunta on päätöksellään myöntänyt Saimaan Woima Oy:lle suunnittelutarveratkaisun yhden 3 MW: tuulivoimalan rakentamiseen.
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus on jättänyt osan valittajista valitukset tutkimatta. Hallinto-oikeus tutki osan valittajien tekemistä valituksista, ja kumosi ympäristölautakunnan päätöksen sekä palautti asian lautakunnalle uudelleen käsiteltäväksi.

Valittajat ovat vaatineet, että päätös tulee kumota ja suunnittelutarveratkaisua koskeva hakemus hylätä. Valittajat pitävät hakijan toimesta laadittuja meluselvityksiä riittämättöminä ja epäluotettavina sekä ulko- että sisämelun osalta. Tuulivoimalahanke aiheuttaa vaaraa linnustolle, ja valittajien havaintojen mukaan alueella on myös lepakoita, joita ei ole huomioitu ympäristöselvityksessä lainkaan, joka pitäisi muutenkin päivittää. Tehdyt selvitykset ovat usean vuoden vanhoja, mikä tekee niistä käyttökelvottomia myönteisen suunnittelutarveratkaisun tekemiseen.

Hallinto-oikeus totesi, että tehdyssä melumallinnuksessa on huomattavia epävarmuustekijöitä lähimpien asuinrakennusten sijaitsevan ainoastaan 551 ja 580 metrin etäisyydellä tuulivoimalan rakennuspaikasta. Tehdyissä mallinuksissa ja arvioissa ei ole lainkaan otettu huomioon 250 metrin etäisyydellä tuulivoimalasta sijaitsevaa kiinteistöä.

Hallinto-oikeus arvioi, ettei ympäristölautakunta ole huolehtinut hallintolain 31 §:n edellyttämällä tavalla tuulivoimalan meluvaikutusten osalta asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä. Ympäristölautakunnan päätös tulee siten kumota ja palauttaa uudelleen käsiteltäväksi.

Asiasanat: suunnittelutarveratkaisu – melu – selvitykset – valitus hyväksytty

POHJOIS-SUOMEN HALLINTO-OIKEUS 23.2.2015 15/0065/1

Valitus rakennusluvista

Diaarinumero	11660/14/4113
Antopäivä	23.2.2015
Ratkaisun numero	15/0065/1
Vireilläoloaika	3 kuukautta
Päätös, johon haettu muutosta	Pudasjärven viranomaislautakunta 5.11.2014 § 93 ja § 98 Rakennustarkastaja on myöntänyt Metsähallitus Laatumaaalle ehdolliset rakennusluvut tuulivoimaloiden rakentamiselle.
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus on jättänyt valitukset tutkimatta

Valittajat ovat vaatineet, että päätös tulee kumota ja myönnetty rakennusluvut on valituksesta ilmenevillä perusteilla kumottava.

Kysymyksessä olevat kolme muuntoasemaa ja 17 tuulivoimalaa on tarkoitus rakentaa valtionmaan tilalle. Valittaja ei ole rakennuspaikan viereisen tai vastapäätä olevan alueen omistaja tai haltija. Kun otetaan huomioon, että valittajan hallitsema määräala ja sillä sijaitseva loma-asunto sijaitsevat noin 2,5 kilometrin etäisyydellä lähimmästä valituksessa tarkoitettusta rakennuksesta, rakennuslupapäätösten ei voida katsoa olennaisesti vaikuttavan hänen kiinteistönsä rakentamiseen tai muuhun käyttämiseen MRL 192 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettulla tavalla. Rakennuslupapäätökset eivät myöskään vaikuta välittömästi valittajan oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun. Hallinto-oikeus jätti valitukset tutkimatta.

Asiasanat: rakennuslupa – valitusoikeus – valitus hylätty

POHJOIS-SUOMEN HALLINTO-OIKEUS 2.3.2015 15/0081/1

Valitus suunnittelutarveratkaisusta

Diaarinumero	11640/14/4112
Antopäivä	2.3.2015
Ratkaisun numero	15/0081/1
Vireilläoloaika	5 kuukautta
Päätös, johon haettu muutosta	Oulun yhdyskuntalautakunta 28.10.2014 § 504 Yhdyskuntalautakunta on päätöksessään mainituilla ehdoilla hyväksynyt Tuuli-Watti Oy:n suunnittelutarveratkaisua koskevan hakemuksen yhden 5 MW:n, pyyhkäisykorkeudeltaan 204 metrin tuulivoimalan rakentamiseksi.
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus on jättänyt valitukset tutkimatta

Valittajat ovat vaatineet, että päätös tulee kumota ja hakemus hylätä. Tiedottaminen hakemuksesta on ollut puutteellista, tehdyt meluselvitykset ovat puutteellisia ja ristiriitaisia, alueen virkistys- ja hyötykäyttö estyvät, ja kiinteistöjen arvo alenee. Hanke edellyttää kaavan laatimista.

Tuulivoimalaa koskevan hankkeen rakennuspaikka on noin 10 000 neliömetrin suuruinen määräala. Valittajien omistamat kiinteistöt sijaitsevat yli 2 kilometrin etäisyydellä suunnitellusta tuulivoimalasta.

Valittajat eivät omista tai hallitse rakennuspaikan viereistä tai vastapäätä olevaa aluetta. Kun otetaan huomioon valittajien omistamien kiinteistöjen etäisyydet suunnitellusta tuulivoimalasta ja tehdyt selvitykset tuulivoimaloiden ympäristövaikutuksista, päätöksen ei voida katsoa olennaisesti vaikuttavan valittajien kiinteistöjen rakentamiseen tai muuhun käyttämiseen taikka hankkeen huomattavasti heidän asumiseensa, työntekoonsa tai muihin oloihinsa MRL 193 §:n mukaisesti. Hallinto-oikeus jätti valitukset tutkimatta.

Asiasanat: rakennuslupa – valitusoikeus – valitus hylätty

POHJOIS-SUOMEN HALLINTO-OIKEUS 2.3.2015 15/0082/1

Valitus suunnittelutarveratkaisusta

Diaarinumero	11641/14/4112
Antopäivä	2.3.2015
Ratkaisun numero	15/0082/1
Vireilläoloaika	5 kuukautta
Päätös, johon haettu muutosta	Oulun yhdyskuntalautakunta 28.10.2014 § 505 Yhdyskuntalautakunta on päätöksessään mainituilla ehdoilla hyväksynyt Tuuli-Watti Oy:n suunnittelutarveratkaisua koskevan hakemuksen yhden 5 MW:n, pyyhkäisykorkeudeltaan 204 metrin tuulivoimalan rakentamiseksi.
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus jätti valitukset tutkimatta

Valittajat ovat vaatineet, että päätös tulee kumota ja hakemus hylätä. Tiedottaminen hakemuksesta on ollut puutteellista, tehdyt meluselvitykset ovat puutteellisia ja ristiriitaisia, alueen virkistys- ja hyötykäyttö estyvät, ja kiinteistöjen arvo alenee. Hanke edellyttää kaavan laatimista.

Tuulivoimalaa koskevan hankkeen rakennuspaikka on noin 10 000 neliömetrin suuruinen määräala. Valittajien omistamista kiinteistöistä lähin on noin 1,5 kilometrin etäisyydellä suunnitellusta tuulivoimalasta. Vakituiseen asumiseen käytettävä valittajien omistama rakennus sijaitsee noin 1,7 kilometrin etäisyydellä tuulivoimalasta.

Valittajat eivät omista tai hallitse rakennuspaikan viereistä tai vastapäätä olevaa aluetta. Kun otetaan huomioon valittajien omistamien kiinteistöjen etäisyydet suunnitellusta tuulivoimalasta ja tehdyt selvitykset tuulivoimaloiden ympäristövaikutuksista, päätöksen ei voida katsoa olennaisesti vaikuttavan valittajien kiinteistöjen rakentamiseen tai muuhun käyttämiseen taikka hankkeen huomattavasti heidän asumiseensa, työntekoonsa tai muihin oloihinsa MRL 193 §:n mukaisesti. Hallinto-oikeus jätti valitukset tutkimatta.

Asiasanat: rakennuslupa – valitusoikeus – valitus hylätty

POHJOIS-SUOMEN HALLINTO-OIKEUS 2.3.2015 15/0083/1

Valitus suunnittelutarveratkaisusta

Diaarinumero	11642/14/4112
Antopäivä	2.3.2015
Ratkaisun numero	15/0083/1
Vireilläoloaika	5 kuukautta
Päätös, johon haettu muutosta	Oulun yhdyskuntalautakunta 28.10.2014 § 505 Yhdyskuntalautakunta on päätöksessään mainituilla ehdoilla hyväksynyt Tuuli-Watti Oy:n suunnittelutarveratkaisua koskevan hakemuksen yhden 5 MW:n, pyyhkäisykorkeudeltaan 204 metrin tuulivoimalan rakentamiseksi.
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus on jättänyt valituksen tutkimatta

Valittajat ovat vaatineet, että päätös tulee kumota ja hakemus hylätä. Tiedottaminen hakemuksesta on ollut puutteellista, tehdyt meluselvitykset ovat puutteellisia ja ristiriitaisia, alueen virkistys- ja hyötykäyttö estyvät, ja kiinteistöjen arvo alenee. Hanke edellyttää kaavan laatimista.

Tuulivoimalaa koskevan hankkeen rakennuspaikka on noin 10 000 neliömetrin suuruinen määräala. Valittajien omistamista kiinteistöistä lähin on noin 1,3 kilometrin etäisyydellä suunnitellusta tuulivoimalasta. Vakituiseen asumiseen käytettävä valittajien omistama rakennus sijaitsee noin 1,7 kilometrin etäisyydellä tuulivoimalasta.

Valittajat eivät omista tai hallitse rakennuspaikan viereistä tai vastapäätä olevaa aluetta. Kun otetaan huomioon valittajien omistamien kiinteistöjen etäisyydet suunnitellusta tuulivoimalasta ja tehdyt selvitykset tuulivoimaloiden ympäristövaikutuksista, päätöksen ei voida katsoa olennaisesti vaikuttavan valittajien kiinteistöjen rakentamiseen tai muuhun käyttöön taikka hankkeen huomattavasti heidän asumiseensa, työntekoonsa tai muihin oloihinsa MRL 193 §:n mukaisesti. Hallinto-oikeus jätti valituksen tutkimatta.

Asiasanat: rakennuslupa – valitusoikeus – valitus hylätty

POHJOIS-SUOMEN HALLINTO-OIKEUS 10.3.2015 15/0063/1

Valitus rakennusluvista

Diaarinumero	11703/14/4113
Antopäivä	10.3.2015
Ratkaisun numero	15/0063/1
Vireilläoloaika	4 kuukautta
Päätös, johon haettu muutosta	Pudasjärven viranomaislautakunta 5.11.2014 § 97 Rakennustarkastaja on rakennuslupapäätöksillä myöntänyt Metsähallitus Laatu- maalle ehdolliset rakennusluvut yhteensä seitsemän tuulivoimalan rakentamiselle.
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus on jättänyt valitukset tutkimatta

Valittajat ovat vaatineet, että päätös tulee kumota. Valittajat ovat antamassaan selityksessä todenneet valitusoikeutensa perustuvan MRL 192 §:n 1 momentin 1, 2 ja 3 kohtaan. Voimalat tulevat hallitsemaan näkymiä alueella ja laskemaan heidän kiinteistöjensä arvoa. Lisäksi tuulivoimaloiden äänilähteiden yhteisvaikutukset muuttavat alueen äänimaailman ja vaikuttavat olennaisesti melutasoon valittajien kiinteistöllä. Voimaloihin sijoitettavat lentoestevalot muuttavat keinovalottoman maiseman vilkkuvaksi valosaasteeksi ja vaikuttavat olennaisesti kiinteistön käyttötarkoituksen mukaiseen käyttöön loma-asuntona.

Valittajien omistamat kiinteistöt sijaitsevat yli viiden kilometrin etäisyydellä suunnitellusta tuulivoimalasta, ja kaava-alueen raja on yli kahden kilometrin etäisyydellä. Kun otetaan huomioon valittajien omistaman kiinteistön suuri pinta-ala ja etäisyys lähimmästä tuulivoimalasta, rakennuslupapäätösten ei voida katsoa olennaisesti vaikuttavan heidän kiinteistönsä rakentamiseen tai muuhun käyttämiseen MRL 192 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettulla tavalla. Hallinto-oikeus jätti valitukset tutkimatta.

Asiasanat: rakennuslupa – valitusoikeus – valitus hylätty

POHJOIS-SUOMEN HALLINTO-OIKEUS 10.3.2015 15/0064/1

Valitus rakennusluvista

Diaarinumero	00098/15/4113
Antopäivä	10.3.2015
Ratkaisun numero	15/0064/1
Vireilläoloaika	3 kuukautta
Päätös, johon haettu muutosta	Pudasjärven viranomaislautakunta 10.12.2014 § 109 Rakennustarkastaja on rakennuslupapäätöksillä myöntänyt Metsähallitus Laatumaaalle ehdolliset rakennusluvut yhteensä viidentoista tuulivoimalan rakentamiselle.
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus on jättänyt valitukset tutkimatta

Valittajat ovat vaatineet, että rakennuslupapäätökset tulee kumota. Valittajat ovat antamassaan selityksessä todenneet valitusoikeutensa perustuvan MRL 192 §:n 1 momentin 1, 2 ja 3 kohtaan. Voimat tulevat hallitsemaan näkymiä alueella ja laskemaan heidän kiinteistönsä arvoa. Lisäksi tuulivoimaloiden äänilähteiden yhteisvaikutukset muuttavat alueen äänimaa-ilman ja vaikuttavat olennaisesti melutasoon valittajien kiinteistöillä. Voimaloihin sijoitettavat lentoestevalot muuttavat keinovalottoman maiseman vilkkuvaksi valosaasteeksi ja vaikuttavat olennaisesti kiinteistön käyttötarkoituksen mukaiseen käyttöön loma-asuntona. Lisäksi valittajien oikeutta saada asiakirjat heidän pyytämässään muodossa on rikottu, esteellinen virkamies on käsitellyt oikaisuvaatimukset sekä tehnyt päätösehdotukset.

Lähin valituksessa tarkoitettu tuulivoimala sijoittuisi noin kahden ja puolen kilometrin etäisyydelle valittajien omistamasta Kaislarannan tilasta. Kun otetaan huomioon valittajien omistaman kiinteistön etäisyys lähimmästä tuulivoimalasta, rakennuslupapäätösten ei voida katsoa olennaisesti vaikuttavan heidän kiinteistönsä rakentamiseen tai muuhun käyttämiseen MRL 192 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettulla tavalla. Rakennuslupapäätökset eivät myöskään vaikuta välittömästi valittajien oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun. Hallinto-oikeus jätti valitukset tutkimatta.

Asiasanat: rakennuslupa – valitusoikeus – valitus hylätty

POHJOIS-SUOMEN HALLINTO-OIKEUS 10.3.2015 15/0066/1

Valitus rakennusluvista

Diaarinumero	00020/15/4113
Antopäivä	10.3.2015
Ratkaisun numero	15/0066/1
Vireilläoloaika	3 kuukautta
Päätös, johon haettu muutosta	Pudasjärven viranomaislautakunta 10.12.2014 § 108 Rakennustarkastaja on rakennuslupapäätöksillä myöntänyt Metsähallitus Laatumaaile ehdolliset rakennusluvat yhteensä viiden tuulivoimalan rakentamiselle.
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus on jättänyt valitukset tutkimatta

Valittajat ovat vaatineet, että rakennuslupapäätökset tulee kumota. Valittajat ovat antamassaan selityksessä todenneet, että rakennusluvat mahdollistavat tuulivoimaenergiateollisuuden tuotantoalueen pystyttämisen erämaiseen ympäristöön, järvenrantaloma-asutuksen välittömään läheisyyteen. Valittajan omistama vapaa-ajan asunto sijaitsee omarantaisella tontilla alle kolmen kilometrin etäisyydellä lähimmästä suunnitellusta tuulivoimalasta, hankkeen lähivaikutusalueella. Haittoja ovat maisemahaitta, melu, varjon välke ja vilkkuvat lentoestevalot.

Valittajan omistama kiinteistö ei ole rakennuspaikan vieressä tai vastapäätä. Kun otetaan huomioon, että valittajan hallitsema määräala ja sillä sijaitseva loma-asunto sijaitsevat noin kolmen kilometrin etäisyydellä lähimmästä valituksessa tarkoitettusta tuulivoimalasta, rakennuslupapäätösten ei voida katsoa olennaisesti vaikuttavan hänen kiinteistönsä rakentamiseen tai muuhun käyttämiseen MRL 192 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettulla tavalla. Hallinto-oikeus jätti valitukset tutkimatta.

Asiasanat: rakennuslupa – valitusoikeus – valitus hylätty

POHJOIS-SUOMEN HALLINTO-OIKEUS 16.3.2015 15/0098/1

Valitus osayleiskaavasta

Diaarinumero	11514/14/4102
Antopäivä	16.3.2015
Ratkaisun numero	15/0098/1
Vireilläoloaika	5 kuukautta
Päätös, johon haettu muutosta	Simon kunnanvaltuusto 6.10.2014 § 42 Valtuusto on hyväksynyt Halmekankaan tuulivoimapuiston osayleiskaavan.
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Lausuminen asiassa esitetyistä vaatimuksista on rauennut.

Valittaja on vaatinut valtuuston tuulivoimapuiston osayleiskaavan hyväksymistä koskevan päätöksen muuttamista. Lisäksi hän on vaatinut päätöksen täytäntöönpanon kieltämistä. Valittaja on hallinto-oikeuteen saapuneessa kirjelmässä peruuttanut valituksen. Näin ollen lausuminen asiassa esitetyistä vaatimuksista on rauennut.

Asiasanat: osayleiskaava - valitus hylätty

POHJOIS-SUOMEN HALLINTO-OIKEUS 2.6.2015 15/0200/1

Valitus rakennusluvasta

Diaarinumero	10343/14/4113
Antopäivä	2.6.2015
Ratkaisun numero	15/0200/1
Vireilläoloaika	5 kuukautta
Päätös, johon haettu muutosta	Lumijoen tekninen lautakunta 6.5.2014 § 73 Lautakunta on myöntänyt luvan rakennustöiden aloittamiseen Lumijoen Varjakan edustalla olevalle keinosaaressa. Lautakunta on hylännyt päätöksestä tehdyn oikaisuvaatimuksen.
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus on hylännyt valituksen.

Valittajat ovat vaatineet, että päätös kumotaan ja rakennuslupahakemus sekä rakennustöiden aloittamislupa hylätään. Vaatimuksiensa perusteiksi valittajat ovat esittäneet, että lautakunnassa asian esittelijänä on toiminut esteellinen henkilö. Lisäksi valittajat ovat esittäneet, että rakennettava tuulivoimala olisi mahdollisesti jopa 2 megawatin voimala kun rakennuslupa sallisi 1,65 megawatin voimalan keinosaaressa. Koska 2 megawatin voimalan melutasot ja muut haittavaikutukset ovat eri kuin 1,65 megawatin voimalalla, lupahakemuksen olisi tullut sisältää muun muassa melumallinnus ja maisemalliset haittavaikutukset olisi tullut ottaa huomioon. Lisäksi lupaan käytetyt selvitykset ovat perustuneet vanhaan tietoon. Kun lautakunta ei ole tarkistanut onko yhtiö ollut rakentamassa sellaista voimalaa, johon sillä on ollut asianmukaiset luvat, on lautakunta menetellyt laillisuusperiaatteen vastaisesti.

Lähin valittajien omistama kiinteistö sijaitsee noin 820 metrin etäisyydellä rakennuspaikasta. Kun otetaan huomioon valittajien tilojen etäisyys rakennuspaikasta sekä valittajien perustelut valittajilla on katsottava olevan valitusoikeus MRL 192 §:n 1 momentin 2 kohdan perusteella. Se, että rakennushanketta koskeva melumallinnus ei ole noudattanut ympäristöministeriön 2/2014 ohjetta, ei välittömästi myöskään johda siihen, että laadittuja meluselvityksiä voisi suoraan pitää riittämättöminä. Laskelmien mukaan melutaso alittaa 40 desibelin rajan tuulivoimalaa lähinnä olevan kiinteistön kohdalla. Vaikka ympäristöministeriön ohjeessa mainittua 5 desibelin lisäystä ei ole otettu huomioon, on melulaskelmasta ilmeneviä arvoja pidettävä riittävän alhaisina.

Yksistään se seikka, että lautakunnassa asian esittelijä on ollut osakunnan jäsen ja toiminut osakunnan sihteerinä ei ole riittänyt osoittamaan, että hänen puolueettomuutensa olisi vaarantunut. Hallinto-oikeus on katsonut, että päätös ei ole syntynyt virheellisessä järjestyksessä. Teknisen lautakunnan päätöstä ei ole ollut syytä muuttaa.

Asiasanat: rakennuslupa – esteellisyys – melu – 5 dB:n häiritsevyysskorjaus – valitus hylätty

POHJOIS-SUOMEN HALLINTO-OIKEUS 6.7.2015 15/0251/1

Valitus osayleiskaavasta

Diaarinumero	00176/14/OU/4102
Antopäivä	6.7.2015
Ratkaisun numero	15/0251/1
Vireilläoloaika	16 kuukautta
Päätös, johon haettu muutosta	Nivalan kaupunginvaltuusto 23.1.2014 § 5 Valtuusto on hyväksynyt Kukonahon tuulivoimapuiston osayleiskaavan.
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus on jättänyt tutkimatta valituksen osittain ja muilta osin on hylännyt valituksen.

Valittajat ovat vaatineet, että päätös kumotaan ja osayleiskaava palautetaan uudelleen käsiteltäväksi tai jätetään vahvistamatta, sekä asetetaan täytäntöönpanokieltoon kunnes asia on ratkaistu. Vaatimuksensa perusteiksi valittajat ovat esittäneet, että kaava-alueen lähialueiden asukkaiden tiedotus sekä vaikutusmahdollisuudet ovat olleet puutteelliset. Lisäksi tehdyt melu- ja varjostusmallinnukset eivät ole totuudenmukaisia. Kaavassa ei ole myöskään otettu huomioon ympäristöministeriön tuulivoimarakentamisen suunnittelua koskevaa ohjetta 4/2012, MRL 39 §:ssä säädettyjä osayleiskaavan sisältövaatimuksia eikä terveydensuojelulain 2 §:ssä säädettyjä periaatteita. Suunniteltu tuulivoimapuisto tulisi myös aiheuttamaan merkittävää maisemallista ja muuta haittaa läheiselle kulttuuriympäristölle, metsästykselle, karjataloudelle sekä virkistyskäytölle.

Hallinto-oikeus on katsonut, että kaavaa valmisteltaessa vuorovaikutusmahdollisuudet on toteutettu MRL:n mukaisesti kun kaava on ollut asianmukaisesti nähtävillä sekä vastineiden antaminen on mahdollistettu. Sillä perusteella, että kaikilla lähialueiden asukkailla ei tästä huolimatta ole mahdollisesti ollut tietoa kaikista kaavan vireillä olon aikana järjestetyistä yleisötilaisuuksista tai kaikista kaavan vaiheista, vuorovaikutusmenettelyä ei ole katsottava lainvastaiseksi.

Valittajien kiinteistöiltä etäisyyttä lähimpiin tuulivoimaloihin on lähimmillään 1 200 metriä ja pääosin alle kaksi kilometriä. Osayleiskaavassa suunnittelualueelle on osoitettu yhdeksän tuulivoimaloiden aluetta. Tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus saa olla enintään 210 metriä ja niiden kokonaisteho saa olla enintään 30 MW.

Melu- ja varjostusmallinnuksia ei ole pidettävä valittajien tarkoittamalla tavalla puutteellisina, eikä valtuuston päätös ole lainvastainen valittajien melu- ja varjostusmallinnusten riittävyys ja luotettavuuden osalta esittämällä perusteilla. Yksinomaan sillä perusteella, että lähimmät asuin- ja lomarakennukset sijaitsevat alle kahden kilometrin etäisyydellä lähimmistä tuulivoimaloista, kaavan mahdollistamasta tuulivoimarakentamisesta ei voida arvioida aiheutuvan niin merkittäviä meluvaikutuksia, että kaava olisi tällä perusteella katsottava lainvastaiseksi.

Kun otetaan huomioon tuulivoimaloiden sijainti, määrä ja koko, hanketta ei ole mahdollista toteuttaa aiheuttamatta muutoksia ympäristössä ja maisemassa. Merkittävän maisema-alueen osalta tuulivoimaloiden haitallinen vaikutus on kuitenkin korkeintaan kohtalaista, yleensä suhteellisen vähäistä. Vaikutukset virkistys- ja metsästyksikäyttöön sekä karjataloudelle on myös arvioitava vähäisiksi. Hallinto-oikeus hylkäsi valitukset.

Asiasanat: osayleiskaava – melu – maisema - selvitykset – valitus hylätty

POHJOIS-SUOMEN HALLINTO-OIKEUS 15.10.2015 15/0358/1

Valitus osayleiskaavasta

Diaarinumero	01200/14/OU/4102
Antopäivä	15.10.2015
Ratkaisun numero	15/0358/1
Vireilläoloaika	24 kuukautta
Päätös, johon haettu muutosta	Pyhäjärven kaupunginvaltuusto 28.10.2013 Nro 169 Valtuusto on hyväksynyt Vuohtomäen tuulipuiston osayleiskaavan.
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus on jättänyt tutkimatta valituksen osittain ja muilta osin on hylännyt valituksen.

Valittajat ovat vaatineet, että päätös kumotaan ja osayleiskaava palautetaan valtuustolle uudelleen käsiteltäväksi. Vaatimustensa tueksi valittajat ovat esittäneet, että vaikuttamismahdollisuuksia ei ole taattu kaikille eikä tiedottaminen ole ollut riittävää. Lisäksi kun hankealue sijaitsee kahden kaupungin asutuksen keskellä, ja asutusta on alueen joka puolella noin kilometrin etäisyydellä voimaloista, voimat olisivat tulossa liian lähelle kiinteistöjä. Valittajien mukaan tuulivoimaloilla olisi merkittävä haitallinen vaikutus maisemaan, välke- ja varjostusvaikutuksia, meluvaikutuksia ja kiinteistöjen arvon alentavia vaikutuksia. Valittajat myös vaativat, että hankkeeseen tulisi soveltaa YVA-menettelyä.

Suurin osa valittajista asui Pyhäjärven naapurikunnassa Kiuruvedellä. He perustivat valitusoikeutensa sillä perusteella, että kaavapäätös vaikuttaa välittömästi heidän etuihinsa. Hallinto-oikeus katsoi, ettei valittajilla joiden kotikunta oli Kiuruvesi, ollut tapauksessa valitusoikeutta. Pyhäjärvellä asuvan valittajan valituksen hallinto-oikeus jätti myöhästyneenä tutkimatta. Kahdella valittajista oli vapaa-ajan asunto Pyhäjärvellä 1380 metrin etäisyydellä lähimmästä tuulivoimalasta. Kyseiset valittajat olivat ajallaan esittäneet mielipiteensä kaavaehdotuksesta. Hallinto-oikeus totesi, että kyseisten valittajien osalta tiedottamisessa ei ollut onnistuttu, jolloin valittajilla oli valitusoikeus.

Valittajien tila ei kuitenkaan sijainnut 35 dB:n melualueella ja tilan varjostusvaikutus oli hieman yli raja-arvon. Lisäksi hallinto-oikeus totesi, että tuulivoimalat näkyisivät väistämättömästi maisemassa eikä tämä ole kaavan kumoamiseen oikeuttava seikka. YVA-menettelyn suhteen hallinto-oikeus lausui, ettei hanke tuulivoimaloiden määrä ja teho huomioon ottaen sekä tehtyjen selvitysten perusteella ole sellainen, josta tulisi toimittaa YVA-menettely. Valitukset hylättiin.

Asiasanat: osayleiskaava – melu – etäisyys – selvitykset – ympäristövaikutusten arviointimenettely – välke – valitus hylätty

POHJOIS-SUOMEN HALLINTO-OIKEUS 18.1.2016 16/0006/1

Valitus osayleiskaavasta

Diaarinumero	10154/14/4102
Antopäivä	18.1.2016
Ratkaisun numero	16/0006/1
Vireilläoloaika	22 kuukautta
Päätös, johon haettu muutosta	Tervolan kunnanvaltuuston päätös 27.3.2014 § 29 Kunnanvaltuusto hyväksyi Löylyvaaran tuulivoimapuiston osayleiskaavan.
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus jätti tutkimatta valittajien vastaselityksessään esittämän uuden valitusperusteen, jonka mukaan tuulivoimalat vaikeuttavat ja vaarantavat tuulivoimaloiden ympäristössä työskentelyä, ulkoilua ja marjastusta. Muilta osin hallinto-oikeus hylkäsi valituksen.

Valittajat ovat vaatineet, että valtuuston päätös kumotaan. Valittajat vastustavat tuulivoimalan rakentamista keskelle elinvoimaista kylää ja lähelle muinaisrakennelmia, joiden luokse järjestetään opastettuja käyntejä. Valittajat esittivät muun ohella, että tuulipuiston etäisyyden tulisi olla vähintään kaksi kilometriä asutuksesta ja yksi kilometri alueella harjoitettavasta turkistarhauksesta. Lisäselvityksessään valittajat ovat lisäksi vedonneet siihen, että tuulivoimaloiden vaikutukset ulottuvat kaava-alueen ulkopuolelle ja siten vaikeuttavat ja vaarantavat alueella työskentelyä, ulkoilua ja marjastamista.

Hallinto-oikeus totesi, että MRL:ssa tai muussa laissa ei ole säännöksiä suojaetäisyyksistä lähimpiin häiriintyviin kohteisiin, vaan kaavan sisältövaatimusten toteutumista arvioidaan laadittujen selvitysten ja osayleiskaavassa annettujen kaavamääräysten nojalla. Suunniteltu tuulivoimapuisto sijaitsee 6,5 kilometrin etäisyydellä kuntakeskuksesta, noin yhden kilometrin etäisyydellä lähimmistä asuinrakennuksista ja noin neljän kilometrin etäisyydellä runsaammin asutetusta alueesta Kemijoesta. Noin 900 metriä alueesta sijaitsee turkistarha, joka ei ole toiminnassa.

Tapauksessa oli suoritettu melumallinnus, jonka parametrit oli valittu noudattaen ympäristöministeriön ohjeita 4/2012. Melumallinnuksen perusteella valtioneuvoston päätöksen mukaiset melun ohjearvot eivät ylittyneet minkään vakituisen asunnon tai loma-asunnon tai turkistarhauksen osalta. Hallinto-oikeuden mukaan osayleiskaavan laatiminen on perustunut MRL 9 §:n mukaisesti riittäviin selvityksiin ja tutkimuksiin ja täyttää MRL 39 §:n 2 momentin mukaiset vaatimukset, eikä osayleiskaavan toteuttaminen myöskään aiheuttanut MRL 39 §:n 4 momentissa tarkoitettua kohtuutonta haittaa. Valitukset hylättiin.

Asiasanat: osayleiskaava – kahden kilometrin etäisyys – melu – selvitykset – etäisyys – valitus hylätty

POHJOIS-SUOMEN HALLINTO-OIKEUS 6.4.2016 16/0101/1

Valitus rakennusluvasta

Diaarinumero	11201/14/4113, 11215/14/4113, 11216/14/4113, 11217/14/4113, 11218/14/4113, 11219/14/4113, 11220/14/4113, 11262/14/4113
Antopäivä	6.4.2016
Ratkaisun numero	16/0101/1
Vireilläoloaika	19 kuukautta
Päätös, johon haettu muutosta	Sievin ympäristölautakunnan päätös 9.9.2014 §:t 25–34, annettu 15.9.2014 Ympäristölautakunta myönsi Sievi Jakostenkallio Tuulivoima Oy:lle rakennusluvat yhteensä 9 tuulivoimalaitoksen rakentamiselle.
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus kumosi tuulivoimalan nro 4 ja 5 rakennuslupia koskevat ympäristölautakunnan päätökset. Hallinto-oikeus jätti tutkimatta valittajien vahingonkorvausvaatimukset, osayleiskaavapäätöstä koskevat valitukset sekä rakennuslupa-asioita koskevat valitukset eräiden valittajien tekeminä. Muilta osin hallinto-oikeus hylkäsi valitukset.

Valittajat ovat vaatineet, että tuulivoimalaitosten rakennusluvat on kumottava ja täytäntöönpanotoimet kiellettävä. Perusteluinaan valittajat ovat esittäneet muun ohella, että tuulivoimalat sijoitettaisiin liian lähelle rakennuksia ja metsäautotietä. Lisäksi valittajat ovat väittäneet yhden rakennuslupa-asioden käsittelyyn osallistuneista ympäristölautakunnan jäsenistä olleen esteellinen sillä perusteella, että hän omisti maata kysymyksessä olevien tuulivoimaloiden kaava-alueella sekä voimaloiden siipipeittoalueilla.

Suunnitelluissa rakennushankkeissa oli myönnettyjen rakennuslupien mukaisesti tarkoitus rakentaa yhdeksän 3,3 MW:n tehoista tuulivoimalaa sekä sähköasema Sievin kunnan Jakostenkallioiden alueelle. Kunkin tuulivoimalan napakorkeus oli 137 metriä, roottorin halkaisija 126 metriä ja kokonaiskorkeus 200 metriä. Rakentamissuunnitelma oli yhdenmukainen alueen oikeusvaikutteisen osayleiskaavan kanssa. Rakennuslupahakemuksia ratkaistaessa pyydettiin useita ulkopuolisia lausuntoja ja laadittiin melumallinnus.

Hallinto-oikeus katsoi, ettei osalla valittajista ollut valitusoikeutta. Niillä valittajilla, joiden naapurikiinteistöllä tuulivoimala sijaitti, oli valitusoikeus niissä tapauksissa, kun voimalan etäisyys tilan rajasta oli lyhimmillään 100 metriä. Esimerkiksi 400 metrin etäisyys tilan rajasta ei riittänyt perustamaan valitusoikeutta kun taas 400 metrin etäisyys tilalla sijaitsevasta saunarakennuksesta perusti valitusoikeuden. Hallinto-oikeus totesi myös, etteivät luvattomat rakennukset perusta valitusoikeutta ja antoi merkitystä tilan kaavassa osoitettuun tarkoitukseen.

Esteellisenä myönnetty rakennusluvat voimaloille nro 4 ja 5 kumottiin. Hallinto-oikeus totesi, että ympäristölautakunnan jäsen, jolla oli ollut mahdollisuus saada siipipeittoalueella sijaitsevien kiinteistöjensä perusteella taloudellista hyötyä siipipeittokorvausten muodossa, oli ollut esteellinen osallistumaan kyseisten tuulivoimaloiden rakennuslupien käsittelyyn. Muita osin rakennusluvat pysytettiin voimassa, jolloin esimerkiksi saunarakennuksen altistuminen ympäristöministeriön ohjeen vähäisesti ylittävälle melutasolle hyväksyttiin. Hallinto-oikeus katsoi myös, ettei hankkeeseen tullut soveltaa YVA-menettelyä.

Asiasanat: rakennuslupa – esteellisyys – valitusoikeus – ympäristövaikutusten arviointimenettely – valitus hyväksytty

POHJOIS-SUOMEN HALLINTO-OIKEUS 27.4.2016 16/0126/1

Valitus suunnittelutarveratkaisusta

Diaarinumero	00502/16/4112
Antopäivä	27.4.2016
Ratkaisun numero	16/0126/1
Vireilläoloaika	1 kuukausi
Päätös, johon haettu muutosta	Lin kunnanhallituksen päätös 29.3.2016 § 61 Kunnanhallitus hyväksyi TuuliWatti Oy:n suunnittelutarveratkaisua koskevan hakemuksen yhden 3,45 MW:n, pyyhkäisykorkeudeltaan 200 metrin tuulivoimalan rakentamiseksi. Suunniteltu voimala liittyi Oulun kaupungin puolelle suunniteltuun Ketunkankaan tuulivoimapuistoon.
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus jätti valituksen tutkimatta.

Valittaja on vaatinut, että kunnanhallituksen päätös kumotaan ja hakemus tuulivoimalan rakentamiseksi hylätään. Valittajan mukaan päätös tehtiin puutteellisten ja virheellisten tietojen pohjalta, sillä tuulivoimalasta aiheutuvia meluhaittoja ja maisema-vaikutuksia ei otettu huomioon. Valittajien koti sijaitsi alle kilometrin etäisyydellä suunnitellusta tuulivoimalasta. Suunnittelutarveratkaisun sijaan asia olisi tullut ratkaista kaavoituksella.

Hallinto-oikeus ei tutkinut valitusta, sillä valittajalla ei ollut MRL 193 §:n mukaista valitusoikeutta asiassa. Tuulivoimaa lähimpänä sijaitseva valittajien omistama kiinteistö sijaitsi noin 1,5 kilometrin etäisyydellä tuulivoimalasta, eikä kiinteistöllä ollut rakennuksia. Asuinrakennus, jonka valittaja omisti, sijaitsi noin kahden kilometrin etäisyydellä tuulivoimalasta. Näin ollen hallinto-oikeus ei katsonut, että tuulivoimaloiden rakentaminen olisi huomattavasti vaikuttanut valittajan kiinteistön rakentamiseen tai muuhun käyttämiseen. Valitus jätettiin tutkimatta.

Asiasanat: suunnittelutarveratkaisu – valitusoikeus – etäisyys - valitus hylätty

POHJOIS-SUOMEN HALLINTO-OIKEUS 23.5.2016 16/0147/1

Valitus suunnittelutarveratkaisusta

Diaarinumero	11643/14/4112
Antopäivä	23.5.2016
Ratkaisun numero	16/0147/1
Vireilläoloaika	19 kuukautta
Päätös, johon haettu muutosta	Oulun yhdyskuntalautakunta 28.10.2014 § 507 Yhdyskuntalautakunta on hyväksynyt TuuliWatti Oy:n suunnittelutarveratkaisua koskevan hakemuksen ehdollisena yhden 5 MW:n, pyyhkäisykorkeudeltaan 204 metrin tuulivoimalan (tuulivoimala nro 4) rakentamiseksi.
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus on hylännyt valituksen.

Valittajat ovat vaatineet, että yhdyskuntalautakunnan päätös on kumottava ja hakemus hylättävä. Hankkeen koon takia asia tulisi ratkaista kaavalla. Tehdyt meluselvitykset ovat puutteellisia ja ristiriitaisia. Tuleva tuulivoimalatyypin on prototyyppi, eikä tällä voimalatyypillä voi vielä olla valmistajan takaamaa melupäästön takuuarvoa, eikä nykyisin käytössä olevat melumallinnusohjelmat sovellu suurille tuulivoimaloille, joiden epätasainen melu lähtee 200 metrin korkeudelta asutuksen yläpuolelta, minkä vuoksi mallinnusten tulokset eivät ole luotettavia. Melumallinnustuloksiin on lisättävä mahdollisesta kapeakaistaisuudesta aiheutuva viiden desibelin häiritsevyysskorjaus. Hankkeesta esitettyjen havainnekuvien osalta ei ole ilmoitettu kameran objektiivin polttoväliä, mikä olisi pitänyt kertoa, jotta voitaisiin arvioida esitettyjen kuvien todenmukaisuutta ja tuulivoimaloiden näkymistä maisemassa.

Nyt kysymyksessä oleva valitus koskee yhdyskuntalautakunnan päätöstä, jossa on kysymys tuulivoimalaa nro 4 koskevasta suunnittelutarveratkaisusta. Koska tämä tuulivoimala on osa Ketunmaankankaalle suunniteltua neljän tuulivoimalan tuulipuistoa, esitettyjen valitusperusteiden pohjalta oli hallinto-oikeuden mukaan kuitenkin otettava huomioon kaikista näistä neljästä tuulivoimalasta aiheutuvat vaikutukset.

Tuulivoimaloiden ulkomelutason ohjearvoja koskevan valtioneuvoston asetuksen (1107/2015) perustelumistion mukaan impulssimaisen tai kapeakaistaisen melun ilmenemistä ei yleensä pystytä ennakoimaan melun mallintamisvaiheessa eikä tuulivoimamelu tyypillisesti sisällä impulssimaista tai kapeakaista melua. Mittaustuloksiin tehtävää korjausta koskeva säännös on mainitussa asetuksessa rajattu koskemaan vain valvonnan yhteydessä tehtäviä melumittauksia. Varman tiedon puuttuminen siitä, mikä on melupäästön takuuarvo, ei tee meluselvityksiä riittämättömiksi. Ympäristöministeriön ohjeen (4/2012) mukaiset meluarvot ovat ohjeellisia, mikä mahdollistaa tapauskohtaisen jouston. Hallinto-oikeus totesi, että kun otetaan huomioon tehtyjen meluselvitysten tulokset kokonaisuudessaan, asiaa ei ollut syntyvän meluhaitan osalta syytä arvioida toisin.

Hankkeen maisemavaikutusten arviointia ei voitu pitää puutteellisenä yksinomaan sen johdosta, että selvityksessä ei ole ilmoitettu havainnekuvien ottamisessa käytetyn kameran objektiivin polttoväliä.

Alue on valtatie ja rautatie rajaamaa metsätalousvaltaista aluetta, eikä siihen kohdistu rakentamispainetta tai muuta erityistä maankäytön suunnittelun tarvetta ja lähimmät tiiviimmän asutuksen alueet sijaitsevat yli kahden kilometrin etäisyydellä. Alueella ei ole katsottu olevan sellaista merkittävää maankäytön yhteensovittamisen tarvetta, mikä edellyttäisi yksityiskohtaisen kaavan laatimista. Päätöstä ei siten ollut aihetta kumota valittajien esittämällä perusteilla, ja valitukset hylättiin.

Asiasanat: suunnittelutarveratkaisu – melu – 5 dB:n häiritsevyysskorjaus – etäisyys – selvitykset – valitus hylätty

POHJOIS-SUOMEN HALLINTO-OIKEUS 23.5.2016 16/0148/1

Valitus poikkeamisesta rakentamisessa

Diaarinumero	11064/14/4111
Antopäivä	23.5.2016
Ratkaisun numero	16/0148/1
Vireilläoloaika	19 kuukautta
Päätös, johon haettu muutosta	Oulaisten kaupunginhallitus 1.9.2014 § 244, annettu 9.9.2014 Kaupunginhallitus on myöntänyt Aimo Ojalalle luvan poiketa asemakaavasta 1,3 MW:n, napakorkeudeltaan 65 metrin ja pyyhkäisykorkeudeltaan 95 metrin tuulivoimalan rakentamiseksi. Kaavamääräyksen mukaan kortteliin ei saa sijoittaa laitosta, joka aiheuttaa ympäristön asutusta häiritsevää melua, tärinää, ilman pilaantumista tai muuta vastaavaa häiriötä.
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus on hylännyt valituksen. Hallinto-oikeus on pidentänyt poikkeamista koskevan päätöksen voimassaoloaikaa.

Valittajat ovat vaatineet, että kaupunginhallituksen päätös on kumottava ja hakemus hylättävä. Perusteluinaan valittajat ovat esittäneet, että hakemus ei täytä MRL 172 §:ssä säädettyjä poikkeamisen edellytyksiä eikä poikkeamisen myöntämiseen ole MRL 171 §:ssä tarkoitettua erityistä syytä. Melumallinnuksen oikeellisuudesta ei ole varmuutta. Lähin asuinrakennus sijaitsee vain noin 60 metrin päässä suunnitellusta tuulivoimalasta, ja tällä alueella ylittävät kaikki suunnitteluohjeavrot melun ja välkevaikutuksen osalta eikä se seikka, että mainittu asuinrakennus on hakijan oma asunto voi olla peruste poiketa annetuista suunnitteluohjeavoista.

Suunniteltu rakennushanke sijaitsee vuonna 2000 hyväksytyssä asemakaavan muutoksessa teollisuus- ja varistorakennusten korttelialueeksi osoitetulla alueella. Asemakaavan muutoksen tavoitteena on ollut erityisesti alueelle jo rakentaneen Ojala-Yhtymä Oy:n laajenemismahdollisuuksien turvaaminen, joka ei ole toteutunut tuulivoimalan sijoituspaikan ympäristössä.

Meluselvityksen mukaan poikkeamisluvan hakijan asuinkiinteistöllä valtioneuvoston päätöksen (993/1992) mukaiset päivä- ja yöajan meluohjeavrot eivät ylity, mutta ympäristöministeriön ohjeen mukaiset päivä- ja yöajan ulkomelun ohjeavrot ylittävät. Myös 8 tunnin vuosittainen varjostusvaikutusraja ylittyy ks. kiinteistöllä. Hallinto-oikeus arvioi, että kun kuitenkin otetaan huomioon, että kysymys on poikkeamisluvan hakijan asemakaavan mukaisella teollisuusalueella sijaitsevasta asuinkiinteistöstä, poikkeamisen ei voida katsoa tältä osin aiheuttavan haittaa asemakaavan toteuttamiselle.

Hallinto-oikeus totesi, että kun otetaan huomioon hakijan hakemuksensa tueksi esittämät seikat teollisuuslaitoksen sähkötarpeesta, poikkeamisen myöntämiseen on ollut myös erityinen syy. Päätöstä ei ollut aihetta kumota valittajien esittämällä perusteilla.

Asiasanat: poikkeamislupa – melu – välke – valitus hylätty

POHJOIS-SUOMEN HALLINTO-OIKEUS 15.12.2016 16/0409/1

Valitus osayleiskaavasta

Diaarinumero	00900/15/4102, 00927/15/4102 ja 00953/15/4102
Antopäivä	15.12.2016
Ratkaisun numero	16/0409/1
Vireilläoloaika	19 kuukautta
Päätös, johon haettu muutosta	Posion kunnanvaltuusto 8.5.2015 § 16 Valtuusto on hyväksynyt Murtotuulen tuulivoimapuiston osayleiskaavan (jäljempänä osayleiskaava).
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus on hyväksynyt valituksen, ja kumonnut valituksenalaisen päätöksen.

Valittajat ovat vaatineet, että valtuuston päätös kumotaan ja kaava-alueelle määrätään hakkuukiello. Lisäksi valittajat ovat vaatineet, että hallinto-oikeus kumoaa Metsähallituksen asiassa antamat lausunnot sekä velvoittaa valtuuston määräämään 2 – 3 kilometrin suojaetäisyyden osayleiskaava-alueen ja Julmajärvi – Pyytölampi ranta-asemakaava-alueen väliin. Tuulivoimapuistohankkeessa maanvuokraajana toimii Posion yhteismetsä, jonka osakaskunnassa istuneet ja maata omistaneet henkilöt ovat samaan aikaan osallistuneet osayleiskaavan valmisteluun kunnan virkamiehinä vaikka he ovat asiassa esteellisiä. Päätös on siten lainvastainen.

Hallinto-oikeuslain 3 §:ssä säädetty huomioon ottaen hallinto-oikeus on jättänyt toimivaltaansa kuulumattomana tutkimatta hakkuukielloa, Metsähallituksen lausuntojen kumoamista sekä suojaetäisyyttä ja erilliselvityksiä koskevien määräysten antamista koskevat vaatimukset.

Kunnan pöytäkirjaotteista ilmenee, että valtuutettu, kunnanhallituksen varapuheenjohtaja ja toimintaympäristölautakunnan puheenjohtaja Heikki Maaninka on ollessaan Posion yhteismetsän hoitokunnan jäsen 1.1.2012 – 29.11.2013 osallistunut toimintaympäristölautakunnan puheenjohtajana Murtotuulen tuulivoimapuiston osayleiskaavaa koskevan asian käsittelyyn 17.4.2012 (§ 29) lautakunnan päättäessä tuulipuistohanketta koskevan osayleiskaavoituksen käynnistämisestä. Valtuutettu ja kunnanhallituksen puheenjohtaja Olavi Lehtiniemi on ollessaan Posion yhteismetsän hoitokunnan varajäsen 1.1.2012-31.12.2015 osallistunut tuulipuistohankkeen osayleiskaavoituksen valmisteluun kunnanhallituksen puheenjohtajana 11.6.2012 (§ 59), jolloin kunnanhallitus on antanut lausuntonsa tuulivoimapuistoa koskevasta ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta. Heikki Maaninka ja Olavi Lehtiniemi ovat kunnanhallituksen kokouksessa 3.6.2013 (§ 66) poistuneet esteellisinä paikalta eivätkä ole mainitun ajankohdan jälkeen osallistuneet tuulivoimapuiston osayleiskaavaa koskevaan päätöksentekoon kunnanhallituksessa tai valtuustossa.

Hallinto-oikeus totesi, että kaavoituksen erityispiirteiden vuoksi esteellisuuden vaikutus ulottuu lähtökohtaisesti koko kaavaratkaisuun. Yhteismetsän osakaskuntaa edustavan yhteismetsän hoitokunnan jäsen Heikki Maaninka ja varajäsen Olavi Lehtiniemi eivät siten ole toimiessaan hoitokunnan jäsenenä ja varajäsenenä esteellisinä voineet tuolloin ottaa osaa mihinkään puheena olevan kaava-asian käsittelyvaiheeseen. Tämä on koskenut myös toimintaympäristölautakunnan kokousta 17.4.2012 (§ 29) ja kunnanhallituksen kokousta 11.6.2012 (§ 59), joita on pidettävä osana kaava-asian valmistelua. Koska Heikki Maaninka on osallistunut esteellisenä toimintaympäristölautakunnan kokoukseen 17.4.2012 ja Olavi Lehtiniemi kunnanhallituksen kokoukseen 11.6.2012, myös samassa kaavoitusmenettelykokonaisuudessa tehty kunnanvaltuuston päätös osayleiskaavan hyväksymisestä on syntynyt virheellisessä järjestyksessä. Näillä perusteilla hallinto-oikeus kumosi valituksenalaisen päätöksen.

Asiasanat: osayleiskaava – esteellisyys – valitus hyväksytty

POHJOIS-SUOMEN HALLINTO-OIKEUS 21.2.2017 17/0053/1

Valitus rakennusluvista

Diaarinumero	01394/15/4113, 01400/15/4113, 01401/15/4113, 01413/15/4113 ja 01414/15/4113
Antopäivä	21.2.2017
Ratkaisun numero	17/0053/1
Vireilläoloaika	17 kuukautta
Päätös, johon haettu muutosta	Nivalan kaupungin tekninen lupajaos 8.9.2015, §:t 32 - 40, annettu 11.9.2015 Tekninen lupajaos on myöntänyt TM Voima Kukonaho Oy:lle rakennusluvat tuulivoimaloiden nrot 1-9 rakentamiselle.
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus on jättänyt osan valituksista tutkimatta valitusoikeuden puuttumisen johdosta. Yhdellä valittajista oli valitusoikeus tuulivoimaloiden nrot 5 ja 9 osalta, jonka osalta hallinto-oikeus on hylännyt valituksen.

Valittajat ovat yhteneväisissä valituksissaan vaatineet, että lupajaoston päätökset kumotaan. Toissijaisesti valittajat ovat vaatineet, että asia palautetaan lupajaostolle uudelleen käsiteltäväksi. Perusteluinaan valittajat ovat muun ohella esittäneet, että rakennuslupapäätökset rikkovat hallinnon oikeusperiaatteita. Koska periaatteita ei ole noudatettu, on tuulivoimapuiston lähi-asukkaiden tasa-arvon kannalta ensisijaisen tärkeää, että rakennuslupapäätökset kumotaan tai vähintäänkin asia palautetaan uudelleen käsiteltäväksi. Kukonahon tuulivoimapuistoon rakennettavaksi suunnitellut tuulivoimalat ovat niin merkittäviä kokoluokaltaan ja määrältään, että ne eivät voi olla aiheuttamatta merkittävää maisemallista haittaa alueen vieressä sijaitsevalle kulttuurimaisema-alueelle. Suomen perustuslain 20 §:n mukaan vastuu luonnosta ja sen monimuotoisuudesta, ympäristöstä ja kulttuuriperinnöstä kuuluu kaikille. Näin ollen Kukonahon tuulivoimapuiston rakennusluvat on kumottava.

Tuulivoimalat ovat teholtaan 3,3 MW, napakorkeudeltaan 140 metriä ja kokonaiskorkeudeltaan 200 metriä.

Yhden valittajan kiinteistö tulisi lähimmillään sijaitsemaan noin 180 – 190 metrin etäisyydellä suunnitellusta tuulivoimalasta nro 5 ja toisen valittajan omistava tila noin 200 metrin etäisyydellä suunnitellusta tuulivoimalasta nro 9. Hänellä oli siten valitusoikeus MRL 192 §:n perusteella. Muiden valittajien valitukset jätettiin tutkimatta.

Hallinto-oikeus arvioi, että pelkästään sillä perusteella, että tuulivoimalat näkyvät valittajan kiinteistöille ja laajemminkin ympäristöön tai ne sijaitsevat valittajan kiinteistön läheisyydessä, voimaloita ei voida pitää MRL 135 §:n 1 momentissa tarkoitetulla tavalla soveltumattomina maisemaan taikka katsoa niiden tarpeettomasti haittaavan valittajan metsätalouskiinteistöjen käyttöä tai niiden hyödyntämistä.

Tuulivoimaloiden nrot 5 ja 9 rakennuslupapäätöksiä ei myöskään ole pidettävä valittajien esittämällä hallinnon oikeusperiaatteita ja yhdenvertaista kohtelua koskevilla perusteilla lainvastaisina tai Suomen perustuslain 20 §:n vastaisina. Valitus hylättiin.

Asiasanat: rakennuslupa – maisema – valitusoikeus – valitus hylätty

POHJOIS-SUOMEN HALLINTO-OIKEUS 23.2.2017 17/0059/1

Valitus osayleiskaavasta

Diaarinumero	01663/15/4102, 01679/15/4102, 01721/15/4102 ja 01735/15/4102
Antopäivä	23.2.2017
Ratkaisun numero	17/0059/1
Vireilläoloaika	15 kuukautta
Päätös, johon haettu muutosta	Sodankylän kunnanvaltuusto 12.11.2015 § 69 Valtuusto on hyväksynyt Palkisvaaran tuulivoimaosayleiskaavan (Kelujärvi-Rajala osayleiskaavan muutos).
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus on kumonnut kunnanvaltuuston päätöksen, ja velvoittanut kunnan korvaamaan valittajien oikeudenkäyntikulut kummallekin 100 eurolla.

Valittajat ovat yhteneväisissä valituksissaan vaatineet, että lupajaoston päätös kumotaan ja että kunta veloitetaan korvaamaan valittajille aiheutuneet kulut. Perusteluinaan valittajat ovat muun ohella esittäneet, että kaavan valmisteluun ja päätöksentekoon olennaisesti vaikuttavia asiakirjoja on jätetty toimittamatta kuntaan kaavoittajalle ja päättäjille. Pääesikunta oli toimittanut kuntaan lausuntonsa vasta kaavan hyväksymisen jälkeen saatuaan tietää kaavan hyväksymisestä. Kaavaan sisällytettiin määräys siitä, että tuulivoimaloiden rakentamiselle tulee saada pääesikunnan hyväksyntä. Mikäli lausunto olisi toimitettu kuntaan kaavan valmistelun aikana, kaavan valmistelu olisi lopetettu. YVA-selostus on laadittu virheellisesti ja puolueellisesti tuulimylyjen näkyvyyden osalta.

Tuulivoimahankkeesta vastaava Kaamostuuli Oy on kaavan valmistelun aikana hankkinut VTT:lta puolustusvoimien aluevalvontajärjestelmän toimintaedellytyksiin kohdistuvia vaikutuksia käsittelevät arvioinnit ja puolustusvoimat on antanut niiden johdosta yhtiölle lausunnot. Yhtiö ei kuitenkaan ole toimittanut laadittuja vaikutusten arviointeja tai niiden perusteella annettuja lausuntoja osaksi kaava-aineistoa ennen kaavan hyväksymistä koskevan päätöksen tekemistä, vaikka sanotuilla selvityksillä olisi ollut olennainen merkitys arvioitaessa sitä, voidaanko alueelle kaavoittaa tuulivoimarakentamista MRL 39 §:ssä ja 77 b §:ssä säädettyjen sisältövaatimusten rajoissa ja valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet huomioon ottaen.

Edellä todetuilla perusteilla hallinto-oikeus totesi, että Palkisvaaran tuulivoimapuiston osayleiskaavan vaikutuksia ei ole selvitetty MRL:issa edellytetyllä tavalla eikä osayleiskaava ohjaa riittävästi rakentamista. Lisäksi kaavaratkaisu on puolustusvoimien hyväksymistä edellyttävän kaavamääräyksen osalta lainvastainen. Valtuuston päätös kaavan hyväksymisestä tuli siten kumota.

Hallinto-oikeus totesi, että asiassa annettu ratkaisu huomioon ottaen olisi kohtuutonta, jos valittajat joutuisivat pitämään oikeudenkäyntikulunsa kokonaisuudessaan vahinkonaan. Kun valittajalle itselleen omasta työstään suoritettava oikeudenkäyntikulujen korvaus on kuitenkin poikkeuksellista, hallinto-oikeus hylkäsi vaatimuksen enemmälti ja velvoitti Sodankylän kunnan korvaamaan oikeudenkäyntikulut kohtuullisena pidettävällä 100 eurolla hallintolainkäyttölain 74 § 1 momentin mukaan.

Asiasanat: osayleiskaava – selvitykset – Puolustusvoimat – valitus hyväksytty

POHJOIS-SUOMEN HALLINTO-OIKEUS 24.4.2017 17/0076/1

Valitus osayleiskaavasta

Diaarinumero	01368/15/4102
Antopäivä	24.4.2017
Ratkaisun numero	17/0076/1
Vireilläoloaika	20 kuukautta
Päätös, johon haettu muutosta	Sievin kunnanvaltuusto 1.9.2015 § 38 Valtuusto on hyväksynyt Puutikankankaan tuulivoimapuiston osayleiskaavan (jäljempänä osayleiskaava).
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus on hylännyt valituksen.

Valittaja on vaatinut, että valtuuston päätös kumotaan. Osayleiskaavan valmistelu on valittajan mukaan ollut puutteellista, sillä osayleiskaava on valittajan mukaan muun ohella monilta osin ristiriidassa Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavassa osoitetun maankäytön kanssa. Kaavaratkaisu ei myöskään ota huomioon alueen erityispiirteitä, vaan tuulivoimaloita on sijoitettu liian lähelle eritysluontokohteita ja alueellisesti arvokkaita luontokohteita. Kaavoituksessa laaditut selvitykset ovat valittajan mukaan olleet puutteelliset ja siten MRL vastaiset.

MRL 9 §:n mukaisesti osayleiskaavan tulee perustua riittäviin selvityksiin ja arviointeihin ja täyttää osayleiskaavalle MRL:ssä säädetty sisältövaatimukset.

Hallinto-oikeuden mukaan osayleiskaava ei ole lainvastainen sillä valittajan esittämällä perusteella, että osayleiskaavaa hyväksyttäessä ei ole ollut voimassa maakuntakaavaa, jossa tuulivoimapuiston aluevaraus olisi osoitettu. Myöskään se, että Puutikankankaan alue ei ole sisältynyt 1. vaihemaakuntakaavan taustaselvityksissä tutkittuihin tuulivoimarakentamisen alueisiin, ei ole ollut esteenä osayleiskaavan hyväksymiselle.

Osayleiskaavakartta on laadittu mittasuhteessa 1:10 000, mistä johtuen osayleiskaavassa osoitetun luo-1-alueen raja-
us ei ole tarkka. Kun lisäksi otetaan huomioon osayleiskaavassa Isokosken tilan osayleiskaava-alueeseen kuuluvalla palstalla osoitettu maankäyttö, luo 1-alueen osalta annetut kaavamääräykset ja osayleiskaava-alueeseen rajoittuvien tilan palstojen sijainti suhteessa osayleiskaavassa osoitettuihin tuulivoimaloiden rakennuspaikkoihin, teihin ja maakaapelointiin, kaavaratkaisu ei vaaranna osayleiskaava-alueella ja sen lähiympäristössä eikä siten myöskään Isokosken tilalla olevien luontokohteiden tai rauhoitettujen luontokohteiden luonnonarvoja.

Edellä lausuttu huomioon ottaen valituksenalainen osayleiskaava perustui hallinto-oikeuden mukaan MRL 9 §:ssä säädettyllä tavalla riittäviin selvityksiin ja arviointeihin ja täyttää osayleiskaavalle MRL:ssä säädetty sisältövaatimukset. Valitus hylättiin.

Asiasanat: osayleiskaava – etäisyys – luonnonsuojelu – selvitykset – tuulivoimamaakuntakaava – valitus hylätty

POHJOIS-SUOMEN HALLINTO-OIKEUS 12.5.2017 17/0124/1

Valitus toimenpideluvista ja rakennusluvasta

Diaarinumero	01481/15/4114, 01492/15/4114, 01498/15/4113, 01508/15/4114 ja 01513/15/4114
Antopäivä	12.5.2017
Ratkaisun numero	17/0124/1
Vireilläoloaika	19,5 kuukautta
Päätös, johon haettu muutosta	Oulun rakennuslautakunta 23.9.2015, §:t 123 – 125, annettu 28.9.2015 Rakennuslautakunta on toimenpidelupapäätöksillään myöntänyt TuuliWatti Oy:lle toimenpideluvat tuulivoimalan nro1 (§ 125) rakentamiselle Oulun kaupungissa Haukiputaalla sijaitsevalle Saanion tilalle ja tuulivoimaloiden nrot 2 ja 3 (§ 124) rakentamiselle Oulun kaupungissa Haukiputaalla sijaitsevalle Vanharuntin tilalle ja rakennusluvan (§ 123) sähköaseman, valvontarakennuksen ja ukkosmaston rakentamiselle.
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus ei tutkinut valituksia muutoin kuin tuulivoimalan nro 1 osalta Suvi Vienolan tekemänä ja tältä osin hylkäsi valituksen.

Valittajat ovat yhteneväisissä valituksissaan vaatineet, että rakennuslautakunnan toimenpidelupapäätökset kumotaan. Perustelunaan valittajat ovat esittäneet, että päätökset on tehty puutteellisten ja virheellisten tietojen perusteella mm. koska tehdyt melumallinnukset eivät anna todellista kuvaa tuulivoimaloiden aiheuttamasta melusta. Melumallinnuksessa käytetty standardi ISO 9613-2 tukee huonosti muuttuvia sääolosuhteita, eikä tuulivoimaloiden valmistajien ilmoittamat melun takuuarvot ota huomioon pohjoisten sääolojen inversioilmiotä, joka korostaa sykkivää melua ja sen kulkeutumista. Ympäristöministeriön tuulivoimarakentamisen suunnittelua koskevan ohjeen (4/2012) mukaiset melun raja-arvot ylittyvät, ja voimala aiheuttaa maisemallista haittaa MRL 135 §:n tarkoittamalla tavalla.

Suunnitellut voimalat ovat tyyppiä Vestas V126, jonka nimellisteho on 3,3 MW, napakorkeus 137 metriä, roottorin halkaisija 126 metriä ja kokonaiskorkeus 200 metriä. Hankkeelle on teetetty kaksi meluselvitystä, jotka rakennuslautakunta on katsonut noudattavan ympäristöministeriön (4/2012) ohjeita.

Hallinto-oikeus totesi, että tuulivoimalan nro 1 toimenpidelupahakemusta käsiteltäessä käytettävissä on ollut muun muassa suunnittelutarveratkaisuja varten tehty tuulivoimaloiden aiheuttamaa melua ja varjostusta koskevat selvitykset ja toimenpidelupahakemuksia varten tehty uusi meluselvitys. Hallinto-oikeus on katsonut, että selvitykset ovat olleet riittäviä toimenpideluvan myöntämisen edellytysten arvioimiseksi. Myöskään se seikka, että tuulivoimala nro 1 näkyy valittajan kuolinpesän osakkaana omistamalle kiinteistölle, voimalaa ei voida pitää MRL 135 §:n 1 momentissa tarkoitettulla tavalla soveltumattomana maisemaan taikka katsoa sen tarpeettomasti haittaavan kysymyksessä olevan metsätalouskiinteistön käyttöä tai sen hyödyntämistä. Hallinto-oikeus hylkäsi valituksen.

Asiasanat: toimenpidelupa – rakennuslupa – maisema – selvitykset – melu - valitus hylätty

POHJOIS-SUOMEN HALLINTO-OIKEUS 4.7.2017 17/0175/1

Valitus osayleiskaavasta

Diaarinumero	01055/15/4102
Antopäivä	4.7.2017
Ratkaisun numero	17/0175/1
Vireilläoloaika	25 kuukautta
Päätös, johon haettu muutosta	Vaalan kunnanvaltuusto 30.6.2015 § 32 Valtuusto on hyväksynyt Metsälamminkankaan tuulivoimapuiston osayleiskaavan.
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus ei tutkinut korruptioepäilyjen selvittämistä eikä vaihemaakuntakaavaa koskevia vaatimuksia, eikä vaatimuksia koskien kotkan osalta tehtävää erillisselvitystä ja valtuutettujen esteellisyyttä koskevia valitusperusteita. Muilta osin hallinto-oikeus tutki valituksen. Hallinto-oikeus hyläten valituksen muutoin kumosi valtuuston osayleiskaavan hyväksymistä koskevan päätöksen osayleiskaavassa osoitetun kolmen tuulivoimalan alueen (tv-1; nrot 24, 25 ja 27) ja näille alueille osoitettujen tuulivoimalaitoksen ohjeellista sijaintia koskevien merkintöjen osalta. Samalla koko osayleiskaava-alueita koskeva tuulivoimaloiden enimmäismäärään liittyvä kaavamääräys muuttui siten, että osayleiskaavassa osoitetuille tuulivoimaloiden alueille voitiin sijoittaa yhteensä enintään 24 tuulivoimalaa ja niiden vaatima rakennusoikeus.

Valittajat ovat yhteneväisissä valituksissaan vaatineet, että valtuuston osayleiskaavan hyväksymistä koskeva päätös on kumottava. Valittajien mukaan kunnanvaltuusto ja TuuliSaimaa Oy eivät ole huomioineet valittajien kaavaehdotuksesta tekevässä muistutuksessa esittämiä luonnonsuojelullisia näkökohtia.

MRL 39 §:n mukaan osayleiskaavaa laadittaessa on otettava huomioon rakennetun ympäristön, maiseman ja luonnonarvojen vaaliminen. MRL 77 b §:n mukaan osayleiskaavaa laadittaessa on huolehdittava, että suunniteltu tuulivoimarakentaminen ja muu maankäyttö sopeutuu maisemaan ja ympäristöön.

Hallinto-oikeus totesi, että hyväksyttyä osayleiskaavaa voidaan käyttää suoraan rakennusluvan myöntämisen perusteena, jolloin se mahdollistaa kolmen tuulivoimalan alueen (tv-1, 24, 25 ja 27) osalta tuulivoimaloiden sijoittamisen noin 100 metrin etäisyydelle alueella sijaitsevasta Natura-alueesta. Kun otettiin huomioon Iso-Rankun suon edellä selostetut linnustolliset arvot ja voimaloista aiheutuva häiriö usealle uhanalaiselle ja suojeltavalle lintulajille, mainituista tuulivoimaloista aiheutuu asiaa kokonaisuutena arvioitaessa sellaista häiriötä mainituille lintulajeille ja niiden elinympäristölle, ettei tuulivoimaloiden alueita (tv-1: 24, 25 ja 27) koskevia aluevarauksia voida asianmukaisesti sovittaa yhteen luonnonarvojen vaalimista ja tuulivoimarakentamisen ympäristöön sopeutumista koskevien osayleiskaavan sisältövaatimusten kanssa. Osayleiskaava oli siten tältä osin lainvastainen.

Hyväksytty osayleiskaava täytti hallinto-oikeuden mukaan riittävästi MRL 39 §:ssä ja 77 b §:ssä asetetut osayleiskaavan sisältövaatimukset luonnonarvojen vaalimisesta ja tuulivoimarakentamisen ympäristöön sopeutumisesta muilta osin kuin osayleiskaavassa osoitettujen kolmen tuulivoimalan alueen (tv-1; 24, 25 ja 27) osalta.

Asiasanat: rakennuslupa – luonnonsuojelu – linnusto – etäisyys – valitus hyväksytty

POHJOIS-SUOMEN HALLINTO-OIKEUS 13.7.2017 17/0182/1

Valitus rakennusluvista

Diaarinumero	00218/16/4113 ja 00220/16/4113
Antopäivä	13.7.2017
Ratkaisun numero	17/0182/1
Vireilläoloaika	18 kuukautta
Päätös, johon haettu muutosta	Oulaisten valvontalautakunta, 21.1.2016 §:t 3 – 10, annettu 26.1.2016 Valvontalautakunta myönsi Wdp Oulaisten Tuulipuisto Oy:lle rakennusluvat tuulivoimaloiden rakentamiseksi. Rakennuslupapäätöksissä määrättiin, että rakennustyötä ei saa aloittaa ennen kuin tuulivoimapuiston osayleiskaava on saanut lainvoiman.
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus jätti valituksen tutkimatta.

Valittajat vaativat, että valvontalautakunnan rakennuslupapäätökset kumotaan. Lisäksi he vaativat korvausta mm. voimaloiden lähistössä sijaitsevien kiinteistöjen arvon alenemisesta tai vaihtoehtoisesti, että yhtiö lunastaa asuinkiinteistöt käypään hintaan. Perusteluinaan valittajat esittivät muun ohella, että kaavaselostuksen mukaan voimalat tuottavat meluhaittaa ja saattavat vaikuttaa terveyteen. Toinen valittajista vaati vaihtoehtoisesti, että tiettyjen tuulivoimaloiden rakennuslupapäätökset kumotaan sillä perusteella, että rakennuslupien käsittely olisi tullut suorittaa vasta kun osayleiskaavaan kohdistuvat valitukset on käsitelty oikeudessa ja tutkintapyynnöt poliisiviranomaisella.

Hallinto-oikeus katsoi, ettei valittajien tiloja voitu pitää MRL 192 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettuina tuulivoimaloiden viereisinä tai vastapäätä olevina kiinteistöinä. Hallinto-oikeus ei myöskään katsonut rakennuslupapäätöksien olennaisesti vaikuttavan valittajien omistamien tai hallitsemien asuinkiinteistöjen rakentamiseen tai muuhun käyttämiseen MRL 192 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettulla tavalla, eikä niiden vaikuttavan valittajien oikeuteen, etuun tai velvollisuuteen. Hallinto-oikeus jätti valitukset tutkimatta.

Asiasanat: rakennuslupa – valitusoikeus – valitus hylätty

POHJOIS-SUOMEN HALLINTO-OIKEUS 28.11.2017 17/0281/1

Valitus suunnittelutarveratkaisusta

Diaarinumero	00140/16/4112, 01708/17/4112, 01709/17/4112, 01710/17/4412
Antopäivä	28.11.2017
Ratkaisun numero	17/0281/1
Vireilläoloaika	23 kuukautta
Päätös, johon haettu muutosta	Sievin ympäristölautakunta 21.12.2015 § 47-50, annettu 5.1.2016 Sievin ympäristölautakunta on antamallaan päätöksillä hyväksynyt suunnittelutarveratkaisuja koskevat hakemukset neljän tuulivoimalan rakentamiseksi. Rakennuspaikat sijaitsevat MRL 16 §:ssä tarkoitetulla suunnittelutarvealueella, jolle ei ole hyväksytyt asemakaavaa.
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus ei tutkinut ympäristölautakunnan kokoonpanon tasa-arvolain mukaisuuden selvittämistä tarkoittavaa vaatimusta. Muilta osin hallinto-oikeus on tutkinut asian ja hylännyt valituksen. Otaen huomioon asian käsittelyyn hallinto-oikeudessa kuluneen ajan, hallinto-oikeus pidensi suunnittelutarveratkaisujen voimassaoloaikaan siten, että päätökset ovat voimassa kaksi vuotta hallinto-oikeuden päätöksen antopäivästä lukien.

Valittaja on vaatinut, että ympäristölautakunnan suunnittelutarveratkaisuja koskevat päätökset on kumottava. Perusteluinaan valittaja on muun ohella esittänyt, että hanke ei täytä suunnittelutarvealueelle asetettuja erityisiä vaatimuksia, sillä rakentaminen aiheuttaa haittaa kaavoitukselle ja alueiden käytön muulle järjestämiselle, hanke aiheuttaa haitallista yhdyskuntakehitystä, hankkeen toteuttaminen ei ole sopivaa maisemalliselta kannalta, ja että se vaikeuttaa erityisten luonnon- ja kulttuuriympäristön arvojen säilyttämistä ja virkistystarpeiden turvaamista.

MRL 137 §:ssä on luettelo rakennusluvan erityisistä edellytyksistä suunnittelutarvealueella, jolle ei ole hyväksytyt asemakaavaa.

Hallinto-oikeus on katsonut, että kun otetaan huomioon hankealueen sijainti ja olosuhteet, Tuppuranevan ympäristössä toteutunut ja sinne suunniteltu maankäyttö sekä tuulipuistohanketta koskevien vaikutusselvitysten tulokset, alueella ei ole katsottava olevan sellaista merkittävää maankäytön yhteensovittamisen tarvetta, mikä edellyttäisi yksityiskohtaisen kaavan laatimista. Suunnittelutarveratkaisuin on saatavissa sellainen riittävä selvitys, jonka perusteella kysymyksessä olevaa neljän tuulivoimalan hanketta voidaan arvioida myös asemakaavan tai tuulivoimarakentamista koskevan osayleiskaavan erityisten sisältövaatimusten kannalta. Tuulivoimaloiden rakentamisen ei voitu katsoa aiheuttavan haittaa kaavoitukselle tai alueiden käytön muulle järjestämiselle eikä aiheuttavan haitallista yhdyskuntakehitystä. Rakentaminen katsottiin myös sopivaksi maisemalliselta kannalta eikä vaikuttaisi erityisten luonnonympäristön arvojen säilymistä. Rakentamisen ei myöskään voitu katsoa johtavan vaikutuksiltaan merkittävään rakentamiseen eikä aiheuttavan merkittäviä haitallisia ympäristö- tai muita vaikutuksia.

Ympäristölautakunnan päätöstä ei siten ollut hallinto-oikeuden mukaan aihetta kumota valittajan esittämillä perusteilla.

Asiasanat: suunnittelutarveratkaisu – selvitykset – valitus hylätty

POHJOIS-SUOMEN HALLINTO-OIKEUS 4.12.2017 17/0289/1

Valitus rakennuslupien voimassaolon jatkamisesta

Diaarinumero	01349/16/4113
Antopäivä	4.12.2017
Ratkaisun numero	17/0289/1
Vireilläoloaika	14 kuukautta
Päätös, johon haettu muutosta	Raahen ympäristölautakunta 6.10.2016 § 101 Ympäristölautakunta on tekemällään päätöksellä hylännyt oikaisuvaatimuksen, joka koski kaupungin rakennustarkastajan päätöstä hylätä valittajan rakennuslupien voimassaolon jatkamista koskevat hakemukset.
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus on hylännyt valituksen.

Valittaja on vaatinut ensisijaisesti, että hallinto-oikeus kumoaa valituksenalaisen päätöksen lainvastaisena ja jatkaa valittajalle julkipanon jälkeen annetuissa rakennusluvissa töiden loppuun saattamiselle asetettuja määräaikoja kahdella vuodella. Perusteluinaan valittaja on muun ohella esittänyt, että viivästyminen johtuu ympäristölupapäätöksen lainvoimaistumisen viivästyistä, jota valittaja on ollut velvollinen noudattamaan rakennuslupiin liitetyn ehdon mukaisesti.

MRL 143 §:n mukaan jollei rakennustyötä ole aloitettu kolmessa vuodessa tai saatettu loppuun viiden vuoden kuluessa, lupa on rauennut.

Hallinto-oikeus on katsonut, että kysymyksessä olevat tuulivoimaloiden rakennusluvut ovat saaneet lainvoiman 5.5.2012. Vaikka rakennuslupiin on liitetty ehto toimintaa koskevien ympäristölupien lainvoimaisuudesta, luvan mukaiset rakennustyöt on näin ollen ollut aloitettava tai luvan voimassaoloajan pidentämistä työn aloittamista varten haettava viimeistään 5.5.2015. Asiassa saadun selvityksen mukaan rakennustöitä ei ollut aloitettu 5.5.2015 mennessä.

Koska rakennustöitä ei ole aloitettu eikä luvan voimassaoloajan pidentämistä tältä osin haettu MRL 143 §:n mukaisessa määräajassa, kysymyksessä olevat rakennusluvut ovat rauenneet. Raukeaminen tapahtuu suoraan lain nojalla, eikä se edellytä erillistä viranomaispäätöstä. Rauenneiden rakennuslupien voimassaoloajan jatkaminen 25.8.2016 tehtyjen hakemusten johdosta ei ole ollut hallinto-oikeuden mukaan mahdollista. Valituksenalaista päätöstä ei siten ollut syytä kumota valittajan esittämällä perusteilla.

Asiasanat: rakennuslupa – valitus hylätty

POHJOIS-SUOMEN HALLINTO-OIKEUS 12.12.2017 17/0292/1

Valitus poikkeamista rakentamisessa

Diaarinumero	00539/16/4111
Antopäivä	12.12.2017
Ratkaisun numero	17/0292/1
Vireilläoloaika	20,5 kuukautta
Päätös, johon haettu muutosta	Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus POPELY/4213/2015, annettu 24.3.2016 Ympäristökeskus on hylännyt valittajan hakemuksen luvasta poiketa MRL 72.1 §:ssä säädetystä rajoituksesta rakentaa meren ranta-alueeseen kuuluvalla rantavyöhykkeelle ilman asemakaavaa tai sellaista oikeusvaikutteista osayleiskaavaa, jossa on erityisesti määrätty osayleiskaavan tai sen osan käyttämisestä rakennusluvan myöntämisen perusteena.
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus on hylännyt valituksen.

Valittaja on ensisijaisesti vaatinut, että hallinto-oikeus kumoaa ja poistaa valituksenalaisen päätöksen ja hyväksyy hakemuksen kaikilta osin. Valittaja on vedonnut siihen, että ELY-keskus on päätöksessään soveltanut väärin MRL 172 §:ää (nykyistä 171 §:ää). Valittajan mukaan päätöksen perustelut ovat tämän lisäksi olleet puutteelliset.

MRL 171 §:n säännösten mukaan ELY-keskus voi erityisestä syystä myöntää poikkeuksen uuden rakennuksen rakentamiselle ranta-alueelle, jolla ei ole voimassa MRL 72 §:ssä tarkoitettua kaavaa. Poikkeaminen ei saa MRL 172 §:n mukaan kuitenkaan aiheuttaa haittaa kaavoitukselle, kaavan toteuttamiselle tai alueiden käytön muulle järjestämiselle taikka vaikeuttaa luonnonsuojelun tavoitteiden saavuttamista, eikä vaikeuttaa rakennetun ympäristön suojelemista koskevien tavoitteiden saavuttamista tai johtaa vaikutuksiltaan merkittävään rakentamiseen taikka muutoin aiheuttaa merkittäviä haitallisia ympäristö- tai muita vaikutuksia.

Hallinto-oikeus on katsonut, että kun otetaan huomioon suunniteltujen tuulivoimaloiden koko ja teho, mainittua aluetta koskevat maakuntakaavan suunnittelumääräykset, mainitulle alueelle osayleiskaavassa osoitettu maankäyttö, alueella jo olevat erilaiset toiminnot ja maankäyttömuodot ja niiden sekä suunnitellun tuulivoimarakentamisen merkittävä yhteensovittamisen tarve, suunnitellun hankkeen toteuttaminen vaatii yksittäistä poikkeamista laajemman kaavallisen tarkastelun. Hakemuksen mukaisen poikkeamisen myöntäminen aiheuttaa siten MRL 172 §:n mukaisesti haittaa kaavoitukselle, kaavan toteuttamiselle tai alueiden käytön muulle järjestämiselle ja johtaa vaikutuksiltaan merkittävään rakentamiseen sekä aiheuttaa merkittäviä ympäristö- tai muita vaikutuksia. Koska mainituissa lainkohdissa säädettyjä oikeudellisia edellytyksiä haetun poikkeamisen myöntämiseen ei ole ollut, ELY-keskuksen on tullut hylätä valittajan hakemus.

Päätöksen kumoamiseen valituksessa esitetyillä perusteilla ei näin ollen ole hallinto-oikeuden mukaan aihetta.

Asiasanat: poikkeamislupa – valitus hylätty

POHJOIS-SUOMEN HALLINTO-OIKEUS 27.12.2017 17/0316/1 JA 17/03128/1

Valitus osayleiskaavasta

Diaarinumero	0530/16/4102 ja 00531/16/4102
Antopäivä	27.12.2017
Ratkaisun numero	17/0316/1 ja 17/0318/
Vireilläoloaika	21,5 kuukautta
Päätös, johon haettu muutosta	Hyrnsalmen kunnanvaltuusto 16.3.2016 § 11 Valtuusto on hyväksynyt Lumivaaran tuulivoimahankkeen osayleiskaavan ja saman nimisen tuulipuiston osayleiskaavan.
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus on hylännyt valituksen.

Valittaja on vaatinut, että kunnanvaltuuston päätökset on kumottava. Valittaja on vedonnut muun ohella melumallinnuksen riittävyyden ja luotettavuuden puutteeseen sekä MRL 39 §:n mukaisten luonnonarvojen vaalimisen huomiotta jättämiseen. Paikallisia olosuhteita koskeva selvitys ei valittajan mukaan ole ollut MRL 9 §:n edellytysten mukainen.

MRL 9 §:n mukaan osayleiskaavan on perustuttava riittäviin selvityksiin ja vaikutusten arviointeihin. MRL 39 §:ssä ja 77 b §:ssä on asetettu osayleiskaavalle sisältövaatimuksia.

Lumivaaran tuulivoimahankkeen meluvaikutuksia on arvioitu melumallinnuksilla, jotka on laadittu kaavaluonnosvaiheessa ja uudelleen kaavaehdotusvaiheessa. Hallinto-oikeus on katsonut, että kaava-aineistossa olevien melumallinnusten perusteella on mahdollista arvioida tuulivoimaloiden aiheuttamat meluvaikutukset kaavan vaikutusalueen asutukselle ja läheiselle Natura-alueelle sekä se, täyttääkö osayleiskaavat niille MRL:ssa asetetut sisältövaatimukset tältä osin. Valtuuston päätökset eivät ole lainvastaisia valittajien melumallinnuksen riittävyyden ja luotettavuuden osalta esittämällä perusteilla.

Osayleiskaavassa ei ole hallinto-oikeuden mukaan osoitettu tuulivoima- tai muutakaan rakentamista kaavassa luonnonsuojelualueena (SL) osoitetulle Natura-alueelle eikä kaavassa osoitetuille luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeille alueille (luo-1 ja luo-4) tai osoitetuille s-1- ja s-2 alueen osille. Kun otetaan huomioon lisäksi kaavassa osoitettujen tuulivoimaloiden ohjeellisten paikkojen sijainti suhteessa luo-1-, luo-4-, s-1- ja s-2-alueisiin samoin kuin SL-alueeseen sekä näitä alueita koskevat kaavamääräykset ja osayleiskaavamääräys siitä, että alueen suunnittelussa ja rakentamisessa on huomioitava luonnon- ja kulttuuriympäristön arvot, alueen luonnonarvojen vaaliminen on osayleiskaavassa otettu huomioon MRL 39 §:n 2 momentissa tarkoitettulla tavalla.

Hallinto-oikeus totesi, että osayleiskaavat valituksenalaiselta osin perustuvat hallinto-oikeuden mukaan MRL 9 §:n ja MRL 1 §:n 1 momentin säännökset huomioon ottaen riittäviin selvityksiin ja vaikutusten arviointeihin. Valituksessa esitetyillä perusteilla osayleiskaava ei ole sille MRL 39 §:ssä ja 77 b §:ssä asetettujen sisältövaatimusten vastainen.

Valtuuston päätökset eivät olleet valituksessa esitetyillä perusteilla lainvastaisia, eikä päätösten kumoamiseen valituksen johdosta ollut aihetta.

Asiasanat: osayleiskaava – luonnonsuojelu – melu – selvitykset – valitus hylätty

POHJOIS-SUOMEN HALLINTO-OIKEUS 27.12.2017 17/0319/1

Valitus osayleiskaavasta

Diaarinumero	00552/16/4102
Antopäivä	27.12.2017
Ratkaisun numero	17/0319/1
Vireilläoloaika	21 kuukautta
Päätös, johon haettu muutosta	Kajaanin kaupunginvaltuusto 21.3.2016 § 16 Valtuusto on hyväksynyt Piiparinmäen tuulivoimapuiston osayleiskaavan.
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus on hylännyt valituksen.

Valittaja on vaatinut, että valtuuston päätös kumotaan ja osayleiskaava palautetaan valtuustolle uudelleen käsiteltäväksi. Valittaja on muun ohella vedonnut siihen, että alueen merkittävä erämainen luonto ja eläinlajistoon liittyvät luonnonarvot huomioon ottaen alueelle suunniteltu mittava tuulivoimarakentaminen tulisi keskittää luonnonarvoiltaan vähemmän arvokkaille alueille.

MRL 39 §:ssä ja 77 b §:ssä on asetettu osayleiskaavalle sisältövaatimukset luonnonarvojen vaalimisesta ja tuulivoimarakentamisen ympäristöön sopeutumisesta.

Hallinto-oikeus on katsonut, että hyväksytty osayleiskaava on perustunut sellaisiin selvityksiin ja vaikutusarviointeihin, joiden perusteella on mahdollista arvioida, onko kaavan mukainen maankäyttö asianmukaisesti sovitettavissa yhteen luonnonarvojen vaalimista ja tuulivoimarakentamisen ympäristöön sopeutumista koskevien osayleiskaavan sisältövaatimusten kanssa ja täyttääkö kaava virkistyskäyttömahdollisuuksien osalta siltä edellytetyt sisältövaatimukset. Tehdyt selvitykset ja vaikutusarvioinnit on otettu huomioon ja tuulivoimapuistohanketta on muutettu muun muassa siten, että hankealueen keskiosa eli Lammaslamminkankaan alue on jätetty hankkeesta pois ja hankealue on jaettu kahteen osaan, joilla on etäisyyttä noin kymmenen kilometriä. Osayleiskaavojen alueen linnusto- ja luontoarvoiltaan tärkeät alueet ja kohteet on otettu huomioon poistamalla ja siirtämällä voimaloita kauemmaksi tärkeiltä alueilta. Lisäksi kaavamääräyksiä on täydennetty luonnonarvojen osalta. Alueella vielä sijaitsevat luonnonarvoiltaan tärkeät suojelualueet, suojelukohteet ja luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeät alueet on merkitty osayleiskaavaan asiallisin kaavamerkinnoin ja -määräyksin.

Kun otetaan huomioon tehdyt selvitykset ja arvioinnit sekä kaavamerkinnot ja -määräykset kokonaisuudessaan, hyväksytty osayleiskaava täyttää hallinto-oikeuden mukaan riittävästi MRL 39 §:ssä ja 77 b §:ssä asetetut osayleiskaavan sisältövaatimukset luonnonarvojen vaalimisesta ja tuulivoimarakentamisen ympäristöön sopeutumisesta. Syytä valituksenalaisen päätöksen muuttamiseen valituksessa esitetyillä perusteilla ei siten ollut.

Asiasanat: osayleiskaava – luonnonsuojelu – linnusto – selvitykset – valitus hylätty

POHJOIS-SUOMEN HALLINTO-OIKEUS 30.1.2018 18/0017/1

Valitus osayleiskaavasta

Diaarinumero	01119/17/4102
Antopäivä	30.1.2018
Ratkaisun numero	18/0017/1
Vireilläoloaika	8 kuukautta
Päätös, johon haettu muutosta	Kalajoen kaupunginvaltuusto 30.5.2017 § 63 Valtuusto on hyväksynyt Läntisten tuulivoimapuiston osayleiskaavan.
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus on hylännyt valituksen.

Valittaja on vaatinut, että päätös kumotaan ja asia palautetaan valtuuston uudelleen käsiteltäväksi. Valittajan mukaan päätös on tehty puutteellisten tietojen perusteella ja suunnitelmassa oleva eteläinen sähköasema tulisi siirtää tuulivoimapuiston pohjoispäähän. Valittajat olivat tehneet myös muistutuksia osayleiskaavasta ja sitä koskevasta osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta. Muistutukset koskivat kaavan merkittäviä haittoja maanviljelylle, metsien tuoton ja kiinteistöjen arvon alenemista sekä voimansiirtolinjan vaihtoehtoisesta linjauksesta aiheutuvia säästöjä suunniteltuun linjaukseen nähden. Kaupungin lausunnon sisältö huomioon ottaen valtuustolla ei joko ole ollut kaikkea kaavavalmisteluvaiheessa syntyneitä aineistoja käytettävissään taikka aineisto on jätetty perusteetta huomioimatta, minkä perusteella kaava ei ole perustunut riittäviin selvityksiin.

MRL 9 §:ssä edellytetään, että kaavaa laadittaessa tehdään sellaiset selvitykset ja vaikutusten arvioinnit, että niiden perusteella voidaan riittävästi arvioida, täyttääkö kaava siltä edellytetyt vaatimukset.

Hallinto-oikeus katsoi, että valtuuston valituksenalaista päätöstä koskevasta pöytäkirjanotteesta ilmenee, että valtuutetuilla on ollut päätöstä tehdessään käytettävissään kaavakartta ja kaavaselostus. Lisäksi kaupunginhallituksen lausunnosta ilmenee, että muu kaava-aineisto, muun muassa valittajien muistutukset ja niihin annetut kaavanlaatijan vastineet, on ollut luettavissa esityslistassa mainituilla kaupungin internet-sivuilla. Edellä lausuttu huomioon ottaen valtuutetuilla on ollut päätöstä tehdessään käytettävissä riittävä kaavavalmisteluvaiheessa syntynyt aineisto.

Hallinto-oikeuden mukaan MRL:n säännökset huomioon ottaen valtuustolla on lähtökohtaisesti laaja harkintavalta kaavan sisältövaatimuksia ohjaavien säännösten rajoissa päättää kaavan sisällöstä. Vaikka valittajien esittämällä sähköaseman siirrolla tarvittava sähkönsiirtolinja olisi lyhyempi ja edullisempi toteuttaa, ei valtuuston osayleiskaavan hyväksymistä koskeva päätös ollut lainvastainen yksistään sillä perusteella, että toisen sisältöinen kaavaratkaisu sopisi alueelle paremmin ja olisi taloudellisesti edullisempi toteuttaa. Valtuuston päätös ei ollut valittajien esittämällä perusteilla lainvastainen. Hallinto-oikeus hylkäsi valituksen.

Asiasanat: osayleiskaava – selvitykset – valitus hylätty

TURUN HALLINTO-OIKEUS 17.6.2015 15/0368/2

Valitus asiakirjajulkisuudesta

Diaarinumero	00860/14/1203
Antopäivä	17.6.2015
Ratkaisun numero	15/0368/2
Vireilläoloaika	13 kuukautta
Päätös, johon haettu muutosta	Kemiönsaaren tekninen johtaja 12.5.2014 Kemiönsaaren tekninen lautakunta on 28.4.2014 päättänyt hyväksyä Gräsbölen tuulivoimapuiston osayleiskaavaehdotuksen ja asettaa kaavaehdotuksen liitteineen nähtäville vähintään 30 päivän ajaksi maankäyttö- ja rakennusasetuksen 19 §:n mukaisesti sekä kuuluttaa sen. Valittaja on pyytänyt tekniseltä johtajalta saada nähtäväkseen Gräsbölen melumallinnuksen sen version, jonka kunta on nimennyt viranomaisraportiksi. Tekninen johtaja hylkäsi valittajan vaatimuksen sillä perusteella, että Lounaisvoima Oy:n kanssa sovitun mukaisesta mallinnukset sisältävät luottamuksellisia teknisiä tietoja jotka sisältävät liikesalaisuuksia.
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus kumosi päätöksen liitteen 5 osalta, mutta hylkäsi valituksen liitteen 7 osalta. Teknisen lautakunnan on luovutettava valittajalle liite 5.

Valittaja on vaatinut, että päätös tulee kumota ja asia palauttaa uudelleen käsiteltäväksi. Valittajalle on annettava hänen vaatimansa asiakirjat sillä perusteella, että tekninen johtaja on ylittänyt toimivaltansa kieltäytyessään valittajan pyyntöön, ja että hänellä on oikeus tietojen saamiseen viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (julkisuuslaki) 9 §:n perusteella.

Tekninen johtaja ja Lounaisvoima Oy ovat myöhemmin ilmoittaneet, että meluselvityksen liite 5 ei ole salassa pidettävä. Valittajalla on siten oikeus saada tieto mainitusta liitteestä.

Toisen liitteen osalta hallinto-oikeus totesi, että melumallinnuksen kaltaisia tietoja ei voida miltään osin pitää yleisesti tunnettuina julkisista lähteistä saatavina tietoina, ja että yhtiöllä on näiden osalta objektiivisesti arvioituna salassapitointressi. Asiakirjat ovat siten liikesalaisuuksia, joista valittajalla ei ole oikeutta saada tietoja. Liikesalaisuuksien salassa pitämistä ei laissa ole rajoitettu niillä valittajan esittämällä perusteilla, jotka liittyvät kuluttajien terveyden tai ympäristön terveellisyysyden suojaamiseen tai toiminnasta haittaa kärsivien oikeuksien valvomiseen julkisuuslain 24 §:n 1 momentin.

Hallinto-oikeus hylkäsi valituksen toisen liitteen kohdalla, mutta kumosi päätöksen sen liitteen osalta, jonka luovuttamiseen tuulivoimayhtiö oli antanut suostumuksensa.

Asiasanat: asiakirjajulkisuus – osayleiskaava – melu – valitus hyväksytty

TURUN HALLINTO-OIKEUS 29.6.2015 15/0168/1

Valitus osayleiskaavasta

Diaarinumero	00377/15/4102
Antopäivä	29.6.2015
Ratkaisun numero	15/0168/1
Vireilläoloaika	4 kuukautta
Päätös, johon haettu muutosta	Porin kaupunginvaltuusto 9.2.2015 Porin kaupunginvaltuusto on hyväksynyt Tahkoluodon merituulipuiston osayleiskaavan.
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus on hylännyt valituksen.

Valittajat ovat vaatineet, että Kaupunginvaltuuston päätöstä on muutettava siten, että kaavassa Kumpelin ja Kaijakaran väliin osoitetut kolme voimalaa on poistettava tai vaihtoehtoisesti siirrettävä lähemmäs olemassa olevaa voimalaa, sillä alue ulottuu liian pitkälle itään vaarantaen alueen pesimälinnuston. Valittajat ovat perusteluinaan esittäneet, että hankkeella voi olla huomattava heikentävä vaikutus taantuvaan selkälökkikantaan ja että kaavamääräyksissä mainittu tutkajärjestelmä on epäluotettava ja riittämätön keino alueen linnuston turvaamiseksi. Selvityksiä ei ole tehty johdonmukaisesti asianmukaisia prosesseja noudattaen, minkä vuoksi selvitykset ovat riittämättömiä MRL:n mukaan

Hankkeen vaikutuksia alueen linnustoon ja Natura-alueisiin on selvitetty YVA-menettelyssä ja useissa alueen linnustoon liittyvissä selvityksissä ja täydennyksissä. Selvitysten pohjana on käytetty samoja lintujen määriä koskevia inventointeja, mutta selvityksiä on täydennetty sitä mukaa kuin hankesuunnitelmaa on muutettu tuulivoimaloiden sijoittamisen ja lukumäärän suhteen. Linnustoon kohdistuvia haittavaikutuksia on selvitetty myös ottaen huomioon tuulivoimaloihin mahdollisesti sijoitettava pysäytysautomaattiikka. Nämä tekijät selittävät eri aikoina laadittujen selvitysten tulosten poikkeavuuden, ja kun otetaan lisäksi huomioon kaavassa annetut haitallisia ympäristövaikutuksia rajoittavat kaavamääräykset kuten pysäytysautomaattiikkaa ja linnuston seurantaohjelmaa koskevat kaavamääräykset, osayleiskaava täyttää siltä edellytetyn luonnonarvojen vaalimista koskevan osayleiskaavan sisältövaatimuksen.

Hallinto-oikeus katsoi, että hyväksytyt osayleiskaava perustuu MRL:ssa tarkoitettuihin riittäviin selvityksiin ja hylkäsi valituksen.

Asiasanat: osayleiskaava – luonnonsuojelu – linnusto – selvitykset – valitus hylätty

TURUN HALLINTO-OIKEUS 30.6.2015 15/0171/1

Valitus suunnittelutarveratkaisusta

Diaarinumero	00498/14/4112
Antopäivä	30.6.2015
Ratkaisun numero	15/0171/1
Vireilläoloaika	16 kuukautta
Päätös, johon haettu muutosta	Loimaan ympäristölautakunta 26.2.2014 § 25 liitteet 3-6 NWE Sales Oy on hakenut suunnittelutarveratkaisua neljän 3 MW:n tuulivoimalaitoksen rakentamiseksi. Ympäristölautakunta on katsonut maankäyttö- ja rakennuslain 137 §:ssä tarkoitettujen rakennusluvan myöntämisen erityisten edellytysten olevan olemassa ja hyväksynyt hakemuksen liitteiden 3-6 mukaisesti.
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus on kumonnut ympäristölautakunnan päätöksen.

Valittajat ovat vaatineet, Ympäristölautakunnan päätös on kumottava ja lupahakemus hylättävä. Valittajat ovat perusteluissa esittäneet, että neljän voimalan muodostama kokonaisuus varaa muun käytön ulkopuolelle tavanomaiseen asuntorakentamiseen verrattuna poikkeuksellisen laajoja alueita minkä seurauksen alueelle aiheutuu haittaa tulevalle kaavoitukselle ja alueen käytön muulle järjestämiselle. Valittajat vetoavat Ympäristöministeriön tuulivoimarakentamisen suunnittelua koskevaan ohjeeseen, jonka mukaan suunnittelutarveratkaisua ei voida käyttää, jos alueella on merkittävää yhteensovittamisen tarvetta tai rakentaminen on merkittävää luonnonarvojen tai maiseman kannalta, ellei aluetta ole osoitettu tuulivoimaloiden alueeksi yleisluontoisessa kaavassa.

Suunnittelutarveratkaisu koskee neljän 3 MW:n tuulivoimalaitoksen rakentamista 170 hehtaarin kokoiselle alueelle. Tuulivoimaloiden napakorkeus on noin 114 metriä ja roottorin halkaisija noin 131 metriä, jolloin voimalan kokonaiskorkeus on noin 180 metriä.

Asiassa oli hallinto-oikeudessa kysymys siitä, oliko hakemuksessa tarkoittavan hankkeen toteuttamisen edellytykset MRL:n kannalta voitu ratkaista suunnittelutarveasiana vai edellyttääkö hankkeen toteuttaminen kaavan laatimista. Hallinto-oikeus katsoi, että nyt kysymyksessä olevaan metsätalousvaltaiseen alueeseen ei kohdistu erityisiä rakentamispaineita tai muutakaan erityistä maankäytön suunnittelun tarvetta, mutta arvioi kuitenkin, että tuulivoimaloiden rakentamishanke aiheuttaa tavanomaista rakentamista huomattavasti laajemmalle ulottuvia vaikutuksia.

Hallinto-oikeus totesi, että asiassa oli lisäksi otettava huomioon se seikka, että suunnittelualueesta vain runsaan kahden kilometrin etäisyydellä on vireillä tuulivoimaosayleiskaava, jonka tarkoituksena on mahdollistaa kahdeksan voimalayksikön rakentaminen. Myönnetty suunnittelutarveratkaisu aiheuttaisi siten haittaa alueiden käytön muun järjestämiselle, jonka perusteella suunnittelutarveratkaisuhakemus hylättiin.

Asiasanat: suunnittelutarveratkaisu – etäisyys – yhteisvaikutukset – valitus hyväksytty

TURUN HALLINTO-OIKEUS 30.6.2015 15/0172/1

Valitus suunnittelutarveratkaisusta

Diaarinumero	00898/14/4112, 00904/14/4112 ja 00916/14/4112
Antopäivä	30.6.2015
Ratkaisun numero	15/0172/1
Vireilläoloaika	16 kuukautta
Päätös, johon haettu muutosta	Nousiaisten ympäristölautakunta 15.5.2014 Ympäristölautakunta on katsonut maankäyttö- ja rakennuslain 137 §:ssä tarkoitettujen rakennusluvan erityisten edellytysten olevan olemassa ja hyväksynyt suunnittelutarveratkaisuhakemuksen yhden 5 MW:n tehoisen tuulivoimalan rakentamiseksi. Voimalan roottorin halkaisija on 136 metriä, napakorkeus 110 metriä ja kokonaiskorkeus noin 178 metriä.
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus on kumonnut ympäristölautakunnan päätöksen.

Valittajat ovat vaatineet, että ympäristölautakunnan päätös on kumottava ja lupahakemus hylättävä. Tuulivoimalahankkeen tie- ja vaara-alueet ovat epäselviä, eikä asiassa ollut selvitetty riittävästi voimalan maisema- ja ympäristövaikutuksia. Maisemaselvityksen puuttuva kuvasovite paljastaisi sen, miten Hiippavuorten pihapiirin maisemavaikutus rikkoontuisi, ja että voimalan häiritsevä maisemavaikutus ulottuisi käytännössä noin 10 km:n säteellä valtakunnallisesti arvokkaan Mynälähdän maisema-alueelle.

Kysymys oli yhden suuren tuulivoimalan rakentamisesta rakennuspaikalle, joka sijoittuu Mynämäenlahden valtakunnallisesti arvokkaan maisema-alueen välittömään vaikutuspiiriin. Tuulivoimalan maisemallisia vaikutuksia on suppeasti arvioitu valokuvasovitteilla, mutta maisemaa koskevissa selvityksissä ei ole tarkemmin kuvattu maiseman erityispiirteitä ja suuren tuulivoimalan rakentamisen vaikutuksia siihen.

Hallinto-oikeuden mukaan oli kuitenkin ilmeistä, että korkeampaan maastokohtaan sijoittuva voimala muodostaisi näkyvän elementin suuressa osassa alavaa Mynämäenlahden maisema-alueetta. Myönnetty suunnittelutarveratkaisu aiheuttaisi näin ollen haittaa kaavoitukselle ja alueiden käytön muulle järjestämiselle eikä olisi sopivaa maisemalliselta kannalta. Oikeudellisia edellytyksiä myönteiselle suunnittelutarveratkaisulle ei siten ollut, ja hallinto-oikeus hylkäsi suunnittelutarveratkaisuhakemuksen.

Asiasanat: suunnittelutarveratkaisu – maisema – selvitykset – valitus hyväksytty

TURUN HALLINTO-OIKEUS 12.8.2015 15/0183/1

Valitus toimenpideluvasta

Diaarinumero	00375/15/4114
Antopäivä	12.8.2015
Ratkaisun numero	15/0183/1
Vireilläoloaika	6 kuukautta
Päätös, johon haettu muutosta	Kustavin rakennuslautakunta 3.2.2015

Uotila on 31.3.2013 hakenut toimenpidelupaa itseseisovan 8 metriä korkean teräsmaston pystyttämiseen 600 watin tuuligeneraattoria varten.

Rakennuslautakunta on 24.9.2013 hylännyt toimenpidelupahakemuksen. Lautakunta on perustellut hylkäävää päätöstään sillä, että tuulivoimala ei maisemallisesti sovi alkupe-
räisen eikä muutetunkaan asemapiirroksen mukaiseen paikkaan.

Turun hallinto-oikeus on 7.7.2014 tekemällään päätöksellä nro 14/0194/1 kumonnut ra-
kennuslautakunnan päätöksen lainvastaisena ja palauttanut asian sille uudelleen käsitel-
täväksi. Hallinto-oikeuden mukaan lautakunta ei mainitsemillaan perusteilla ollut voinut
hylätä hakemusta. Perustelujen mukaan kun otetaan huomioon, että kysymyksessä on jo
rakennettu rakennuspaikka, tuulivoimalan käyttötarkoitus, koko sekä maastosta saatu
selvitys, tuulivoimala soveltuu hakemuksen mukaiseen paikkaan rakennettuna rakennet-
tuun ympäristöön ja maisemaan.

Rakennuslautakunta 3.2.2015 hylännyt hakemuksen perustelleen päätöstään sillä, että
Ströömin alue sijaitsee ympäristöministeriön vahvistamassa Varsinais- Suomen maakun-
takaavassa maakunnallisesti arvokkaalla maisema-alueella.

Hallinto-oikeuden ratkaisu Hallinto-oikeus on kumonnut lautakunnan päätöksen ja palauttanut asian lautakunnalle
uudelleen käsiteltäväksi.

Valittaja on vaatinut, että rakennuslautakunnan laiton päätös on kumottava ja asia palautettava lautakunnalle uudelleen kä-
siteltäväksi. Rakennuslautakunnalla ei ole ollut laillista oikeutta hylätä hakemusta pelkästään Varsinais-Suomen maakunta-
kaavan yleiseen suunnittelumääräykseen vedoten. Tuo suunnittelumääräys on ollut voimassa jo silloin kun lautakunta on
12.8.2013 toimittanut rakennuspaikalla katselmuksen ja ilmoittanut perehtyneensä rakennuspaikkaan todella huolellisesti.

Hallinto-oikeus totesi, että maakuntakaavalla on viranomaistoimintaa ohjaava vaikutus. Nyt kyseessä olevaa Ströömin me-
riväylää ja sen varsin tiiviisti loma-asutukseen käytettyjä rantoja koskeva suunnittelumääräys on kuitenkin luonteeltaan niin
yleispiirteinen, ettei toimenpidelupahakemusta ole voitu hylätä sen perusteella. Hallinto-oikeus on lisäksi jo 7.7.2014 teke-
mässään päätöksessä katsonut, ettei rakennuspaikalla ole osoitettu olevan erityisiä maisemallisia arvoja ja että tuulivoimala
soveltuu hakemuksen mukaiseen paikkaan rakennettuna jo aiemmin rakennettuun ympäristöön ja maisemaan, rakennuslau-
takunta ei ole voinut hylätä hakemusta maakuntakaavan suunnittelumääräykseenkään vedoten. Myöskään se, että Ströömin
aluetta tullaan mahdollisesti ehdottamaan valtakunnallisesti arvokkaaksi maisema-alueeksi, ei ole laillinen peruste hylätä
hakemus. Hallinto-oikeus kumosi lautakunnan päätöksen ja palautti asian lautakunnalle uudelleen käsiteltäväksi.

Asiasanat: toimenpidelupa – maisema – valitus hyväksytty

TURUN HALLINTO-OIKEUS 24.8.2015 15/0190/1

Valitus suunnittelutarveratkaisusta

Diaarinumero	01496/14/4112
Antopäivä	24.8.2015
Ratkaisun numero	15/0190/1
Vireilläoloaika	11 kuukautta
Päätös, johon haettu muutosta	Pyhärannan kunnanhallitus 8.9.2014 § 135 PyhärantaTuuli Oy on hakenut suunnittelutarveratkaisua neljän tuulivoimalaitoksen rakentamiseksi (Pyhärannan tuulivoimapuisto). Tuulivoimaloiden napakorkeus on 120-140 metriä ja roottorin halkaisija 112-132 metriä, jolloin voimalan kokonaiskorkeus on enimmillään 206 metriä. Kunnanhallitus on hylännyt PyhärantaTuuli Oy:n suunnittelutarveratkaisuhakemuksen.
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus on hylännyt valituksen.

Valittaja, PyhärantaTuuli Oy, on vaatinut, että Kunnanhallituksen päätös on kumottava ja hallinto-oikeuden vahvistettava koska MRL 137 §:n mukaiset edellytykset myönteiselle suunnittelutarveratkaisulle ovat olemassa. Kysymyksessä oleva tuulivoimahanke ei aiheuta haittaa kaavoitukselle eikä alueiden käytön muulle järjestämiselle tai aiheuta haitallista yhdyskuntakehitystä. Hanke ei edellytä kaavan laatimista, koska se sijoittuu Varsinais-Suomen tuulivoimavaihe- ja maankäytön suunnittelun alueille, jonka mukaan 5-6 tuulivoimalalle voidaan myöntää suunnittelutarveratkaisu.

Hallinto-oikeus totesi, että vaikka alueelle ei kohdistu erityisiä rakentamispaineita tai muutakaan erityistä maankäytön suunnittelun tarvetta, tulee asiassa huomioida, että alueella on vireillä muita tuulivoiman rakentamishankkeita ja että suunniteltu hanke aiheuttaa tavanomaista rakentamista huomattavasti laajempia vaikutuksia jonka vuoksi hanke vaatii kaavan laatimisen. Suunnittelutarveratkaisulla ei tässä tapauksessa voida saada sellaista riittävää selvitystä, jonka perusteella hanketta voitaisiin arvioida asemakaavan tai tuulivoimarakentamista koskevan osayleiskaavan erityisten sisältövaatimusten kannalta. Kun otettiin huomioon muut kunnassa vireillä olevat tuulivoimahankkeet sekä Pyhärannan taajaman läheisyys, kysymyksessä oleva hanke edellyttää yksittäistä suunnittelutarveratkaisua laaja-alaisempaa maankäytön suunnittelua eli kaavan laatimista. Hallinto-oikeus hylkäsi valituksen.

Asiasanat: suunnittelutarveratkaisu – selvitykset – valitus hylätty

TURUN HALLINTO-OIKEUS 24.8.2015 15/0191/1

Valitus suunnittelutarveratkaisusta

Diaarinumero	01497/14/4112
Antopäivä	24.8.2015
Ratkaisun numero	15/0191/1
Vireilläoloaika	11 kuukautta
Päätös, johon haettu muutosta	Pyhärannan kunnanhallitus 8.9.2014 § 136

PyhärantaTuuli Oy on hakenut suunnittelutarveratkaisua neljän tuulivoimalaitoksen rakentamiseksi (Saarenkylän tuulivoimapuisto). Tuulivoimaloiden napakorkeus on 120-140 metriä ja roottorin halkaisija 112-132 metriä, jolloin voimalan kokonaiskorkeus on enimmillään 206 metriä.

Kunnanhallitus on hylännyt PyhärantaTuuli Oy:n suunnittelutarveratkaisuhakemuksen.

Hallinto-oikeuden ratkaisu Hallinto-oikeus on hylännyt valituksen.

Valittaja, PyhärantaTuuli Oy, on vaatinut, että päätös on kumottava ja hallinto-oikeuden on vahvistettava, että MRL 137 §:n mukaiset edellytykset myönteiselle suunnittelutarveratkaisulle ovat olemassa. Kysymyksessä oleva tuulivoimahanke ei aiheuta haittaa kaavoitukselle eikä alueiden käytön muulle järjestämiselle tai aiheuta haitallista yhdyskuntakehitystä. Hanke ei edellytä kaavan laatimista, koska se sijoittuu Varsinais-Suomen tuulivoimavaihemaakuntakaavassa tuulivoima-alueelle, jonka mukaan 5-6 tuulivoimalalle voidaan myöntää suunnittelutarveratkaisu.

Vaikka alueelle ei kohdistu erityisiä rakentamispaineita tai muutakaan erityistä maankäytön suunnittelun tarvetta, hallinto-oikeus arvioi, että ottaen huomioon se, että alueella on vireillä muita tuulivoiman rakentamishankkeita (ml. PyhärantaTuulen toinen neljän voimalan hanke) ja että suunniteltu hanke aiheuttaa tavanomaista rakentamista huomattavasti laajempia vaikutuksia hanke vaatii kaavan laatimisen. Suunnittelutarveratkaisulla ei tässä tapauksessa voida saada sellaista riittävää selvitystä, jonka perusteella hanketta voitaisiin arvioida asemakaavan tai tuulivoimalarakentamista koskevan osayleiskaavan erityisten sisältövaatimusten kannalta. Kun otetaan huomioon muut kunnassa vireillä olevat tuulivoimahankkeet sekä Pyhärannan taa-jaman läheisyys, kysymyksessä oleva hanke edellyttää yksittäistä suunnittelutarveratkaisua laaja-alaisempaa maankäytön suunnittelua eli kaavan laatimista. Hallinto-oikeus hylkäsi valituksen.

Asiasanat: suunnittelutarveratkaisu – selvitykset – valitus hylätty

TURUN HALLINTO-OIKEUS 28.8.2015 15/0197/1

Valitus osayleiskaavasta

Diaarinumero 01063/15/2299

Antopäivä 28.8.2015

Ratkaisun numero 15/0197/1

Vireilläoloaika 11 kuukautta

Päätös, johon haettu muutosta Kosken TI kunnanhallitus 8.6.2015

Kunnanhallitus on 27.4.2015 päättänyt, että Kosken kunta tekee hallinto-oikeudelle valituksen Marttilan kunnanvaltuuston päätöksestä 8.4.2015 hyväksyä Verhonkulman tuulivoimaosayleiskaava ja esittää hallinto-oikeudelle, että kaava-alueen raja-
saus on liian suppea ja kaavan vaikutusalue ulottuu Kosken TI kunnan puolelle.

Kunnanhallitus on 8.6.2015 jättänyt Kujalan oikaisuvaatimuksen tutkimatta. Päätöksen perustelujen mukaan kyseessä on valmistelupäätös, josta ei voi tehdä oikaisuvaatimusta.

Hallinto-oikeuden ratkaisu Hallinto-oikeus on hylännyt valituksen.

Valittaja on vaatinut, että kunnanhallituksen päätökset on kumottava. Perusteluissaan valittaja on muun ohella esittänyt, että Kosken TI kunnalla ei ole ollut esittää kuntalain 90 §:ssä mainittuja perusteita valituksensa tueksi. Kunnanhallituksen 27.4.2015 tekemä päätös ei koskenut valmistelua.

Kuntalain mukaan päätöksestä, joka koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta. Tällainen päätös, jolla kunnanhallitus on päättänyt valittaa hallinto-oikeudelle, on asiasisällöltään rinnastettavissa kuntalaissa tarkoitettuun vain asian valmistelua koskevaan päätökseen, josta ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.

Kunnanhallituksen päätös, jolla valittajan oikaisuvaatimus on jätetty tutkimatta, ei ole lainvastainen. Hallinto-oikeus hylkäsi valituksen.

Asiasanat: osayleiskaava – kunnallisia – valitus hylätty

TURUN HALLINTO-OIKEUS 10.9.2015 15/0204/1

Valitus osayleiskaavasta

Diaarinumero	00679/15/4102, 00680/15/4102, 00706/15/4102 ja 00727/15/4102
Antopäivä	10.9.2015
Ratkaisun numero	15/0204/1
Vireilläoloaika	5 kuukautta
Päätös, johon haettu muutosta	Marttilan kunnanvaltuusto 8.4.2015 Marttilan kunnanvaltuusto on hyväksynyt Verhonkulman tuulivoimaosayleiskaavan.
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus on kumonnut valituksenalaisen päätöksen.

Valittaja on vaatinut, että päätös on kumottava, koska kunnanvaltuuston jäsen on osallistunut asian käsittelyyn esteellisenä. Kunnanhallituksen jäsen Virtanen on jäävänyt itsensä kunnanhallituksen kokouksessa. Sen sijaan Virtanen on kunnanvaltuutettuna osallistunut kunnanvaltuuston päätöksentekoon päätettäessä kaavaehdotuksesta 17.11.2014. Kun kunnanvaltuusto on käsitellyt kaavaehdotuksen hyväksymistä 8.4.2015, Virtanen on osallistunut asian käsittelyyn ja poistunut vasta päätöksenteon ajaksi.

Kunnanvaltuuston jäsenellä on maankäyttö- ja maanvuokrasopimus OX2-nimisen yhtiön kanssa joka koskee Verhonkulman tuulivoimahanketta. Lisäksi hänellä oli 1.4.2014 allekirjoitettu yhteistyösopimus yhtiön kanssa koskien tuulimittauslaitteiston ylläpitoa ja huoltoa joka päättyi kesällä 2015, jolloin tuulimittauslaitteisto purettiin.

Hallinto-oikeus arvioi, että hyväksytyä Verhonkulman tuulivoimaosayleiskaavaa voidaan käyttää suoraan tuulivoimaloiden rakennuslupien myöntämisen perusteena. Kun otettiin huomioon kaavan oikeusvaikutus, Virtasen tuulivoimayhtiön käyttötarpeisiin vuokraaman maa-alueen laajuus ja kaavan sisältö sekä se, että Virtanen oli kaava- asiaa kunnanvaltuuston kokouksissa käsiteltäessä ollut toimeksiantosuhteessa tuulivoimayhtiöön, asia koski Virtasta henkilökohtaisesti. Virtanen on kaava- valmistelua koskevassa kunnanvaltuuston kokouksessa 17.11.2014 ottanut osaa asian käsittelemiseen osallistumalla asiasta käytyyn keskusteluun ja päätöksentekoon sekä kaavan hyväksymistä koskevassa kunnanvaltuuston kokouksessa 8.4.2015 ollut läsnä asiasta keskusteltaessa.

Virtanen on esteellisenä ottanut osaa asian käsittelemiseen kunnanvaltuustossa. Päätös on näin ollen syntynyt virheellisessä järjestyksessä, jonka vuoksi hallinto-oikeus kumosi päätöksen.

Asiasanat: osayleiskaava – esteellisyys – valitus hyväksytty

TURUN HALLINTO-OIKEUS 9.11.2015 15/0273/1

Valitus rakennusluvasta

Diaarinumero	01408/15/4113
Antopäivä	9.11.2015
Ratkaisun numero	15/0273/1
Vireilläoloaika	2 kuukautta
Päätös, johon haettu muutosta	Luvian ympäristölautakunta 1.9.2015 Ympäristölautakunta on myöntänyt TuuliWatti Oy:lle rakennusluvan tuulivoimalaitoksen nro TW 1 rakentamiseksi. Voimalan napakorkeus on 137 metriä, roottorin halkaisija 126 metriä, pyyhkäisykorkeus 200 metriä ja teho 3,3 MW.
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus on jättänyt valituksen tutkimatta.

Valittajat ovat vaatineet, että ympäristölautakunnan päätös on kumottava ja TuuliWatti Oy:n hakemus hylättävä valittajien kotiin kohdistuvien meluvaikutusten vuoksi. Valittajien vakituksessa asuinkäytössä oleva koti sijaitsee noin 1,3 kilometrin etäisyydellä voimalaitoksesta.

Hallinto-oikeus totesi, että melumallinnuksen mukaan on mahdollista, että valittajien kodin kohdalla melutaso ylittää 40 desibeliä, joka on tuulivoimarakentamisen suunnitteluoppaassa käytettäväksi suositeltu suunnitteluohjearvo. Valittajien mukaan on todennäköistä, että sisätilojen yöaikainen melutaso ylittää 15.5.2015 voimaan tulleessa asumisterveysasetuksessa määritellyn 25 desibelin maksimin. Tämä mahdollisuus olisi pitänyt selvittää ennen rakennusluvan myöntämistä.

Valittajien kiinteistö ei ole tuulivoimalan rakennuspaikan naapurikiinteistö, ja rakennuspaikan ja ks. kiinteistön välillä on useita muita kiinteistöjä. Kun otetaan huomioon tuulivoimalan etäisyys kiinteistöstä sekä lupahakemukseen liitetyt selvitykset voimalan ympäristövaikutuksista, rakennuslupapäätös ei vaikuta olennaisesti valittajien kiinteistön rakentamiseen tai muuhun käyttämiseen. Valittajilla ei siten ollut valitusoikeutta MRL 192 § 1 momentin mukaan.

Asiasanat: rakennuslupa – valitusoikeus – valitus hylätty

TURUN HALLINTO-OIKEUS 16.12.2015 15/0324/1, 15/0325/1, 15/0326/1 JA 15/0327/1

Valitus rakennusluvasta

Diaarinumero	00537/15/4113, 00598/15/4113, 00632/15/4113, 00646/15/4113, 00838/15/4113, 00867/15/4113 ja 00885/15/4113 00538/15/4113, 00599/15/4113, 00633/15/4113, 00647/15/4113, 00839/15/4113, 00868/15/4113 ja 00886/15/4113 00539/15/4113, 00600/15/4113, 00634/15/4113, 00648/15/4113, 00840/15/4113, 00869/15/4113 ja 00887/15/4113 00540/15/4113, 00601/15/4113, 00635/15/4113, 00649/15/4113, 00841/15/4113, 00870/15/4113 ja 00888/15/411
Antopäivä	16.12.2015
Ratkaisun numero	15/0324/1, 15/0325/1, 15/0326/1 ja 15/0327/1
Vireillöloaika	9 kuukautta
Päätös, johon haettu muutosta	Someron ympäristölautakunta 25.3.2015 § 33 ja 27.5.2015 § 62 Ympäristölautakunta on 25.3.2015 myöntänyt Ilmatar Somero Oy:lle sen hakeman rakennusluvan putkirakenteisen tuulivoimalan rakentamiseen. Lautakunta on lisäksi päätöksellään 27.5.2015 § 62 myöntänyt hakijalle sen erikseen tekemästä hakemuksesta vakuutta vastaan oikeuden tuulivoimalaitoksen turbiinin pystytykseen ennen kuin rakennuslupapäätös on saanut lainvoiman.
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus on jättänyt osan valittajista esittämät valitukset tutkimatta, ja hylännyt valitusoikeuden omaavien valittajien valitukset.

Valittajat ovat vaatineet, että päätökset on kumottava. Perusteluinaan valittajat ovat muun ohella esittäneet, että lupahakemukseen ei MRL:n 132 §:n edellyttämällä tavalla sisälly YVA-selostusta ja rakennuslupa perustuu suunnittelutarveratkaisuun, joka on MRL 137 §:n vastainen. Korkein hallinto-oikeus on useissa päätöksissään todennut, että tuulivoimaloiden rakentaminen suunnittelutarveratkaisujen nojalla ei ole mahdollista, vaan hanke edellyttää kaavallista suunnittelua. Myönnetyn suunnittelutarveratkaisun yhteydessä ei myöskään ole riittävästi selvitetty hankkeen ympäristövaikutuksia. Päätös on virheellinen, koska rakennettavien tuulivoimaloiden merkkiä ja ominaisuuksia ei ole yksilöity minkä vuoksi sen vaikutuksia ei ole kartoitettu tarpeeksi.

Hallinto-oikeus totesi, että tämän hankkeen osalta ei ole tehty päätöstä ympäristövaikutusten arviointimenettelyn soveltamisesta. Kun otetaan huomioon tuulivoimalahankkeen koko, joka merkitsee neljän, kokonaisteholtaan enintään 12 MW:n kokaisen tuulivoimala-alueen rakentamista, kysymyksessä oleva hanke ei ole YVA-asetuksen mukaiseen hankeluetteloon kuuluva rakennushanke, johon olisi sovellettava YVA-menettelyä.

Hallinto-oikeus katsoi, että hankkeen vaikutuksia on rakennuslupahakemuksessa MRL:n edellyttämällä tavalla riittävästi selvitetty niin, että rakennusluvan myöntämisen edellytysten arviointi on mahdollista. Päätös ei ole lainvastainen sillä valituksessa esittämällä perusteella, että rakennettavan tuulivoimalan merkkiä ja muita ominaisuuksia ei ole yksilöity.

Rakennusluvan erityisiä edellytyksiä on rakennuspaikkakohtaisesti arvioitu suunnittelutarveratkaisussa, jossa on yksityiskohtaisemmin selvitetty hankkeen vaikutuksia ympäristöön ja häiriintyviin kohteisiin ja maisemaan. Suunnittelutarveratkaisun yhteydessä on laadittu meluselvitys, jossa on mallinnettu neljän tuulivoimalan melua.

Hanketta koskevalla suunnittelutarveratkaisulla on ratkaistu, että rakennusluvan erityiset edellytykset neljän tuulivoimalan sijoittamiseen kysymyksessä olevalle alueelle ovat olemassa. Rakennushanke on myönnetyn suunnittelutarveratkaisun mukainen. Koska asia on selvitetty suunnittelutarveratkaisulla lain vaatimalla tavalla, hallinto-oikeus katsoi, että kysymyksessä oleva tuulivoimala soveltuu ympäristöön ja maisemaan.

Valittajien aloittamisoikeutta koskevan valituksen osalta hallinto-oikeus katsoi, että hakijoilta edellytetty vakuus rakennustyön tai muun toimenpiteen suorittamiseen ennen kuin päätös on lainvoimainen, on rakennushankkeen laatuun nähden riittävä.

Asiasanat: rakennuslupa – selvitykset – ympäristövaikutusten arviointimenettely – voimalatyyppi – valitus hylätty

TURUN HALLINTO-OIKEUS 23.12.2015 15/0338/1

Valitus kunnallisasiasta

Diaarinumero	00139/15/2299
Antopäivä	23.12.2015
Ratkaisun numero	15/0338/1
Vireilläoloaika	12 kuukautta
Päätös, johon haettu muutosta	Kosken Tl kunnanvaltuusto 15.12.2014 Kunnanvaltuusto on päättänyt, että Verhonkulman tuulivoimapuiston oikeusvaikutteisen osayleiskaavan laadintaa ei jatketa.
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus on kumonnut valtuuston päätöksen.

Valittajat ovat vaatineet, että päätös on kumottava, koska tuulivoimasta valittanut ja siten esteellinen viranhaltija on ollut paikalla asian käsittelyn ajan hallintolain 27 §:n kuvaamalla tavalla.

Viranhaltija on kunnan tekninen johtaja, joka on ollut paikalla kunnanvaltuuston päätöstä tehtäessä. Viranhaltija on vastustanut hanketta ja esittänyt ks. kokouksen ulkopuolella, että hanketta ei tulisi hyväksyä.

Hallinto-oikeus totesi, että Kosken Tl kunnan hallinto on järjestetty siten, että kaavoituksesta huolehtiminen ei kuulu teknisen toimen eikä siten myöskään teknisen johtajan vastuulle. Sen sijaan tälle toimialalle kuuluu tehtäviä, joita koskevia kysymyksiä liittyy keskeisesti kaavan sisältöön. Teknisenä johtajana viranhaltija on edustanut kaavoituksen sisältöä koskevaa asiantunteumusta. Tästä johtuu, että hänen paikallaoloa on arvioitava paitsi yleisönä olemisena myös virkamiehenä läsnäolon kannalta.

Kosken Tl kunnan valtuustosalissa yleisölle varattuja paikkoja ei ole erotettu kunnan toimialajohtajien käytössä olleista paikoista. Siitä, missä toimialajohtaja on istunut, ei näin ollen ole hallinto-oikeuden mukaan ollut pääteltävissä, missä asemassa hän on katsonut olevansa mihinkin kokouksessa käsiteltävään asiaan nähden. Viranhaltija on siten ollut asiassa esteellinen, jonka vuoksi hallinto-oikeus kumosi päätöksen lainvastaisena.

Asiasanat: kunnallisasia – esteellisyys – valitus hylätty

TURUN HALLINTO-OIKEUS 3.3.2016 16/0044/1, 16/0045/1, 16/0046/1, 16/0047/1 JA 16/0048/1

Valitus rakennusluvasta

Diaarinumero	01355/15/4113, 01356/15/4113, 01357/15/4113, 01358/15/4113 ja 01359/15/4113
Antopäivä	3.3.2016
Ratkaisun numero	16/0044/1, 16/0045/1, 16/0046/1, 16/0047/1 ja 16/0048/1
Vireilläoloaika	7 kuukautta
Päätös, johon haettu muutosta	Porin ympäristölautakunta 19.8.2015 § 137 Ympäristölautakunta on myöntänyt rakennusluvut Pori Energia Oy:lle yhteensä viidelle nimellisteholtaan 3,0-4,2 MW:n, napakorkeudeltaan 137 metrin ja kokonaiskorkeudeltaan 200 metrin korkuisten tuulivoimaloiden rakentamiseen.
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus on jättänyt kaikki valitukset tutkimatta.

Valittaja on vaatinut, että päätökset on kumottava ja rakennuslupahakemukset hylättävä. Voimalat sijaitsevat alle kahden kilometrin etäisyydellä valittajan asunnosta, joka on vastoin Sosiaali- ja terveysministeriön lausunnossa esitettyä tuulivoimalueiden suojavyöhykettä. Lisäksi valittaja vetoaa siihen, että Porin kaupunginvaltuusto on 31.8.2015 päättänyt soveltaa suunnitteluperiaatetta, että vähintään 1 MW:n tuulivoimalan ollessa kyseessä, on osayleiskaavassa jätettävä loma- tai vakituksen asutuksen väliin vähintään kahden kilometrin suojaetäisyys. Tasapuolisen kohtelun vaatimus edellyttää valittajan mukaan, että häntä on kohdeltava yhdenvertaisesti muihin nähden ja siksi myös hänen osaltaan on noudatettava edellä mainittua periaatetta.

Hallinto-oikeus totesi, että MRL:issa ei ole säädöksiä valituksessa mainitusta kahden kilometrin suojaetäisyydestä eikä valituksessa mainitulla sosiaali- ja terveysministeriön lausunnolla, kuten ei myöskään kaupunginvaltuuston myöhemmin tekemällä periaatepäätöksellä, ole merkitystä rakennuslupa-asian valitusoikeutta arvioitaessa. Valittaja ei omista tai hallitse kiinteistöä rakennuspaikkojen naapurissa.

Hallinto-oikeus arvioi siten, että rakennuslupapäätökset eivät vaikuta olennaisesti valittajan kiinteistön rakentamiseen tai muuhun käyttämiseen eikä myöskään välittömästi vaikuta hänen oikeuteensa, velvollisuuteensa tai etuunsa niin, että hänellä olisi katsottava olevan asiassa valitusoikeus MRL 192 §:n mukaan.

Asiasanat: rakennuslupa – kahden kilometrin etäisyys – valitusoikeus – valitus hylätty

TURUN HALLINTO-OIKEUS 6.6.2016 16/0133/1

Valitus rakennusluvasta

Diarinumero	01939/15/4113
Antopäivä	6.6.2016
Ratkaisun numero	16/0133/1
Vireilläoloaika	7 kuukautta
Päätös, johon haettu muutosta	Someron ympäristölautakunta 25.11.2015 Rakennustarkastaja on 8.5.2014 hylännyt valittajan rakennuslupahakemuksen lomamökin rakentamiseen mainitulle rakennuspaikalle, koska rakennushanke vaikeuttaa maakuntakaavan toteuttamista. Ympäristölautakunta on 9.6.2014 hylännyt valittajan oikaisuvaatimuksen. Turun HAO on 25.1.2015 (15/0021/1) kumonnut päätöksen ja palauttanut asian lautakunnan ratkaistavaksi. Ympäristölautakunta on käsitellyt valittajan rakennuslupahakemuksen uudelleen ja valituksenalaisella päätöksellään hylännyt hakemuksen 25.11.2015.
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus kumosi valituksenalaisen päätöksen ja palautti asian ympäristölautakunnalle uudelleen käsiteltäväksi.

Valittaja on vaatinut, että ympäristölautakunnan päätös on kumottava ja lupa mökin rakentamiselle myönnettävä.

Valituksenalaisen päätöksen perustelujen mukaan rakennushanke vaikeuttaa maakuntakaavan toteuttamista. Rakennushanke sijoittuu vahvistetun tuulivoimavaihemaakuntakaavan en 404 –merkinnällä (energiahuollon kohde) osoitetulle alueelle, johon on tarkoitus rakentaa 4 tuulivoimalaa. Suunniteltu rakennus sijoittuisi suunnittelutarveratkaisupäätöksessä vahvistetussa melumallinnuksessa äänitasoltaan 35–45 dB –alueelle.

Hallinto-oikeus katsoi, että rakennushankkeen sijoituessa tuulivoimavaihemaakuntakaavassa en 404 –merkinnällä osoitetun alueen läheisyyteen, rakennushanke ei ole maakuntakaavassa teknisen huollon verkostoja tai alueita varten osoitetulla alueella, eikä rakennuspaikalla siten ole voimassa rakentamista koskevaa rajoitusta. Ympäristölautakunta ei ole myöskään voinut katsoa rakennusluvan myöntämisen edellytysten puuttuvan sillä perusteella, että rakennushankkeen sijaintipaikalla vielä rakentamattomien tuulivoimaloiden tuottama melu mahdollisesti ylittää melulle asetetut ohjeelliset raja-arvot.

Hallinto-oikeus kumosi ympäristölautakunnan päätöksen ja palautti asian uudelleen käsiteltäväksi.

Asiasanat: rakennuslupa – maakuntakaava – melu – valitus hyväksytty

TURUN HALLINTO-OIKEUS 6.7.2016 16/0158/1

Valitus rakennusluvasta

Diaarinumero	01001/15/4113
Antopäivä	6.7.2016
Ratkaisun numero	16/0158/1
Vireilläoloaika	11 kuukautta
Päätös, johon haettu muutosta	Liedon kaavoitus- ja rakennuslautakunta 2.6.2015 Marttilan rakennuslautakunta on katsonut, että MRL 137 §:ssä tarkoitettujen rakennusluvan myöntämisen erityiset edellytykset ovat olemassa ja hyväksynyt Janne Lenkkerin suunnittelutarveratkaisuhakemuksen yhden 3,0 MW:n tuulivoimalan rakentamiseksi. Liedon rakennustarkastaja on siten myöntänyt Lenkkerille rakennusluvan yhdelle tuulivoimalalle.
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus hylkäsi valituksen.

Valittajat ovat vaatineet, että rakennuslautakunnan päätös on kumottava ja lupahakemus hylättävä. Rakennuslupa on myönnetty yhdelle, napakorkeudeltaan 93,5 metriä ja kokonaiskorkeudeltaan 149,5 metriselle tuulivoimalalle, jonka roottorin halkaisija on 112 metriä jonka merkiksi on ilmoitettu Vensys 112. Perusteluinaan valittajat esittivät muun ohella, että tuulivoimalat tulevat aiheuttamaan kohtuutonta haittaa asumiseen, terveyteen ja viihtyvyyteen. Lisäksi hanke on muuttunut suunnittelutarveratkaisussa hyväksytystä mm. voimalatyypin sekä melu- ja välkemallinnusten osalta, jonka perusteella lupahakemus on hylättävä. Asia tulisi valittajien mukaan ratkaista kaavalla, eikä nyt jo toimitetulla suunnittelutarveratkaisulla MRL 137 § mukaan. Tuulivoimalat eivät sovellu ympäristöön ja maisemaan eivätkä täytä kauneuden ja sopusuhtaisuuden vaatimuksia.

Hallinto-oikeus ei voinut tutkia valituksessa esitettyjä vaatimuksia, joiden mukaan hanke tulee ratkaista kaavoituksella tai että suunnittelutarveratkaisu on myönnetty MRL:n säännösten vastaisesti, sillä suunnittelutarveratkaisu on lainvoimainen.

Hallinto-oikeus on kuitenkin tutkinut väitteen, jonka mukaan hanke on muuttunut suunnittelutarveratkaisumenettelyssä hyväksytystä. Verrattuna suunnittelutarveratkaisuhakemukseen, tuulivoimalatyyppi on vaihtunut ja sen mitat ovat vähäisessä määrin muuttuneet, mutta tuulivoimalan rakennuspaikka vastaa suunnittelutarveratkaisussa esitettyä paikkaa, jolloin etäisyydet sekä asuntojen käyttötarkoitukset vastaavat aikaisempaa. Edellytyksiä uuteen arviointiin ei ollut.

Hallinto-oikeus totesi, että tuulivoimala varaa kysymyksessä olevasta maa- ja metsätalouskäytössä olevasta alueesta vain vähäisen osan eikä sinällään estä alueen virkistyskäyttöä. Täten se ei aiheuta kohtuutonta haittaa valittajien asumiseen, terveyteen ja viihtyvyyteen.

Hallinto-oikeus totesi lisäksi, että KHO 2013:184 perusteella MRL:n tarkoittamana kohtuuttomana haittana ei ole pidettävä sitä, että voimalat näkyvät kiinteistölle, tai sitä, että voimaloiden maisemavaikutukset yleisimmin voivat vaikuttaa kiinteistöjen arvoon tuulivoimapuiston ulkopuolisella alueella. Valittajat eivät myöskään ole esittäneet luotettavaa selvitystä hankkeen vaikutuksesta terveyteen. Syitä lautakunnan päätöksen kumoamiseen ei siten ollut käsillä. Valitus hylättiin.

Asiasanat: rakennuslupa – maisema – kohtuuton haitta – terveysvaikutukset – valitus hylätty

TURUN HALLINTO-OIKEUS 25.10.2016 16/0233/1

Valitus rakennusvalvonta-asiasta

Diaarinumero	01857/15/4122
Antopäivä	25.10.2016
Ratkaisun numero	16/0233/1
Vireilläoloaika	11 kuukautta
Päätös, johon haettu muutosta	Huittisten ympäristö- ja rakennuslautakunta 18.11.2015 Lautakunta on päättänyt olla ryhtymättä toimenpiteisiin valittajan toimenpidepyynnön johdosta, jossa hän on vaatinut, että ympäristö- ja rakennuslautakunta arvioi, onko rakennuslupapäätöksessä hyväksytyihin suunnitelmiin tehty muutos koskien tuulivoimaloiden tehoa voitu hyväksyä maankäyttö- ja rakennusasetuksen 79 §:n mukaisena suunnitelmasta poikkeamisena.
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus on hylännyt valituksen.

Valittaja on vaatinut, että lautakunnan päätös on kumottava siltä osin kuin lautakunta on päättänyt, että rakennuslupapäätöksessä hyväksytystä suunnitelmasta poikkeaminen ei ole merkinnyt luvan merkittävää muuttamista eikä ole vaikuttanut naapurin asemaan. Perustelunaan valittaja on esittänyt, että tuulivoimalan lapojen pyyhkäisyypinta-alaa on lisätty 20 %, mikä ei valittajan mukaan ole ollut mahdollista hyväksyä rakennustarkastajan päätöksen tekoaikaan voimassa olleen maankäyttö- ja rakennusasetuksen 79 §:n mukaisessa menettelyssä. Kyseiset muutokset lisäävät tuulivoiman aiheuttamia välkevaikutuksia, mitä ei ole edes asianmukaisesti estetty asentamalla pysäyttämisausautomatiikkaa tuulivoimalaan.

Maankäyttö- ja rakennusasetuksen 79 §:n mukaisessa menettelyssä rakennustarkastaja antaa suostumuksen alkuperäisen rakennus suunnitelman muutokseen, johon ei liity naapurien kuulemista eikä muutoksenhakumahdollisuutta. Säännöksen mukaan muutos ei saa koskea rakennusluvan merkittävää muuttamista eikä sellaisia muutoksia, jotka vaikuttavat naapurien asemaan.

Hallinto-oikeus totesi, että voimaloiden läheisyydessä sekä valittajien piha-alueella vuosina 2013 ja 2014 suoritettujen melumittausten mukaan rakennusluvassa edellytetyt ohjearvot eivät ylity, joten meluvaikutusten osalta toteutettu hanke vastaa myönnettyä rakennuslupaa. Ympäristö- ja rakennuslautakunta on siten voinut olla ryhtymättä asiassa toimenpiteisiin.

Koska tuulivoimalat on mahdollista pysäyttää välkkymisen estämiseksi, pelkästään pysäyttämisausautomatiikan puuttumisen vuoksi tuulivoimaloita ei voitu katsoa rakennetun vastoin myönnettyä rakennuslupaa. Koska asia on ratkaistu rakennusvalvontaviranomaiselle rakennusvalvonta-asioissa säädetyn harkintavaltansa rajoissa, lautakunnan päätöstä ei ollut syytä muuttaa.

Asiasanat: rakennuslupa – melu – välke – menettelyvirhe – valitus hylätty

TURUN HALLINTO-OIKEUS 21.11.2016 16/0250/1

Valitus osayleiskaavasta

Diaarinumero	00992/16/4102
Antopäivä	21.11.2016
Ratkaisun numero	16/0250/1
Vireilläoloaika	5,5 kuukautta
Päätös, johon haettu muutosta	Sauvon kunnanvaltuusto 6.6.2016 Kunnanvaltuusto on hylännyt Steningen tuulivoimapuiston osayleiskaavaehdotuksen.
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus hylkäsi valituksen.

Valittaja on vaatinut, että päätös kumotaan. Perusteluissaan valittaja on esittänyt, että kaavaehdotuksen hylkäämiselle ei ole ollut mitään laillista perustetta. Alueella on tehty asianmukaiset selvitykset, joiden perusteella alueelle sopii 2-3 tuulivoimalaa, joiden lähtömelutaso on enimmillään 104-105 dB. Lakisääteiset meluja väketasot eivät ylity, ja kaavan laadinnassa on kaikin puolin noudatettu ympäristöministeriön ohjeita.

Kaavaehdotuksen tarkoituksena oli osoittaa tuulivoimapuistoalue, jolle oli tarkoitus sijoittaa kolme teholtaan 3,0-3,4 MW:n tuulivoimalaa. Alue on Varsinais-Suomen maakuntakaavassa maa- ja metsätalous/ retkeily- ja virkistysaluetta (MRV). Alle kahden kilometrin säteellä hankealueesta on 73 lomarakennusta ja 56 asuinrakennusta, ja lähin vakituinen asuinrakennus olisi sijainnut alle 600 metrin etäisyydellä suunnitellusta tuulivoimalan rakennuspaikasta.

Hallinto-oikeus katsoi, että kunta päättää itsehallintonsa nojalla osayleiskaavan hyväksymisestä, eikä maanomistajalla ole oikeutta saada omistamalleen maa-alueelle hyväksytyksi tietyn sisältöistä kaavaa. Kunnanvaltuusto on voinut esittämillään perusteilla harkintansa mukaan hylätä kaavaehdotuksen. Kaupunginvaltuuston päätös ei ollut lainvastainen, jonka vuoksi hallinto-oikeus hylkäsi valituksen.

Asiasanat: osayleiskaava – melu – valitus hylätty

TURUN HALLINTO-OIKEUS 21.12.2016 16/0271/1

Valitus suunnittelutarveratkaisusta

Diaarinumero	01711/15/4112
Antopäivä	21.12.2016
Ratkaisun numero	16/0271/1
Vireilläoloaika	14 kuukautta
Päätös, johon haettu muutosta	Salon kaupunkisuunnittelulautakunta 13.10.2015 Kaupunkisuunnittelulautakunta on hyväksynyt Saarela Energia Oy:n hakeman suunnittelutarveratkaisun yhden 5 MW:n tehoisen tuulivoimalan rakentamiseksi.
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus on kumonnut kaupunkisuunnittelulautakunnan päätöksen.

Valittaja on vaatinut, että kaupunkisuunnittelulautakunnan päätös on kumottava ja lupahakemus hylättävä. Perusteluinaan valittaja on muun ohella esittänyt, että päätös perustuu virheelliseen melumallinnukseen. Alueen asukkaiden tilaamassa melumallinnuksessa on todettu, että alueen tuulivoimaloiden melu sisältää sekä kapeakaistaista että merkityksellistä sykintää. Tästä johtuen mallinnuksessa on otettava huomioon 5 dB:n sanktio. Alueelle rakennetut kolme Suomen suurinta 5 MW:n tuulivoimalaa on rakennettu suunnittelutarveratkaisulla. Korkeimman hallinto-oikeuden päätöksessä 1.7.2014 edellytettiin kaavan laatimista kolmelle 3 MW:n tuulivoimalalle. Tuulivoimalan rakentamisen edellytykset on siten ratkaistava kaavoituksella.

Tuulivoimala sijoittuisi olemassa olevan Märynummen tuulivoimapuiston jatkeeksi. Tässä tuulivoimapuistossa on kolme teholtaan 5 MW:n tuulivoimalaa, joiden toteuttamisen edellytykset on ratkaistu suunnittelutarveratkaisuin. Nyt kysymyksessä oleva voimala T4 tulisi sijoittumaan 900 metrin etäisyydelle lähimmästä olemassa olevasta voimalasta T3.

Hallinto-oikeus totesi, että arvioitaessa hankkeeseen liittyvää maankäytön yhteensovittamisen tarvetta on kuitenkin erityisesti otettava huomioon, että nyt kysymyksessä oleva tuulivoimala tulisi sijoittumaan kolmen teholtaan 5 MW:n jo olemassa olevan tuulivoimalan muodostaman kokonaisuuden jatkeeksi. Näiden toteuttamisen edellytyksiä ei ole selvitetty kaavoituksella. Ne, samoin kuin suunniteltukin voimala, ovat kooltaan ja teholtaan huomattavan suuria teollisen kokoluokan voimaloita. Muodostuva neljän tuulivoimalan kokonaisuus aiheuttaa hallinto-oikeuden mukaan tavanomaista rakentamista selvästi laajemmalle alueelle ulottuvia melu- ja muita vaikutuksia. Edellä lausutuilla perusteilla hakemukseen suostuminen aiheuttaisi MRL:n 137 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettua haittaa alueiden käytön muulle järjestämiselle. Hallinto-oikeus kumosi kaupunkisuunnittelulautakunnan päätöksen.

Asiasanat: suunnittelutarveratkaisu – melu – valitus hyväksytty

TURUN HALLINTO-OIKEUS 28.12.2016 16/0277/1

Valitus osayleiskaavasta

Diaarinumero	01539/15/4102, 01547/15/4102 ja 01550/15/4102
Antopäivä	28.12.2016
Ratkaisun numero	16/0277/1
Vireilläoloaika	15 kuukautta
Päätös, johon haettu muutosta	Merikarvian kunnanvaltuusto 14.9.2015 Kunnanvaltuusto on hyväksynyt Korvennevan tuulivoimapuiston osayleiskaavan.
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus kumosi kunnanvaltuuston päätöksen valittajien valituksista sen johdosta, että tuulivoimaloiden tutkavaikutuksia ei ollut selvitetty asianmukaisesti ja että kaava oli siihen sisällytetyn Puolustusvoimien hyväksymistä edellyttävän kaavamääräyksen vuoksi lainvastainen.

Valittajat ovat vaatineet, että päätös on kumottava. Valitusperusteena on muun ohella esitetty, että osayleiskaavan puutteellisen valmistelun seurauksena kaavapäätös on lainvastainen. Hyväksytyyn kaavaan liitettyjen kaavamääräysten mukaan ”Ennen tuulivoimaloiden rakennusluvan myöntämistä on varattava Puolustusvoimille mahdollisuus lausunnon antamiseen”, eikä näin ole toimittu jonka seurauksena kaava on laitton. Valittajat ovat lisäksi perusteluinaan esittäneet kunnanvaltuutettujen esteellisyyttä, riittämättömiä selvityksiä hankealueen pöllöistä, metsoista, kalasääskestä sekä puutteellisia ja virheelisiä melumallinnuksia. Koska melumallinnuksia ei ole laadittu takuuarvoilla, melun impulssimaisuuden ja kapeakaistaisuuden vaikutusta ei voida sisällyttää laskennan lähtömelutasoihin. Voimaloiden äänialtojen välistä interferenssiä ei ole laskennassa huomioitu millään tavalla, vaikka interferenssi saattaa paikallisesti jopa moninkertaistaa melutason.

Korvennevan tuulivoimapuiston osayleiskaavaa laadittaessa ei ole erityisesti selvitetty tuulivoimaloiden mahdollisia vaikutuksia Puolustusvoimien tutkajärjestelmien suorituskykyyn. Kaavaehdotus on ollut kahdesti yleisesti nähtävillä, eivätkä Puolustusvoimat antaneet lausuntoa vaikka sitä oli pyydetty.

Hallinto-oikeus totesi, että osayleiskaavaan ei voida liittää kaavamääräystä, joka tosiasiallisesti merkitsee sitä, että kaavan salliman tuulivoimarakentamisen toteuttamisedellytykset ratkaistaan vasta voimaloiden rakennuslupamenettelyssä. Korvennevan tuulivoimapuiston osayleiskaava ei siten MRL 77 b §:n edellyttämällä tavalla riittävästi ohjannut rakentamista.

Kaavan toteuttamisen vaikutukset myös voimaloiden mahdollisten tutkavaikutusten osalta olisi tullut selvittää jo kaavaa laadittaessa ja näiden selvitysten perusteella ratkaista, oliko kaava ollut laadittavissa siten, että se myös edistää maanpuolustuksen ja rajavalvonnan tarpeita koskevien valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden toteuttamista. Päätös oli siten kumottava. Valitus raukesi valituksen muilta osin.

Asiasanat: osayleiskaava – selvitykset – Puolustusvoimat – valitus hyväksytty

TURUN HALLINTO-OIKEUS 29.12.2016 16/0273/1

Valitus osayleiskaavasta

Diaarinumero	00046/15/4102, 00110/15/4102 ja 00120/15/4102
Antopäivä	29.12.2016
Ratkaisun numero	16/0273/1
Vireilläoloaika	12 kuukautta
Päätös, johon haettu muutosta	Kemiönsaaren kunnanvaltuusto 9.12.2014 Kunnanvaltuusto on hyväksynyt Nordanå-Lövbölen tuulivoimapuiston osayleiskaavan.
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus kumosi kunnanvaltuuston päätöksen Strandbergin ja hänen asiakumpaneidensa valituksen johdosta sillä perusteella, että infrapäällikkö Roger Hakalax on esteellisenä ollut läsnä asiaa valtuustossa käsiteltäessä. Muilta osin esitetyt esteellisyysväitteet hylättiin.

Valittajat ovat vaatineet, että päätös on kumottava. Valitusperusteena on muun ohella esitetty, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä esteellisten henkilöiden osallistuessa asian käsittelyyn. Mm. kunnan infrapäällikkö on esteellinen, sillä hän on virkamiehenä esitellyt kaava-asiaa teknisessä lautakunnassa sekä kaavaluonnoksen valmistumisen jälkeen hankkinut omistukseensa viisi kiinteistöä, jotka sijaitsevat kaava-alueella. Valittajien mukaan on ilmeistä, että hän on asemaansa hyväksi käyttäen voinut vaikuttaa kaavan valmisteluun ja sen sisältöön ja siten hankkia itselleen taloudellista etua. Infrapäällikkö on voinut vaikuttaa kaavan valmisteluun myös Kemiönsaaren Veden toimitusjohtajan asemassa.

Valittajat ovat lisäksi esittäneet, että mm. kunnan tekninen johtaja sekä neljä muuta kunnan valtuutettua ovat olleet esteellisiä. Kahden valtuutetun sukulaiset omistavat kiinteistöjä alueella ja asian käsittely on tapahtunut niin, että näille kiinteistöille on kaavassa osoitettu tuulivoimalan rakennuspaikkoja tuottaen heille taloudellista hyötyä. Päätös on lisäksi lainvastainen, koska valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita ei ole otettu huomioon, kaava ei perustu riittäviin, ajan tasalla oleviin ja puolueetomiin selvityksiin (melu, varjostus, maisema, linnusto, lepakot, pohjavesi, muinaisjäännökset, yhteisvaikutukset, liikenne, sähkönsiirto, kunnan talous ja elinkeinoelämä sekä puolustusvoimat) eikä ympäristöministeriön ohjeita ole noudatettu.

Hallinto-oikeus totesi, että kunnan infrapäällikkö on ollut esteellinen hankittuaan kiinteistöt omistukseensa. Asiassa oli sen vuoksi arvioitava, oliko hän esteellisenä osallistunut asian käsittelyyn tai ollut läsnä asiaa käsiteltäessä, kun kaavan hyväksymisestä on päätetty valtuuston kokouksessa. Infrapäällikkö on asian käsittelyn ajan istunut hiljaa valtuustosalissa yleisölle osoitetuilla paikoilla, mutta koska istumapaikasta ei objektiivisesti arvioiden ole ollut pääteltävissä, missä asemassa hän on ollut mihinkin kokouksessa käsiteltävään asiaan nähden, hallinto-oikeus katsoi, että vaikka infrapäällikkö ei ole osallistunut asian käsittelyyn valtuustossa, hän on kuitenkin ollut hallintolain tarkoittamalla tavalla esteellisenä läsnä valtuuston käsitellessä asiaa.

Valtuuston päätös on siten syntynyt virheellisessä järjestyksessä, jonka vuoksi hallinto-oikeus kumosi päätöksen valituksen johdosta.

Asiasanat: osayleiskaava – esteellisyys – valitus hyväksytty

TURUN HALLINTO-OIKEUS 4.7.2017 17/0211/1

Valitus rakennusluvasta

Diaarinumero	00056/17/4113, 00057/17/4113, 00058/17/4113, 00059/17/4113, 00060/17/4113, 00061/17/4113, 00062/17/4113, 00063/17/4113, 00064/17/4113, 00065/17/4113, 00066/17/4113, 00067/17/4113, 00068/17/4113, 00069/17/4113, 00070/17/4113, 00071/17/4113, 00072/17/4113, 00074/17/4113, 00075/17/4113, 00076/17/4113, 00077/17/4113
Antopäivä	4.7.2017
Ratkaisun numero	17/0211/1
Vireilläoloaika	7 kuukautta
Päätös, johon haettu muutosta	Merikarvian ympäristölautakunta 1.12.2016 §:t 14-30 ja 32-35 Merikarvian ympäristölautakunta on myöntänyt rakennusluvut 22:lle tuulivoimalalle. Rakennuslupien myöntäminen on perustunut Korpi-Matin 17.11.2014 hyväksytyyn tuulivoimatuiston osayleiskaavaan.
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus ei tutkinut valituksia rakennuslupapäätösten 14-30 ja 32-35 §:n osalta. Hallinto-oikeus on hylännyt päätösten täytäntöönpanon kieltämistä ja oikeudenkäyntikuluja korvaamista koskevat vaatimukset.

Valittaja on vaatinut, että Ympäristölautakunnan päätökset on kumottava ja lupahakemukset hylättävä. Päätösten täytäntöönpano on keskeytettävä. Perustelunaan valittaja on esittänyt, että rakennusluvut on myönnetty, vaikka toteutettavat voimalamallit eivät ole vielä selvillä. Tämän vuoksi Ramboll Finland Oy:n laatimat melumallinnukset ovat puutteellisia. On todellinen riski, että melurajat ylittyvät valittajan kiinteistöllä. Myöskään asuinrakennusten ääneneristävyyttä ei ole selvitetty eikä pienitaajuuksisen melun tarkastelu pohjaa todellisiin tietoihin.

Valittaja omistaa noin 5,9 ha:n suuruisen kiinteistön. Kiinteistö sijoittuu Korpi-Matin laajan tuulivoimatuistoalueen eteläpuolelle. Valittaja on valittanut kaikista 22:sta tuulivoimaloiden rakennuslupapäätöksistä. Valittajan kiinteistöön nähden lähin tuulivoimala niistä, joita koskevista valituksista nyt on kysymys, on voimala nro 29. Kaikkien voimaloiden ja kiinteistön väliin jää muita kiinteistöjä.

Vaikka rakennettavat voimalamallit eivät olleet mallinnuksen laatimisajankohtana selvillä, päätöksiin liitetyn lupaehdon mukaan ennen rakennustyön aloittamista on kuitenkin esitettävä valitun voimalatyyppin mukainen meluselvitys. Näin ollen ja kun otetaan huomioon tuulivoimaloiden etäisyys valittajan omistamasta kiinteistöstä, nyt kysymyksessä olevat rakennuslupapäätökset eivät vaikuta olennaisesti valittajan kiinteistön rakentamiseen tai muuhun käyttämiseen eivätkä myöskään välittömästi vaikuta valittajan oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun. Valittajalla ei siten ole asiassa valituslupaa MRL 192 § 1 momentin perusteella.

Korpi-Matin osayleiskaava kumottiin Korkeimman hallinto-oikeuden päätöksellä KHO 17.8.2017/3890.

Asiasanat: rakennuslupa – melu – etäisyys – valitusoikeus – voimalatyyppi – valitus hylätty

TURUN HALLINTO-OIKEUS 19.12.2017 17/0384/1

Valitus rakennusluvasta

Diarinumero	00747/17/4113, 00767/17/4113, 00777/17/4113, 00793/17/4113 ja 00802/17/4113
Antopäivä	19.12.2017
Ratkaisun numero	17/0384/1
Vireilläoloaika	10 kuukautta
Päätös, johon haettu muutosta	Merikarvian ympäristölautakunta 28.2.2017 § 8 Ympäristölautakunta on myöntänyt CPC Finland Oy:lle rakennusluvan tuulivoimalan WT1 rakentamiseen. Lupapäätöksen mukaan rakennuslupa on myönnetty Köörtilän tuulivoimapuiston osayleiskaavan määräyksien mukaisesti: Suurin sallittu kokonaiskorkeus on 210 metriä ja enimmäisteho 3 MW. Köörtilän tuulivoimapuiston osayleiskaava on lainvoimainen.
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus on hylännyt valituksen.

Valittajat ovat vaatineet, että ympäristölautakunnan päätös on kumottava ja lupahakemus hylättävä. Perusteluinaan valittajat ovat muun ohella esittäneet, että hankkeen vaikutuksia ei ole riittävällä tavalla selvitetty niin, että rakennusluvan myöntämisen edellytysten arviointi olisi mahdollista. Naapurien kuuleminen ei ole tapahtunut kuulutuksen mukaisesti eikä lainmukaisesti. Merikarvia-lehdessä 10.11.2016 olleen kuulutuksen mukaan rakennuslupahakemukset piirustuksineen ovat nähtävillä teknisessä toimistossa 10.11. – 2.12.2016. Kunnan ilmoitustaululla ei kuitenkaan ollut 11.11.2016 virallista ilmoitusta lupahakemuksista, eikä rakennuslupa-asiakirjoja kunnanvirastosta aluksi löytynyt. Nähtävillä oli ainoastaan yksi puutteellinen "Malli" hakemuksesta, tyyppiinros sekä yhdeksän voimalapaikan asemapiirros.

Rakennuslupahakemuksien liitteistä puuttuu tieto jäänestolaitteista, jäävaaran mallinnus ja suojaetäisyyden määrittely valitulla voimalatyypillä ja tiedot sammutusjärjestelmästä puuttuu mikä vaarantaa valittajan turvallisuuden.

Vaikka on ilmeistä, että ilmoitus rakennuslupahakemuksista ei ole ollut kunnan ilmoitustaululla koko ilmoituksessa sanottua aikaa (taululla 4 päivää sanottua myöhemmin), hallinto-oikeus katsoi, että kuulutus on kuitenkin ollut nähtävillä vähintään huomautuksen tekemiselle varatun seitsemän päivän ajan julkisista kuulutuksista annetun lain edellyttämällä tavalla. Huomautuksen tekemiseen on myös jäänyt vähintään MRA:ssa säädetty aika.

MRL ei edellytä, että rakennuslupapäätöksellä hyväksytyissä pääpiirustuksissa olisi esitettävä rakennushankkeen tekniset yksilöintitiedot, kuten esimerkiksi nimettävä jonkin tuulivoimalavalmistajan tietty voimalamalli.

Hallinto-oikeus totesi, että se on aikaisemmin ratkaissut osayleiskaavaa koskevat valitukset ja lainvoiman saaneissa päätöksessään katsonut, että tuulivoimaloiden rakentamisen mahdollistavan osayleiskaavan vaikutukset on riittävällä tavalla selvitetty ja näiden selvitysten perusteella sen toteuttamisen vaikutukset on voitu arvioida. Asiassa ei ole ilmennyt sellaisia uusia seikkoja, joiden perusteella asiaa olisi nyt rakennuslupa-asiaa ratkaistaessa syytä arvioida toisin kuin kaavan laillisuutta ratkaistessa on tehty. Rakennushanke on muutoinkin osayleiskaavan mukainen.

Rakennusluvan myöntämisestä ei myöskään aiheudu estettä valittajan kiinteistön käyttämiselle nykykäyttöä vastaavasti edelleen maa- ja metsätalousalueena. MRL:n tai sen nojalla annettujen säännösten mukaan rakennusluvan myöntämisen edellytyksenä ei ole rakennushanketta koskeva turvallisuus selvitys tai seurantaohjelma, eikä päätöksentekohetkellä voimassa olleet säännökset ole edellyttäneet sammutusjärjestelmän asentamista. Edellä todetuilla perusteilla rakennusluvan myöntämisen edellytykset ovat olleet olemassa eikä ympäristölautakunnan päätöstä ollut syytä muuttaa. Hallinto-oikeus hylkäsi valituksen.

Asiasanat: rakennuslupa – menettelyvirhe – kuuleminen – selvitykset – voimalatyyppi – valitus hylätty

TURUN HALLINTO-OIKEUS 19.12.2017 17/0385/1

Valitus rakennusluvasta

Diaarinumero	00748/17/4113, 00768/17/4113, 00778/17/4113, 00794/17/4113 ja 00803/17/4113
Antopäivä	19.12.2017
Ratkaisun numero	17/0385/1
Vireilläoloaika	10 kuukautta
Päätös, johon haettu muutosta	Merikarvian ympäristölautakunta 28.2.2017 § 8 Ympäristölautakunta on myöntänyt CPC Finland Oy:lle rakennusluvan tuulivoimalan WT2 rakentamiseen. Lupapäätöksen mukaan rakennuslupa on myönnetty Köörttilän tuulivoimapuiston osayleiskaavan määräyksien mukaisesti: Suurin sallittu kokonaiskorkeus on 210 metriä ja enimmäisteho 3 MW. Köörttilän tuulivoimapuiston osayleiskaava on lainvoimainen.
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus on jättänyt valitukset tutkimatta.

Valittajat ovat vaatineet, että ympäristölautakunnan päätös on kumottava ja lupahakemus hylättävä. Perusteluinaan valittajat ovat muun ohella esittäneet, että hankkeen vaikutuksia ei ole riittäväällä tavalla selvitetty niin, että rakennusluvan myöntämisen edellytysten arviointi olisi mahdollista. Naapurien kuuleminen ei ole tapahtunut kuulutuksen mukaisesti eikä lainmukaisesti. Merikarvia-lehdessä 10.11.2016 olleen kuulutuksen mukaan rakennuslupahakemukset piirustuksineen ovat nähtävillä teknisessä toimistossa 10.11. – 2.12.2016. Kunnan ilmoitustaululla ei kuitenkaan ollut 11.11.2016 virallista ilmoitusta lupahakemuksista, eikä rakennuslupa-asiakirjoja kunnanvirastosta aluksi löytynyt. Nähtävillä oli ainoastaan yksi puutteellinen "Malli" hakemuksesta, tyyppipiirros sekä yhdeksän voimalapaikan asemapiirros.

Valittajat ovat todenneet valitusoikeutensa perustuvan ensisijaisesti valituksissa ilmoitettujen kiinteistöjen omistukseen. Rakennuslupapäätökset vaikuttavat olennaisesti kiinteistöjen käyttämiseen sekä muutoksenhakijoiden oikeuteen ja etuun. Voimalarakentaminen myös alentaa kiinteistöjen arvoja.

Hallinto-oikeus totesi, että valittajien kiinteistöt eivät ole tuulivoimalan WT2 rakennuspaikkaan nähden viereisiä tai vastapäisiä. Siltä osin kuin muutoksenhakijoiden kiinteistöillä on asuin- tai vapaa-ajan rakennuksia, rakennukset sijaitsevat tuulivoimapuiston osayleiskaava-alueen ulkopuolella ja asiakirjoissa olevien melua sekä varjon vilkuntaa koskevien selvitysten mukaan sellaisella alueella, jonne tuulivoimaloiden näitä vaikutuksia koskevat haitalliset vaikutukset eivät ulotu.

Päätös ei näin ollen välittömästi vaikuta heidän oikeuteensa, velvollisuuteensa tai etuunsa sillä tavoin, että heillä olisi asiassa MRL:n 192 §:ssä säädetty valitusoikeus. Valitus jätettiin tutkimatta.

Asiasanat: rakennuslupa – valitusoikeus – valitus hylätty

TURUN HALLINTO-OIKEUS 19.12.2017 17/0386/1

Valitus rakennusluvasta

Diaarinumero	00749/17/4113, 00769/17/4113, 00779/17/4113, 00795/17/4113 ja 00804/17/4113
Antopäivä	19.12.2017
Ratkaisun numero	17/0386/1
Vireilläoloaika	10 kuukautta
Päätös, johon haettu muutosta	Merikarvian ympäristölautakunta 28.2.2017 § 8 Ympäristölautakunta on myöntänyt CPC Finland Oy:lle rakennusluvan tuulivoimalan WT3 rakentamiseen. Lupapäätöksen mukaan rakennuslupa on myönnetty Köörtilän tuulivoimapuiston osayleiskaavan määräyksien mukaisesti: Suurin sallittu kokonaiskorkeus on 210 metriä ja enimmäisteho 3 MW. Köörtilän tuulivoimapuiston osayleiskaava on lainvoimainen.
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus on jättänyt valitukset tutkimatta.

Valittajat ovat vaatineet, että ympäristölautakunnan päätös on kumottava ja lupahakemus hylättävä. Perusteluinaan valittajat ovat esittäneet, että hankkeen vaikutuksia ei ole riittävällä tavalla selvitetty niin, että rakennusluvan myöntämisen edellytysten arviointi olisi mahdollista. Naapurien kuuleminen ei ole tapahtunut kuulutuksen mukaisesti eikä lainmukaisesti. Rakennuslupahakemuksien liitteistä puuttuu tieto jäänestolaitteista, jäävaaran mallinnus ja suojaetäisyyden määrittely valitulla voimalatyypillä ja tiedot sammutusjärjestelmästä puuttuu mikä vaarantaa valittajan turvallisuuden.

Valittajat ovat todenneet valitusoikeutensa perustuvan ensisijaisesti valituksissa ilmoitettujen kiinteistöjen omistukseen. Rakennuslupapäätökset vaikuttavat olennaisesti kiinteistöjen käyttämiseen sekä muutoksenhakijoiden oikeuteen ja etuun. Voimalarakentaminen myös alentaa kiinteistöjen arvoja.

Hallinto-oikeus totesi, että valittajien kiinteistöt eivät ole tuulivoimalan WT3 rakennuspaikkaan nähden viereisiä tai vastapäisiä. Siltä osin kuin muutoksenhakijoiden kiinteistöillä on asuin- tai vapaa-ajan rakennuksia, rakennukset sijaitsevat tuulivoimapuiston osayleiskaava-alueen ulkopuolella ja asiakirjoissa olevien melua sekä varjon vilkuntaa koskevien selvitysten mukaan sellaisella alueella, jonne tuulivoimaloiden näitä vaikutuksia koskevat haitalliset vaikutukset eivät ulotu. Rakennuslupapäätöksen mahdollinen vaikutus kiinteistöjen arvoon ei ole sellainen välitön vaikutus, mitä MRL:issa tarkoitetaan.

Päätös ei näin ollen välittömästi vaikuta heidän oikeuteensa, velvollisuuteensa tai etuunsa sillä tavoin, että heillä olisi asiassa MRL:n 192 §:ssä säädetty valitusoikeus. Valitus jätettiin tutkimatta.

Asiasanat: rakennuslupa – valitusoikeus – valitus hylätty

TURUN HALLINTO-OIKEUS 19.12.2017 17/0387/1

Valitus rakennusluvasta

Diaarinumero	00750/17/4113, 00770/17/4113, 00780/17/4113, 00796/17/4113 ja 00805/17/4113
Antopäivä	19.12.2017
Ratkaisun numero	17/0387/1
Vireilläoloaika	10 kuukautta
Päätös, johon haettu muutosta	Merikarvian ympäristölautakunta 28.2.2017 § 8 Ympäristölautakunta on myöntänyt CPC Finland Oy:lle rakennusluvan tuulivoimalan WT4 rakentamiseen. Lupapäätöksen mukaan rakennuslupa on myönnetty Köörtilän tuulivoimapuiston osayleiskaavan määräyksien mukaisesti: Suurin sallittu kokonaiskorkeus on 210 metriä ja enimmäisteho 3 MW. Köörtilän tuulivoimapuiston osayleiskaava on lainvoimainen.
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus on jättänyt kuuden valittajan valitukset tutkimatta, ja hylännyt yhden valittajan vaatimukset.

Valittajat ovat vaatineet, että ympäristölautakunnan päätös on kumottava ja lupahakemus hylättävä. Perusteluinaan valittajat ovat muun ohella esittäneet, että hankkeen vaikutuksia ei ole riittävällä tavalla selvitetty niin, että rakennusluvan myöntämisen edellytysten arviointi olisi mahdollista. Naapurien kuuleminen ei ole tapahtunut kuulutuksen mukaisesti eikä lainmukaisesti. Merikarvia-lehdessä 10.11.2016 olleen kuulutuksen mukaan rakennuslupahakemukset piirustuksineen ovat nähtävillä teknisessä toimistossa 10.11. – 2.12.2016. Kunnan ilmoitustaululla ei kuitenkaan ollut 11.11.2016 virallista ilmoitusta lupahakemuksista, eikä rakennuslupa-asiakirjoja kunnanvirastosta aluksi löytynyt. Nähtävillä oli ainoastaan yksi puutteellinen "Malli" hakemuksesta, tyyppiinros sekä yhdeksän voimalapaikan asemapiirros.

Yhdellä valittajista on noin 9,2 hehtaarin suuruinen kiinteistö joka sijoittuu tuulivoimalan WT4 rakennuspaikkana olevaan kiinteistöön siten, että sen etäisyys voimalan rakennuspaikkaan on vähimmillään noin 170 metriä ja tuulivoimaloiden alueeseen on noin 70 metriä. Ks. valittajalla on siten katsottava olevan valitusoikeus tuulivoimalan WT4 rakennuslupapäätöksestä. Muilla valittajilla ei katsottu olevan valitusoikeutta asiassa.

Vaikka on ilmeistä, että ilmoitus rakennuslupahakemuksista ei ole ollut kunnan ilmoitustaululla koko ilmoituksessa sanottua aikaa (taululla 4 päivää sanottua myöhemmin), kuulutus on kuitenkin ollut nähtävillä vähintään huomautuksen tekemiselle varautuneen seitsemän päivän ajan julkisista kuulutuksista annetun lain edellyttämällä tavalla. Huomautuksen tekemiseen on myös jäänyt vähintään MRA:ssa säädetty aika.

MRL ei edellytä, että rakennuslupapäätöksellä hyväksytyissä pääpiirustuksissa olisi esitettävä rakennushankkeen tekniset yksilöintitiedot, kuten esimerkiksi nimettävä jonkin tuulivoimalavalmistajan tietty voimalamalli.

Hallinto-oikeus totesi, että se on aikaisemmin ratkaissut osayleiskaavaa koskevat valitukset ja lainvoiman saaneessa päätöksessään katsonut, että tuulivoimaloiden rakentamisen mahdollistavan osayleiskaavan vaikutukset on riittävällä tavalla selvitetty ja näiden selvitysten perusteella sen toteuttamisen vaikutukset on voitu arvioida. Asiassa ei ole ilmennyt sellaisia uusia seikkoja, joiden perusteella asiaa olisi nyt rakennuslupa-asiaa ratkaistaessa syytä arvioida toisin kuin kaavan laillisuutta ratkaistessa on tehty. Rakennushanke on muutoinkin osayleiskaavan mukainen.

Edellä todetuilla perusteilla rakennusluvan myöntämisen edellytykset ovat olleet olemassa eikä ympäristölautakunnan päätöstä ollut syytä muuttaa. Valitus hylättiin.

Asiasanat: rakennuslupa – kuuleminen – selvitykset – voimalatyyppi – valitus hylätty

TURUN HALLINTO-OIKEUS 19.12.2017 17/0388/1

Valitus rakennusluvasta

Diaarinumero	00751/17/4113, 00771/17/4113, 00781/17/4113, 00797/17/4113 ja 00806/17/4113
Antopäivä	19.12.2017
Ratkaisun numero	17/0388/1
Vireilläoloaika	10 kuukautta
Päätös, johon haettu muutosta	Merikarvian ympäristölautakunta 28.2.2017 § 8 Ympäristölautakunta on myöntänyt CPC Finland Oy:lle rakennusluvan tuulivoimalan WT5 rakentamiseen. Lupapäätöksen mukaan rakennuslupa on myönnetty Köörttilän tuulivoimapuiston osayleiskaavan määräyksiensä mukaisesti: Suurin sallittu kokonaiskorkeus on 210 metriä ja enimmäisteho 3 MW. Köörttilän tuulivoimapuiston osayleiskaava on lainvoimainen.
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus on jättänyt valitukset tutkimatta.

Valittajat ovat vaatineet, että ympäristölautakunnan päätös on kumottava ja lupahakemus hylättävä. Perusteluinaan valittajat ovat muun ohella esittäneet, että hankkeen vaikutuksia ei ole riittävällä tavalla selvitetty niin, että rakennusluvan myöntämisen edellytysten arviointi olisi mahdollista. Naapurien kuuleminen ei ole tapahtunut kuulutuksen mukaisesti eikä lainmukaisesti. Merikarvia-lehdessä 10.11.2016 olleen kuulutuksen mukaan rakennuslupahakemukset piirustuksineen ovat nähtävillä teknisessä toimistossa 10.11. – 2.12.2016. Kunnan ilmoitustaululla ei kuitenkaan ollut 11.11.2016 virallista ilmoitusta lupahakemuksista, eikä rakennuslupa-asiakirjoja kunnanvirastosta aluksi löytynyt. Nähtävillä oli ainoastaan yksi puutteellinen "Malli" hakemuksesta, tyyppiinnotus sekä yhdeksän voimalapaikan asemapiirros.

Valittajat ovat todenneet valitusoikeutensa perustuvan ensisijaisesti valituksissa ilmoitettujen kiinteistöjen omistukseen. Rakennuslupapäätökset vaikuttavat olennaisesti kiinteistöjen käyttämiseen sekä muutoksenhakijoiden oikeuteen ja etuun. Voimalarakentaminen myös alentaa kiinteistöjen arvoja.

Hallinto-oikeus totesi, että valittajien kiinteistöt eivät ole tuulivoimalan WT5 rakennuspaikkaan nähden viereisiä tai vastapäisiä. Siltä osin kuin muutoksenhakijoiden kiinteistöillä on asuin- tai vapaa-ajan rakennuksia, rakennukset sijaitsevat tuulivoimapuiston osayleiskaava-alueen ulkopuolella ja asiakirjoissa olevien melua sekä varjon vilkuntaa koskevien selvitysten mukaan sellaisella alueella, jonne tuulivoimaloiden näitä vaikutuksia koskevat haitalliset vaikutukset eivät ulotu.

Päätös ei näin ollen välittömästi vaikuta heidän oikeuteensa, velvollisuuteensa tai etuunsa sillä tavoin, että heillä olisi asiassa MRL:n 192 §:ssä säädetty valitusoikeus. Valitus jätettiin tutkimatta.

Asiasanat: rakennuslupa – valitusoikeus – valitus hylätty

TURUN HALLINTO-OIKEUS 19.12.2017 17/0389/1

Valitus rakennusluvasta

Diariinnumero	00752/17/4113, 00772/17/4113, 00782/17/4113, 00798/17/4113 ja 00807/17/4113
Antopäivä	19.12.2017
Ratkaisun numero	17/0389/1
Vireilläoloaika	10 kuukautta
Päätös, johon haettu muutosta	Merikarvian ympäristölautakunta 28.2.2017 § 8 Ympäristölautakunta on myöntänyt CPC Finland Oy:lle rakennusluvan tuulivoimalan WT6 rakentamiseen. Lupapäätöksen mukaan rakennuslupa on myönnetty Kööriän tuulivoimapuiston osayleiskaavan määräyksien mukaisesti: Suurin sallittu kokonaiskorkeus on 210 metriä ja enimmäisteho 3 MW. Kööriän tuulivoimapuiston osayleiskaava on lainvoimainen.
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus on jättänyt valitukset tutkimatta.

Valittajat ovat vaatineet, että ympäristölautakunnan päätös on kumottava ja lupahakemus hylättävä. Perusteluinaan valittajat ovat muun ohella esittäneet, että hankkeen vaikutuksia ei ole riittävällä tavalla selvitetty niin, että rakennusluvan myöntämisen edellytysten arviointi olisi mahdollista. Naapurien kuuleminen ei ole tapahtunut kuulutuksen mukaisesti eikä lainmukaisesti. Merikarvia-lehdessä 10.11.2016 olleen kuulutuksen mukaan rakennuslupahakemukset piirustuksineen ovat nähtävillä teknisessä toimistossa 10.11. – 2.12.2016. Kunnan ilmoitustaululla ei kuitenkaan ollut 11.11.2016 virallista ilmoitusta lupahakemuksista, eikä rakennuslupa-asiakirjoja kunnanvirastosta aluksi löytynyt. Nähtävillä oli ainoastaan yksi puutteellinen "Malli" hakemuksesta, tyyppiinnotus sekä yhdeksän voimalapaikan asemapiirros.

Valittajat ovat todenneet valitusoikeutensa perustuvan ensisijaisesti valituksissa ilmoitettujen kiinteistöjen omistukseen. Rakennuslupapäätökset vaikuttavat olennaisesti kiinteistöjen käyttämiseen sekä muutoksenhakijoiden oikeuteen ja etuun. Voimalarakentaminen myös alentaa kiinteistöjen arvoja.

Hallinto-oikeus totesi, että valittajien kiinteistöt eivät ole tuulivoimalan WT6 rakennuspaikkaan nähden viereisiä tai vastapäisiä. Siltä osin kuin muutoksenhakijoiden kiinteistöillä on asuin- tai vapaa-ajan rakennuksia, rakennukset sijaitsevat tuulivoimapuiston osayleiskaava-alueen ulkopuolella ja asiakirjoissa olevien melua sekä varjon vilkuntaa koskevien selvitysten mukaan sellaisella alueella, jonne tuulivoimaloiden näitä vaikutuksia koskevat haitalliset vaikutukset eivät ulotu.

Päätös ei näin ollen välittömästi vaikuta heidän oikeuteensa, velvollisuuteensa tai etuunsa sillä tavoin, että heillä olisi asiassa MRL:n 192 §:ssä säädetty valitusoikeus.

Asiasanat: rakennuslupa – valitusoikeus – valitus hylätty

TURUN HALLINTO-OIKEUS 19.12.2017 17/0390/1

Valitus rakennusluvasta

Diaarinumero	00753/17/4113, 00773/17/4113, 00783/17/4113, 00799/17/4113 ja 00808/17/4113
Antopäivä	19.12.2017
Ratkaisun numero	17/0390/1
Vireilläoloaika	10 kuukautta
Päätös, johon haettu muutosta	Merikarvian ympäristölautakunta 28.2.2017 § 8 Ympäristölautakunta on myöntänyt CPC Finland Oy:lle rakennusluvan tuulivoimalan WT7 rakentamiseen. Lupapäätöksen mukaan rakennuslupa on myönnetty Köörttilän tuulivoimapuiston osayleiskaavan määräyksien mukaisesti: Suurin sallittu kokonaiskorkeus on 210 metriä ja enimmäisteho 3 MW. Köörttilän tuulivoimapuiston osayleiskaava on lainvoimainen.
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus on jättänyt valitukset tutkimatta.

Valittajat ovat vaatineet, että ympäristölautakunnan päätös on kumottava ja lupahakemus hylättävä. Perusteluinaan valittajat ovat muun ohella esittäneet, että hankkeen vaikutuksia ei ole riittäväällä tavalla selvitetty niin, että rakennusluvan myöntämisen edellytysten arviointi olisi mahdollista. Naapurien kuuleminen ei ole tapahtunut kuulutuksen mukaisesti eikä lainmukaisesti. Merikarvia-lehdessä 10.11.2016 olleen kuulutuksen mukaan rakennuslupahakemukset piirustuksineen ovat nähtävillä teknisessä toimistossa 10.11. – 2.12.2016. Kunnan ilmoitustaululla ei kuitenkaan ollut 11.11.2016 virallista ilmoitusta lupahakemuksista, eikä rakennuslupa-asiakirjoja kunnanvirastosta aluksi löytynyt. Nähtävillä oli ainoastaan yksi puutteellinen "Malli" hakemuksesta, tyyppiinriirros sekä yhdeksän voimalapaikan asemapiirros.

Valittajat ovat todenneet valitusoikeutensa perustuvan ensisijaisesti valituksissa ilmoitettujen kiinteistöjen omistukseen. Rakennuslupapäätökset vaikuttavat olennaisesti kiinteistöjen käyttämiseen sekä muutoksenhakijoiden oikeuteen ja etuun. Voimalarakentaminen myös alentaa kiinteistöjen arvoja.

Hallinto-oikeus totesi, että valittajien kiinteistöt eivät ole tuulivoimalan WT7 rakennuspaikkaan nähden viereisiä tai vastapäisiä. Siltä osin kuin muutoksenhakijoiden kiinteistöillä on asuin- tai vapaa-ajan rakennuksia, rakennukset sijaitsevat tuulivoimapuiston osayleiskaava-alueen ulkopuolella ja asiakirjoissa olevien melua sekä varjon vilkuntaa koskevien selvitysten mukaan sellaisella alueella, jonne tuulivoimaloiden näitä vaikutuksia koskevat haitalliset vaikutukset eivät ulotu.

Päätös ei näin ollen välittömästi vaikuta heidän oikeuteensa, velvollisuuteensa tai etuunsa sillä tavoin, että heillä olisi asiassa MRL:n 192 §:ssä säädetty valitusoikeus. Valitus jätettiin tutkimatta.

Asiasanat: rakennuslupa – valitusoikeus – valitus hylätty

TURUN HALLINTO-OIKEUS 19.12.2017 17/0391/1

Valitus rakennusluvasta

Diaarinumero	00754/17/4113, 00774/17/4113, 00784/17/4113, 00800/17/4113 ja 00809/17/4113
Antopäivä	19.12.2017
Ratkaisun numero	17/0391/1
Vireilläoloaika	10 kuukautta
Päätös, johon haettu muutosta	Merikarvian ympäristölautakunta 28.2.2017 § 8 Ympäristölautakunta on myöntänyt CPC Finland Oy:lle rakennusluvan tuulivoimalan WT8 rakentamiseen. Lupapäätöksen mukaan rakennuslupa on myönnetty Köörttilän tuulivoimapuiston osayleiskaavan määräyksien mukaisesti: Suurin sallittu kokonaiskorkeus on 210 metriä ja enimmäisteho 3 MW. Köörttilän tuulivoimapuiston osayleiskaava on lainvoimainen.
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus on jättänyt valitukset tutkimatta.

Valittajat ovat vaatineet, että ympäristölautakunnan päätös on kumottava ja lupahakemus hylättävä. Perusteluinaan valittajat ovat muun ohella esittäneet, että hankkeen vaikutuksia ei ole riittäväällä tavalla selvitetty niin, että rakennusluvan myöntämisen edellytysten arviointi olisi mahdollista. Naapurien kuuleminen ei ole tapahtunut kuulutuksen mukaisesti eikä lainmukaisesti. Merikarvia-lehdessä 10.11.2016 olleen kuulutuksen mukaan rakennuslupahakemukset piirustuksineen ovat nähtävillä teknisessä toimistossa 10.11. – 2.12.2016. Kunnan ilmoitustaululla ei kuitenkaan ollut 11.11.2016 virallista ilmoitusta lupahakemuksista, eikä rakennuslupa-asiakirjoja kunnanvirastosta aluksi löytynyt. Nähtävillä oli ainoastaan yksi puutteellinen "Malli" hakemuksesta, tyyppiinriirros sekä yhdeksän voimalapaikan asemapiirros.

Valittajat ovat todenneet valitusoikeutensa perustuvan ensisijaisesti valituksissa ilmoitettujen kiinteistöjen omistukseen. Rakennuslupapäätökset vaikuttavat olennaisesti kiinteistöjen käyttämiseen sekä muutoksenhakijoiden oikeuteen ja etuun. Voimalarakentaminen myös alentaa kiinteistöjen arvoja.

Hallinto-oikeus totesi, että valittajien kiinteistöt eivät ole tuulivoimalan WT8 rakennuspaikkaan nähden viereisiä tai vastapäisiä. Siltä osin kuin muutoksenhakijoiden kiinteistöillä on asuin- tai vapaa-ajan rakennuksia, rakennukset sijaitsevat tuulivoimapuiston osayleiskaava-alueen ulkopuolella ja asiakirjoissa olevien melua sekä varjon vilkuntaa koskevien selvitysten mukaan sellaisella alueella, jonne tuulivoimaloiden näitä vaikutuksia koskevat haitalliset vaikutukset eivät ulotu.

Päätös ei näin ollen välittömästi vaikuta heidän oikeuteensa, velvollisuuteensa tai etuunsa sillä tavoin, että heillä olisi asiassa MRL:n 192 §:ssä säädetty valitusoikeus. Valitus jätettiin tutkimatta.

Asiasanat: rakennuslupa – valitusoikeus – valitus hylätty

TURUN HALLINTO-OIKEUS 19.12.2017 17/0392/1

Valitus rakennusluvasta

Diaarinumero	00755/17/4113, 00775/17/4113, 00785/17/4113, 00801/17/4113 ja 00810/17/4113
Antopäivä	19.12.2017
Ratkaisun numero	17/0392/1
Vireilläoloaika	10 kuukautta
Päätös, johon haettu muutosta	Merikarvian ympäristölautakunta 28.2.2017 § 8 Ympäristölautakunta on myöntänyt CPC Finland Oy:lle rakennusluvan tuulivoimalan WT9 rakentamiseen. Lupapäätöksen mukaan rakennuslupa on myönnetty Kööriän tuulivoima- puiston osayleiskaavan määräyksien mukaisesti: Suurin sallittu kokonaiskorkeus on 210 metriä ja enimmäisteho 3 MW. Kööriän tuulivoimapuiston osayleiskaava on lainvoimai- nen.
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus on jättänyt kuuden valittajan valitukset tutkimatta, ja hylännyt yhden valit- tajan vaatimukset.

Valittajat ovat vaatineet, että ympäristölautakunnan päätös on kumottava ja lupahakemus hylättävä. Perusteluinaan valittajat ovat muun ohella esittäneet, että hankkeen vaikutuksia ei ole riittävällä tavalla selvitetty niin, että rakennusluvan myöntämisen edellytysten arviointi olisi mahdollista. Naapurien kuuleminen ei ole tapahtunut kuulutuksen mukaisesti eikä lainmukaisesti. Merikarvia-lehdessä 10.11.2016 olleen kuulutuksen mukaan rakennuslupahakemukset piirustuksineen ovat nähtävillä teknisessä toimistossa 10.11. – 2.12.2016. Kunnan ilmoitustaululla ei kuitenkaan ollut 11.11.2016 virallista ilmoitusta lupahakemuksista, eikä rakennuslupa-asiakirjoja kunnanvirastosta aluksi löytynyt. Nähtävillä oli ainoastaan yksi puutteellinen "Malli" hakemuksesta, tyyppi- ja voimapaikan asemapiirros.

Yhden valittajista kiinteistö rajautuu tuulivoimalan WT9 rakennuspaikkana olevaan kiinteistöön siten, että sen etäisyys voimalan rakennuspaikkaan on vähimmillään noin 250 metriä. Kun otettiin huomioon kiinteistön sijainti rakennuspaikkaan nähden ks. valittajalla oli katsottava olleen valitusoikeus tuulivoimalan WT9 rakennuslupapäätöksestä.

Vaikka on ilmeistä, että ilmoitus rakennuslupahakemuksista ei ole ollut kunnan ilmoitustaululla koko ilmoituksessa sanottua aikaa (taululla 4 päivää sanottua myöhemmin), hallinto-oikeus totesi, että kuulutus on kuitenkin ollut nähtävillä vähintään huomautuksen tekemiselle varatun seitsemän päivän ajan julkisista kuulutuksista annetun lain edellyttämällä tavalla. Huomautuksen tekemiseen on myös jäänyt vähintään MRA:ssa säädetty aika.

MRL ei edellytä, että rakennuslupapäätöksellä hyväksytyissä pääpiirustuksissa olisi esitettävä rakennushankkeen tekniset yksilöintitiedot, kuten esimerkiksi nimettävä jonkin tuulivoimalavalmistajan tietty voimalamalli. Kysymyksessä oleva rakennuspaikka on osoitettu tuulivoimalan rakentamiseen ja sen naapurissa oleva valittajan omistama alue on varattu ja maa- ja metsätalousalueeksi, jolle ei ole osoitettu muuta kuin sitä palvelevaa rakentamista

Hallinto-oikeus totesi, että se on aikaisemmin ratkaissut osayleiskaavaa koskevat valitukset ja lainvoiman saaneissa päätöksessään katsonut, että tuulivoimaloiden rakentamisen mahdollistavan osayleiskaavan vaikutukset on riittävällä tavalla selvitetty ja näiden selvitysten perusteella sen toteuttamisen vaikutukset on voitu arvioida. Asiassa ei ole ilmennyt sellaisia uusia seikkoja, joiden perusteella asiaa olisi nyt rakennuslupa-asiaa ratkaistaessa syytä arvioida toisin kuin kaavan laillisuutta ratkaistessa on tehty. Rakennushanke on muutoinkin osayleiskaavan mukainen.

Edellä todetuilla perusteilla rakennusluvan myöntämisen edellytykset ovat olleet olemassa eikä ympäristölautakunnan päätöstä ollut syytä muuttaa. Valitus hylättiin.

Asiasanat: rakennuslupa – selvitykset – kuuleminen – voimalatyyppi – valitus hylätty

VAASAN HALLINTO-OIKEUS 31.3.2016 16/0136/3

Valitus osayleiskaavasta

Diaarinumero	00495/15/4102
Antopäivä	31.3.2016
Ratkaisun numero	16/0136/3
Vireillöoloaika	13 kuukautta
Päätös, johon haettu muutosta	Isojoen kunnanvaltuusto 2.3.2015 § 14 Isojoen kunnanvaltuusto on hyväksynyt Lakiakangas II tuulivoimapuiston osayleiskaavan.
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus on tutkimiltaan osin hylännyt valituksen.

Valittajat ovat vaatineet, että kunnanvaltuuston päätös osayleiskaavan hyväksymisestä on kumottava. Perusteluinaan valittajat ovat muun ohella esittäneet, ettei osayleiskaava ole ollut muun ohella meluvaikutusten, turvallisuuden ja maisemavaikutusten osalta MRL:n sisältövaatimusten mukainen.

Ympäristöministeriö on suositellut käyttämään tuulivoimarakentamisessa antamiaan ulkomelutason suunnitteluohjeita. Hallinto-oikeus totesi, että ympäristöhallinnon ohjeet eivät ole oikeudellisesti sitovia. Hallinto-oikeuden mukaan suoritettu mallinnus osoittaa, että suunnitteluohjeet eivät tulisi ylittämään asumiseen tai vapaa-ajan asumiseen käytettävillä alueilla Lakiakangas II:n voimaloiden johdosta käytettäessä melumallinnuksen mukaisia tai niitä hiljaisempia voimalatyyppejä.

Tuulivoimaloiden turvallisuutta koskevaan valitusperusteeseen liittyen hallinto-oikeus totesi, että tuulivoimasta saatavilla olevan kokemukseräisen tiedon mukaan voimaloiden turvallisuudelle aiheuttaman vaaran voidaan kokonaisuutena arvioida olevan niin vähäinen ja esiintyvän jäänmuodostuksen osalta vain tietyissä olosuhteissa, että ehdottoman suojaetäisyyden määrittäminen voimaloiden ympärille ei ole tarpeen. Pienikin turvallisuudelle aiheutuva vaara on kuitenkin otettava huomioon voimaloiden sijoittelussa siten, ettei voimaloita sijoiteta ilman erityisiä selvityksiä ja vaaraa vähentäviä toimenpiteitä turvallisuuden kannalta herkille alueille. Voimaloiden lähetyvillä ei kuitenkaan hallinto-oikeuden mukaan ole kohteita, jotka voisivat vaarantua voimalan toimintahäiriön johdosta.

Maisemavaikutusten osalta hallinto-oikeus totesi, että Lakiakangas II-osayleiskaava tulee toteutuessaan erityisesti yhdessä Lakiakangas I:n kanssa muuttamaan merkittävästi Isojokilaakson maisemaa voimaloiden näkyessä läntisessä horisontissa pitkällä matkalla. Tehtyjen selvitysten ja arviointien perusteella maiseman muutosta on kuitenkin hallinto-oikeuden mukaan pidettävä siedettävänä.

Hallinto-oikeus katsoi, että kaavan edellytyksenä ei ole, että sen toteuttamisesta ei aiheutuisi joidenkin tavoitteiden kannalta haitallisia seuraamuksia, vaan että maankäytön eri tavoitteet ja kaavalle asetetut vaatimukset otetaan huomioon siinä määrin kuin laadittavan kaavan tavoite ja tarkkuus sitä edellyttävät.

Kunnanvaltuuston päätöstä osayleiskaavan hyväksymisestä ei hallinto-oikeuden mukaan edellä lausutun perusteella ole valituksessa esitetyn perusteella pidettävä lainvastaisena. Valitus hylättiin.

Asiasanat: osayleiskaava – jää – selvitykset – melu – maisema – valitus hylätty

VAASAN HALLINTO-OIKEUS 9.6.2016 16/0294/1

Valitus rakennusluvasta

Diaarinumero	01320/14/4113, 01321/14/4113, 01322/14/4113, 01323/14/4113, 01324/14/4113, 01325/14/4113, 01326/14/4113, 01327/14/4113 ja 01328/14/4113
Antopäivä	9.6.2016
Ratkaisun numero	16/0294/1
Vireilläoloaika	23 kuukautta
Päätös, johon haettu muutosta	Uusikaarlepyyn ympäristö- ja rakennuslautakunta 9.7.2014 § 133 - 141 Lautakunta on myöntänyt rakennusluvut 9 tuulivoimalan rakentamiseksi Kröpulnin tuulipuiston
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus on hylännyt valituksen.

Valittajat ovat vaatineet, että ympäristölautakunnan päätös on kumottava ja lupahakemus hylättävä. Perusteluinaan valittajat ovat muun ohella esittäneet, että asiassa on todellisuudessa kysymys suuremmasta hankkeesta jota tulisi arvioida kattavimmilla selvityksillä. Pohjanmaan maakuntakaavan mukaan yhdeksän nyt suunnitella olevien tuulivoimaloiden lisäksi suunnitellaan kolmen muun tuulivoimalan rakentamista. Koska asiassa on tosiasiaa kyse isomman tuulipuiston rakentamisesta josta ei ole tehty YVA-menettelyä, päätös tulee kumota.

Hakemus koskee tuulivoimalaa joka on teholtaan 3,3 MW, napakorkeudeltaan 138 metriä ja kokonaiskorkeudeltaan 203 metriä. Rakennuspaikka sijoittuu Kröpulnin tuulivoimaosayleiskaavan alueelle, jonka perusteella voidaan myöntää rakennusluvan tuulivoimalalle.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus on 21.2.2013 annetulla päätöksellään arvioinut että YVA-menettelyä ei sovelleta kyseiseen projektiin. Hallinto-oikeus totesi, että rakennusluvan myöntäminen ei vaadi YVA-menettelyn suorittamista, ja että valittajien osoittamat valitusperusteet ovat riittävässä määrin huomioitu osayleiskaavan laadinnassa. Valitus hylättiin.

Päätös on annettu ruotsiksi. Tämä lyhennelmä on käännetty alkuperäisestä päätöksestä.

Asiasanat: rakennuslupa – ympäristövaikutusten arviointimenettely – valitus hylätty

VAASAN HALLINTO-OIKEUS 29.6.2016 16/0338/3

Valitus osayleiskaavasta

Diaarinumero	00264/15/4102, 00292/15/4102
Antopäivä	29.6.2016
Ratkaisun numero	16/0338/3
Vireilläoloaika	17 kuukautta
Päätös, johon haettu muutosta	Alajärven kaupunginvaltuusto 26.1.2015 § 5 Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt Louhukankaan tuulivoima-alueen osayleiskaavan.
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus on hylännyt valituksen.

Valittajat ovat vaatineet, että osayleiskaavan hyväksymistä koskeva päätös on kumottava tai vaihtoehtoisesti palautettava uudelleen käsiteltäväksi. Valittajien mukaan puutteellisten selvitysten ja virheellisen kaavarajauksen takia ei voida arvioida, täyttääkö kaavaratkaisu MRL 39 §:n vaatimukset turvallisesta ja terveellisestä elinympäristöstä tai liikenteen järjestämisestä luonnonvarojen kannalta kestäväällä tavalla.

MRL 39 §:ssä on lueteltu osayleiskaavan yleiset sisältövaatimukset ja 77 b §:ssä erityiset sisältövaatimukset.

Hallinto-oikeus katsoi, että koska kyse on maankäytön tulevasta suunnittelusta, kaavan vaikutusten etukäteiseen selvittämiseen ja arviointiin liittyy monia epävarmuustekijöitä. Maankäytön suunnitteluprosessin luonteesta ja kestosta sekä tuulivoimarakentamisen teknisestä kehityksestä johtuen ei voida edellyttää, että hankkeen toteuttaminen olisi sidottu kaavoituksen selvityksissä käytettyihin voimalatyyppeihin. Osayleiskaavan vaikutuksista laadittuja tutkimuksia ja selvityksiä oli pidettävä riittävinä arvioimaan täytyivätkö MRL:n sisältövaatimukset osayleiskaavan osalta.

Hallinto-oikeuden mukaan osayleiskaavan edellytyksenä ei ole, että sen toteuttamisesta ei ollenkaan aiheutuisi joidenkin tavoitteiden kannalta haitallisia seuraamuksia, vaan että maankäytön eri tavoitteet ja kaavalle asetetut vaatimukset otetaan huomioon siinä määrin kuin laadittavan kaavan tavoite ja tarkkuus sitä edellyttävät. Kaavoituksessa sovitetaan yhteen useita erilaisia maankäytön tavoitteita ja kaavoitukselle asetettuja vaatimuksia, jotka ovat usein keskenään ristiriitaisia. Osayleiskaavan vaikutuksista tehdyt tutkimukset ja selvitykset ja niiden arvioinnit osoittavat, että tuulivoima-alueet on mahdollista toteuttaa niin, että MRL:n edellyttämät osayleiskaavan yleiset ja erityiset sisältövaatimukset täyttyvät.

Hallinto-oikeus katsoo näin ollen, että MRL 39 §:ssä ja 77 b §:ssä säädetty sisältövaatimukset oli otettu riittävästi huomioon. Valitus hylättiin.

Asiasanat: osayleiskaava – selvitykset – voimalatyyppi – valitus hylätty

VAASAN HALLINTO-OIKEUS 29.6.2016 16/0343/3

Valitus rakennusluvasta

Diaarinumero	01235/15/4113
Antopäivä	29.6.2016
Ratkaisun numero	16/0343/3
Vireilläoloaika	12 kuukautta
Päätös, johon haettu muutosta	Teuvan rakennuslautakunta 25.6.2015 § 6 Rakennuslautakunta on myöntänyt rakennusluvut viiden, kokonaiskorkeudeltaan 210 metriä korkean tuulivoimalan rakentamiseen.
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus on jättänyt valituksen tutkimatta.

Valittajat ovat vaatineet, että rakennuslautakunnan päätös on kumottava. Valittajan koti sijaitsee 1,8 kilometrin etäisyydellä lähimmästä suunnitellusta tuulivoimalasta. Valittaja on perusteluinaan valitukselleen esittänyt, että Sosiaali- ja terveysministeriön suosittelema suojaetäisyys tuulivoimalan ja asunnon välillä on kaksi kilometriä tai kymmenen kertaa tuulivoimalan kokonaiskorkeus. Rakennusluvan mukaisten voimaloiden kokonaiskorkeus on 210 metriä, jolloin suojaetäisyyden tulisi olla vähintään 2,1 kilometriä. Tuulivoimalat rajoittaisivat valittajien mukaan lisäksi alueen virkistys- ja ulkoilukäyttöä.

MRL:ssa ei sisällä valituksessa esitettyä säännöstä tuulivoimalan etäisyydestä. Kiinteistö, jolla valittaja asuu, ei ole tuulivoimaloiden rakennuspaikkojen viereinen tai vastapäinen alue, vaan sen ja rakennuspaikkojen välissä sijaitsee useita muita kiinteistöjä. Kiinteistöstä ja tuulivoimalan rakennuspaikasta on lähimmillään 1,7 kilometrin etäisyys. Kun otetaan huomioon valittajan asuin-kiinteistön ja rakennuspaikkojen väliset etäisyydet, rakennuslautakunnan päätöksen ei voida katsoa vaikuttavan olennaisesti valittajan asuin-kiinteistön rakentamiseen tai muuhun käyttämiseen MRL 192 § 2 momentin vaatimalla tavalla. Valitus jätettiin tutkimatta.

Asiasanat: rakennuslupa – kahden kilometrin etäisyys – valitusoikeus – valitus hylätty

VAASAN HALLINTO-OIKEUS 20.9.2016 16/0455/3

Valitus osayleiskaavasta

Diaarinumero	00993/16/4102
Antopäivä	20.9.2016
Ratkaisun numero	16/0455/3
Vireilläoloaika	3,5 kuukautta
Päätös, johon haettu muutosta	Kannuksen kaupunginvaltuusto 6.6.2016 § 26 Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt Kaukasennevan tuulivoimapuiston osayleiskaavan
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus on jättänyt valituksen tutkimatta.

Valittaja, Wpd Finland Oy, on valittanut kaupunginvaltuuston päätöksestä hallinto-oikeuteen. Hallinto-oikeus kehotti muutoksenhakijaa esittämään selvityksen valitusoikeudestaan, johon yhtiö esitti, että yhtiöllä on valitusoikeus, koska wpd Kannuksen Tuulipuisto Oy hallitsee vuokrasopimusten perusteella kiinteää omaisuutta Kannuksessa. Yhtiöllä on sama toimitusjohtaja. Wpd Finland Oy:llä on Kannuksen tuulipuistoon liittyvä projektikehityssopimus ja tien käyttöoikeutta projektialueella koskeva sopimus.

Hallinto-oikeus totesi, että osayleiskaavan hyväksymistä koskevaa päätöstä ei ole kohdistettu wpd Finland Oy:öön. Päätöksen ei siten voida yhtiön esittämällä perusteilla katsoa välittömästi vaikuttavan yhtiön oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun eikä siten ole asianosaisena valitusoikeutta. Wpd Finland Oy:n kotipaikka on Helsinki, eikä yksityistien käyttöoikeus ole sellainen kuntalaissa tarkoitettu hallintaoikeus, jonka nojalla yhtiö olisi kuntalain 4 §:ssä tarkoitettu Kannuksen kaupungin jäsen.

Hallinto-oikeus totesi lopuksi, että sillä, että wpd Kannuksen Tuulipuisto Oy hallitsee vuokrasopimusten perusteella kiinteää omaisuutta Kannuksessa tai sillä, että sama henkilö työskentelee toimitusjohtajana mainitussa yhtiössä ja muutoksenhakiyhtiössä, ei ole merkitystä arvioitaessa muutoksenhakijan valitusoikeutta.

Asiasanat: osayleiskaava – valitusoikeus – valitus hylätty

VAASAN HALLINTO-OIKEUS 25.10.2016 16/0237/2

Valitus ympäristölupa-asiasta

Diaarinumero	01699/15/5129
Antopäivä	25.10.2016
Ratkaisun numero	16/0237/2
Vireilläoloaika	11 kuukautta
Päätös, johon haettu muutosta	Suupohjan peruspalveluliikelaitoskuntayhtymän ympäristölautakunta 30.9.2015 § 25 Ympäristölautakunta on kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena hylännyt Simple Power Oy:n ympäristölupaa koskevan hakemuksen tuulivoimalan toiminnalle. Perustelunaan ympäristölautakunta katsoi, että on olemassa perusteltu riski, että ympäristöministeriön 4/2014 antamat melutason ohjearvot ylittyvät tuulivoimalan suunnitellun asettamispaikan.
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus on kumonnut ympäristölautakunnan päätöksen ja palauttanut asian ympäristölautakunnalle uudelleen käsiteltäväksi.

Valittaja, Simple Power Oy, on vaatinut, että rakennuslautakunnan päätös on kumottava ja että hankkeelle myönnetään ympäristölupa. Yhtiö on toissijaisesti vaatinut, että ympäristölautakunnan päätös kumotaan ja asia palautetaan ympäristölautakunnalle uudestaan käsiteltäväksi luvan myöntämistä varten. Ympäristölupa on evätty sillä perusteella, että hakemukseen liitetyn melumallinnuksen mukaan ympäristöministeriön ohjeen 4/2014 mukainen yöajan ohjearvo 35 dB ylittyy yhden loma-asunnon osalta, eikä äänen tonaalisuutta ja impulssimaisuutta ole huomioitu häiritsevyysarvioinnissa. Perustelunaan vaatimukselleen yhtiö on muun ohella esittänyt, että etäisyyksien puolesta ympäristölupa on myönnettävissä melua koskevin soveltuvin lupaehdoin. Ympäristölupa on mahdollista myöntää ja asettaa luvassa noudatettavaksi tuulivoimahankkeen tavanomaiset ja tyypilliset ympäristölupaehdot. Yhtiö on lisäksi vaatinut lupapäätöksen käsittelymaksun poistamista lainvastaisena, sillä perusteella että lupapäätös on heikosti perusteltu ja ylimalkainen.

Lähimmät asuinrakennukset sijaitsevat lähimmillään 650 metrin etäisyydellä. Noin kilometrin säteellä voimalasta sijaitsee 15 asuinrakennusta.

Hallinto-oikeus katsoi, että kun kohtuutonta haittaa oli ympäristölautakunnassa arvioitu ensisijaisesti riskienhallinnan ja rakentamisen suunnittelun tiukkojen ohjearvojen perusteella, ja kun melumallinnuksen mukaan ainoastaan yhden loma-asumiseen käytettävän kiinteistön yöaikainen suunnitteluohjearvo ylittyy, ei tuulivoimaloiden melusta voitu etukäteen arvioituna nähdä aiheutuvan sellaista kohtuutonta räsitystä, joka estäisi ympäristönsuojelulain mukaisen ympäristöluvan myöntämisen. Ympäristöluvassa voidaan asettaa toiminnalle sellaiset lupamääräykset, joiden mukaan toimittaessa yöaikaista, kohtuutonta meluhaittaa ei aiheudu. Asia palautettiin ympäristölautakunnan käsiteltäväksi.

Hallinto-oikeus totesi lisäksi, että ympäristölautakunta on määrännyt käsittelymaksun maksutaulukon mukaisena. Asiassa ei ole ilmennyt sellaisia seikkoja, joiden perusteella voitaisiin katsoa, että ympäristölupahakemuksesta määrättyä maksua olisi pidettävä perusteettoman suurena tai lainvastaisena. Näin ollen käsittelymaksun poistamiseen ei ollut perusteita.

Asiasanat: ympäristölupa – melu – menettelyvirhe – kohtuuton haitta – valitus hyväksytty

VAASAN HALLINTO-OIKEUS 20.1.2017 17/0016/2

Valitus ympäristölupa-asiasta

Diaarinumero 00876/16/5129

Antopäivä 20.1.2017

Ratkaisun numero 17/0016/2

Vireilläoloaika 8 kuukautta

Päätös, johon haettu muutosta Raahen kaupungin ympäristölautakunta 23.5.2016 § 37

Raahen ympäristölautakunta on myöntänyt ympäristöluvan Raahen Tuulivoima Oy:lle Raahen kaupunkiin sijoitettavalle tuulivoimalalle. Ympäristölautakunta on myöntänyt hakijalle ympäristönsuojelulain 199 §:n nojalla oikeuden aloittaa toiminta mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta 2.000 euron vakuutta vastaan.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Hallinto-oikeus on kumonnut ympäristölautakunnan päätöksen ja hylännyt ympäristölupahakemuksen tuulivoimalan nro 2 osalta. Samalla kumoutui lupa toiminnan aloittamiseen muutoksenhausta huolimatta.

Valittajat ovat vaatineet, että rakennuslautakunnan päätös on kumottava ja että hakijalle myönnetty lupa aloittaa toiminta muutoksenhausta huolimatta kielletään. Nyt kyseessä olevan tuulivoimalan numero 2 kaikkia lähikiinteistöjä ei ole huomioitu päätöksessä. Koska melumallinnuksen mukaan yksi asuinrakennus sijaitsee 40-45 dB:n meluvyöhykkeellä, on selvää, että valtioneuvoston asetuksessa tuulivoimaloiden ulkomelutason ohjearvoista (1107/2015) määritelty pysyvän asutuksen yöajan ulkomelutaso tulee ylittymään. Hankkeen viivästyminen valitusten takia ei ole ympäristönsuojelulain 199 §:n tarkoittama perusteltu syy myöntää lupaa toiminnan aloittamiselle muutoksenhausta huolimatta.

Raahen Tuulivoima Oy:n tuulivoimahanke käsittää yhteensä neljä tuulivoimalaa. Hakemuksen mukaan tuulivoimaloiden nimellisteho on 2,5 MW, napakorkeus 99 metriä ja roottorin halkaisija 100 metriä. Tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus on 150 metriä.

KHO on päätöksessään 9.2.2016/357 todennut, että voimalasta numero 2 noin 400 metrin etäisyydellä sijaitsevan Korpi-loukon asuinkäytössä olevalla tilalla melun keskiäänitaso sijoittuu mallinnusten mukaan suunnitteluohjearvojen kannalta ongelmallisena pidettävälle 40-45 dB:n meluvyöhykkeelle, jonka perusteella saattaa ottaen aiheutua naapuruussuhdelain 17 §:ssä tarkoitettua kohtuutonta räsitusta. Hallinto-oikeus totesi, että asiassa ei ole esitetty tai laadittu uutta selvitystä jonka perusteella voitaisiin todeta sisä- ja ulkomelutasojen alittuvan.

Koska ympäristölautakunta ei ole korkeimman hallinto-oikeuden antaman päätöksen jälkeen pyytänyt luvan hakijalta tai hankkinut itse selvitystä tai arviota sisämelutasojen saavuttamisesta, asian palauttamiseen ympäristölautakunnalle uudelleen käsiteltäväksi ei ole perusteita. Samalla varmistetaan, ettei oikeudenkäynnin kesto tässä asiassa ylitä kohtuullista aikaa. Näin ollen ympäristölautakunnan päätös kumottiin ja yhtiön ympäristölupahakemus hylättiin tuulivoimalan numero 2 osalta.

Asiasanat: ympäristölupa – melu – valitus hyväksytty

VAASAN HALLINTO-OIKEUS 10.3.2017 17/0100/3

Valitus osayleiskaavasta

Diaarinumero	01475/15/4102 ja 01492/15/4102
Antopäivä	10.3.2017
Ratkaisun numero	17/0100/3
Vireilläoloaika	18,5 kuukautta
Päätös, johon haettu muutosta	Soinin kunnanvaltuusto 24.8.2015 § 33 Kunnanvaltuusto on hyväksynyt Konttisuon tuulivoima-alueen osayleiskaavan.
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus hylkäsi valituksen.

Valittajat ovat vaatineet ensisijaisesti, että kunnanvaltuuston päätös osayleiskaavan hyväksymisestä on kumottava. Toissijaisesti he ovat vaatineet voimaloiden uudelleensijoittamista. Perusteluinaan valittajat ovat esittäneet, ettei osayleiskaava ole ollut muun ohella melu- ja varjovälkevaikutusten sekä maisemavaikutusten osalta MRL:n sisältövaatimusten mukainen.

Melu- ja varjovälkevaikutusten osalta hallinto-oikeus totesi, että kaavan vaikutusten selvittämisen tarkoituksena on selvittää, voidaananko kaavassa osoitettu maankäyttö toteuttaa MRL:n kaavan sisällölle asettamat vaatimukset huomioon ottaen. Selvityksessä voidaan tarkastella useampia eri toteuttamisvaihtoehtoja. Voimaloiden lopullinen tyyppi, korkeus, teho ja muut tekniset seikat tarkentuvat hankkeen toteuttamisvaiheessa. Voimaloiden enimmäismäärä ja -korkeus kuitenkin määräytyvät osayleiskaavaratkaisun perusteella. Konttisuon tuulivoima-alueesta laadittu melumallinnus täyttää hallinto-oikeuden mukaan sille asetetut vaatimukset. Melu- ja varjovälkemallinnusten mukaan osayleiskaava on mahdollista toteuttaa niin, että suunnitteluohjearvot eivät tulisi ylittymään asumiseen tai vapaa-ajan asumiseen käytettävillä alueilla, mikäli käytetään mallinusta vastaavia tai niitä hiljaisempia ja pienempiä voimalatyyppisiä.

Maisemavaikutusten osalta hallinto-oikeus totesi, että kaavaselostukseen liitettyjen havainnekuvien perusteella ei kuvien pienen koon, huonon laadun ja kuvakulman johdosta voi luotettavasti arvioida osayleiskaavan maisemavaikutuksia. Kun otettiin huomioon muut maisemavaikutuksia koskevat selvitykset, mitä on lausuttu alueen maisema-arvoista ja -olosuhteista sekä etäisyydet, joilta avautuu maisemallisesti merkittäviä näkymiä tuulivoimaloille, hallinto-oikeus kuitenkin katsoo, että osayleiskaavan maisemavaikutukset ovat arvioitavissa riittävästi. Maisemavaikutusten ei voida arvioida olevan maiseman sietokyvyn ylittäviä tai alentavan Arpaisten kesäretkeilyreitien virkistyskäyttöarvoa.

Osayleiskaavan vaikutuksista tehdyt tutkimukset ja selvitykset ja niiden arvioinnit osoittavat, että osayleiskaavalle asetetut sisältövaatimukset voidaan täyttää tässä asiassa kysymyksessä olevilta osin.

Kunnanvaltuuston päätöksen kumoamiseen ei yllä lausutun perusteella ole syytä, joten hallinto-oikeus hylkäsi valituksen.

Asiasanat: osayleiskaava – maisema – selvitykset – valitus hylätty

VAASAN HALLINTO-OIKEUS 9.5.2017 17/0203/3

Valitus rakennusluvasta

Diaarinumero	00080/17/4113
Antopäivä	9.5.2017
Ratkaisun numero	17/0203/3
Vireilläoloaika	5 kuukautta
Päätös, johon haettu muutosta	Kristiinankaupungin tekninen lautakunta 14.12.2016 § 183-221 Rakennuslautakunta on myöntänyt rakennusluvut viiden tuulivoimalan rakentamiseen.
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus on jättänyt valituksen tutkimatta.

Valittaja on vaatinut, että teknisen lautakunnan päätös on kumottava. Perusteluinaan valittaja on esittänyt, että asian käsittelyssä on tapahtunut menettelyvirhe kun kokouksen puheenjohtaja on valittu, pöytäkirja on ollut harhaanjohtava ja asian valmistelu on ollut esteellistä.

Valittaja on esittänyt että hänellä ei ole tavanomaista valitusoikeutta MRL 192 §:n mukaan, mutta että hänellä on ylimääräinen muutoksenhakuoikeus koska päätöksenteossa on tapahtunut menettelyvirhe.

Hallinto-oikeus on jättänyt valituksen tutkimatta valitusoikeuden puuttuessa. Valitusta ei voi perustaa ylimääräisen muutoksenhakuoikeuteen koska asiassa on vielä tavanomaista valitusaikaa jäljellä. Hallinto-oikeus totesi lisäksi, että ylimääräinen muutoksenhaku edellyttää kuitenkin valitusoikeuden olemassaoloa MRL 192 §:n mukaisella tavalla, mitä valittajalla ei muutenkaan ole.

Asiasanat: rakennuslupa – valitusoikeus – valitus hylätty

VAASAN HALLINTO-OIKEUS 13.6.2017 17/0193/2

Valitus ympäristölupa-asiasta

Diaarinumero	00507/16/5129
Antopäivä	13.6.2017
Ratkaisun numero	17/0193/2
Vireilläoloaika	15 kuukautta
Päätös, johon haettu muutosta	Raahen kaupungin ympäristösihteeri 9.3.2016 § 4 Raahen kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen on myöntänyt Puhuri Oy:lle ympäristönsuojelulain 27 §:n mukaisen ympäristöluvan kuuden tuulivoimalan toiminnalle Raahen kaupungin Saloisten kylässä.
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus on hylännyt valituksen.

Valittaja, paikallinen kyläyhdistys, on vaatinut, että ympäristölupapäätös on kumottava. Perusteluinaan yhdistys on muun muassa esittänyt, että ympäristölupa on myönnetty virheellisin ja puutteellisin perustein. Lupapäätöksestä ei käy ilmi voimaloille taattu melupäästön takuuarvo. Tuulivoimaloista aiheutuva meluvaikutus ja yhteisvaikutukset huomioon ottaen melutaso tulisi alueella ylittymään vähintään 5-7 desibeliä verrattuna mallinnuslaskelmiin, ja merkityksellisen sykinnän huomioiden vielä enemmän. Tämä merkitsee valittajan mukaan sitä, että etäisyys voimaloista lähiasutukseen pitäisi olla vähintään kaksinkertainen lupapäätökseen verrattuna.

Raahen Ketunperän alueelle on tarkoitus rakentaa yhteensä kuusi tuulivoimalaa, joiden napakorkeus on 137 metriä.

Ympäristöhallinnon ohjeen 2/2014 mukaan melu on kapeakaistaista, jos siinä on kuulohavainnoin erotettavissa olevia melun haitallisuutta lisääviä ääneksiä tai kapeakaistaisia/tonaalisia komponentteja melulle altistuvalla alueella. Meluselvityksessä 26.6.2015 on vastaavasti ilmoitettu voimalan äänitehotason takuuarvot saadun voimaloiden valmistajalta ja ilmoitettu takuuarvo LWA -arvona. Melupäästö on ilmoitettu myös 1/3-oktaavikaistoittain. Hallinto-oikeuden mukaan oli siis katsottava, että melumallinnuksessa on käytetty ympäristöhallinnon ohjeen mukaisia äänitehotason takuuarvoja. Pienitaajuisen sisämelun esiintymistä sisätiloissa on arvioitu ympäristöministeriön ohjeen mukaisesti laskemalla rakennusten äänieristys DSO 1284 menetelmän mukaisesti, jossa käytetään talojen keskimääräistä äänieristystä. Valituksessa mainitut 1/3-kaistojen väliset äänierot eivät myöskään täytä edellä todettua melun kapeakaistaisuuden määritelmää.

Hallinto-oikeus katsoi, että tehdyt selvitykset ovat asianmukaisia lupaharkinnan kannalta, ja kumosi valituksen perusteettona.

Asiasanat: ympäristölupa – melu – infraääni – 5 dB:n häiritsevyysskorjaus – valitus hylätty

VAASAN HALLINTO-OIKEUS 30.8.2017 17/0366/3

Valitus osayleiskaavasta

Diaarinumero	00296/16/4102, 00300/16/4102, 00329/16/4102, 00334/16/4102 ja 00341/16/4102
Antopäivä	30.8.2017
Ratkaisun numero	17/0366/3
Vireilläoloaika	18 kuukautta
Päätös, johon haettu muutosta	Soinin kunnanvaltuusto 1.2.2016 § 2 Kunnanvaltuusto on hyväksynyt Korkeamaan tuulivoima-alueen osayleiskaavan.
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus on kumonnut kunnanvaltuuston päätöksen sitä rasittavan menettelyvirheen vuoksi.

Valittajat ovat vaatineet, että kunnanvaltuuston päätös on kumottava, ja että asiassa on toimitettava katselmus. Valittajat ovat muun ohella esittäneet, että kunnanvaltuusto on virheellisesti jäävänyt kunnanvaltuutetun sillä seurauksella, että osayleiskaavan hyväksymistä koskevassa kokouksessa kaava on hyväksytty äänin 9-7. Valtuutettu on katsottu esteelliseksi, koska hän on esittänyt Korkeamaan hanketta koskevan mielipiteen. Lisäksi asian käsittelyyn on osallistunut muita kunnanhallituksen henkilöitä, jotka ovat maanomistajuutensa perusteella esteellisiä käsittelemään asiaa. Valittajat esittivät myös, että kaavoituksessa ei ole riittävästi selvitetty tuulivoima-alueen vaikutuksia ja että osayleiskaava on maakuntakaavan vastainen.

Kunnanvaltuusto on kokouksessaan 1.2.2016, ennen kuin valtuusto on päättänyt osayleiskaavan hyväksymisestä, todennut yhden valtuutetun esteelliseksi osallistumaan kaavasta päättämiseen. Perusteena jäävämmiselle on ollut, että valtuutettu on antanut yhdessä eräiden muiden osallisten kanssa kaavaluonnosta vastustavan mielipiteen. Hallinto-oikeus totesi, että pelkästään se seikka, että valtuutettu on vastustanut kaavaratkaisua vuorovaikutusmenettelyssä, ei vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan aiheuta kunnan luottamushenkilön esteellisyyttä. Myöskään sen seikan, että kaavan laatimisella olisi yleisesti vaikutusta maaomaisuuden arvoon, ei ole katsottu aiheuttavan esteellisyyttä.

Valtuutettu ei kaavaluonnosta vastustavassa mielipiteessä ole tuonut esiin sellaisia seikkoja, joiden perusteella asian voitaisiin katsoa koskevan häntä henkilökohtaisesti tai hänen hallintolain 28 §:n 2 momentin 1 kohdassa tarkoitetulle läheistään. Kunnanvaltuuston päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, koska ks. valtuutettu on jääväty virheellisin perustein. Päätös kumottiin.

Asiasanat: osayleiskaava – esteellisyys – valitus hyväksytty

VAASAN HALLINTO-OIKEUS 20.10.2017 17/0464/3

Valitus suunnittelutarveratkaisusta

Diaarinumero	01654/15/4112
Antopäivä	20.10.2017
Ratkaisun numero	17/0464/3
Vireilläoloaika	18 kuukautta
Päätös, johon haettu muutosta	Kauhajoen rakennuslautakunta 25.9.2015 (21.9.2015 § 14) Rakennuslautakunta on hylännyt Simple Power Oy:n suunnittelutarveratkaisua koskevan hakemuksen kahden tuulivoimalan hankkeelle. Hankkeen toteuttamismahdollisuudet tulisi selvittää alueen kaavoituksella, jolloin voidaan ottaa huomioon myös alueen muiden maanomistajien rakentamistarpeet ja muu maankäyttö.
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus on hylännyt valituksen.

Valittaja, Simple Power Oy, on vaatinut, että kunnanvaltuuston päätös kumotaan ja että hallinto-oikeus vahvistaa, että edellytykset myönteiselle suunnittelutarveratkaisulle ovat olemassa ja asia palautetaan rakennuslautakunnalle uudelleen käsiteltäväksi. Vaatimusten perusteeksi yhtiö on muun ohella esittänyt, että rakennuslautakunnan päätöksessä ei ole osoitettu selkeästi, että hankkeesta aiheutuisi haittaa kaavoitukselle tai alueiden käytön muullekaan järjestämiselle. Muun ohella kaupunginhallitus ja ELY-keskus eivät ole lausuneet, että hankkeesta aiheutuisi MRL 137 § 1 momentin mukaisia esteitä myönteisen suunnittelutarveratkaisun tekemiselle, eikä meluvaikutus yllä asutukseen tai loma-asutukseen tavalla, joka olisi esteenä myönteisen suunnittelutarveratkaisun tekemiselle.

Kyse on kahden 2,5 MW ja 185 metrin korkuisen voimalan hankkeesta. Lähin asuinrakennus sijaitsee suunniteltujen tuulivoimaloiden koillispuolella noin 650 metrin etäisyydellä. Noin kilometrin säteellä rakennuspaikoista sijaitsee 15 asuinrakennusta. Tuulivoimaloiden etäisyys toisistaan on noin 400 metriä. Rakennuspaikat sijoittuvat turvetuotantoalueelle, jonka läheisyydessä on suopohjaista metsää, viljelyksessä olevaa peltoa ja haja-asutusaluetta.

Hallinto-oikeus arvioi, että kahden tuulivoimalan muodostama kokonaisuus varaa muun maankäytön ulkopuolelle poikkeuksellisen laajoja alueita. Suunniteltujen tuulivoimaloiden rakennuspaikat sijaitsevat vireillä olevan Kauhajoen keskustaajaman osayleiskaavan suunnittelualueella. Lisäksi tuulivoimaloilla olisi tässä tapauksessa vaikutuksia, jotka ulottuisivat muun muassa maakuntakaavassa kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeälle alueelle. Hanke poikkeaa myös selvästi alueella ennestään olevasta rakentamisesta ja alueen nykyisestä maankäytöstä. Lisäksi hankkeen lähiympäristöön sijoittuu useita asuinkiinteistöjä. Yhteensovittaminen muiden alueen toimintojen kanssa vaatii laaja-alaista ja vuorovaikutteista suunnittelua, eli kaavaa. Suunnittelutarveratkaisua koskeva hakemus on näin ollen tullut hylättyä. Valitus hylättiin.

Asiasanat: suunnittelutarveratkaisu – maisema – valitus hylätty

VAASAN HALLINTO-OIKEUS 27.10.2017 17/0488/3

Valitus osayleiskaavasta

Diaarinumero	01200/15/4102, 01201/15/4102 ja 01215/15/4102
Antopäivä	27.10.2017
Ratkaisun numero	17/0488/3
Vireilläoloaika	28 kuukautta
Päätös, johon haettu muutosta	Kristiinankaupungin kaupunginvaltuusto 15.6.2016 § 30 Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt Lappfjärdin tuulivoimapuiston osayleiskaavan.
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus on hylännyt valituksen.

Valittajat ovat vaatineet, että kaupunginvaltuuston päätös kumotaan. Perusteluinaan valittajat ovat muun ohella esittäneet, että ympäristö- ja luontoselvitykset ovat hankkeen valmistelussa olleet riittämättömät, eikä ks. hankkeen ja muiden alueella sijaitsevien tuulivoimaloiden yhteisvaikutuksia ole selvitetty riittäväällä tavalla. Hankkeella vaikuttaa lisäksi mm. muuttolintujen, liitoravien ja lepakoiden elinoloihin, mitä ei ole selvitetty riittäväällä tavalla. Hanke on siten MRL 39 § vastainen.

Hanketta on selvitetty laatimalla mm. ympäristövaikutusten arviointimenettelyllä, jossa on myös huomioitu muut tuulivoimahankkeet 20 kilometrin etäisyydellä. Hallinto-oikeus totesi, että tuulipuistoa koskevat selvitykset on ollut riittäviä arvioimaan hankkeen yhteisvaikutukset muiden alueella sijaitsevien tuulivoimahankkeiden kanssa. Natura-selvitys ei hallinto-oikeuden mukaan ollut tarpeellinen, kun otettiin huomioon YVA-selvityksen lopputulokset, vaihemaakuntakaavassa tehty Natura-arviointi ja yhteistyöviranomaisten lausunnot Natura-arvioinnista. Lähimmät Natura-alueet sijaitsevat neljän kilometrin etäisyydellä suunnitellusta tuulipuistosta, ja YVA-menettelyssä saadut selvitykset osoittavat, että vaikutukset valittajien esittämään linnustoon ovat vähäiset. Siten erillisen Natura-arvioinnin tekemiseen ei ollut tarvetta.

Kaupunginvaltuuston päätöstä ei ollut syytä muuttaa. Hallinto-oikeus hylkäsi valituksen.

Asiasanat: yleiskaava – luonnonsuojelu – selvitykset – yhteisvaikutukset – valitus hylätty

VAASAN HALLINTO-OIKEUS 10.11.2017 17/0509/3

Valitus osayleiskaavasta

Diaarinumero	00085/16/4102 ja 00088/16/4102
Antopäivä	10.11.2017
Ratkaisun numero	17/0509/3
Vireilläoloaika	23 kuukautta
Päätös, johon haettu muutosta	Isojoen kunnanvaltuusto 14.12.2015 § 36 Kunnanvaltuusto on hyväksynyt Mikonkeitaan tuulivoimapuiston osayleiskaavan.
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus on hylännyt valituksen.

Valittajat ovat vaatineet, että kunnanvaltuuston päätös osayleiskaavan hyväksymisestä on kumottava. Perusteluinaan valittajat ovat esittäneet, ettei kaavassa ole otettu riittävällä tavalla valittajien elinkeinotoimintaa huomioon. Valittajien mukaan maise-mavaikutukset alentaisivat viihtyisyyttä ja häiritsisivät luontomatkailuun perustuvaa yritystoimintaa.

Hallinto-oikeus katsoi, että kaavoituksessa maankäytön eri tavoitteet ja kaavalle asetetut vaatimukset on otettava huomioon siinä määrin kuin laadittavan kaavan tavoite ja tarkkuus sekä kaavan sisällölle säädetyt vaatimukset sitä edellyttävät. Kaavoituksessa sovitetaan yhteen erilaisia maankäytön tavoitteita ja kaavoitukselle asetettuja vaatimuksia, jotka voivat olla keskenään ristiriitaisia. Kaavan laatimisen edellytyksenä ei hallinto-oikeuden mukaan ole, että kaavan toteuttamisesta ei aiheutuisi lainkaan haitallisia seuraamuksia.

Kaavan vaikutuksista tehtyjen selvitysten ja niiden arviointien perusteella on hallinto-oikeuden mukaan katsottava, että kaava on mahdollista toteuttaa niin, että tuulivoimarakentamista koskevan osayleiskaavan sisältövaatimukset voidaan täyttää tässä asiassa käsitellyiltä osin. Valittajien elinkeinotoiminnan edellytykset on otettu huomioon riittävässä määrin. Hallinto-oikeus on katsonut asiassa esitetyn selvityksen perusteella, että kaavaratkaisusta ei aiheudu muutoksenhakijoille MRL 39.4 §:ssä tarkoitettua kohtuutonta haittaa.

Kunnanvaltuuston päätöksen kumoamiseen ei yllä lausutun perusteella ole syytä, joten hallinto-oikeus hylkäsi valituksen.

Asiasanat: osayleiskaava – kohtuuton haitta – yhteisvaikutukset – valitus hylätty

VAASAN HALLINTO-OIKEUS 10.11.2017 17/0510/3

Valitus osayleiskaavasta

Diaarinumero	01005/16/4102
Antopäivä	10.11.2017
Ratkaisun numero	17/0510/3
Vireillöoloaika	17 kuukautta
Päätös, johon haettu muutosta	Kristiinankaupungin kaupunginvaltuusto 6.6.2016 § 31 Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt Mikonkeitaan tuulivoimapuiston osayleiskaavan.
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus on kumonnut kaupunginvaltuuston päätöksen siltä osin kuin se koskee seuraavaa osayleiskaavan maa- ja metsätalousvaltaista aluetta koskevaan M-1-merkin-tään liittyvää osayleiskaavamääräystä: "Uusia asuin- tai lomarakennuksia tai muuta melusta häiriintyvää toimintaa ei saa alu-eelle sijoittaa. Alueella on voimassa MRL 43.2 § mukainen rakentamisrajoitus." Muilta osin hallinto-oikeus on hylännyt valituksen.

Valittajat ovat vaatineet ensisijaisesti, että kaupunginvaltuuston päätös on kumottava lainvastaisena. Valittaja on vedonnut siihen, että liian suuri tuulivoima-alue rajoittaa rakentamista, virkistyskäyttöä ja muuta maankäyttöä Sandvikin kylän, Stora Sandjärven sekä Kaakkoolammin alueilla.

Kaavaselostuksessa on osayleiskaavamerkinnän M-1 osalta todettu, että maa- ja metsätalousalueella mainitaan erikseen kaavan päätarkoitus eli tuulivoimaloiden sijoittamisen salliminen. Selostuksen mukaan samalla kielletään tuulivoimatuotannon kanssa ristiriidassa olevat toiminnot eli melusta ja välkkeestä häiriintyvä asuin- ja loma-asuminen.

Kaavaselostuksesta ei hallinto-oikeuden mukaan ilmene, että alueen rakennusoikeuksia tai kaavasta maanomistajille aiheutuvaa hyötyä ja haittaa olisi selvitetty. Kaupunginhallituksen lausunnosta tai kaava-asiakirjoista ei ilmene, millä perusteella rakentamisrajoitus on ulotettu koko kaava-alueelle. Hallinto-oikeus katsoi, että osayleiskaavassa on koko kaava-alueella koskevalla kaavamääräyksellä rajoitettu oleellisella tavalla kaava-alueiden maanomistajien oikeuksia. Kun erityisesti otetaan huomioon kaava-alueen laajuus ja alueelle suunniteltu maankäyttö, ei hankkeesta laadittujen selvitysten perusteella voida arvioida sitä, onko koko M-1-alueen kattava rakentamisrajoitus tarpeen.

Kaupunginvaltuuston osayleiskaavan hyväksymistä koskeva päätös on hallinto-oikeuden mukaan tältä osin lainvastainen, sillä kaavan perustana olevat selvitykset eivät täytä MRL 9 §:ssä asetettuja vaatimuksia. Näin ollen ei myöskään voitu arvioida, täyttääkö kaava kaikkien maanomistajien osalta MRL 39.4 §:ssä säädetyn kohtuullisuuden ja maanomistajien yhdenvertaisen kohtelun vaatimukset. Määräystä ei kuitenkaan ole pidettävä niin keskeisenä osana kaavaratkaisua, että osayleiskaavan hyväksymispäätös olisi tämän johdosta kumottava kokonaan.

Muilta osin kaupunginvaltuuston päätös ei ole ollut lainvastainen. Hallinto-oikeus on näin ollen muilta osin hylännyt valituksen.

Asiasanat: osayleiskaava – kohtuuton haitta – selvitykset – valitus hyväksytty

VAASAN HALLINTO-OIKEUS 28.11.2017 17/0547/3

Valitus osayleiskaavasta

Diaarinumero	00221/16/4102
Antopäivä	28.11.2017
Ratkaisun numero	17/0488/3
Vireillöoloaika	28 kuukautta
Päätös, johon haettu muutosta	Kristiinankaupungin kaupunginvaltuusto 21.12.2015 § 238 Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt Uttermossan tuulivoimapuiston osayleiskaavan.
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus on hylännyt valituksen.

Valittaja on vaatinut, että kaupunginvaltuuston päätös kumotaan. Suunniteltua maakaapelia ei saa sijoittaa valittajan kiinteistön läpi. Perusteluinaan valittaja on muun ohella esittänyt, että koska tuulivoimala sijoittuu valittajan kiinteistölle ja näin ollen pilaa kiinteistöltä näkyvän maiseman, osayleiskaava rajoittaa kiinteistön rakentamista, alentaa kiinteistön viihtyvyyttä ja alentaa kiinteistön arvoa. Osayleiskaavan vaikutuksia metsästykseseen ja luontoarvoihin muuten ei ole arvioitu riittävällä tavalla.

Hallinto-oikeus totesi, että tuulivoimaloita ei sijoitu valittajan kiinteistölle, eikä siten vaikuta kiinteistön rakentamiseen ja muuhun käyttöön. Hallinto-oikeus katsoi, että osayleiskaavan laadinnassa tehdyt selvitykset ovat riittäviä MRL 39 §:ssä asetetulla tavalla. Se, että tuulivoimala näkyy valittajien kiinteistölle, ei ole sellainen seikka, jota aiheuttaa kohtuutonta haittaa ks. pykälän mukaisesti. Valitus hylättiin.

Asiasanat: osayleiskaava – kohtuuton haitta – selvitykset – valitus hylätty

VAASAN HALLINTO-OIKEUS 20.12.2017 17/0432/2

Valitus ympäristölupa-asiasta

Diaarinumero	00968/16/5129
Antopäivä	20.12.2017
Ratkaisun numero	17/0432/2
Vireilläoloaika	18,5 kuukautta
Päätös, johon haettu muutosta	Pohjoisen Keski-Suomen ympäristötoimen ympäristölautakunta 31.5.2016 § 54 Pohjoisen Keski-Suomen ympäristötoimen ympäristölautakunta on Pihtiputaan kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena myöntänyt Tuulipuisto Pihtipudas Oy:lle ympäristöluvan Ilosjoen tuulivoimapuiston kahdeksan tuulivoimalan toimintaan hakemuksen mukaisesti siten kuin lupamääräyksistä ilmenee.
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus on hylännyt valituksen.

Valittajat ovat vaatineet, että ympäristölupapäätös on kumottava ja ympäristölupahakemus on hylättävä. Valituksessa on esitetty muun ohella meluselvitysten olevan puutteellisia, viitattu huoltotieyhteyden puuttumiseen, ympäristöterveysvalvonnan ja Keski-Suomen ELY-keskuksen lausunnoissa esitetyn puutteelliseen huomioon ottamiseen sekä mainituissa lausunnoissa esitettyihin meluun ja luonnonarvoihin liittyviin seikkoihin, tuulivoimaloiden aiheuttamaan onnettomuusriskiin ja niiden rakentamisesta johtuvaan kiinteistön arvon alenemiseen sekä todettu toiminnasta voivan aiheutua terveyshaittaa. Tuulivoimamelu aiheuttaisi valittajien mukaan naapurussuhdelain 17 §:ssä tarkoitettua kohtuutonta rasisusta.

Hallinto-oikeus totesi, että se seikka, että hakemukseen liitettyssä Nord2000-menetelmällä suoritettuun tarkasteluun perustavassa mallinnusraportissa ei ole esitetty melualueita 5 dB välein karttapohjassa, ei ole sellainen puute, jonka vuoksi ympäristölupahakemusta olisi pidettävä olennaisesti puutteellisena, kun erityisesti otetaan huomioon mainitussa Nord2000-menetelmällä suoritettussa mallinnuksessa saatujen laskentatulosten suhde standardin ISO 9613-2 mukaisessa laskennassa saatuihin tuloksiin ja se, että viimeksi mainitun laskentamenetelmän perusteella laaditussa raportissa on asianmukaisesti esitetty melualueet myös karttapohjalla. Hallinto-oikeus totesi myös, että Terveystieteiden tutkimuskeskuksen ja Hyvinvoinnin tutkimuskeskuksen kyselytutkimuksessa selvittänyt yhdeksän toiminnassa olevan tuulivoima-alueen asukkaiden kokemia tuulivoimaloiden aiheuttaman melun tuottamia haittoja. Tähän mennessä tehdyissä tutkimuksissa ei ole havaittu yhteyttä tuulivoimaloiden ja tuulivoimala-alueiden asukkaiden kokemien infraäänien aiheuttamiksi epäiltyjen oireiden välillä.

Hallinto-oikeuden mukaan päätös ei perustunut virheellisiin tai riittämättömiin tietoihin ja selvityksiin, eikä asiassa ollut esitetty sellaista selvitystä jonka perusteella hakemus olisi tullut hylätä. Valitus hylättiin.

Asiasanat: ympäristölupa – melu – infraääni – valitus hylätty

VAASAN HALLINTO-OIKEUS 5.2.2018 18/0035/3

Valitus osayleiskaavasta

Diaarinumero	00628/17/4102
Antopäivä	5.2.2018
Ratkaisun numero	18/0035/3
Vireilläoloaika	10 kuukautta
Päätös, johon haettu muutosta	Uusikaarlepyyn kaupunginvaltuusto 6.4.2017 § 25 Kunnanvaltuusto on hyväksynyt Sandbackan tuulipuiston osayleiskaavan.
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus on hylännyt valituksen.

Valittaja on ensisijaisesti vaatinut, että päätös osayleiskaavan hyväksymisestä muutetaan vastaamaan kunnan teknisen lautakunnan päätöstä 12.5.2015 joka asettaa asumisen ja tuulipuiston välille 2 kilometrin suojavyöhykkeen. Toissijaisesti valittajat ovat vaatineet, että päätös kumotaan ja osayleiskaava hylätään. Valittaja on muun ohella esittänyt, että päätöstä ei olisi saanut tehdä ennen kuin työ- ja elinkeinoministeriön selvitys tuulivoiman terveys- ja ympäristövaikutuksista valmistuu. Kaavaan pitäisi sisällyttää sosiaali- ja terveysministeriön asettama 2 kilometrin minimietäisyys asutuksen ja voimaloiden välille. Tuulivoimalat aiheuttavat jäävaaran ja näin ollen vaarantavat alueella liikkuvien ihmisten terveyden, mikä on MRL vastaista.

Hallinto-oikeus totesi, että vaikka tuulivoimaloista saattaa aiheutua sinkoavaa jäätä, valittajat eivät ole esittäneet luotettavaa selvitystä siitä, että sillä olisi merkitystä alueen turvallisuudelle. Sosiaali- ja terveysministeriön antama suositus ei ole sitova säännös jota tulee soveltaa kaavoituksessa, eikä tuulivoimaloiden suunniteltujen paikkojen ympärillä ole asutusta kahden kilometrin säteellä. Hallinto-oikeus katsoi, että kaavoituksessa laaditut selvitykset olivat riittäviä arvioimaan tuulivoimapuiston vaikutuksia MRL 39 §:n vaatimalla tavalla. Valitus hylättiin.

Asiasanat: osayleiskaava – jää – kahden kilometrin etäisyys – selvitykset – etäisyys – valitus hylätty

VAASAN HALLINTO-OIKEUS 20.3.2018 18/0102/3

Valitus osayleiskaavasta

Diaarinumero	00322/16/4102
Antopäivä	20.3.2018
Ratkaisun numero	18/0102/3
Vireilläoloaika	25,5 kuukautta
Päätös, johon haettu muutosta	Perhon kunnanvaltuusto 1.2.2016 § 6 Kunnanvaltuusto on hyväksynyt Alajoen tuulipuiston osayleiskaavan.
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus on hylännyt valituksen.

Valittaja on vaatinut, että päätös Alajoen tuulipuiston osayleiskaavan hyväksymisestä kumotaan. Valittaja on muun ohella esittänyt, että Alajoen tuulivoima-alue ei ole maakuntakaavan mukainen. Myöskään vaatimusta luonnonarvojen vaalimisesta ei ole otettu valittajan mukaan riittävällä tavalla huomioon. Etäisyys tuulivoimapuistosta lähimmälle Natura-alueen rajalle on n. 100 metriä, ja lähimmästä voimalasta n. 400 metriä, joka aiheuttaa haittaa siellä asustavien lajien, kuten metsäpeuran ja kotkan, elinolosuhteille.

MRL 39.1 §:n mukaan osayleiskaavaa laadittaessa maakuntakaava on otettava huomioon siten kuin siitä mainitussa laissa on edellä säädetty.

Hallinto-oikeus katsoi, että vaatimus maakuntakaavan huomioon ottamisesta osayleiskaavoituksessa ei tarkoita, että tuulivoimarakentamista ohjaavana osayleiskaavan laatimisen edellytyksenä olisi alueen osoittaminen tuulivoimarakentamiseen maakuntakaavassa. Huomioon ottaen, että Keski-Pohjanmaan maakuntakaavan tuulivoimarakentamista ohjaavan vaihekaavan tarkoituksena on ollut osoittaa alueet nyt kysymyksessä olevaa tuulivoimahanketta suuremmille seudullisesti merkittävillä tuulivoimahankkeille ja että maakuntakaavassa osayleiskaavan suunnittelualueelle ja sen vaikutusalueelle osoitetut alueva-raukset ja merkinnät on otettu huomioon, on maakuntakaavan katsottava olleen ohjeena osayleiskaavaa laadittaessa MRL 39.1 §:n edellyttämällä tavalla.

Hallinto-oikeus totesi lisäksi, että selvitysten mukaan osayleiskaava on mahdollista toteuttaa niin, että osayleiskaavalle asetettavat terveellisen ja viihtyisän elinympäristön sekä maiseman vaalimisen vaatimukset tulevat huomioon otetuksi. Näin ollen myös luonnonarvojen vaalimisen vaatimuksen on tullut riittävällä tavalla huomioon otetuksi osayleiskaavassa, ja osayleiskaava ei merkittävästi heikennä Natura-alueen suojeluperusteena olevia luonnonarvoja. Valitus hylättiin.

Asiasanat: osayleiskaava – luonnonsuojelu – selvitykset – vaihemaakuntakaava – valitus hylätty

VAASAN HALLINTO-OIKEUS 6.4.2018 18/0129/3

Valitus suunnittelutarveratkaisusta

Diaarinumero	01510/16/4112
Antopäivä	6.4.2018
Ratkaisun numero	18/0129/3
Vireilläoloaika	18 kuukautta
Päätös, johon haettu muutosta	Kurikan ympäristölautakunta 5.10.2016 § 96 Ympäristölautakunta on maankäyttö- ja rakennuslain 137 §:n mukaisessa menettelyssä päättänyt, että rakennusluvan erityiset edellytykset yhden tuulivoimalan rakentamiseen Kurikan kaupungin Koiviston kylässä sijaitsevalle kiinteistölle ovat olemassa.
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus on hylännyt valituksen.

Valittajat ovat vaatineet, että ympäristölautakunnan päätös on kumottava ja suunnittelutarveratkaisua koskeva hakemus hylättävä. Perusteluinaan valittajat ovat muun ohella esittäneet, että WindPro-mallinnusohjelmalla tehdyt meluselvitykset ovat englanninkielisiä eikä tuloksista ole ollut asianosaisten saatavilla suomen kielellä muuta kuin suunnittelutarveratkaisusta ilmenevät lyhyet yhteenvedot. Tämä on kielilain vastaista. Melumallinnukset ovat muutoinkin puutteellisia, kun kyseessä olevassa melumallinnuksessa amplitudimodulaation vaatimaa 5 dB ei ole lisätty, eikä mallinnuksessa ole huomioitu Ponsivuoren tuulipuiston yhteisvaikutukset melun kannalta. Tuulivoimalan rakentaminen aiheuttaa EU-lintudirektiivin erityislajien reviirien häiriintymistä ja Sikamäen lehtojensuojelualueen vaarantumisen.

Suunnittelutarveratkaisu on myönnetty yhden 2,5 MW:n ja kokonaiskorkeudeltaan 185 metrin tuulivoimalan rakentamista. Hankkeen meluvaikutusten selvitys on perustunut vuonna 2014 tehtyyn mallinnukseen. Melumallinnuksessa on käytetty kysymyksessä olevassa hankkeessa käytettävän turbiinityypin valmistajan ilmoittamia melutasojen takuuarvoja. Kun otetaan huomioon Ponsivuoren tuulivoimapuiston tuulivoimalan yhteisvaikutus, keskiäänitasot ovat muutoksenhakijoiden kiinteistöjen kohdalla 35,9 dB ja 35,6 dB. Melumallinnus on tehty ympäristöministeriön ohjeen 2/2014 mukaisesti. Alue on tavanomaista käsiteltyä talousmetsää ja ravinnetasoltaan karua, ja pesimälinnustoseelvityksen mukaan linnusto on kohteen elinympäristö huomioiden tyyppillistä metsien peruslajistoa eikä rakennuspaikalla ja sen lähiympäristössä ole linnustollista suojeluarvoa.

Hallinto-oikeus totesi, että ympäristölautakunnan pöytäkirjassa on kuvattu melumallinnuksen taustatietoja ja arvioitu melu- ja välkemallinnusten keskeisiä tuloksia suomen kielellä. Sillä seikalla, että mallinnusohjelmien tulosteet ovat englanninkielisiä, ei ole olennaista merkitystä muutoksenhakijoiden kielellisten oikeuksien toteutumisen kannalta.

Muutoin hallinto-oikeus arvioi, että asiassa tehdyt selvitykset voidaan katsoa olevan riittäviä rakennusluvan myöntämiselle säädettyjen erityisten edellytysten täyttymisen arvioinnille. Hallinto-oikeus katsoi, ettei ympäristölautakunnan päätöstä ollut syytä muuttaa. Valitus hylättiin.

Asiasanat: suunnittelutarveratkaisu – melu – 5 dB:n häiritsevyysskorjaus – valitus hylätty

VAASAN HALLINTO-OIKEUS 13.4.2018 18/0141/3

Valitus osayleiskaavasta

Diaarinumero	00586/16/4102
Antopäivä	13.4.2018
Ratkaisun numero	18/0141/3
Vireilläoloaika	25 kuukautta
Päätös, johon haettu muutosta	Korsnäsin kunnanvaltuusto 21.3.2016 § 20 Kunnanvaltuusto on hyväksynyt Poikelin tuulipuiston osayleiskaavan.
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus on kumonnut kunnanvaltuuston päätöksen.

Valittajat ovat vaatineet, että kunnanvaltuuston päätös on kumottava. Usealla kunnan vaikuttajista ja heidän sukulaisistaan on taloudellisia hyötyjä hyväksytystä kaavasta. Ne henkilöt, jotka ovat ilmoittaneet esteellisyytensä ovat tehneet niin vasta päätösprosessin lopussa, jolloin kunnan päätössuosittukset olivat jo epävirallisesti päätetty. Valittajat eivät lisäksi ole saaneet mahdollisuutta esittää mielipiteitään kaavan suunnitteluvaiheessa, eikä melumallinnusta ole tehty oikein.

Asiassa saadun selvityksen mukaan, yksi kunnanhallituksen jäsen sekä yksi kunnan teknisen lautakunnan jäsen omistavat maa-alueita osayleiskaava-alueella ja ovat vuokranneet maa-alueitaan hankkeen toteuttajalle. He ovat molemmat osallistuneet kokouksiin jotka käsitelivät mm. tuulipuistojen yhdistämistä, kaavaluonnoksen esillepanoa sekä kokouksiin, jossa kaavaehdotusta koskevia muistutuksia käsiteltiin, joista viimeisin on ollut 7.12.2015. Molemmat henkilöt ovat ilmoittaneet esteellisyytensä asiassa 21.3.2016.

Hallinto-oikeus totesi, että huomioon ottaen kunnanhallituksen jäsenen sekä teknisen lautakunnan jäsenen maanomistus kaava-alueella ja tuulivoimayhtiöiden kanssa solmitut maanvuokrasopimukset, on ks. henkilöillä katsottava olleen odotettavissa erityistä hyötyä kaavasta mikä on aiheuttanut esteellisyyden osallistumaan asian käsittelyyn. Se että ks. henkilöt eivät olleet esittäneet huomautuksia kaavaluonnoksesta tai ehdotuksesta kaavan laadinnassa ei ollut merkitystä esteellisyyden arvioinnissa. Päätös on siten syntynyt virheellisessä menettelyssä, jonka perusteella hallinto-oikeus kumosi kunnanvaltuuston päätöksen.

Asiasanat: osayleiskaava – menettelyvirhe – esteellisyys – valitus hyväksytty

VAASAN HALLINTO-OIKEUS 20.4.2018 18/0149/3

Valitus osayleiskaavasta

Diaarinumero	01139/15/4102, 01175/15/4102, 01178/15/4102, 01179/15/4102, 01183/15/4102 ja 01185/15/4102
Antopäivä	20.4.2018
Ratkaisun numero	18/0149/3
Vireilläoloaika	34 kuukautta
Päätös, johon haettu muutosta	Närpiön kaupunginvaltuusto 15.6.2015 § 35 Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt Pörtömin tuulipuiston osayleiskaavan.
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus on hylännyt valitukset.

Valittajat ovat vaatineet, että kunnanvaltuuston päätös on kumottava. Perusteluinaan valittajat ovat muun ohella esittäneet, että melumallinnuksessa ei ole huomioitu tuulivoimaloiden aiheuttamaa amplitudimodulaatiota, mallinnustuloksiin olisi tullut lisätä ympäristöministeriön ohjeen (4/2014) mukainen 5 dB lisäys, tuulivoimaloista aiheutuu häiritsevää välkevaikutusta joka vaikuttaa alueella harjoitettavaan turkistarhaukseen ja että tuulivoimalat ovat tarkoitus sijoittaa Pohjanmaan vaihemaakuntakaavan vastaisesti. Hanke aiheuttaa alueella sijaitsevien kiinteistöjen arvon alenemista, mikä on MRL 39 § 4 momentin nojalla lainvastaista.

Hallinto-oikeudessa on käsitelty mm. meluselvitysten, välkevaikutuksien selvitysten, maisemallisten vaikutusten, linnust selvitysten, turvallisuusvaikutusten sekä alueen maankäytön selvitysten riittävyttä.

Hallinto-oikeus totesi, että valittajien vetoama vaihemaakuntakaava ei ole ollut ympäristöministeriön vahvistama valituksen esittämisen ajankohtana, jonka vuoksi osayleiskaava ei ole voinut olla vaihemaakuntakaavan vastainen sillä tavoin kun valituksessa on esitetty. Oikeuskäytännössä ei myöskään ole katsottu, että kiinteistöjen arvojen aleneminen on MRL 39 § 4 momentin tarkoittamaa kohtuutonta haittaa. Hallinto-oikeus totesi, että tehdyt selvitykset olivat riittäviä eikä esitetyssä näytössä ilmennyt sellaisia seikkoja, jotka osoittaisivat osayleiskaavan olevan MRL 39 § vastainen. Tarvittaessa selvityksiä tulee täydentää rakennuslupaharkinnassa. Valitukset hylättiin.

Asiasanat: osayleiskaava – 5 dB:n häiritsevyyskorjaus – selvitykset – kohtuuton haitta – valitus hylätty

KORKEIN HALLINTO-OIKEUS 5.3.2015 628

Valitus tuulivoimaloiden suunnittelutarveratkaisusta

Diaarinumero	1309/1/14
Antopäivä	5.3.2015
Taltio	628
Vireillöoloaika	20 kuukautta
Asian aikaisempi käsittely	Kalajoen kaupunginhallitus on 4.7.2013 tekemällään päätöksellä hyväksynyt Hovilanmaa Oy:n suunnittelutarveratkaisua koskevan hakemuksen kahden 3,2 MW:n, pyyhkäisykorkeudeltaan 182,5 metrin tuulivoimalan rakentamiseksi Kalajoen kaupungin Pohjankylässä sijaitsevalle tilalle.
Ratkaisu, johon haettu muutosta	Oulun hallinto-oikeus 27.3.2014 nro 14/0126/1
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus on ELY-keskuksen valituksesta kumonnut kaupunginhallituksen päätöksen ja hylännyt yhtiön hakemuksen.
Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisu	Korkein hallinto-oikeus on tutkinut asian ja hylännyt valituksen. Hallinto-oikeuden päätöstä ei muutettu.

Valittaja, Hovilanmaa Oy, on vaatinut, että hallinto-oikeuden päätös kumotaan ja suunnittelutarveratkaisua koskeva päätös saatetaan voimaan. Yhtiö on valituksensa perusteluissa esittänyt muun ohella, että hankkeen maisemavaikutusten osalta on keskeistä huomata, että seudulle sijoittuu huomattava määrä muita tuulivoimaloita, jotka perustuvat jo lainvoimaisiin tai vasta hyväksytyihin osayleiskaavoihin. Näiden suurten tuulipuistojen maisemavaikutus johtaa siihen, että Hovilanmaa Oy:n kahden voimalan maisemavaikutus suurmaisemassa on käytännössä vähäinen. Valtatieltä voimalat näkyvät, mutta etäisyys täyttää Liikenneviraston ohjeistuksen vaatimukset. Koska alueella on jo myönteisen kaavaratkaisun saaneita tuulipuistoja, yhtiö katsoo, että hankkeelle voi myöntää suunnittelutarveratkaisun MRL 137 perusteella.

Hallinto-oikeus on päätöksessään perustellut, että kahden 3,2 MW:n ja pyyhkäisykorkeudeltaan 182,5 metrin tuulivoimalan muodostama kokonaisuus varaa muun maankäytön ulkopuolelle laajoja maa-alueita. Lisäksi tuulivoimarakentamisen erityispiirteenä on se, että tuulivoimaloiden toiminnasta ympäröivän alueen maankäytölle aiheutuvat rajoitukset poikkeavat sekä laatunsa että laajuutensa osalta suunnittelutarveratkaisuihin tavanomaisesti osoitettavissa olevasta rakentamisesta silloinkin, kun hankkeesta ei aiheutuisi MRL 137 §:n 4 momentissa tarkoitettua vaikutuksiltaan merkittävää rakentamista tai merkittäviä haitallisia ympäristö- tai muita vaikutuksia. Hanke sijoittuu vain neljän kilometrin päähän Kalajoen keskustaajamasta, jonka osayleiskaavan laatiminen on vireillä. Aluetta koskevat myös useat maakuntakaavan kehittämissperiaatemerkinnot. Alueella jo olemassa olevien ja sinne suunniteltujen erilaisten toimintojen yhteensovittaminen edellyttää maankäytön kaavallista tarkastelua.

Korkein hallinto-oikeus katsoi, että MRL 137 § 1 momentin mukaisia edellytyksiä suunnittelutarveratkaisun myöntämiselle ei ollut. Hallinto-oikeuden päätöksen muuttamiseen ei ollut perusteita.

Asiasanat: suunnittelutarveratkaisu – maisema – valitus hylätty

KORKEIN HALLINTO-OIKEUS 8.5.2015 1203 (KHO 2015:69)

Valitus tuulipuiston sähkömaakaapelien sijoittamisesta muiden omistamissa kiinteistöissä

Diaarinumero	686/1/14
Antopäivä	8.5.2015
Taltio	1203
Vireilläoloaika	29 kuukautta
Asian aikaisempi käsittely	Kristiinankaupungin rakennustarkastaja on päätöksellään 10.12.2012 jättänyt tutkimatta A Oy:n hakemukset tuulivoimalakiinteistöjä palvelevien sähköjohtojen sijoittamisesta muiden omistamille kiinteistöille.

Kristiinankaupungin tekninen lautakunta on 29.5.2013 tekemällään päätöksellä hylännyt yhtiön oikaisuvaatimuksen rakennustarkastajan päätöksestä. Tekninen lautakunta on muuttanut rakennustarkastajan päätöstä siten, että hakemuksia ei jätetä tutkimatta, vaan ne hylätään, koska ei ole yksiselitteisen selvää, soveltuuko MRL 161 § hakemuksiin.

Vaasan hallinto-oikeus 29.1.2014 nro 14/0048/2

Ratkaisu, johon haettu muutosta

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Hallinto-oikeus on katsonut, ettei sähköjohtojen sijoittamis päätös ei ole kuulunut rakennusvalvonnan toimivaltaan ja siten kumonnut teknisen lautakunnan päätöksen ja saattanut rakennustarkastajan tutkimattajättämispäätöksen voimaan.

Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisu

Korkein hallinto-oikeus on tutkinut asian ja todennut, että lausuminen raukeaa niiden kiinteistöjen osalta joiden osalta sijoittamisesta on sovittu, sekä hylännyt valituksen. Hallinto-oikeuden päätöstä ei muutettu.

Valittaja on vaatinut, että hallinto-oikeuden ja teknisen lautakunnan päätökset kumotaan ja yhtiön hakemukset hyväksytään. Yhtiö on valituksensa perusteluissa esittänyt muun ohella, että hakemuksen kohteena olevat johdot palvelevat tuulivoimalakiinteistöjä ja yhdyskuntaa, eikä johtojen sijoittamista voida muutoin järjestää tyydyttävästi ja kohtuullisin kustannuksin. Hakemuksen kohteena olevat johdot yhdistävät yksittäiset tuulivoimalat toisiinsa. Johtojen sijoittamista koskevan sopimuksen hyväksyneitä maanomistajia on satoja ja kieltäytyneitä vain muutamia, eikä kiinteistöille aiheudu johdoista kohtuutonta haittaa. MRL 161 §:n mukaan on riittävä, että joko kiinteistöä tai yhdyskuntaa palveleva johto voidaan sijoittaa lainkohdassa tarkoitetulla tavalla jos hakemuksen kohteena olevat johdot ovat vähintäänkin kiinteistöä palvelevia. Ratkaisua johtojen yhdyskuntaa palvelevasta merkityksestä ei voi perustaa siihen, kenelle lopputuotteena oleva sähkö viime kädessä myydään, koska tätä ei vielä tiedetä rakennusvaiheessa.

Korkeimmassa hallinto-oikeudessa oli ratkaistavana, voidaanko määräys tuulivoimaloita yhdistävien johtojen sijoittamisesta niiden kiinteistön alueelle, joiden osalta sijoittamisesta ei ole sovittu, antaa MRL 161 §:n nojalla, ja voidaanko hakemuksessa tarkoitettuja sähkönsiirtojohtoja pitää MRL 161 §:n 1 momentissa tarkoitettu tavoin yhdyskuntaa tai kiinteistöä palvelevina johtoina. Keskeistä on, voidaanko mainittua lainkohtaa soveltaa sijoittamisesta määräämiseen vai onko tarvittava käyttöoikeus pyrittävä hankkimaan muulla perusteella.

Korkein hallinto-oikeus arvioi, että MRL 161 §:n 1 momentissa tarkoitettu yhdyskuntateknisten johtojen sijoittamista koskeva päätös voidaan sinänsä tehdä riippumatta hankkeen edellyttämistä muista luvista. Sijoittamista koskevan päätöksen tekemisen edellytykseksi ei liioin ole asetettu sitä, että johto tai laitos, jota se palvelee, on osoitettu kaavassa. Ennen osayleiskaavan hyväksymistä ei kuitenkaan voida arvioida tuulipuistohankkeen toteuttamisen edellytyksiä MRL 161 §:ssä tarkoitettua kaavoitukselle aiheutuvan haitan kannalta. Myöskään rakennuslupien myöntämisen edellytyksiä taikka tuulivoimaloiden alueiden sijaintia kaavassa ei ole voitu vielä selvittää, eikä suunniteltujen johtojen tarkka sijaintikaan siten vielä ollut tiedossa. Hakemusta oli lisäksi sen vireillä ollessa myös oleellisesti muutettu. Näissä oloissa hakemus oli siten katsottava asian selvittämättömään tilaan nähden ennaikaiseksi. Hallinto-oikeuden päätöksen lopputuloksen muuttamiseen ei ollut perusteita.

Asiasanat: sähkömaakaapelin sijoittaminen – valitus hylätty

KORKEIN HALLINTO-OIKEUS 18.5.2015 1271

Valitus osayleiskaavasta

Diaarinumero	251/1/14
Antopäivä	18.5.2015
Taltio	1271
Vireillöoloaika	32 kuukautta
Asian aikaisempi käsittely	Kristiinankaupungin kaupunginvaltuusto on 3.9.2012 tekemällään päätöksellä (§ 48) hyväksynyt Metsälän tuulivoimapuiston osayleiskaavan
Ratkaisu, johon haettu muutosta	Vaasan hallinto-oikeus 20.12.2013 nro 13/0788/2
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus on hylännyt valituksen.
Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisu	Korkein hallinto-oikeus on tutkinut asian ja hylännyt valituksen. Hallinto-oikeuden päätöstä ei muutettu.

Valittaja on vaatinut, että hallinto-oikeuden päätös kumotaan ja kaupunginvaltuuston päätöksen ja että voimat nro 15 ja 23 poistetaan osayleiskaavasta tai siirretään niin etäälle, etteivät ne pilaa Iso-Santajärven maisemaa. Valittaja on valituksensa perusteluissa esittänyt muun ohella, että voimala numero 23 on sijoitettu kaavassa siten, että kolme vapaa-ajan asuntoa ja kolme rakentamatonta tonttia sijaitsevat alle kilometrin etäisyydellä ja kahdeksan asuntoa ja kaksi rakentamatonta tonttia sijaitsevat alle kahden kilometrin etäisyydellä. Voimala numero 15 sijaitsee noin 1,5 kilometrin päässä kolmesta vapaa-ajan asunnosta ja kolmesta tontista. Etäisyyksistä tulisi käytännössä vähentää yksi kilometri, koska välillä on esteetöntä järven selkää, joka ei vaimenna melua. Sosiaali- ja terveysministeriö on antanut tuulivoimarakentamisen osalta ainakin kaksi lausuntoa, joiden mukaan voimat tulisi sijoittaa vähintään kahden kilometrin etäisyydelle asutuksesta ja vapaa-ajan asutuksesta, jotta terveysriskit voidaan minimoida.

Kaavaselostuksen mukaan tuulivoimaloiden yhtenä laaja-alaisimmista ympäristövaikutuksista on yleisesti pidetty visuaalisia, maisemakuvaan kohdistuvia vaikutuksia. Lisäksi kohdassa todetaan, että tuulivoimaloiden rakentaminen muuttaa aina ympäristönsä maisemakuvaa. Luvussa olevan maininnan mukaan Iso-Santajärven rannalla tuulivoimat näkyvät pohjoisessa järvinäkymän päätteenä toimivan metsän yläpuolella. Osayleiskaavan yleisten määräysten mukaan alueen suunnittelussa on otettava huomioon erityisesti maisema, ja voimaloiden ja voimalinjojen sijoituksen suunnittelussa on pyrittävä lieventämään haitallisia vaikutuksia.

Hallinto-oikeus on perusteluissaan todennut, että tuulivoimaloiden rakentamisesta aina aiheutuu muutoksia maisemakuvaan. Asiassa näytetyt seikat sekä vaikutusten rajoittamista koskevat kaavamääräykset huomioon ottaen hallinto-oikeus katsoi, että kaupunginvaltuusto ei ole ylittänyt toimivaltaansa osoittaessaan tuulivoimaloiden 15 ja 23 ohjeelliset sijoituspaikat ja että kaavaratkaisu ei ole valituksessa tarkoitettulla tavalla lainvastainen. Korkein hallinto-oikeus piti hallinto-oikeuden perusteluja asianmukaisina, ja hylkäsi valituksen.

Asiasanat: osayleiskaava – etäisyys – maisema – valitus hylätty

KORKEIN HALLINTO-OIKEUS 20.5.2015 1326

Valitus Pohjois-Savon tuulivoimamaakuntakaavasta

Diaarinumero	497/1/14, 542/1/14 ja 2291/1/14
Antopäivä	20.5.2015
Taltio	1326
Vireillöoloaika	23 kuukautta
Asian aikaisempi käsittely	<p>Pohjois-Savon liiton maakuntavaltuusto on 10.6.2013 hyväksynyt Pohjois-Savon tuulivoimamaakuntakaavan. Tuulivoimamaakuntakaavassa on osoitettu tuulivoiman hyödyntämiseen parhaiten soveltuvat, seudullisesti merkittävät alueet koko maakunnan alueella.</p> <p>Pohjois-Savon liitto on saattanut maakuntavaltuuston päätöksen ympäristöministeriön vahvistettavaksi. Ympäristöministeriö on jättänyt vahvistamatta Nilsin Etelä-Kinahmin tuulivoima-alueen tv 43.801 sekä mainittua tuulivoima-alueita koskevat suunnittelumääräykset.</p>
Ratkaisu, johon haettu muutosta	Ympäristöministeriö 15.1.2014 nro YM5/5222/2013
Ympäristöministeriön ratkaisu	Ympäristöministeriö on jättänyt vahvistamatta Nilsin Etelä-Kinahmin tuulivoima-alueen tv 43.801 sekä mainittua tuulivoima-alueita koskevat suunnittelumääräykset.
Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisu	Korkein hallinto-oikeus on tutkinut asian ja hylännyt valituksen. Ympäristöministeriön päätöstä ei muutettu.

Valittaja, Pohjois-Savon liiton maakuntahallitus, on vaatinut, että korkein hallinto-oikeus kumoaa ympäristöministeriön päätöksen siltä osin kuin sillä on jätetty vahvistamatta Nilsin Etelä-Kinahmin tuulivoima-alue (tv 43.801) ja sitä koskevat suunnittelumääräykset. Valittaja on valituksensa perusteluissa esittänyt muun ohella, että ympäristöministeriön päätös jättää Etelä-Kinahmin tuulivoima-alue vahvistamatta on MRL:n vastainen, koska keskeisenä perusteena ratkaisulle on käytetty sitä, että alue kuuluu meneillään olevaan valtakunnallisesti merkittävien maisema-alueiden päivitysinventointiin. Päivitysinventoinnilla ei ole MRL 24 §:n tarkoittamaa merkitystä valtakunnallisena alueidenkäyttötavoitteiden erityistavoitteena, koska sen osalta puuttuu valtioneuvoston periaatepäätös ja maakuntakaavaprosessi.

Tuulivoima-alue kuuluu voimassa olevassa maakuntakaavassa osoitettuun, maakunnallisesti merkittävään maisema-alueeseen. Kinahmin länsipuolella 4 - 7 kilometrin päässä sijaitsee myös valtakunnallisesti arvokkaita maisema-alueita. Alueet muodostavat yhdessä maisemakokonaisuuden, jolle vuonna 2010 valmistuneessa arvokkaiden maisema-alueiden päivitysinventoinnissa on ehdotettu valtakunnallista arvoluokkaa.

Ympäristöministeriö on katsonut, että kun otetaan huomioon Etelä-Kinahmin tuulivoima-alueen vaikutukset valtakunnallisesti arvokkaaseen maisema-alueeseen ja se, että tuulivoima-alue sisältyy maisema-alueiden päivitys- ja täydennysinventoinnin mukaiseen ehdotukseen valtakunnallisesti arvokkaaksi maisema-alueeksi, Pohjois-Savon tuulivoimamaakuntakaavassa ei ole tuulivoima-alueen tv 43.801 osalta kiinnitetty MRL 28 §:n edellyttämällä tavalla huomiota maiseman vaalimiseen. Kaavassa ei tältä osin ole myöskään huolehdittu MRL 24 §:n tarkoittamalla tavalla valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden huomioon ottamisesta siten, että edistetään niiden toteuttamista.

Korkein hallinto-oikeus viittasi päätöksessään ympäristöministeriön esittämiin perusteluihin ja arvioi, että ympäristöministeriön päätöksen muuttamiseen ei ollut perusteita.

Asiasanat: tuulivoimamaakunta – vaihemaakuntakaava – maisema – valitus hylätty

KORKEIN HALLINTO-OIKEUS 12.8.2015 2159 (KHO 2015:116)

Valitus kunnan kanssa yhteistyössä laaditun asemakaavan hylkäämisestä

Diaarinumero	0870/1/14
Antopäivä	12.8.2015
Taltio	2159
Vireilläoloaika	34 kuukautta
Asian aikaisempi käsittely	Muonion kunnanhallitus on 8.10.2012 (§ 299) hylännyt Mielmukkavaaran asemakaavaehdotuksen tuulivoimapuiston rakentamisesta. Kunta, Metsähallitus ja wpd Finland Oy olivat tehneet maankäyttösopimuksen, jonka mukaan kunta käynnisti asemakaavahankkeen, joka mahdollisti 10 - 15 tuulivoimalan rakentamisen Metsähallituksen hallinnassa olevalle valtionmaalle. Sopimuksen mukaan yhtiö vastasi asemakaavan laatimisesta aiheutuneista kustannuksista. Kunta oli hyväksynyt yhtiön valitseman konsultin kaavan laatijaksi.
Ratkaisu, johon haettu muutosta	Rovaniemen hallinto-oikeus 13.2.2014 nro 14/0048/1
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus on hylännyt wpd Finland Oy:n valituksen Muonion kunnanvaltuuston päätöksestä.
Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisu	Korkein hallinto-oikeus on tutkinut asian ja hylännyt valituksen. Hallinto-oikeuden päätöksen lopputulosta ei muutettu.

Valittaja, wpd Finland Oy, on vaatinut, että Rovaniemen hallinto-oikeuden ja Muonion kunnanvaltuuston päätökset kumotaan ja asia palautetaan kunnanvaltuustolle uudelleen käsiteltäväksi. Kunnanvaltuuston päätös on ristiriidassa valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin sisältyvien tuulivoimarakentamista koskevien tavoitteiden kanssa. Maakuntakaavan tv-merkintä ja yhtiön suunnittelema tuulipuistohanke ovat luoneet alueelle sellaisen MRL 51 §:n tarkoittaman ohjaustarpeen, joka edellyttää asemakaavan laatimista. Kun asemakaavaehdotus olisi täyttänyt asemakaavalle asetetut sisältövaatimukset, kunnanvaltuusto ei olisi voinut käyttämillään perusteilla jättää ehdotusta hyväksymättä. Kaavaehdotusta on valmisteltu tiiviissä yhteistyössä kunnan kanssa, joka on luonut yhtiölle perustellun odotuksen siitä että kaavaehdotus hyväksytään, minkä perusteella päätös on lainvastainen.

Valitusoikeudesta korkein hallinto-oikeus lausui, että kunnan ja wpd Finland Oy:n välisen asemakaavoituksen käynnistämistä koskevan sopimuksen perusteella yhtiö on kustannuksellaan laadittanut alueelle asemakaavaehdotuksen. Valtuuston päätös hylätä yhtiön kaavoitussopimuksen perusteella laatima asemakaavaehdotus vaikuttaa välittömästi wpd Finland Oy:n oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun ja yhtiöllä on oikeus valittaa valtuuston päätöksestä MRL 188 § momentin mukaisesti.

Päätöksen lainmukaisuudesta korkein hallinto-oikeus totesi, että valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden tuulivoiman hyödyntämistä koskevat tavoitteet, maakuntakaavassa kysymyksessä olevalle alueelle osoitettu tuulivoimaloiden alue (tv) tai MRL 51 §:n asemakaavan laatimistarvetta koskevat säännökset eivät ole velvoittaneet kunnanvaltuustoa hyväksymään tietynsisältöistä asemakaavaa. Myöskään kunnan ja wpd Finland Oy:n välisellä asemakaavoituksen käynnistämistä koskevalla sopimuksella ei ole ollut tällaista vaikutusta valtuuston päätöksentekoon. Muonion kunnanvaltuusto ei siten ole käyttänyt sille kuuluvaa harkintavaltaa väärin eikä valtuuston päätös ole syntynyt virheellisessä järjestyksessä tai ole muutoinkaan lainvastainen. Hallinto-oikeuden päätöksen lopputuloksen muuttamiseen ei ollut perusteita, ja valitus hylättiin.

Asiasanat: asemakaava – tuulivoimamaakuntakaava – vaihemaaakuntakaava – valitusoikeus – kunnallisia – valitus hylätty

KORKEIN HALLINTO-OIKEUS 12.8.2015 2160

Valitus ympäristöministeriön päätöksestä kaavan laatimiseen velvoittamista tuulivoimarakentamisessa

Diaarinumero	0075/1/14
Antopäivä	12.8.2015
Taltio	2160
Vireilläoloaika	20 kuukautta
Asian aikaisempi käsittely	Suomen Merituuli Oy on ympäristöministeriöön 20.9.2012 saapuneessa kirjeessään esittänyt, että ministeriö asettaisi Raaseporin kaupungille ja Insoon kunnalle MRL 177 ja 178 §:n mukaisen suunnitteluvuorokauden. Esityksen mukaan mainitut kunnat tulee määrätä aloittamaan kaavoitusprosessi, jossa Uudenmaan maakuntakaavassa tuulivoimarakentamiseen soveltuvaksi alueeksi osoitettu merialue kaavoitetaan maakuntakaavan ja valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden edellyttämällä tavalla tuulivoima-alueeksi.
Ratkaisu, johon haettu muutosta	Ympäristöministeriö 3.12.2013 nro YM1/502/2012
Ympäristöministeriön ratkaisu	Ympäristöministeriö on päätöksellään 3.12.2013 hylännyt Suomen Merituuli Oy:n esityksen.
Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisu	Korkein hallinto-oikeus on tutkinut asian ja hylännyt valituksen. Hallinto-oikeuden päätöksen lopputulosta ei muutettu.

Valittaja, Suomen Merituuli Oy, on vaatinut ympäristöministeriön päätöksen kumoamista tai muuttamista siten, että yhtiön esitys hyväksytään. Toissijaisesti asia on palautettava ympäristöministeriölle uudelleen käsiteltäväksi. Perusteluinaan valittaja on muun ohella esittänyt, että jos ympäristöministeriön päätös tulee lainvoimaiseksi, ainoaa Uudenmaan maakuntakaavassa tuulivoimalle osoitettua aluetta ei voida hyödyntää tuulivoimarakentamisessa. Päätös estää maakuntakaavan perusratkaisujen ja valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden toteutumisen. Lisäksi päätös vaikeuttaa merkittävästi sekä kansallisten että Suomea sitovien kansainvälisten uusiutuvan energian lisäämistavoitteiden toteutumista.

Kysymyksessä oleva alue on voimassa olevassa maakuntakaavassa osoitettu TV-rajauksella tuulivoimatuotantoon soveltuvaksi alueeksi. Maakuntakaava ei kuitenkaan velvoita Raaseporin kaupunkia ja Insoon kuntaa laatimaan alueelle tuulivoimoiden rakentamisen mahdollistavia osayleiskaavoja. Se, että kunnat eivät ole ryhtyneet laatimaan alueelle tällaisia osayleiskaavoja, ei myöskään merkitse, että kunnat olisivat MRL 177 §:n 1 momentissa tarkoitettulla tavalla laiminlyöneet velvollisuutensa huolehtia tarpeellisten osayleiskaavojen laatimisesta.

Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukaan maakuntakaavoituksessa on osoitettava tuulivoiman hyödyntämiseen parhaiten soveltuvat alueet. Kysymyksessä on sinänsä laaja maakuntakaavassa osoitettu TV-rajaus. Tällä yksittäisellä alueella ei kuitenkaan ole MRL 178 §:n 1 momentissa tarkoitettua merkitystä tuulivoiman hyödyntämistä koskevan valtakunnallisen alueidenkäyttötavoitteen toteuttamisen edellytysten kannalta. Ministeriön päätös, jolla on hylätty Suomen Merituuli Oy esitys, ei siten ole lainvastainen. Korkein hallinto-oikeus hylkäsi valituksen.

Asiasanat: osayleiskaava – tuulivoimamaakuntakaava – vaihemaakuntakaava – valitus hylätty

KORKEIN HALLINTO-OIKEUS 25.8.2015 2238

Valitus osayleiskaavasta

Diaarinumero	1185 ja 1202/1/15
Antopäivä	25.8.2015
Taltio	2238
Vireilläoloaika	18,5 kuukautta
Asian aikaisempi käsittely	Siikajoen kunnanvaltuusto on 5.2.2014 tekemällään päätöksellä (§ 9) hyväksynyt Siikajoen Navettakankaan tuulivoimaosayleiskaavan.
Ratkaisu, johon haettu muutosta	Pohjois-Suomen hallinto-oikeus 20.3.2015 nro 15/0107/1
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus on päätöksellään jättänyt tutkimatta Suomen Moottorilentäjien Liitto ry:n valituksen ja hylännyt Raahen Ilmailijat ry:n valituksen kunnanvaltuuston päätöksestä.
Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisu	Korkein hallinto-oikeus on tutkinut valituksen ja hylännyt sen. Hallinto-oikeuden päätöstä ei muutettu.

Valittajat, Raahen Ilmailijat ry ja Suomen Moottorilentäjien Liitto ry, on vaatinut hallinto-oikeuden päätöksen kumoamista. Perusteluinaan valittajat ovat esittäneet muun ohella, että hallinto-oikeus ei ole riittävästi ottanut huomioon tuulivoimaloista yleisilmailulle aiheutuvaa haittaa ja vaaraa tai tuulivoimaloiden lentoestevaikutuksia niiden jättöpyörtöalueiden vuoksi. Raahen Ilmailijat ry on myös esittänyt, että lentokentän lähistölle sijoittuvat tuulivoimalat saattavat yhdistyksen eriarvoiseen asemaan muihin lentokouluihin nähden ja aiheuttavat sille taloudellisia tappioita.

Hyväksytyt osayleiskaavan kaavaselostuksessa on arvioitu kaavan suhdetta maakuntakaavaan sekä niitä vaikutuksia, jotka kaavan mukaisesta maankäytöstä aiheutuvat lentopaikalle. Kaavaselostuksessa on Liikenteen turvallisuusvirasto Trafin lausuntojen perusteella katsottu, että osayleiskaavan mukaisesti rakennettavat tuulivoimalat eivät ole esteenä lentotoiminnan harjoittamiselle nykyisellä lentopaikalla tai lentopaikan korottamiselle. Selvitysten mukaan toteutettavat tuulivoimalat eivät estä lentopaikan käyttämistä ja kehittämistä, mutta kolme eteläisintä tuulivoimalaa voivat kuitenkin sijaintinsa vuoksi aiheuttaa toiminnallisia rajoituksia osalle lentopaikalla harjoitettavaa toimintaa. Näitä mahdollisia toiminnallisia rajoituksia ei kuitenkaan hallinto-oikeuden mukaan voida pitää luonteeltaan sellaisina, että niistä voitiin katsoa aiheutuvan MRL 39 §:n 4 momentissa tarkoitettua kohtuutonta haittaa lentopaikkaa käyttäville yhdistyksille.

Korkein hallinto-oikeus katsoi siten, että hallinto-oikeuden päätöstä ei ollut syytä muuttaa. Valitus hylättiin.

Asiasanat: osayleiskaava – lentoeste – kohtuuton haitta – valitus hylätty

KORKEIN HALLINTO-OIKEUS 11.9.2015 2387

Valitus Länsi-Lapin maakuntakaavan vahvistamisesta

Diaarinumero	0938/1/14, 0939/1/14 ja 0969/1/14
Antopäivä	11.9.2015
Taltio	2387
Vireilläoloaika	34 kuukautta
Asian aikaisempi käsittely	Lapin liiton maakuntavaltuusto on 26.11.2012 (§ 18) hyväksynyt Länsi-Lapin maakuntakaavan. Maakuntavaltuusto on saattanut maakuntakaavan Ympäristöministeriön vahvistettavaksi.
Ratkaisu, johon haettu muutosta	Ympäristöministeriö 19.2.2014 nro YM1/5222/2013
Ympäristöministeriön ratkaisu	Ympäristöministeriö on päätöksellään 19.2.2014 jättänyt vahvistamatta maakuntakaavan kolmen tuulivoimaloiden alueet.
Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisu	Korkein hallinto-oikeus on tutkinut asian ja hylännyt valituksen. Ympäristöministeriön päätöksen lopputulosta ei muutettu.

Valittajat ovat vaatineet ympäristöministeriön päätöksen kumoamista siltä osin kun se on jättänyt vahvistamatta kaavassa osoitetut kolme tuulivoimavaraus-alueita. Perusteluinaan valittajat ovat muun ohella esittäneet, että maakuntakaavapäätöksessä tuulivoimalle varatut alueet ovat kokonaistarkastelussa parhaita kaava-alueen tuulivoimalle sopivia paikkoja, ja päätös jättää nämä aluevaraukset vahvistamatta vaikeuttaa alueiden kehittämistä valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden suuntaviivojen mukaisesti. Maisemaselvityksen mukaan tuulivoimaloiden visuaalista haittavaikutusta ympäröivien alueiden maisema- ja kulttuurihistoriallisiin arvioihin voidaan vähentää tai ehkäistä voimaloiden sopivalla sijoittelulla. Maakuntakaavan tarkoitus yleispiirteisenä suunnitteluvälineenä ei edellytä, että tuulivoimarakentamisen sopivuus maisemaan tulisi yksityiskohtaisesti ratkaista jo maakuntakaavavaiheessa.

Korkein hallinto-oikeus totesi, että tuulivoimarakentamisesta aiheutuvat maisemavaikutukset ulottuvat etäälle tuulivoimaloista. Valtakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden läheisyydessä ja vaikutusalueella maakuntakaavalla on tämän vuoksi keskeinen merkitys eri alueidenkäyttömuotojen yhteensovittamisessa siten, että valtakunnallisesti arvokkaat maisemavot voidaan säilyttää. Vaikka maakuntakaavan tarkoitus yleispiirteisenä maankäytön suunnitteluvälineenä ei yleensä edellytä, että maakuntakaavassa osoitetun maankäytön sopivuus tulisi yksityiskohtaisesti ratkaista maakuntakaavavaiheessa, jo maakuntakaavaa hyväksyttäessä on kuitenkin voitava varmistua siitä, että selvityksissä edellytetyt maisemavaikutusten lieventämistoimenpiteet, jotka voivat käytännössä koskea lähinnä voimaloiden kokoa, määrää tai sijaintia, eivät johda siihen, että alue menettää merkityksensä vähintään seudullisesti merkittävänä tuulivoima-alueena.

Maakuntakaavaa laadittaessa ei ole esim. aluerajauksin tai yksityiskohtaisempaa kaavoitusta ohjaavin kaavanmääräyksin varmistettu, että kaavan toteuttaminen ei johda maisema-arvojen häviämiseen tai heikentymiseen. Maakuntakaava ei kokonaisuudessaan arvioiden siten edistä valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita ja tuulivoimarakentamisen yhteensovittamista. Maakuntavaltuuston päätös on vahvistamatta jätettyjen tuulivoima-merkintöjen osalta ollut lainvastainen, joten ympäristöministeriön on MRL 31 §:n 3 momentti huomioon ottaen tullut jättää maakuntakaava vahvistamatta näiltä osin. Valitukset hylättiin.

Asiasanat: maakuntakaava – maisema – selvitykset – valitus hylätty

KORKEIN HALLINTO-OIKEUS 17.8.2015 2446 (KHO 2015:138)

Valitus osayleiskaavasta

Diaarinumero	2540/1/14, 2543/1/14, 2544/1/14 ja 2589/1/14
Antopäivä	17.9.2015
Taltio	2446
Vireillöoloaika	35 kuukautta
Asian aikaisempi käsittely	Ruokolahden kunnanvaltuusto on 22.10.2012 tekemällään päätöksellä (§ 43) hyväksynyt Ruokolahden luoteisen alueen tuulivoimaosayleiskaavan.
Ratkaisu, johon haettu muutosta	Itä-Suomen hallinto-oikeus 25.6.2014 nro 14/5107/3
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus on jättänyt tutkimatta YVA-menettelyä koskevan vaatimuksen ja hylännyt muut valitukset.
Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisu	Korkein hallinto-oikeus on tutkinut asian ja kumonnut hallinto-oikeuden ja kunnanvaltuuston päätökset.

Valittajat ovat vaatineet, että hallinto-oikeuden ja kunnanvaltuuston päätökset kumotaan. Pääesikunta on valituksensa perusteluissa esittänyt muun ohella, että kaava ei ole MRL 24 §:n 2 momentin mukainen, koska osayleiskaava ei turvaa maanpuolustuksen ja rajavalvonnan toimintamahdollisuuksia, eikä sotilasilmailun tarpeita valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden vaatimalla tavalla koska käytännössä tuulivoimapuiston toteuttamisen edellytyksenä on ainoastaan tutkavaikutusten selvittäminen. Puolustusvoimilla ei tosiasiallisesti enää rakennuslupavaiheessa ole mahdollisuutta vaikuttaa hankkeen toteuttamiseen.

Kaava-alue sijaitsee valtakunnan rajan läheisyydessä. Kaavaa laadittaessa saatu selvitys osoittaa, että kaavan mahdollistama yhdeksän kokonaiskorkeudeltaan enintään 325 metrin korkuisen tuulivoimalan rakentaminen vaikuttaisi puolustusvoimien aluevalvontajärjestelmän suorituskykyyn.

Osayleiskaavaa saatiin käyttää rakennuslupan myöntämisperusteena. Kaavamääräys, jossa edellytettiin puolustusvoimien il-mavalvontaan kohdistuvien vaikutusten selvittämistä ennen tuulivoimaloiden toteuttamista, ei MRL 77 b §:n 1 kohdassa edellytetyllä tavalla riittävästi ohjannut rakentamista ja muuta alueiden käyttöä kaava-alueella. Kaavaa laadittaessa ei näin ollen myöskään ollut riittävästi otettu huomioon maanpuolustuksen ja rajavalvonnan tarpeita eikä turvattu riittävästi niiden toimintamahdollisuuksia siten kuin valtakunnallisissa alueidenkäyttötavoitteissa MRL 24 §:n 2 momentti huomioon ottaen edellytettiin. Korkein hallinto-oikeus kumosi Itä-Suomen hallinto-oikeuden Ruokolahden kunnanvaltuuston päätökset.

Asiasanat: osayleiskaava – Puolustusvoimat – valitus hyväksytty

KORKEIN HALLINTO-OIKEUS 17.9.2015 2448 (KHO 2015:139)

Valitus hallintoasian viivästymishyvityksestä

Diaarinumero	2419/1/14
Antopäivä	17.9.2015
Taltio	2448
Vireillöoloaika	40 kuukautta
Asian aikaisempi käsittely	Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus on 21.5.2012 tekemällään päätöksellä Nro EPOELY/14/07.04/2012 päättänyt, että Oy A:n (yhtiö) suunnittelemaan Uttermossan enintään kahdeksan tuulivoimalaitoksen maatuulivoimahankkeeseen Kristiinankaupungissa tulee soveltaa ympäristövaikutusten arviointimenettelyä.
Ratkaisu, johon haettu muutosta	Vaasan hallinto-oikeus 27.6.2014 nro 14/0221/2
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus on hylännyt yhtiön valituksen.
Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisu	Korkein hallinto-oikeus on tutkinut asian ja hylännyt yhtiön vaatimuksen viivästymishyvityksestä.

Yhtiö oli hallinto-oikeuteen 25.6.2012 saapuneella valituskirjelmällään hakenut muutosta ELY-keskuksen päätökseen. Hallinto-oikeus oli antanut asiassa päätöksensä 27.6.2014. Yhtiö on esittänyt vaatimuksen oikeudenkäynnin viivästymisen hyvittämisestä asian käsittelyyn hallinto-oikeudessa kuluneen ajan vuoksi 17.4.2015 korkeimmalle hallinto-oikeudelle.

Oikeudenkäynnin viivästymisen hyvittämisestä annettu laki (hyvityslaki) oli tullut sovellettavaksi hallintotuomioistuimissa käsiteltävissä asioissa hyvityslain muuttamisesta annetulla lailla, joka oli tullut voimaan 1.6.2013. Voimaantulosäännöksessä todettiin, että lain voimaan tullessa tuomioistuimessa tai lain 2 §:n 1 momentissa tarkoitettussa lautakunnassa vireillä olevassa asiassa sovellettiin mainitun lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Voimaantulosäännöksen sanamuoto poikkesi aiemmasta 1.1.2010 voimaan tulleen hyvityslain voimaantulosäännöksestä, jonka mukaan laissa tarkoitettu hyvitys voidaan määrätä maksettavaksi myös asiassa, joka oli vireillä lain tullessa voimaan. Lainmuutoksen esitöistä ei ilmennyt, miksi voimaantulosäännös poikkesi sanamuodoltaan vuoden 2010 voimaantulosäännöksestä. Myös hyvityslain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen viittaus aikaisempiin säännöksiin jäi hallintotuomioistuinten osalta epäselväksi. KHO myös totesi, että hallintotuomioistuinten osalta ei ollut aikaisemmin ollut voimassa vastaavia hyvitystä koskevia säännöksiä.

Hyvityslain tarkoituksena oli taata tehokas kansallinen oikeussuojakeino oikeudenkäynnin keston muodostuessa sellaiseksi, että sitä voitiin pitää Euroopan ihmisoikeussopimuksen 6 artiklan 1 kohdan vastaisena oikeudenkäynnin viivästymisenä. Tällöin valtio voitaisiin tuomita korvaamaan viivästymisestä aiheutunut ihmisoikeusloukkaus. Voimaantulosäännöstä oli tulkittava ihmisoikeusmyönteisellä tavalla niin, että oikeudenkäynnin osapuolille oli myös annettava mahdollisuus samaan oikeussuojaan mahdollisimman nopeasti kansallisessa muutoksenhaussa kuin mikä olisi mahdollista ihmisoikeustuomioistuimessa. KHO tutki siten yhtiön vaatimuksen, mutta kuitenkin hylkäsi sen. KHO katsoi, että hieman yli kahden vuoden käsittelyaikaa hallinto-oikeudessa ja hieman yli kolmen vuoden yhteiskäsittelyaikaa ei voida pitää kohtuuttoman pitkänä.

Asiasanat: ympäristövaikutusten arviointimenettely – viivästymishyvitys – valitus hylätty

KORKEIN HALLINTO-OIKEUS 6.11.2015 3162

Valitus sähkönsiirtojohton ja tiedonsiirtolaitteiden lunastusluvasta

Diaarinumero	0095/1/15, 0096/1/15, 0097/1/15 ja 0116/1/15
Antopäivä	6.11.2015
Taltio	3162
Vireillöoloaika	11,5 kuukautta
Asian aikaisempi käsittely	Valtioneuvosto on päätöksellään kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annetun lain (lunastuslaki) 4 §:n nojalla antanut EPV Tuulivoima Oy:lle luvan lunastamalla hankkia pysyvän käyttöoikeuden 110 kilovoltin sähkönsiirtojohtoa ja tiedonsiirtolaitteita varten tarvittaviin hakemuksessa lueteltujen kiinteistöjen alueisiin. Johdon pituus on noin 27,5 kilometriä. Johtoaukean leveys on 26 metriä ja sen kummaltakin puolelta lunastetaan 10 metriä leveät reunavyöhykkeet. EPV Tuulivoima Oy:lle on lunastuslain 58 §:n nojalla annettu myös ennakkohaltuunottolupa.
Ratkaisu, johon haettu muutosta	Valtioneuvosto 27.11.2014 nro TEM/2358/05.03.03/2013
Valtioneuvoston ratkaisu	Valtioneuvosto on hyväksynyt lunastuslupahakemuksen ja myöntänyt yhtiölle ennakkohaltuunottoluvan.
Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisu	Korkein hallinto-oikeus on hylännyt valituksen.

Valittajat ovat vaatineet, että valtioneuvoston päätös lunastusluvan ja ennakkohaltuunottoluvan myöntämisestä kumotaan. Perusteluinaan valittajat ovat muun ohella esittäneet, että 110 kilovoltin voimajohto tulisi rakentaa ilmajohton sijasta osin maakaapelina. Johdon rakentamisella maakaapelina saavutettaisiin muun ohella se etu, että lunastettavan alueen pinta-ala jäisi pienemmäksi kuin lunastuslupapäätöksen mukaisin ratkaisuin ja näin lunastamisen myötä menetettäisiin vähemmän metsä- ja peltoalueita. Myös maisemahaitat jäisivät pienemmiksi.

Lunastuslupahakemuksesta ilmenee, että siinä tarkoitettua 110 kilovoltin johtoa käytettäisiin siirtämään sähköä Metsälän tuulivoimapuistosta valtakunnan verkkoon siten, että tuulivoimapuistoon rakennettavalta uudelta sähköasemalta alkava 27,5 kilometrin pituinen johto liittyisi Fingrid Oyj:n 110 kilovoltin voimajohtoon Pyhävuori - Kristinestad. Asiakirjoista ilmenee, että Metsälän tuulivoimapuistoa varten on laadittu MRL 77 a §:ssä tarkoitettu osayleiskaava, joka on nyttemmin saanut lainvoiman ja että tuulivoimapuiston alueelle on myönnetty rakennusluvut 34 tuulivoimalan rakentamiseen. Myös rakennuslupapäätökset ovat nyttemmin lainvoimaisia.

Korkein hallinto-oikeus totesi, että kun otettiin huomioon maakaapelin ongelmallisuus vikatilanteissa, se seikka, että maakaapelin rakentamiskustannukset ovat ilmajohton rakentamiskustannuksia korkeammat sekä se seikka, että lunastuslupapäätöksen mukainen johtoreitti ei kulje asutuksen välittömässä läheisyydessä, valtioneuvoston päätös ei ollut lainvastainen sillä perusteella, että voimansiirtoyhteyttä ei ollut tarkoitus rakentaa maakaapelina. Valitus hylättiin.

Asiasanat: lunastuslupa – sähkömaakaapeli – valitus hylätty

KORKEIN HALLINTO-OIKEUS 19.11.2015 3353

Valitus ympäristövaikutusten arviointimenettelyn soveltamisesta

Diaarinumero	3077/1/15
Antopäivä	19.11.2015
Taltio	3353
Vireilläoloaika	4 kuukautta
Asian aikaisempi käsittely	Lapin ELY-keskus on päätöksellään 16.7.2015 Nro LAPELY/2148/2015 päättänyt, että Puhuri Oy:n suunnittelemaan Sallan Portin tuulivoimapuistohankkeeseen ei sovelleta ympäristövaikutusten arviointimenettelyä.
Ratkaisu, johon haettu muutosta	Pohjois-Suomen hallinto-oikeus 27.8.2015 nro 15/0288/1
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus on jättänyt Kemijärven Kehitys Oy:n valituksen ELY-keskuksen päätöksestä tutkimatta.
Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisu	Korkein hallinto-oikeus on tutkinut valituksen ja hylännyt sen.

Valittaja on vaatinut muun ohella, että korkein hallinto-oikeus tutkii asian ja tekee asiassa oikeudenmukaisen päätöksen.

Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain 19 §:n 1 momentin mukaan hankkeesta vastaava saa hakea 6 §:n 1 momentin nojalla tehtyyn päätökseen valittamalla muutosta siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään.

Hallinto-oikeus on päätöksen perusteluissa arvioinut, että yhtiön valituksessa ei ollut kysymys Sallan Portin tuulivoimapuistohanketta koskevasta muun lain kuin ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain mukaisesta lupa-asian ratkaisusta tai muusta hankkeen toteuttamisen kannalta olennaisesta päätöksestä. Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain 19 §:n 1 ja 3 momentissa säädetty huomioon ottaen yhtiöllä ei ole oikeutta valittaa erikseen pelkästään elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristövaikutusten arviointimenettelyn soveltamista koskevasta päätöksestä. Tämän vuoksi yhtiön valitus on hallinto-oikeudessa jätettävä tutkimatta.

Korkein hallinto-oikeus arvioi, että hallinto-oikeuden on ratkaisustaan ilmenevien perustelujen ja siinä mainittujen lainkohtien nojalla tullut jättää valitus tutkimatta. Tämän vuoksi korkein hallinto-oikeus katsoi, että hallinto-oikeuden päätöksen muuttamiseen ei ollut perusteita.

Asiasanat: ympäristövaikutusten arviointimenettely – valitus hylätty

KORKEIN HALLINTO-OIKEUS 30.11.2015 3480

Hakemus lainvoiman saaneen päätöksen purkamiseksi

Diaarinumero	2204/1/14
Antopäivä	30.11.2015
Taltio	3480
Vireilläoloaika	54 kuukautta
Asian aikaisempi käsittely	Haminan rakennuslautakunta on 15.6.2011 §:n 47 kohdalla tekemällään päätöksellä myöntänyt Haminan kaupungille rakennusluvan tuulivoimalaitoksen rakentamiseen Haminan kaupungin Poitsilan kylässä sijaitsevalle tilalle Satamasaaristo RN:o 1:366 asemakaavan mukaiselle satama-alueelle Koirakarin täyttöalueen reunaan.
Ratkaisu, johon haettu muutosta	Haminan rakennuslautakunta 15.6.2011 nro § 47
Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisu	Korkein hallinto-oikeus on purkanut rakennuslautakunnan päätöksen, ja määrännyt Haminan kaupungin korvaamaan valittajan oikeudenkäyntikulut KHO:ssa 2000 eurolla laillisine viivästyskorkeineen.

Valittaja, Hamina Multicenter Oy, on vaatinut, että rakennuslautakunnan lainvoimainen päätös puretaan. Perusteluinaan valittaja on muun ohella esittänyt, että hankkeen vaikutukset kohdistuvat paitsi yhtiön kiinteistöön ja siellä työskenteleviin ihmisiin myös ympäristön turvallisuuteen laajemminkin. Voimalan etäisyys ratapihasta alittaa liikenneviraston tuulivoimaohjeen (8/2012) mukaisen suositusetäisyyden selvästi. Jäävaaraselvitysten perusteella rakennusluvan kohteena olevan voimalan riskivyöhyke kattaa koko yhtiön kiinteistön. Tuulivoimala muuttaa yrityksen kiinteistön käytännössä voimalan vaara-alueeksi, jolla oleskelua ja työskentelyä joudutaan välttämään merkittävän osan vuodesta jäätymisvaarojen vuoksi ja muulloinkin voimalan mahdollisesta rikkoutumisesta johtuvien vaarojen vuoksi.

Päätöksellä on myönnetty Haminan kaupungille rakennusluvan napakorkeudeltaan noin 120 metriä ja kokonaiskorkeudeltaan noin 180 metriä korkean tuulivoimalan rakentamiseen. Voimala sijoittuisi asemakaavan mukaiselle satama-alueelle. Lähin muu rakennus eli Hamina Multi Center Oy:n hakemuksessa tarkoitettu rakennus sijoittuu noin 120 metrin etäisyydelle suunnittelusta rakennuspaikasta.

Lupapäätöksessä tarkoitettua tuulivoimalaa ei voida pitää kaavamääräyksessä tarkoitettuna satamatoimintaan liittyvänä rakennuksena tai laitteena. Tämän vuoksi kysymyksessä olevaan rakennuslupaa ei ole voitu myöntää poikkeamatta ensin asemakaavassa osoitetusta käyttötarkoituksesta. Kun tarvittavaa poikkeusta ei ole myönnetty, rakennuslautakunnan päätös myöntää rakennuslupa ilman tarvittavaa poikkeamispäätöstä perustuu ilmeisen väärään lain soveltamiseen, joka on voinut olennaisesti vaikuttaa päätökseen. Tämä loukkaa hallintokäyttölain 63 §:n 2 momentissa tarkoitettulla tavalla yksityistä etua. Päätös purettiin ilmeisen väärän lain soveltamisen johdosta.

Asiasanat: rakennuslupa – ylimääräinen muutoksenhaku – asemakaava – valitus hyväksytty

KORKEIN HALLINTO-OIKEUS 29.1.2016 227

Valitus Varsinais-Suomen tuulivoimavaihe- ja haitta-aluekartan vahvistamisesta

Diaarinumero	3142/1/14, 3189/1/14, 3199/1/14 ja 3211/1/14
Antopäivä	29.1.2016
Taltio	227
Vireillöoloaika	29,5 kuukautta
Asian aikaisempi käsittely	<p>Varsinais-Suomen liiton maakuntavaltuusto on päätöksellään 10.6.2013 (§ 29) hyväksynyt Varsinais-Suomen tuulivoimavaihe- ja haitta-aluekartan. Tuulivoimavaihe- ja haitta-aluekartassa on osoitettu maakunnallisesti tai seudullisesti merkittävät tuulivoimaloille soveltuvat alueet sekä tähän tarkoitukseen soveltuvat pienemmät aluekokonaisuudet mantereella ja rannikon suurilla saarilla.</p> <p>Varsinais-Suomen liitto on saattanut maakuntavaltuuston päätöksen ympäristöministeriön vahvistettavaksi.</p>
Ratkaisu, johon haettu muutosta	Ympäristöministeriö 9.9.2014 nro YM6/5222/2013
Ympäristöministeriön ratkaisu	Ympäristöministeriö on vahvistanut tuulivoimavaihe- ja haitta-aluekartan.
Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisu	Korkein hallinto-oikeus on hylännyt kaikki asiassa esitetyt valitukset.

Valittajat ovat vaatineet, että ympäristöministeriön päätös maakuntakaavan vahvistamisesta Nordanå-Lövbölen tuulivoimaloiden alueen osalta kumotaan kokonaisuudessaan. Päätöksen täytäntöönpano tulee kieltää. Valittajat ovat perusteluinaan lausuneet muun ohella, että maakuntakaavan valmistelu on ollut puutteellista mm. koska kaavaselostuksen liitekartalta 8 puuttuu kokonaisuudessaan keskeinen merkintä yhdeltä Natura-alueelta, linnustoselvitykset ovat riittämättömiä, eikä kaava miltei osin täytä MRL 28 § tarkoitettuja sisältövaatimuksia.

Kaksi valittajista eivät olleet valittaneet maakuntavaltuuston päätöksestä ympäristöministeriölle. Heillä ei tämän vuoksi ole oikeutta tehdä jatkovalitusta ympäristöministeriön päätöksestä korkeimmalle hallinto-oikeudelle, jonka vuoksi heidän valituksensa jätettiin tutkimatta. Kolmannella valittajalla, A:lla ei ollut kotipaikkaa maakuntaliittoon kuuluvassa kunnassa. A kuitenkin omisti kiinteistöjä kunnassa, joka rajautui maakuntaliittoon kuuluvaan kuntaan.

Maakuntakaavassa ei ollut ratkaistu tuulivoimaloiden sijaintia, määrää tai tehoa eikä muita niiden toteuttamiseen liittyviä yksityiskohtia, kuten suhdetta asutukseen, vaan nämä seikat tulivat ratkaistavaksi yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa. Maakuntakaavalla ei siten ollut kuntalain 92 §:n 1 momentissa tarkoitettuja välittömiä vaikutuksia A:n oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun. Pelkästään asumisen tai kiinteistön omistamisen taikka hallitsemisen tuulivoimavaihe- ja haitta-aluekartan vaikutusalueella naapurimaakunnan puolella ei voitu katsoa muodostavan A:lle asianosaisasemaa. Kun A ei ollut esittänyt asianosaisuudestaan muutakaan selvitystä, A:n valitus oli jäsenkunnan jäsenyyden ja asianosaisaseman puuttuessa jätettävä tutkimatta MRL 188 § 3 momentin ja kuntalain (365/1995) 92 § 1 ja 2 momentin perusteella.

Asiasanat: tuulivoimamaakuntakaava – vaihe- ja haitta-aluekartta – selvitykset – valitus hylätty

KORKEIN HALLINTO-OIKEUS 9.2.2016 357 (KHO 2016:13)

Valitus ympäristölupa-asiassa

Diaarinumero	2123/1/15
Antopäivä	9.2.2015
Taltio	357
Vireillöoloaika	23 kuukautta
Asian aikaisempi käsittely	Raahen ympäristölautakunta kunnan on antamallaan päätöksellä (11.3.2014 § 18) myöntänyt A Oy:lle hakemuksen mukaisesti ympäristöluvan neljän tuulivoimalan toiminnalle. Samalla ympäristölautakunta on ympäristönsuojelulain 101 §:n nojalla määrännyt, että toiminta voidaan mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta aloittaa lupapäätöstä noudattaen. Päätökseen on sisällytetty 22 lupamääräystä.
Ratkaisu, johon haettu muutosta	Vaasan hallinto-oikeus 5.6.2015 nro 15/0154/2
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus on kumonnut ympäristölautakunnan päätöksen ja hylännyt yhtiön ympäristölupahakemuksen tarpeettomana.
Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisu	Korkein hallinto-oikeus on tutkinut asian ja kumonnut sekä hallinto-oikeuden ja ympäristölautakunnan päätökset.

Valittajat ovat vaatineet, että hallinto-oikeuden päätös jolla hallinto-oikeus on katsonut, että hanke ei edellytä ympäristölupaa kumotaan. Perusteluinaan valittajat ovat esittäneet, että ympäristölupaa on edellytettävä, koska tuulivoimalat tuottavat erityislaatuista melua ja Raahen kaupunginhallitus on edellyttänyt ympäristöluvan hakemista ja se on myös ollut rakennusluvan ehtona.

Kysymys oli neljän tuulivoimalan, joiden nimellisteho oli 2,5 MW, napakorkeus 99 metriä ja kokonaiskorkeus 150 metriä, ympäristöluvan tarpeesta. Hallinto-oikeus oli hakijayhtiön valituksen hyväksyen kumonnut ympäristölautakunnan päätöksen luvan tarpeen puuttumisen vuoksi. Asiassa oli eräiden ympäristön maanomistajien valituksesta arvioitavana, oliko arvio luvan tarpeen puuttumisesta oikea ottaen huomioon toisaalta se, että ympäristölautakunta oli katsonut toiminnan edellyttävän ympäristölupaa voimaloiden tyypin muuttumisesta ja kokonaiskorkeuden madaltumisesta huolimatta ja toisaalta se, että sekä luvan myöntäminen ympäristölautakunnassa että hallinto-oikeuden ratkaisu siitä, ettei hakija ollut hakenansa luvan tarpeessa, olivat osaltaan perustuneet siihen, että lähimmän asuinrakennuksen omistaja ei vastustanut hanketta.

Korkein hallinto-oikeus katsoi, kuten hallinto-oikeus, että luvan tarvetta arvioitaessa ei ollut perusteltua soveltaa tuulivoimarakentamisen ulkomelutason suunnitteluohjearvoja niiden tilojen osalta, jotka eivät rakennusten lupatilannetta koskevan selvityksen mukaan olleet asumiseen luvitettuja. Melumallinnuksen tulokset ja tuulivoimaloiden etäisyys lähimpiin asuinkeskittyymiin huomioon ottaen toiminnasta ei myöskään meluvaikutuksen vuoksi ennalta arvioiden saattanut aiheutua näillä alueilla sijaitseville asuinkäytössä oleville tiloille eräistä naapurussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta räsitusta.

Sen sijaan asiassa saadun selvityksen mukaan voimalasta numero 2 noin 400 metrin etäisyydellä sijaitsevalla asuinkäytössä olevalla tilalla melun keskiäänitaso sijoittui mallinnusten mukaan suunnitteluohjearvojen kannalta ongelmallisena pidettävälle 40 - 45 dB:n meluvyöhykkeelle. Tähän nähden ja kun asiassa ei ollut erikseen selvitetty tai arvioitu myöskään sitä, olivatko asumisterveysohjeen kannalta hyväksyttävät sisämelutasot saavutettavissa tilalla jo olevan asuinrakennuksen osalta, melusta saattoi mallintamiseen liittyvät epävarmuustekijät ja tuulivoimamelun erityispiirteet huomioon ottaen aiheutua naapurussuhdelain 17 §:ssä tarkoitettua kohtuutonta räsitusta mainitun tilan osalta. Hallinto-oikeuden ei olisi tullut perustaa päätöstään ympäristöluvan tarpeesta yksinomaan tämän asuinkäytössä olevan tilan nykyisen omistajan suostumukseen.

Luvan tarpeeseen ja luvan myöntämisen edellytyksiin osaltaan vaikuttavien seikkojen tultua tuulivoimaloiden ulkomelutason ohjearvoja koskevan valtioneuvoston asetuksen johdosta osin eri valoon, korkein hallinto-oikeus ottamatta asiaa välittömästi enemmälti tutkittavakseen kumosi hallinto-oikeuden päätöksen ohella myös ympäristölautakunnan päätöksen ja palautti asian ympäristölautakunnalle uudelleen käsiteltäväksi.

Asiasanat: ympäristölupa – melu – valitus hyväksytty

KORKEIN HALLINTO-OIKEUS 9.2.2016 368 (KHO 2016:14)

Valitus tuulivoimamaakuntakaavasta

Diaarinumero	1521/1/14, 1544/1/14, 1597/1/14 ja 1613/1/14
Antopäivä	9.2.2015
Taltio	368
Vireillöoloaika	32 kuukautta
Asian aikaisempi käsittely	Kymenlaakson liiton maakuntavaltuusto on 11.6.2012 (§ 6) hyväksynyt Kymenlaakson energia- maakuntakaavan. Energiamaakuntakaavassa (eli vaihekaava) on muun ohella osoitettu yhteensä 17 tuulivoimaloiden aluetta. Kymenlaakson liitto on saattanut maakuntavaltuuston päätöksen ympäris- töministeriön vahvistettavaksi.
Ratkaisu, johon haettu muutosta	Ympäristöministeriö 10.4.2014 nro YM6/5222/2012
Ympäristöministeriön ratkaisu	Ympäristöministeriö on hylännyt valitukset.
Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisu	Korkein hallinto-oikeus on hyväksynyt BirdLife Suomi ry:n ja Kymenlaakson Lintutieteellinen Yhdistys ry:n valituksen. Ympäristöministeriön ja Kymenlaakson liiton maakuntavaltuuston pää- tökset kumottiin 9:n tv1-merkittyjen alueiden osalta.

Valittajat ovat vaatineet, että korkein hallinto-oikeus kumoaa ympäristöministeriön päätöksen siltä osin kuin sillä on vahvistettu yhdeksän tuulivoimaloiden alueiden tv1-merkinnät. Kaavaprosessissa ei ole arvioitu ja otettu huomioon kaavaan sijoitettujen tuulivoimala-alueiden vaikutuksia linnustolle, vaan lintujen valtakunnallisille päämuuttoreiteille on osoitettu useita tuulivoimala-alueita. Kymenlaakson rannikkoalue on Suomen tärkein arktisten suurikokoisten lintulajien ja suurikokoisten petolintulajien muuttoreittien keskittymäalue

Maakuntakaavassa oli osoitettu itä - länsi-suuntaisesti peräkkäin yhdeksän tuulivoimaloiden aluetta. Kaavaselostuksen mukaan kullekin tuulivoimaloiden alueelle oli arvioitu voitavan sijoittaa 5 - 26 voimalaa. Kymenlaakson rannikkoalue on Suomen tärkein arktisten suurikokoisten lintulajien ja suurikokoisten petolintujen muuttoreittien keskittymäalue. Maakuntakaavassa ei ollut aluekohtaisesti tai muutoinkaan määrätty siitä, kuinka monta voimalaa kullekin tuulivoimaloiden alueelle oli mahdollista sijoittaa ja miten voimat oli sijoitettava suhteessa muiden alueiden voimaloihin. Linnuston osalta kaavan yleispiirteinen suunnittelumääräys velvoitti ottamaan huomioon vain kyseisen alueen linnuston erityispiirteet.

Korkein hallinto-oikeus totesi, että vaikka maakuntakaavan tarkoitus yleispiirteisenä maankäytön suunnitteluvälineenä ei yleensä edellytä, että osoitetun maankäytön sopivuus tulisi yksityiskohtaisesti ratkaista maakuntakaavavaiheessa, puheena olevaa maakuntakaavaa hyväksyttäessä ja vahvistettaessa oli kuitenkin voitava varmistua siitä, että lintujen päämuuttoreiteille tai välittömästi niiden läheisyyteen osoitettavien tuulivoimaloiden toteuttamisesta ei aiheudu sellaisia yhteisvaikutuksia, jotka estäisivät kaavassa Kymenlaakson rannikkoalueelle tarkoitettujen tuulivoimarakentamisen toteuttamisen. Kaavaa varten laadituissa selvityksissä ei kuitenkaan ollut esitetty arvioita siitä, millaisia yhteisvaikutuksia maakuntakaavan mahdollistamalla tuulivoimarakentamisella olisi linnustolle. Yhteisvaikutusten tarkempi selvittäminen oli jätetty yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa aluekohtaisesti tehtäväksi.

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa oli sinänsä löydettävissä toteuttamistapoja, joilla linnustovaikutuksia voitiin lieventää. Kun kuitenkin otettiin huomioon maakuntakaavan tehtävä tuulivoimarakentamisen kokonaisuuden ohjaamisessa ja nyt kysymyksessä olevan alueen sijoittuminen osin valtakunnallisesti merkittävälle arktisten lintulajien ja suurikokoisten petolintulajien päämuuttoreiteille tai niiden välittömään läheisyyteen, kaavan toteuttamisen yhteisvaikutusten selvittämistä ei ollut voitu jättää pelkästään tai suurimmilta osiltaan yksityiskohtaisemmassa kaavoituksessa tehtäväksi. Maakuntakaavan merkitystä tuulivoimarakentamisen yhteisvaikutusten hallinnassa korosti myös se, että keinot suuruusluokaltaan maakunnallista kokoluokkaa olevien rannikon suuntaisesti sijoittuvien tuulivoima-alueiden linnustovaikutusten vähentämiseksi olivat jatkosuunnittelussa varsin rajalliset erityisesti niiden alueiden osalta, joilla voimaloita ei alueiden koon tai muodon vuoksi ollut mahdollista sijoittaa muuttolinjojen suuntaisesti.

Korkein hallinto-oikeus katsoi siten, että tuulivoimarakentamisen yhteisvaikutuksia koskevien selvitysten ja vaikutusten arviointien puuttuessa ei ollut mahdollista arvioida sitä, olivatko valituksen kohteena olevat tuulivoimaloiden alueiden aluevaraukset asianmukaisesti sovitettavissa yhteen luonnonarvojen vaalimiseen liittyvien alueidenkäyttötavoitteiden ja kaavan sisältövaatimusten kanssa. Tämän vuoksi maakuntakaava ei ollut perustunut MRL 9 §:n mukaisesti riittäviin selvityksiin ja vaikutusten arviointiin. Maakuntavaltuuston päätös oli siten valituksessa tarkoitettujen yhdeksän tuulivoimaloiden alueen osalta selvitysten ja vaikutusten arvioinnin riittämättömyyden vuoksi lainvastainen, joiden osalta päätökset kumottiin.

Asiasanat: maakuntakaava – linnusto – selvitykset – yhteisvaikutukset – valitus hyväksytty

KORKEIN HALLINTO-OIKEUS 26.2.2016 627

Valitus lunastusluvasta

Diaarinumero	2098/1/15 ja 2109/1/15
Antopäivä	26.2.2016
Taltio	627
Vireilläoloaika	10 kuukautta
Asian aikaisempi käsittely	Valtioneuvosto on yleisistunnossaan 16.4.2015 CPC Finland Oy:n hakemuksesta myöntänyt yhtiölle kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annetun lain (lunastuslaki) 4 §:n nojalla luvan hakemuksen ja siihen liitetyn kartan mukaisesti lunastamalla hankkia pysyvä käyttöoikeus 110 kilovoltin sähkönsiirtojohtoja ja tiedonsiirtolaitteita varten tarvittaviin alueisiin Kristiinankaupungin kaupungissa ja Isojoen kunnassa. Hanke on yleisen tarpeen vaatima ja omaisuuden lunastus on tarpeen hankkeen toteuttamisessa sekä johtosuunta on tarkoituksenmukainen.
Ratkaisu, johon haettu muutosta	Valtioneuvosto 16.4.2015 nro TEM/2506/05.03.03/2013
Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisu	Korkein hallinto-oikeus on tutkinut valituksen ja hylännyt sen.

Valittaja on vaatinut, että lunastuslupaa ja ennakkohaltuunottolupaa ei myönnetä päätöksen mukaisesti, ja että valtioneuvoston päätös kumotaan. Lunastusluvan hakemisen ja ennakkohaltuunottoluvan pontimina on kiire. EU on velvoittanut jäsenmaat käyttämään uusiutuvaa energiaa vuoteen 2020 mennessä niin, että sen osuus on 20 prosenttia kokonaisenergiasta. Toisaalta tuulivoimayhtiöille maksetaan määräaikaista tukea tuulivoiman tuottamiseen. Tämä on lunastuslain 4 § vastaista. Lisäksi valtioneuvosto on virheellisesti ottanut nämä seikat päätöksensä perusteeksi unohtaen lain vaatimukset tutkia tarpeeksi laajasti eri linjausvaihtoehdot. Valittajat ovat katsoneet, että hankkeen tarkoitus voitaisiin yhtä sopivasti saavuttaa liittämällä Lappfjärdin ja Lakiakankaan tuulivoimapuistot valtakunnan verkkoon rakentamalla johtolinja tuulivoimapuistojen eteläpuolelle rakennettavalle uudelle sähköasemalle.

Lappfjärdin ja Lakiakankaan tuulivoimapuistoista on laadittu ympäristövaikutusten arviointiselostus, josta yhteysviranomaisen on antanut lausunnon. Lausunnossa on kiinnitetty huomiota tarpeeseen sovittaa yhteen eri tuulivoimahankkeiden sähkön siirtoa ja liittymisjohtoratkaisuja. Nyt käsillä olevassa lunastusasiassa on kysymys vain yhden toimijan tuulivoimahankkeita palvelevien liittymisjohtojen sijoittamisesta.

Korkein hallinto-oikeus katsoi, ettei asiassa ole tullut ilmi sellaista vaihtoehtoa, jolla lunastuksen tarkoitus olisi saavutettavissa yhtä sopivasti kuin valtioneuvoston päätöksen mukaisella tavalla. Kun otettiin huomioon, että maakaapelin rakentamiskustannukset ovat ilmajohdon rakentamiskustannuksia korkeammat sekä se seikka, että lunastuslupapäätöksen mukainen johtoreitti ei kulje asutuksen välittömässä läheisyydessä, valtioneuvoston päätös ei ollut lainvastainen myöskään sillä perusteella, että voimansiirtoyhteyttä ei ollut tarkoitus rakentaa maakaapelina.

Asiasanat: lunastuslupa – sähkömaakaapeli – valitus hylätty

KORKEIN HALLINTO-OIKEUS 29.4.2016 1801

Valitus osayleiskaavasta

Diaarinumero	2942/1/15
Antopäivä	29.4.2016
Taltio	1801
Vireilläoloaika	22 kuukautta
Asian aikaisempi käsittely	Hyrnsalmen kunnanvaltuusto on päätöksellään 9.6.2014 (§ 12) hyväksynyt Kivi-vaara-Peuravaaran tuulivoimapuiston osayleiskaavan. Osayleiskaavan tarkoituksena on mahdollistaa Kivivaara-Peuravaaran tuulivoimapuiston rakentaminen siltä osin kuin se sijoittuu Hyrnsalmen kunnan alueelle.
Ratkaisu, johon haettu muutosta	Pohjois-Suomen hallinto-oikeus 14.8.2015 nro 15/0268/1
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus on hylännyt valituksen.
Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisu	Korkein hallinto-oikeus on tutkinut valituksen ja hylännyt sen. Hallinto-oikeuden päätöstä ei muutettu.

Valittaja on vaatinut, että hallinto-oikeuden ja kunnanvaltuuston päätökset kumotaan. Perusteluinaan valittaja on muun ohella esittänyt, että kunnanvaltuuston päätös on tehty puutteellisen valmistelun perusteella. Päätös ei ole Hyrnsalmen kunnan eikä kuntalaisten edun mukainen. Kunnan internet-sivuilta ei ole löytynyt kaikkea aineistoa, eikä osayleiskaavalla ole pohjaa, koska maakuntakaava on vasta valmistelussa. Valtakunnallisia ohjeita melun mittaamiseen ei ole. Osa voimaloista on lähellä Hyrynjärven rannalla olevia asuinrakennuksia ja loma-asuntoja, ja voimalat näkyvät laskettelurinteeseen ja rantatonteille.

Korkein hallinto-oikeus totesi valittajien perusteluihin viitaten, että tällaisen tuulivoimapuiston vaikutusten selvittäminen maakuntakaavatasolla ennen suoraan rakennusluvan myöntämiseen oikeuttavan osayleiskaavan hyväksymistä on sinänsä perusteltua ja valtakunnallisten alueiden käyttötavoitteiden mukaista. MRL säännösten mukaan se, ettei tuulivoimaloiden aluetta ole osoitettu voimassa olevassa maakuntakaavassa ei kuitenkaan sellaisenaan ole oikeudellisena esteenä tuulivoimapuiston osoittamiselle osayleiskaavassa.

Korkein hallinto-oikeus arvioi, että kun otetaan huomioon se, että hankkeesta on laadittu YVA-selvitys ja se, että hanketta on selvitetty myös samaan aikaan valmisteltavana olleessa Kainuun 3. vaihemaakuntakaavassa, maakuntakaava on ollut riittävällä tavalla ohjeena osayleiskaavaa laadittaessa. Osayleiskaava on voitu hyväksyä vaikka Kainuun maakuntavaltuuston päätöksellä 30.11.2015 hyväksytty Kainuun 3. vaihemaakuntakaava ei ole vielä ollut voimassa. Menettely ei siten ole ollut MRL 32 ja 39 § vastaista, ja hallinto-oikeuden päätöksen kumoamiseen ei ollut perusteita.

Asiasanat: osayleiskaava – tuulivoimamaakuntakaava – vaihemaakuntakaava – selvitykset – valitus hylätty

KORKEIN HALLINTO-OIKEUS 6.5.2016 1905

Valitus ympäristöluvasta

Diaarinumero	2583/1/14
Antopäivä	6.5.2016
Taltio	1905
Vireilläoloaika	33,5 kuukautta
Asian aikaisempi käsittely	Länsirannikon valvontalautakunnan ympäristöjaosto kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena on päätöksellään 18.2.2013 (23.1.2013 § 4) myöntänyt Innopower Oy:lle ympäristönsuojelulain (86/2000) 28 §:n mukaisen ympäristöluvan kuutta tuulivoimalaa varten. Toiminnassa tulee noudattaa päätökseen sisältyviä lupamääräyksiä.

Hallinto-oikeus on katsonut, että asiakirjoihin sisältyvät selvitykset ovat siten puutteellisia, ettei niiden perusteella voida ympäristönsuojelulain edellyttämällä tavalla arvioida hakemuksen mukaisen toiminnan päästöjen, kuten melu ja välkevaikutus, vaikutuksia ympäristöön, eikä näin ollen myöskään ympäristöluvan myöntämisen edellytyksiä.

Ratkaisu, johon haettu muutosta Vaasan hallinto-oikeus 25.6.2014 nro 14/0212/2

Hallinto-oikeuden ratkaisu Hallinto-oikeus on kumonnut valvontalautakunnan lupapäätöksen.

Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisu Korkein hallinto-oikeus on tutkinut valituksen ja hylännyt sen. Hallinto-oikeuden päätöstä ei muutettu.

Valittaja, Innopower Oy, on ensisijaisesti vaatinut, että hallinto-oikeuden ja valvontalautakunnan päätökset kumotaan ja hakemus hylätään. Toissijaisesti yhtiö on vaatinut, että hallinto-oikeuden päätös kumotaan ja asia otetaan suoraan tutkittavaksi korkeimmassa hallinto-oikeudessa. Yhtiö on perustellut valitustaan muun ohella sillä, että hallinto-oikeuden tulkinta ympäristöluvan tarpeesta on lainvastainen eikä hanke vaadi ympäristölupaa. Päätös perustuu oikeudellisesti sitomattomiin ympäristöministeriön tuulivoimamelun suunnitteluohjearvoihin, ja alueen lähellä oleville rakennuksille on annettu virheellinen merkitys hallinto-oikeuden päätöksessä. Rakennukset sijoittuvat teollisuus-, satama- ja suojaviheralueille. Vaatimukset laajemmista linnustoselvityksistä ja tarkemmista välke- ja varjostusarvioinneista ovat perusteettomia, eikä välkkeelle ole annettu erillisiä normeja.

Lounaispuolella olevien loma-asuntojen etäisyys lähimmästä tuulivoimalasta on noin 200 metriä. Myös pohjoispuolella olevat loma-asunnot sijaitsevat alle 500 metrin etäisyydellä lähimmästä tuulivoimaloista. Meluselvityksissä ei ole tarkasteltu hankkeen vaikutuksia edellä mainittuihin lähimpinä oleviin loma-asuntoihin. Lisäksi hallinto-oikeus katsoi, että meluselvitys on laadittava siten, että sen perusteella voidaan ennalta arvioida sellaisten tilanteiden yleisyyttä, kestoa ja voimakkuutta, jolloin tuulivoimaloiden melu ei peity teollisuuden aiheuttamaan meluun vaan aiheuttaa ympäristöhallinnon ohjeessa 4/2012 mainitut suunnitteluohjearvot ylittävää melurasitusta asutukselle ja loma-asutukselle.

Hallinto-oikeus on katsonut, että melua koskeva selvitys on perustunut virheelliseen käsitykseen lähimpien häiriintyvien kohteiden sijainnista. Asiakirjoihin sisältyvät selvitykset ovat siten puutteellisia, ettei niiden perusteella voida ympäristönsuojelulain edellyttämällä tavalla arvioida melun ja välkevaikutusten vaikutuksia ympäristöön, eikä näin ollen myöskään ympäristöluvan myöntämisen edellytyksiä. Korkein hallinto-oikeus viittasi hallinto-oikeuden perusteluihin ja totesi, että hallinto-oikeuden päätöstä ei ollut syytä muuttaa valittajan esittämien perustelujen nojalla. Valitus hylättiin.

Asiasanat: ympäristölupa – melu – etäisyys – valitus hylätty

KORKEIN HALLINTO-OIKEUS 25.5.2016 2316

Valitus osayleiskaavasta

Diaarinumero	747, 762, 768 ja 770/1/15
Antopäivä	25.5.2016
Taltio	2316
Vireilläoloaika	31 kuukautta
Asian aikaisempi käsittely	Salon kaupunginvaltuusto on päätöksellään 7.10.2013 (§ 124) hyväksynyt Näsenkartanon tuulipuiston osayleiskaavan. Turun hallinto-oikeus on jättänyt tutkimatta suurimman osan valituksista, ja hylännyt yhden valittaja vaatimuksen ennakkoratkaisun pyytämisestä EU-tuomioistuimelta ja hylännyt myös hänen katselmuksen toimittamista koskevan vaatimuksensa.
Ratkaisu, johon haettu muutosta	Turun hallinto-oikeus 12.2.2015 nro 15/0038/1
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus on jättänyt valituksia tutkimatta, ja hylännyt muut valitukset.
Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisu	Korkein hallinto-oikeus on tutkinut valituksen ja hylännyt sen. Hallinto-oikeuden päätöstä ei muutettu.

Valittaja on vaatinut, että hallinto-oikeuden ja kaupunginvaltuuston päätökset kumotaan. Hallinto-oikeuden päätöksessä on hahmotettu puutteellisesti tuulipuiston osayleiskaavan todelliset vaikutukset ja vaikutusalueen laajuus. Tuulivoima-alue sijoittuu sekä kunta-että maakuntarajalle, mutta vaikutustarkastelu rajoittuu kaava-alueelle, eikä tuulivoimarakentamisen vaikutuksia ole voitu kaava-alueen suppeudesta johtuen arvioida MRL 77 b §:ssä edellytetyllä tavalla. Kaava-alueen pienuuden vuoksi myöskään melun torjuntaa ei ole voitu perustaa riittävin suojaetäisyyksin tai puskurivyöhykkein muuhun maankäyttöön nähden. Kaava aiheuttaisi valittajalle kiinteistönomistajana ja elinkeinonharjoittajana kohtuutonta haittaa, joka loukkaisi samalla perustuslaissa ja Euroopan ihmisoikeussopimuksessa turvattua omaisuuden ja elinkeinovapauden suoja.

Alueelle samaan aikaan laaditussa ja vastikään vahvistetussa tuulivoimavaihe- ja maankäytön kaavassa on laaja-alaisesti selvitetty alueiden soveltuvuutta tuulivoimatalteen rakentamiseen, ja kaava-alue sijaitsee tuon vaihe- ja maankäytön kaavan tuulivoimatalteen alueella. Osayleiskaavoituksen kanssa on suoritettu myös ympäristövaikutusten arviointimenettely muun ohella hankkeen meluvaikutusten osalta. Vaikutusarviointi on suoritettu yleisesti sovellettavien tuulivoimatalteen mallintamista koskevien menetelmien avulla (Nord2000) ja melutaso lähtöarvoina on käytetty kahta napakorkeudeltaan eri pituisia ja melutasoltaan erilaista tuulivoimatalteen. Tehdyt melumallinnukset katsottiin riittäviksi MRL perusteella.

Valittaja on vaatinut päätöksen kumoamista sillä perusteella, että kaavamääräys on epätasapuolinen ja epäselvä ja sen vuoksi lainvastainen. Korkein hallinto-oikeus totesi, että osayleiskaavan tuulivoimatalteen alueita koskevan kaavamääräyksen mukaan voimaloiden tulee olla säädettävissä niin, että melu- ja välkehäiriö ei ole kohtuuton loma-asuntojen käytön aikana. Kysymyksessä oleva kaavamääräys edellyttää, että alueelle rakennettavat tuulivoimalat ovat säädettävissä melu- ja välkehäiriön ehkäisemiseksi. Koska kaavamääräyksen tarkoituksena on lisätä muutoksenhakijoiden turvaa lupamenettelyjen yhteydessä, kaavamääräys ei heikennä muutoksenhakijoiden asemaa suhteessa sellaisiin säännöksiin, joiden tarkoituksena on estää kohtuuttoman haitan aiheutuminen tuulivoimaloiden rakentamisesta. Korkein hallinto-oikeus arvioi, että päätöksen kumoamiseen ei ollut perusteita, eikä muuttanut hallinto-oikeuden ratkaisua.

Asiasanat: osayleiskaava – melu – melumoodi – välke – valitus hylätty

KORKEIN HALLINTO-OIKEUS 23.6.2016 2807

Valitus osayleiskaavasta ja lainvoiman saaneen päätöksen purkamista koskevista hakemuksista

Diaarinumero	2302/1/15, 2349/1/15, 2353/1/15, 2517/1/15, 4322/1/15, 489/1/16 ja 643/1/16
Antopäivä	23.6.2016
Taltio	2807
Vireillöloaika	30 kuukautta
Asian aikaisempi käsittely	Sievin kunnanvaltuusto on päätöksellään 12.12.2013 (§ 87) hyväksynyt Jakostenkallioiden tuulivoimaosayleiskaavan. Alue sijaitsee Sievin kunnan Joenkylän Jakostenkallioiden alueella. Kaavassa osoitetulle alueelle voidaan sijoittaa enintään yhdeksän tuulivoimalaa.
Ratkaisu, johon haettu muutosta	Pohjois-Suomen hallinto-oikeus 17.6.2015 nro 15/0216/1
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus on hylännyt valitukset.
Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisu	Korkein hallinto-oikeus on tutkinut valituksen ja hylännyt sen. Hallinto-oikeuden päätöstä ei muutettu.

Valittaja on vaatinut, että hallinto-oikeuden ja kunnanvaltuuston päätökset kumotaan. Perusteluinaan valittaja on muun ohella esittänyt, että tuulivoima-alueella on merkittävät maisemavaikutukset Kalajokilaakson valtakunnallisesti arvokkaaseen kulttuurimaisemaan. Samoin maisemavaikutukset olisivat merkittävät myös Jokikylä - Saukonperän maaseutumaiseen kylämaisemaan. Lisäksi valittaja on esittänyt, että selvitykset joko puuttuvat kokonaan tai ovat puutteellisia muun muassa kaava-alueen vapaa-ajanasutuksesta ja ympäristöolosuhteista, tuulivoimaloiden melumallinuksista, maankäyttö- ja rakentamisrajoituksista, tuulivoimaloiden melu-, välkeymisen haittojen vaikutuksista terveyteen ja hyvinvointiin, tuulivoimaloiden aiheuttamista häiriöistä tv-lähetyksiin, matkapuhelimiin ja laajakaistayhteyksiin ja vaikutuksista sekä tuulivoimaloiden maisemahaitoista. Havainnekuvat tuulivoimaloiden näkyvyydestä ympäristöön ovat todella heikkolaatuisia.

Korkein hallinto-oikeus totesi, että kaikki muut paitsi maisema-alueeseen liittyvät valitusperusteet olivat perusteettomia. Korkein hallinto-oikeus arvioi, että vaikka tehdyn näkemäanalyysin mukaan tuulivoimalat sijoittuvat hieman korkeammalle alueelle, mistä johtuen ne ovat havaittavissa suhteellisen laajalla alueella, lähialueiden peitteisyys sekä maaston kumpuilevuus muodostavat kuitenkin sellaisia näkymäesteitä niiden havaitsemiselle, että maisemavaikutusten ei voida arvioida olevan merkittäviä. Kalajokilaakson peltoalueet, jotka ovat valtakunnallisesti arvokkaita maisema-alueita, sijoittuvat lähimmillään 2,5 kilometrin päähän lähimmästä tuulivoimalasta. Voimalat erottuvat parhaiten viljelyaukeiden keskeltä katsottuna eivätkä pellot ole oleskelualueita, ja voimaloiden lähivaikutusalueella tieltä ja pihapiireistä käsin näkymät estyvät ainakin osittain monin paikoin.

Korkein hallinto-oikeus totesi, että tuulivoimaloiden vaikutukset Kalajokilaakson maisema-alueeseen eivät tulisi kokonaisuutena arvioiden olemaan merkittäviä. Kaavaa laadittaessa on MRL 39 §:n 2 momentin 8 kohdan mukaisesti otettu huomioon maiseman vaaliminen ja huolehdittu siitä, että suunniteltu tuulivoimarakentaminen sopeutuu maisemaan mainitun lain 77 b §:n edellyttämällä tavalla. Valitus hylättiin.

Asiassa oli myös haettu päätöksen purkamista jossa on vedottu muun ohella siihen, että ympäristölautakunnan jäsen ja kunnanhallituksen jäsen ovat olleet esteellisiä osallistumaan kaava-asian käsittelyyn, koska he omistavat maata kaava-alueelle suunniteltujen tuulivoimaloiden niin sanotulla siipipeittoalueella ja siten he ovat saamassa hankkeesta taloudellista hyötyä siipipeittokorvauksena. Korkein hallinto-oikeus totesi, että jäsenet olivat olleet esteellisiä. Purkuhakemusten kohteena oleva päätös ei kuitenkaan loukkaa yksityisten oikeutta eikä myöskään julkinen etu vaadi päätöksen purkamista hallintokäyttölain 63 §:n 2 momentin edellyttämällä tavalla. Hakemus hylättiin.

Asiasanat: osayleiskaava – ylimääräinen muutoksenhaku – esteellisyys – maisema – etäisyys – 5 dB:n häiritsevyyskorjaus – valitus hylätty

KORKEIN HALLINTO-OIKEUS 17.8.2016 3404

Valitus osayleiskaavasta

Diaarinumero	0660/1/15 ja 665/1/15
Antopäivä	17.8.2016
Taltio	3404
Vireilläoloaika	32 kuukautta
Asian aikaisempi käsittely	Isojoen kunnanvaltuusto on päätöksellään 16.12.2013 (§ 79) hyväksynyt Lakiakangas I tuulivoimapuiston osayleiskaavan.
Ratkaisu, johon haettu muutosta	Vaasan hallinto-oikeus 29.1.2015 nro 15/0065/3
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus on hylännyt valitukset.
Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisu	Korkein hallinto-oikeus on tutkinut valituksen ja hylännyt sen. Hallinto-oikeuden päätöstä ei muutettu.

Valittajat ovat valituksessaan vaatineet, että hallinto-oikeuden ja kunnanvaltuuston päätökset kumotaan. Tuulivoimahankkeen lähialueiden suunnitelmissa olevien tuulivoimahankkeiden melu-, maisema- ja ympäristövaikutuksia ei ole riittävästi arvioitu. Melumallinnuksen mukaisten voimaloiden erityistä häiritsevyyttä ei ole voitu selvittää riittävällä tarkkuudella, koska voimalatyyppejä ja roottorilavan pituutta ei ole määrätty, eikä mallinnuksessa ole tehty ympäristöministeriön ohjeen mukaista 5 dB:n tasokorjausta. Valituksessa on tiedusteltu, voiko yksityinen taho ottaa toisen yksityisen toimijan omistamat metsäkiinteistöt mukaan omaan liiketoimintaansa ilman kiinteistönomistajien suostumusta. Valittajien mukaan tämä on perustuslain määrittelemän omaisuudensuojan vastaista.

YVA-selostuksessa on arvioitu hankkeiden erilaisten toteuttamisvaihtoehtojen ympäristövaikutuksia, sekä arvioitu myös muita lähialueen olemassa olevia sekä suunniteltuja tuulivoimapuistoja. Osayleiskaavan johdosta tehdyssä melumallinnuksessa yli 40 dB:n alue ulottuu enimmillään noin 1 200 metrin etäisyydelle ja yli 45 dB:n alue noin 600 metrin etäisyydelle voimaloista. Alueilla ei sijaitse asuinrakennuksia eikä 40 dB:n alue ulotu myöskään tällaisten rakennusten lähistölle, ja mallinnuksessa on otettu huomioon muun muassa maaston muodot.

Korkein hallinto-oikeus on katsonut, kuten hallinto-oikeus, että YVA-menettelyssä laaditut selvitykset ovat olleet riittävät MRL 9 § mukaan, ja niiden perusteella on voitu arvioida hankkeen vaikutuksia ja kaavaratkaisun lainmukaisuutta. Korkein hallinto-oikeus totesi myös, että MRL:ssä on myös säädetty lunastus- ja korvausvelvollisuudesta niissä tilanteissa, joissa maanomistaja ei osayleiskaavasta johtuen voi käyttää aluettaan kohtuullista hyötyä tuottavalla tavalla, eikä päätös tämän vuoksi loukkaa perustuslaissa turvattua omaisuuden suojaa eikä osayleiskaavan hyväksymiselle ole ollut valittajien valituksessa tarkoitettua perustuslaista johtuvaa estettä.

Asiasanat: osayleiskaava – selvitykset – melu - etäisyys – valitus hylätty

KORKEIN HALLINTO-OIKEUS 24.8.2016 3485

Valitus suunnittelutarveratkaisusta

Diaarinumero 1533/1/15, 1544/1/15 ja 1560/1/15

Antopäivä 24.8.2016

Taltio 3485

Vireillöoloaika 32 kuukautta

Asian aikaisempi käsittely Jyväskylän kaupungin kiinteistönmuodostuksen päällikkö on 18.6.2014 tekemällään päätöksellä numero 2013-1512 hyväksynyt TuuliWatti Oy:n suunnittelutarveratkaisua koskevan hakemuksen neljän nimellisteholtaan enintään 5 MW tuulivoimalaa käsittävän tuuli-voimapuiston rakentamiseksi.

Ratkaisu, johon haettu muutosta Hämeenlinnan hallinto-oikeus 22.4.2015 nro 15/0154/2

Hallinto-oikeuden ratkaisu Hallinto-oikeus on tutkinut valituksen C:n, N:n, O:n, P:n sekä F:n tekemänä ja kumonnut Jyväskylän kaupunkirakennelautakunnan päätöksen ja hylännyt TuuliWatti Oy:n suunnittelutarveratkaisua koskevan hakemuksen.

Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisu Korkein hallinto-oikeus ei tutkinut A:n ja hänen asiakumppaniensa valitusta muilta kuin valitusoikeutta koskevalta osalta. Hallinto-oikeuden päätös kumotaan ja poistetaan siltä osin kuin hallinto-oikeus on tutkinut valituksen P:n ja N:n tekemänä. Yhtiön ja kaupunkirakennelautakunnan valitukset hyväksytään ja valitus jätetään tältä osin tutkimatta. Muilta osin valitukset hylätään, ja hallinto-oikeuden päätöksen lopputulosta ei muutettu.

Valittaja, TuuliWatti Oy on valituksessaan vaatinut, että hallinto-oikeuden päätös kumotaan ja Jyväskylän kaupunkirakennelautakunnan päätös saatetaan voimaan. Hallinto-oikeuden päätöksestä ei ilmene, millä perusteilla se on tutkinut asian C:n, N:n, O:n, P:n sekä F:n valituksen johdosta.

A ja hänen asiakumppaninsa ovat valituksessaan vaatineet, että hallinto-oikeuden päätös tulee kumota lainvastaisena siltä osin kun se ei ole tutkinut valitusta G:n, K:n, I:n, L:n, M:n, E:n, D:n, H:n, J:n, A:n ja B:n tekemänä.

Korkein hallinto-oikeus totesi, että A ja hänen asiakumppaninsa ovat korkeimmassa hallinto-oikeudessa vaatineet, että valitus tulisi tutkia kaikkien heidän tekemänä ja lisäksi, että valitus tulisi hyväksyä kaikkien heidän hallinto-oikeudessa esittämien valitusperusteiden osalta. Koska hallinto-oikeus on kumonnut kaupunkirakennelautakunnan päätöksen A:n ja hänen asiakumppaniensa valituksesta, näillä ei ole enää oikeussuojan tarvetta asiassa muutoin kuin valitusoikeutta koskevalta osalta. Heidän valituksensa on siten pääasian osalta jätettävä tutkimatta. P ja N ovat hallinto-oikeudessa perustelleet valitusoikeuttaan sillä, että he omistavat tilan yhdessä O:n kanssa. Lainhuutorekisterin mukaan O omistaa tilan yksin, eikä P:llä ja N:llä ole ollut asiassa tällä perusteella valitusoikeutta. Sen vuoksi hallinto-oikeuden päätös on kumottava ja poistettava ja valitus jätettävä heidän osaltaan tutkimatta.

Hallinto-oikeuden päätöksessä esitetyillä perusteilla hakemukseen suostuminen aiheuttaisi MRL 137 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettua haittaa alueiden käytön muulle järjestämiselle. Oikeudellisia edellytyksiä hakemukseen suostumiselle ei ole ollut. Hallinto-oikeuden päätöksen lopputuloksen muuttamiseen muutoin kuin valitusoikeutta koskevalta osalta ei ole perusteita.

Asiasanat: suunnittelutarveratkaisu – valitusoikeus – valitus hylätty

KORKEIN HALLINTO-OIKEUS 26.8.2016 3568

Valitus osayleiskaavasta

Diaarinumero	2502/1/15
Antopäivä	26.8.2016
Taltio	3568
Vireillöoloaika	27 kuukautta
Asian aikaisempi käsittely	Siikajoen kunnanvaltuusto on päätöksellään 14.5.2014 (§ 41) hyväksynyt Isonovan tuulipuiston osayleiskaavan. Osayleiskaava on laadittu maankäyttö- ja rakennuslain 77 a §:ssä tarkoitettuna oikeusvaikutteisena osayleiskaavana. Osayleiskaavassa on määrätty, että sitä voidaan käyttää osayleiskaavan mukaisten tuulivoimaloiden rakennusluvan myöntämisen perusteena tuulivoimaloiden alueilla (tv-alueilla).
Ratkaisu, johon haettu muutosta	Pohjois-Suomen hallinto-oikeus 7.7.2015 nro 15/0252/1
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus on hylännyt valituksen.
Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisu	Korkein hallinto-oikeus on tutkinut asian ja hylännyt valituksen. Hallinto-oikeuden päätöksen lopputulosta ei muutettu.

Valittajat ovat vaatineet, että hallinto-oikeuden ja kunnanvaltuuston päätökset kumotaan. Kunnanhallituksen kokouksessa on tehty muutovirhe. Isonovan tuulivoimaosayleiskaavassa ovat jääneet selvittämättä ainakin voimaloiden aiheuttama jäävaara, viitasammakoselvitys, rakentamisrajoitukset vaikutusalueella ja lentoestevalojen vaikutus. Voimassa olevassa maakuntakaavassa alueelle ei ole osoitettu tuulivoimarakentamista. Melumallinnukset ovat riittämättömiä, niissä ei ole huomioitu lähellä sijaitseva loma-asunto, ja niihin on lisättävä amplitudimodulaatiosta ja melun kapeakaistaisuudesta johtuva viiden desibelin häiritsevyysskorjaus.

Osayleiskaava-alue on sisältynyt voimassa olleen vuoden 2005 Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavassa rajattuun laajaan luonnon monikäyttöalueeseen, jossa maankäyttöä suunniteltaessa on tullut kiinnittää huomiota luontoalueiden virkistyskäyttömahdollisuuksiin sekä maisema- ja ympäristöarvojen säilymiseen. Korkein hallinto-oikeus totesi, että pelkästään se, että aluetta ei ole maakuntakaavassa osoitettu nimenomaisesti tuulivoimapuistoa varten, ei ole ollut oikeudellisenä esteenä kaavan hyväksymiselle. Kaava-alueella ei ole sellaisia erityisiä luontoarvoja, joita ei lähtökohtaisesti voitaisi ottaa huomioon hankkeen toteutuksessa. Korkein hallinto-oikeus totesi, että pelkästään se seikka, että viitasammakkoa saattaa esiintyä alueella, ei tee tehtyjä selvityksiä riittämättömiksi luonnonsuojelulain 49 §:n 1 momentin perusteella.

Kaava-alueen länsipuolella sijaitsee yksi olemassa oleva loma-asunto noin 500 metrin etäisyydellä osayleiskaavassa osoitetusta tuulivoimalan alueesta, jonka osalta meluhaitta on todennäköinen. Osayleiskaava perustuu kahteen meluselvitykseen. Meluselvitykset on laadittu käyttäen yleisesti Suomessa sovellettavia melun mallinnusmenetelmiä ja -käytäntöjä. Rakennuslupavaiheen melumallinnus tehdään toteutettavaksi valitulla tuulivoimalatyypillä. Viime kädessä tuulivoimaloiden rakentaminen edellyttää myös ympäristölupaa, jos toiminnasta saattaa ympäristössä aiheutua eräistä naapuruussuhteissa annetussa laissa tarkoitettua kohtuutonta räsitätusta muun ohella meluhaitasta johtuen. Korkein hallinto-oikeus totesi, että tehdyt melumallinnukset olivat tässä vaiheessa riittäviä, ja että asia ratkaistaan viime kädessä rakennuslupa- ja ympäristölupaa myönnettäessä.

Korkein hallinto-oikeus arvioi, että hallinto-oikeuden päätökseen muuttamiseen ei ollut perusteita, ja hylkäsi valituksen.

Asiasanat: osayleiskaava – etäisyys – melu – valitus hylätty

KORKEIN HALLINTO-OIKEUS 26.8.2016 3569

Valitus osayleiskaavasta

Diaarinumero	3932/1/15
Antopäivä	26.8.2016
Taltio	3569
Vireilläoloaika	27 kuukautta
Asian aikaisempi käsittely	Siikajoen kunnanvaltuusto on päätöksellään 14.5.2014 (§ 42) hyväksynyt Vartinojan tuulipuiston osayleiskaavan. Osayleiskaavalla laajennetaan ja muutetaan kunnanvaltuuston 1.2.2012 hyväksymää ja 12.4.2012 lainvoimaiseksi tullutta osayleiskaavaa.
Ratkaisu, johon haettu muutosta	Pohjois-Suomen hallinto-oikeus 5.11.2015 nro 15/0386/1
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus on hylännyt valituksen.
Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisu	Korkein hallinto-oikeus on tutkinut asian ja kumonnut hallinto-oikeuden ja kunnanvaltuuston päätökset. Kunta määrättiin korvaamaan valittajan oikeudenkäyntikulut 4 500,00 eurolla.

Valittajat ovat vaatineet, että hallinto-oikeuden ja kunnanvaltuuston päätökset kumotaan. Lisäksi he ovat vaatineet oikeudenkäyntikulujensa korvaamista. Perusteluinaan valittajat ovat esittäneet muun ohella, että muiden ohella E on ollut esteellinen osallistumaan kaavaa koskevaan päätöksentekoon, sillä hän on kaava-alueella maata omistavan D:n sisar, ja hän on osallistunut päätöksentekoon kunnanhallituksen kokouksessa 15.10.2012. Kokouksessa on päätetty laittaa vireille osayleiskaavan muutosta koskeva asia sekä hyväksyä ja laittaa nähtäville osallistumis- ja arviointisuunnitelma. Kaavaehdotusta on muutettu olennaisesti nähtävillä olon jälkeen ja kaava on hyväksytty tämän jälkeen asettamatta sitä uudelleen nähtäville. Kaavahanketta varten tehdyt linnustoselvitykset ovat puutteellisia, erityisesti arosuohaukan esiintymistä alueella koskeva selvitys puuttuu, joka on määritelty lintudirektiivin (2009/147/EY) liitteessä I uhanalaiseksi.

Korkein hallinto-oikeus totesi, että kunnanhallituksen jäsen E:n hallintolaissa tarkoitettulle läheiselle on ollut odotettavissa erityistä hyötyä tai vahinkoa asian ratkaisusta. E ei siten ole esteellisenä voinut ottaa osaa mihinkään puheena olevan kaava-asian käsittelyvaiheeseen. Koska E on osallistunut esteellisenä kunnanhallituksen kokoukseen 15.12.2012, myös samassa kaavoitusmenettelykokonaisuudessa kunnanvaltuuston päätös osayleiskaavan hyväksymisestä on syntynyt virheellisessä järjestyksessä hallintolain 28 §:n vastaisesti.

Kaavaehdotusta on nähtävillä olon jälkeen muutettu olennaisesti muun ohella siirtämällä kolmen tuulivoimalan sijaintia 80 metristä 570 metriin. Kaavaehdotusta ei ole muutosten jälkeen asetettu uudelleen nähtäville. Koska olennaisesti muutettua kaavaehdotusta ei ole asetettu julkisesti nähtäville, osallisilla ei ole ollut mahdollisuutta arvioida kaavan vaikutuksia MRL 62 §:ssä tarkoitettulla tavalla. Kaavoitusmenettely on tästä syystä tapahtunut MRL säännösten vastaisesti.

Arosuohaukkaa koskevien selvitysten osalta korkein hallinto-oikeus totesi, että päätöksessä tätä ei ole selvitetty riittävästi. Lintudirektiivin liitteessä I mainittu Arosuohaukka on pesinyt alueella usean peräkkäisen vuoden ajan, mikä osoittaa, että alueella on sellaisia erityisiä luonnonvaroja, jotka on otettava huomioon kaavoituksessa. Arosuohaukalla on myös kohtalainen törmäysriski voimaloihin, ja lajiin saattaa kohdistua voimaloista häiriövaikutusta. Lintudirektiivin 4 artiklan 1. kohdan mukaan liitteessä I mainittujen lajien elinympäristöjä on suojeltava erityisvoimin, jotta varmistetaan lajien eloonjääminen ja lisääntyminen niiden levinneisyysalueella. Päätös on siten kuntalain (365/1995) 90 §:n 2 momentissa tarkoitettulla tavalla lainvastainen. Korkein hallinto-oikeus kumosi molemmat päätökset.

Asiasanat: osayleiskaava – esteellisyys – linnusto – valitus hyväksytty

KORKEIN HALLINTO-OIKEUS 15.9.2016 3849

Valitus osayleiskaavasta

Diaarinumero	3174/1/15
Antopäivä	15.9.2016
Taltio	3849
Vireillöoloaika	27 kuukautta
Asian aikaisempi käsittely	Luvian kunnanvaltuusto 18.6.2014 tekemällään päätöksellä (§ 37) hyväksynyt Oosinselän-Martinpalon-Hangassuon tuulivoimapuiston oikeusvaikutteisen osayleiskaavan.
Ratkaisu, johon haettu muutosta	Turun hallinto-oikeus 3.9.2015 nro 15/0199/1
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus on hylännyt valituksen.
Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisu	Korkein hallinto-oikeus on tutkinut asian ja hylännyt valituksen. Hallinto-oikeuden päätöksen lopputulosta ei muutettu.

Valittajat ovat vaatineet, että hallinto-oikeuden ja kunnanvaltuuston päätökset kumotaan. Perusteluinaan valittajat ovat muun ohella esittäneet, että kaavan yhteydessä tehdyn melumallinnuksen mukaan ulkomelun ohjearvot 40 ja 35 dB ylittyvät useilla kiinteistöillä, mikä rajoittaa valittajien rakennusoikeutta ja maankäyttöä. Melumallinnuksessa ei ole esitetty matalataajuisen melun terassikaistoja eikä huomioitu merkityksellistä sykintää. Sisämelun ja matalataajuisen melun huomiotta jättäminen vaikuttaa heikentävästi asuin- viihtyvyyteen, terveyteen, kiinteistöjen arvoon ja rakennusoikeuteen. Lintu-, lepakko- ja luontokartoitukset ovat riittämättömiä ja puutteellisia, ja tuulivoimala-alueen yhteisvaikutukset tulee selvittää.

Hallinto-oikeus on päätöksessään todennut, että alueelle samaan aikaan laaditussa ja vastikään vahvistetussa vaihemaakuntakaavassa on laaja-alaisesti selvitetty alueiden soveltuvuutta tuulivoimala-alueen rakentamiseen. Osayleiskaavaa varten laadituissa melumallinnuksissa ei ole kaikilta osin noudatettu ympäristöministeriön ohjeistusta tuulivoimala-alueiden suunnittelusta (4/2012), mutta niiden tuloksia on kuitenkin verrattu ohjeessa suositeltuihin meluarvoihin, jotka ovat matalampia kuin yleisesti noudatetut valtioneuvoston päätöksen (VNp 993/1992) mukaiset ohjearvot. Melumallinnukset eivät myöskään osoita, että pienitaajuisen melun osuus sisätiloissa ylittäisi suositellut raja-arvot. Meluvaikutukset olivat siten hallinto-oikeuden mukaan riittävästi selvitetty.

Korkein hallinto-oikeus totesi, että kaava-alueesta tehdyt melumallinnukset osoittavat, että ympäristöministeriön ohjeen 4/2012 mukainen vakituisten asuntojen 40 dB:n yöajan melutason suunnitteluohjearvo ylittyy eräiden asuntojen osalta. Loma-asuntojen 35 dB:n yöajan melutason suunnitteluohjearvo ylittyy useiden loma-asuntojen osalta. Kun kuitenkin otetaan huomioon se, mitä hallinto-oikeuden päätöksessä on meluselvitysten osalta lausuttu, sekä erityisesti se, että kaavamääräyksen mukaan alueen toteuttamisessa eli muun ohella rakennuslupamenettelyssä on varmistettava, ettei tuulivoimalasta saa aiheutua ympäristöministeriön suositusohjearvot ylittävää melua lähiasutukselle, kaavaa ei ole pidettävä lainvastaisena valituksessa esitetyillä meluselvityksiin liittyvillä perusteilla. Jos tuulivoimalan toiminnasta saattaa ympäristössä aiheutua eräistä naapurussuhteista annetun lain 17 §:ssä tarkoitettua kohtuutonta räsittävästä meluhaitan vuoksi, hankkeen toteuttaminen edellyttää rakennusluvan lisäksi ympäristönsuojelulain mukaista ympäristölupaa. Ympäristöluvan tarve on harkittava erikseen.

Korkein hallinto-oikeus viittasi muilta osin hallinto-oikeuden perusteluihin ja totesi, että hallinto-oikeuden päätöksen lopputuloksen muuttamiseen ei ole perusteita.

Asiasanat: osayleiskaava – melu – selvitykset – valitus hylätty

KORKEIN HALLINTO-OIKEUS 4.10.2016 4185

Valitus osayleiskaavasta

Diaarinumero	33931/1/15 ja 3408/1/15
Antopäivä	4.10.2016
Taltio	4185
Vireillöoloaika	38 kuukautta
Asian aikaisempi käsittely	Kauhajoen kaupunginvaltuusto on päätöksellään 12.5.2014 (§ 8) hyväksynyt Riutankal- lion tuulivoimaosayleiskaavan.
Ratkaisu, johon haettu muu- tosta	Vaasan hallinto-oikeus 23.9.2015 nro 15/051113
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus on hylännyt valituksen.
Korkeimman hallinto-oikeu- den ratkaisu	Korkein hallinto-oikeus on tutkinut asian ja hylännyt valituksen. Hallinto-oikeuden päätöksen lopputulosta ei muutettu.

Valittajat ovat vaatineet, että hallinto-oikeuden ja kaupunginvaltuuston päätökset kumotaan. Perusteluinaan valittajat ovat muun ohella esittäneet, että tehdyt selvitykset eivät ole riittäviä kaavan vaikutusten arvioimiseksi. Melumallinnus ei anna riittävää ja oikeaa selvitystä melupäästöistä, eikä pienitaajuisten melun vaikutusta ei ole selvitetty riittävästi. Ulko- ja sisämelutasot ylittävät myös ohjearvot.

Hallinto-oikeus on perusteluissaan meluvaikutusten osalta todennut, että yli 35 dB:n alueella sijaitsee ainoastaan yksi kiinteistö, ja Väestörekisteritietojen mukaan kiinteistön omistaja on muuttanut pois kiinteistöistä vuonna 2004 eikä hän ole valittanut kaavan hyväksymistä koskevasta päätöksestä. Yli 35 dB:n melun vaikutusalueella ei mallinnuksen mukaan sijaitse loma-asumiseen käytettäviä rakennuksia. Ulkoseinän ääneneristävyys huomioon ottaen sisämelutasojen on arvioitu alittavan sosiaali- ja terveysministeriön oppaan 1/2003 asumisterveysohjeen mukaiset sisämelutasojen Leq, lh terssikaistattaiset ohjearvot. Muilla kiinteistöillä ohjearvot eivät ylity.

Hallinto-oikeus on todennut, että tuulivoimaloiden jäänmuodostumisen ja tulipalosta tai muusta syystä aiheutuvan rikkoutumisen aiheuttamaa vaaraa ei ole erityisesti selvitetty osayleiskaavaa laadittaessa. Tuulivoimalasta irtoava kappale tai jää voivat aiheuttaa tilastollisesti katsoen hyvin pienen riskin, ja voimaloille myönnettävässä mahdollisessa ympäristöluvassa samoin kuin rakennusluvuissa on myös mahdollista antaa vaaran ehkäisemistä ja rajoittamista tarkoittavia tarkempia mää-
räyksiä toteutettavien voimalatyyppien ja niiden vaatimien teknisten ratkaisujen tarkentuessa jatkosuunnittelussa.

Korkein hallinto-oikeus vetosi päätöksessään hallinto-oikeuden esittämiin perusteluihin arvioi ne oikeiksi. Valitus hylättiin.

Asiasanat: osayleiskaava – jää – melu – selvitykset – valitus hylätty

KORKEIN HALLINTO-OIKEUS 10.10.2016 (KHO 2016:146)

Valitus ranta-alueelle rakennettavan pientuulivoimalan toimenpideluvasta

Diaarinumero	4138/1/14
Antopäivä	10.10.2016
Taltio	4235
Vireilläoloaika	38 kuukautta
Asian aikaisempi käsittely	Raaseporin ympäristö- ja rakennuslautakunta on 14.8.2013 tekemällään päätöksellä (§ 163) myöntänyt B:lle toimenpideluvan noin 11 metrin korkuisen pientuulivoimalan (1500 W) rakentamiseen Raaseporin kaupungin Långstrandin kylässä sijaitsevalle Knipnäsin tilalle RN:o 1:24.
Ratkaisu, johon haettu muu- tosta	Helsingin hallinto-oikeus 25.11.2014 nro 14/0894/5
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus on hylännyt valituksen.
Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisu	Korkein hallinto-oikeus on tutkinut asian ja hyväksynyt valituksen. Korkein hallinto-oikeus kumosi hallinto-oikeuden päätöksen.

Valittaja on vaatinut, että hallinto-oikeuden ja ympäristö- ja rakennuslautakunnan päätökset kumotaan. Perusteluinaan valittaja on muun ohella esittänyt, että hanke on sopimaton niin tiheään rakennetulle vapaa-ajanviettoalueelle. Tuulivoimalan lavat aiheuttavat välkkymistä, heijastuksia ja varjoja. Puustoa ei ole valittajan vapaa-ajan asunnon ja voimalan välillä. Linnut silpoutuvat voimalan lapoihin, eikä se muutenkaan sovi alueelle. Voimalasta syntyvä ääni on erittäin häiritsevää, ja lähietäisyydeltä se aiheuttaa jatkuvan haitan. Naapuruussuhdelain mukaisesti toiselle kiinteistölle ei saa aiheutua immisiota äänen muodossa. Naapuruussuhdelain mukaiset kriteerit tulee ottaa huomioon, eikä hanke muutoinkaan täytä MRL:ssä säädettyjä edellytyksiä.

Toimenpidelupa oli myönnetty noin 11 metrin korkuisen pientuulivoimalan (1500 W) rakentamiseksi ranta-alueelle, jolla sijaitisi pääosin vapaa-ajan kiinteistöjä. Voimala oli sallittu sijoittaa 43 metrin etäisyydelle naapurin vapaa-ajanrakennuksesta ja noin 40 metrin etäisyydelle naapurin rajasta.

Arvioitaessa tuulivoimalan soveltumista paikalle oli otettu huomioon sen ominaisuudet sekä vaikutukset naapureihin ja maisemaan kokonaisuudessaan. Tuulivoimalan aiheuttaman melun vaikutuksia mahdollisuuksiin käyttää naapurikiinteistöä tulevaisuudessa asuinrakentamiseen oli lupaa myönnettäessä arvioitu ympäristöhallinnon ohjeessa 4/2012 esitettyjen oikeudellisesti sitomattomien ohjearvojen pohjalta.

Korkein hallinto-oikeus totesi, että tuulivoimalan toimittajan esittämistä teknisistä tiedoista ilmeni että tuulivoimalasta aiheutuva melu 50 metrin etäisyydellä voimalasta oli 45 dB, kun tuulen nopeus oli 8 m/s. Koska asiakirjoissa ei ollut selvitystä siitä, että ympäristöhallinnon ohjeen 4/2012 tai sittemmin voimaan tulleen valtioneuvoston asetuksen (1107/2015) mukaiset melutasot voitiin saavuttaa naapurikiinteistöllä, luvan myöntämiseen ei ollut edellytyksiä MRL 135, 136 ja 138 §:ien säädettyllä tavalla.

Asiasanat: toimenpidelupa – melu – etäisyys – valitus hyväksytty

KORKEIN HALLINTO-OIKEUS 10.10.2016 (KHO 2016:147)

Valitus ranta-alueelle rakennettavan tuulivoimalan suunnittelutarveratkaisun tarpeesta

Diaarinumero	1252/1/15
Antopäivä	10.10.2016
Taltio	4236
Vireilläoloaika	43 kuukautta
Asian aikaisempi käsittely	Padasjoen rakennustarkastaja on 1.3.2013 tekemällään päätöksellä (§ 16) myöntänyt B:lle rakennusluvan 50 kW:n pientuulivoimalan rakentamiseen. Padasjoen teknisen lautakunnan valvontajaosto on 3.5.2013 tekemällään päätöksellä (§ 18) hylännyt rakennustarkastajan päätöksestä tehdyt oikaisuvaatimukset.
Ratkaisu, johon haettu muutosta	Itä-Suomen hallinto-oikeus 24.3.2015 nro 15/0075/3
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus on jättänyt tutkimatta vaatimukset siitä, että tuulivoimalan sijoituspaikkaa tulee muuttaa kauemmaksi asutuksesta. Hallinto-oikeus on hylännyt valittajan valituksen valvontajaoston päätöksestä.
Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisu	Korkein hallinto-oikeus on tutkinut asian ja hylännyt valituksen. Hallinto-oikeuden päätöksen lopputulosta ei muutettu.

Valittaja on vaatinut, että hallinto-oikeuden ja valvontajaoston päätökset kumotaan. Perusteluinaan valittaja on muun ohella esittänyt, että tuulivoimalan rakentaminen edellyttää kaavoitusta tai ainakin suunnittelutarveratkaisua. Voimala on kokoluokaltaan olennaisesti suurempi kuin tavallinen vapaa-ajan asumisessa käytetty pientuulivoimala. Tuulivoimalahankkeesta aiheutuu merkittäviä ympäristövaikutuksia, joita ei ole riittävästi selvitetty. Tehty maisemaselvitys nostaa esiin monia epävarmuustekijöitä, koska se perustuu merkittävässä määrin suojaavan puuston vaikutukseen. Rakennuspaikan puusto on kuitenkin hakijan hallinnassa ja hakija voi halutessaan kaataa puita. Kyseessä on herkkä järvimaisema, jossa tuulivoimalan roottorin 12 metrin vilkkumisvarjo aiheuttaa merkittävää maisemahaittaa. Tuulivoimalan rakennuspaikka ranta-alueella ei ole hankkeelle oikea sijaintipaikka, eikä se täytä kauneuden ja sopuuhaisuuden vaatimuksen.

Tuulivoimalan napakorkeus oli 36 metriä ja roottorin halkaisija 12 metriä. Rakennuspaikka sijoittui ranta-alueella olevan tiiviin loma-asutuksen taustamaastoon.

Maisemaselvityksen mukaan hankkeen maisemavaikutukset ympäristöön ja lähialueille eivät olleet huomattavia, kun otettiin huomioon alueen puustoisuus ja voimalan korkeus. Meluselvityksen perusteella melutaso lähimmillä asuinalueilla ei ylittänyt ohjearvoja. Rakennuspaikkaa lähimmät vapaa-ajan asunnot sijaitsivat osayleiskaava-alueella, jolla sitä koskevan alueen maankäyttö oli lähtökohtaisesti ratkaistu. Hanke ei myöskään rajoittanut kaava-alueen maankäyttöä. Hankkeella ei näissä oloissa ollut sellaisia merkittäviä ympäristövaikutuksia, joiden johdosta hankkeen toteuttaminen olisi edellyttänyt suunnittelutarveratkaisua.

Asiasanat: suunnittelutarveratkaisu – maisema – melu – valitus hylätty

KORKEIN HALLINTO-OIKEUS 20.10.2016 4415

Valitus osayleiskaavasta

Diaarinumero	3620/1/15
Antopäivä	20.10.2016
Taltio	4415
Vireillöoloaika	36 kuukautta
Asian aikaisempi käsittely	Pyhäjärven kaupunginvaltuusto on päätöksellään 28.10.2013 (§ 169) hyväksynyt Vuohotmäen tuulipuiston osayleiskaavan.
Ratkaisu, johon haettu muutosta	Pohjois-Suomen hallinto-oikeus 15.10.2015 numero 15/0358/1
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus on tutkimiltaan osin hylännyt valituksen.
Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisu	Korkein hallinto-oikeus on tutkinut valituksen ja hylännyt sen. Hallinto-oikeuden päätöstä ei muutettu.

Valittajat ovat vaatineet, että hallinto-oikeuden ja kaupunginvaltuuston päätökset kumotaan. Valittajat ovat muun ohella vedonneet siihen, että tuulivoimahanke on päätetty jättää YVA-menettelyn ulkopuolelle. Valittajien mukaan osayleiskaava ei myöskään ole ollut MRL 39 §:ssä ja 77 b §:ssä mainittujen sisältövaatimusten mukainen melu-, välke- ja varjostusvaikutusten sekä maisema-, jäävaara-, eläimistö- ja vesitalousvaikutusten osalta.

Hallinto-oikeus on ratkaisussaan katsonut, että suosituksen mukaan loma-asumiseen käytettävillä alueilla taajamien ulkopuolella melutaso ei saisi ylittää päiväohjearvoa 40 dB eikä yöohjearvoa 35 dB. Melumallinnuksen mukaan äänenpainetaso on 35,5 dB. Valittajien tila ei sijaitse 35 dB:n melualueella. Valittajien tilan kohdalla varjostusvaikutus on hieman enemmän kuin raja-arvona käytetty 8 tuntia vuodessa. Varjostusmallinnuksen mukaan varjostusvaikutus tilalla on 8 tuntia 22 minuuttia vuodessa. Kun otetaan huomioon, mitä on todettu melun osalta, sekä se, että tilan kohdalla varjostusvaikutuksen ylitystä on pidettävä vähäisenä, osayleiskaava näiltä osin täyttää turvallisen, terveellisen ja tasapainoisen elinympäristön sisältövaatimuksen. Välkkeestä ei ennalta arvioiden aiheudu elinympäristölle niin merkittäviä ongelmia, että osayleiskaavan ei voitaisi katsoa tältäkin osin täyttävän turvallisen, terveellisen ja tasapainoisen elinympäristön sisältövaatimusta. Hallinto-oikeus katsoi myös, että osayleiskaava täyttää sille MRL:ssä asetetut sisältövaatimukset mahdollisuudesta turvalliseen, terveelliseen ja eri väestöryhmien kannalta tasapainoiseen elinympäristöön sekä luonnonarvojen vaalimisen osalta.

MRL 132 §:n mukaan, jos rakentamisesta taikka muusta mainitun lain mukaan luvanvaraisesta tai viranomaishyväksyntää vaativasta toimenpiteestä on laadittava YVA-menettelystä annetun lain mukainen arviointiselostus, se tulee liittää MRL:ssä säädettyyn lupahakemukseen tai ilmoitukseen.

Korkein hallinto-oikeus on katsonut, ettei tässä osayleiskaavan hyväksymistä koskevassa asiassa voida tutkia, olisiko hankkeeseen tullut soveltaa YVA-menettelystä annetun lain mukaista menettelyä. Osayleiskaavaa koskevassa asiassa on tullut hankkeen vaikutusten selvittämisen osalta tutkia, ovatko kaavaa koskevat selvitykset olleet MRL 9 §:n ja MRA:n 1 §:n mukaisia.

Korkein hallinto-oikeus katsoi näin ollen, ettei hallinto-oikeuden päätöksen lopputuloksen muuttamiseen valituksen johdosta ole perusteita.

Asiasanat: osayleiskaava – ympäristövaikutusten arviointimenettely – melu – valitus hylätty

KORKEIN HALLINTO-OIKEUS 11.11.2016 4778

Valitus osayleiskaavasta ja hakemus koskien menetetyn määräajan palauttamista

Diaarinumero	3675/1/15, 3682/1/15, 3705/1/15, 3721/1/15 ja 3751/1/15
Antopäivä	11.11.2016
Taltio	4778
Vireillöoloaika	24 kuukautta
Asian aikaisempi käsittely	Jyväskylän kaupunginvaltuusto on päätöksellään 10.11.2014 (§ 99) hyväksynyt Jyväskylän kaupungin osayleiskaavan.
Ratkaisu, johon haettu muutosta	Pohjois-Suomen hallinto-oikeus 15.10.2015 numero 15/0358/1
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus on tutkimiltaan osin hylännyt valituksen.
Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisu	Korkein hallinto-oikeus on kumonnut hallinto-oikeuden ja Jyväskylän kaupunginvaltuuston päätökset Maatianvuoren ja Heinosniemen tuulivoimaloiden aluumerkin- töjen osalta. Muilta osin korkein hallinto-oikeus on hylännyt valitukset.

Valittajat ovat valituksessaan vaatineet, että hallinto-oikeuden ja kunnanvaltuuston päätökset kumotaan tuulivoima-aluevarausten osalta. Valittajat ovat muun ohella vedonneet siihen, että tuulivoimaloiden aluevaraukset eivät ole MRL:n säännösten mukaisia.

Tuulivoimaloiden alueen oikeusvaikutuksen kuvauksen mukaan kaavan tuulivoimaloiden rajaukset on tarkoitettu toteutettavaksi MRL 137 §:n mukaisin suunnittelutarveratkaisuin. Korkein hallinto-oikeus on aikaisemmassa ratkaisussaan todennut, ettei tuulivoimaloita alueista suppeimmalle Maatianvuoren alueelle voida toteuttaa suunnittelutarveratkaisuin. Korkeimman hallinto-oikeuden mainitun ratkaisun mukaan rakentaminen edellyttää kaavaa, jolla tarkoitetaan ensi sijassa MRL 10 a luvun mukaista rakennusluvan myöntämiseen oikeuttavaa tuulivoimalaosayleiskaavaa tai asemakaavaa. Korkein hallinto-oikeus on katsonut, että jos suunnittelu toteutetaan asemakaavaa yleispiirteisemmällä osayleiskaavalla, on selvityksiä joka tapauksessa täydennettävä eikä kaavassa voida tukeutua vain suunnittelutarveratkaisuasiassa tehtyihin selvityksiin. Kaava-aineistoon ei liity sellaisia ympäristövaikutusselvityksiä, joiden perusteella olisi voitu tehdä ratkaisu tuulivoima-alueen sijoittamisesta Maatianvuorelle. Tällainen selvitys ei ole vireillä ollut lainvastaiseksi havaittu suunnittelutarveratkaisuhanke.

Vaihemaakuntakaavassa tuulivoimaloiden alueiden sijoituspaikat oli valittu lähinnä tuulisuuden perusteella, maisemavaikutuksia ei ollut arvioitu. Heinosniemen tuulivoimaloiden aluerajauksen siirtäminen osayleiskaavaan vaikkakin suppeampana olisi edellyttänyt osayleiskaavatasoisten selvitysten liittämistä kaavaselostukseen.

Kun osayleiskaavan kaavaselostuksessa on tuulivoimaloiden alueiden osalta viitattu aiemmin suunnittelutarveratkaisun ja vaihemaakuntakaavan yhteydessä tehtyihin selvityksiin ja kun ympäristövaikutusten yhteisvaikutusten arviointi puuttuu kokonaan, ovat tuulivoimaloiden aluevaraukset korkeimman hallinto-oikeuden mukaan olleet tältä osin lainvastaisia.

Korkein hallinto-oikeus katsoi, ettei päätöksen muuttamiseen muilta osin ollut perusteita.

Asiasanat: osayleiskaava – ylimääräinen muutoksenhaku – aluevaraus – selvitykset – valitus hyväksytty

KORKEIN HALLINTO-OIKEUS 14.11.2016 4797

Valitus osayleiskaavasta

Diaarinumero	2119/1/15 ja 2136/1/15
Antopäivä	14.11.2016
Taltio	4797
Vireilläoloaika	29 kuukautta
Asian aikaisempi käsittely	Paimion kaupunginvaltuusto on päätöksellään 12.6.2014 (§ 30) hyväksynyt Huso-Pöylän tuulivoimapuiston osayleiskaavan.
Ratkaisu, johon haettu muutosta	Turun hallinto-oikeus 2.6.2015 nro 15/0134/1
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus on tutkimiltaan osin hylännyt valituksen.
Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisu	Korkein hallinto-oikeus on tutkinut valituksen ja hylännyt sen.

Valittajat ovat vaatineet, että hallinto-oikeuden ja kaupunginvaltuuston päätökset kumotaan. Valittajat ovat vedonneet muun ohella tuulivoimapuistosta aiheutuviin meluhaittoihin sekä maisemallisiin haittavaikutuksiin. Valittajan mukaan useita vapaa-ajanasuntoja jäisi ohjearvon vastaisesti yli 35 dB alueelle.

Korkein hallinto-oikeus on hylännyt tuulivoimavaihehemaakuntakaavaa koskevat valitukset päätöksellään 29.1.2016 227. Valitukset eivät koskeneet Huso-Pöylän alueelle osoitettua tuulivoima-aluetta, mutta maakuntakaavassa osoitettu merkintä ja osayleiskaava ovat perustuneet maisemakysymysten osalta samoihin selvityksiin.

Korkeimman hallinto-oikeuden mukaan kaupunginvaltuuston osayleiskaavaa koskevan päätöksen jälkeen 1.9.2015 on tullut voimaan valtioneuvoston asetus tuulivoimaloiden ulkomelutason ohjearvoista. Asetuksen 3 §:n mukaan tuulivoimalan toiminnasta aiheutuva melupäästön takuuarvon perusteella määritelty laskennallinen melutaso ja valvonnan yhteydessä mitattu melutaso eivät saa ulkona ylittää melulle altistuvalla alueella melun A-taajuuspainotetun keskiäänitason ohjearvoja siten, että pysyvän asutuksen ja loma-asutuksen osalta ulkomelutason ohjearvo LAeq päivällä klo 7 - 22 on 45 dB ja ulkomelutaso LAeq yöllä klo 22 - 7 on 40 dB. Loma-asutuksen osalta melutason ohjearvo ei enää eroa pysyvän asutuksen ohjearvosta.

Korkein hallinto-oikeus katsoi näin ollen, ettei hallinto-oikeuden päätöksen lopputuloksen muuttamiseen ei ollut perusteita.

Asiasanat: osayleiskaava – melu – maisema – valitus hylätty

KORKEIN HALLINTO-OIKEUS 14.11.2016 4798

Valitus osayleiskaavasta

Diaarinumero	2120/1/15 ja 2137/1/15
Antopäivä	14.11.2016
Taltio	4798
Vireilläoloaika	29 kuukautta
Asian aikaisempi käsittely	Salon kaupunginvaltuusto on päätöksellään 9.6.2014 (§ 67) hyväksynyt Huso-Pöylän tuulivoimapuiston osayleiskaavan.
Ratkaisu, johon haettu muutosta	Turun hallinto-oikeus 2.6.2015 nro 15/0135/1
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus on hylännyt valituksen.
Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisu	Korkein hallinto-oikeus on tutkinut valituksen ja hylännyt sen.

Valittajat ovat vaatineet, että hallinto-oikeuden ja kaupunginvaltuuston päätökset kumotaan. Valittajat ovat vedonneet siihen, ettei valittajaa ole kuultu kaavaehdotuksen muutoksesta, jonka perusteella yksi tuulivoimala on siirretty 200 metriä lähemmäs valittajan asuinrakennusta. Valittajat ovat myös vedonneet tuulivoimapuistosta aiheutuviin meluhaittoihin sekä maisemallisiin haittavaikutuksiin. Valittajan mukaan useita vapaa-ajanasuntoja jäisi ohjearvon vastaisesti yli 35 dB alueelle.

MRL 32 §:n mukaan, jos kaavaehdotusta on olennaisesti muutettu sen jälkeen, kun se on asetettu julkisesti nähtäville, se on asetettava uudelleen nähtäville. Uudelleen nähtäville asettaminen ei kuitenkaan ole tarpeen, jos muutokset koskevat vain yksityistä etua ja niitä osallisia, joita muutokset koskevat, kuullaan erikseen. Korkein hallinto-oikeus on katsonut, ettei kaavaehdotuksen muutoksella ollut niin merkittävää vaikutusta valittajan asemaan, että häntä olisi tullut kuulla erikseen ennen kaavan hyväksymistä.

Korkein hallinto-oikeus on hylännyt tuulivoimavaihemaakuntakaavaa koskevat valitukset päätöksellään 29.1.2016 227. Valitukset eivät koskeneet Huso-Pöylän alueelle osoitettua tuulivoima-alueita, mutta maakuntakaavassa osoitettu merkintä ja osayleiskaava ovat perustuneet maisemakysymysten osalta samoihin selvityksiin.

Korkeimman hallinto-oikeuden mukaan kaupunginvaltuuston osayleiskaavaa koskevan päätöksen jälkeen 1.9.2015 on tullut voimaan valtioneuvoston asetus tuulivoimaloiden ulkomelutason ohjearvoista. Asetuksen 3 §:n mukaan tuulivoimalan toiminnasta aiheutuva melupäästön takuuarvon perusteella määritelty laskennallinen melutaso ja valvonnan yhteydessä mitattu melutaso eivät saa ulkona ylittää melulle altistuvalla alueella melun A-taajuuspainotetun keskiäänitason ohjearvoja siten, että pysyvän asutuksen ja loma-asutuksen osalta ulkomelutason ohjearvo LAeq päivällä klo 7 - 22 on 45 dB ja ulkomelutaso LAeq yöllä klo 22 - 7 on 40 dB. Loma-asutuksen osalta melutason ohjearvo ei enää eroa pysyvän asutuksen ohjearvosta.

Korkein hallinto-oikeus katsoi näin ollen, ettei hallinto-oikeuden päätöksen lopputuloksen muuttamiseen ei ollut perusteita, ja hylkäsi valituksen.

Asiasanat: osayleiskaava – etäisyys – melu – valitus hylätty

KORKEIN HALLINTO-OIKEUS (KHO 2016:190)

Valitus osayleiskaavasta

Diaarinumero	3584/1/15
Antopäivä	29.11.2016
Taltio	5090
Vireillöoloaika	32 kuukautta
Asian aikaisempi käsittely	Pudasjärven kaupunginvaltuusto on päätöksellään 26.3.2014 (§ 10) hyväksynyt Tolpanvaara-Jylhävaaran tuulivoimapuiston osayleiskaavan.
Ratkaisu, johon haettu muutosta	Pohjois-Suomen hallinto-oikeus 14.10.2015 nro 15/0352/1
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus on hylännyt valituksen.
Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisu	Korkein hallinto-oikeus on hyväksynyt valituksen.

Valittajat ovat vaatineet, että hallinto-oikeuden ja kaupunginvaltuuston päätökset kumotaan sekä Pudasjärven kaupunki on määrättävä korvaamaan muutoksenhakijoiden oikeudenkäyntikulut laillisine korkoineen. Valittajat ovat vaatimuksensa tueksi muun ohella esittäneet, että X, joka on Metsähallituksen palveluksessa, on esteellisenä osallistunut osayleiskaavan käsittelyyn kaupunginhallituksessa.

Kaupunginvaltuusto oli hyväksynyt tuulivoimaosayleiskaavan Metsähallituksen hallinnoimalle valtionmaalle. Kaava-hanke oli käynnistynyt Metsähallituksen Laatumaa-tulosalueen esityksestä. X, joka työskenteli metsurina Metsähallituksen Metsätalous-tulosalueen palveluksessa, oli osallistunut kaava-asian käsittelyyn kaupunginhallituksessa. Korkeimman hallinto-oikeuden mukaan Metsähallituksella oli odotettavissa erityistä hyötyä tai vahinkoa valmisteltavana olleen kaavahankkeen johdosta. Asiassa oli ratkaistava, oliko X ollut työsuhteensa johdosta esteellinen osallistumaan kaavahankkeen käsittelyyn kaupunginhallituksessa.

Korkein hallinto-oikeus katsoi, että palvelussuhdejääviä koskevaa hallintolain 28.1 §:n 4 kohtaa ei voida tulkita niin, että palvelussuhde valtioon tai valtion liikelaitokseen ei lähtökohtaisesti voisi muodostaa esteellisyyttä silloin, kun kysymys on valtion tai valtion liikelaitoksen palveluksessa olevan henkilön osallistumisesta hallintoasian käsittelyyn kunnan luottamushenkilönä. Laatumaa-tulosalue ja Metsätalous-tulosalue olivat kuuluneet samaan Metsähallituksen liiketoiminta-alueeseen. Korkein hallinto-oikeus katsoi, että tässä tilanteessa tulosalueiden erillisyydelle ei voitu antaa ratkaisevaa merkitystä arvioitaessa X:n esteellisyyttä.

Palvelussuhteen perusteella syntyvä esteellisyys ei edellyttänyt, että X olisi saanut asiassa itselleen hyötyä, tai että hänen osallistumisensa asian käsittelyyn olisi vaikuttanut asiassa tehtävään ratkaisuun. Esteellisyyden arvioinnin kannalta ei myöskään ollut merkitystä sillä, oliko X itse kokenut olevansa asiassa esteellinen tai mikä hänen asemansa oli Metsähallituksen liiketoiminta-alueen organisaatiossa.

Korkein hallinto-oikeus katsoi näin ollen, että kaupunginvaltuuston päätös oli syntynyt X:n esteellisyyden vuoksi virheellisessä järjestyksessä.

Asiasanat: osayleiskaava – menettelyvirhe – esteellisyys – valitus hyväksytty

KORKEIN HALLINTO-OIKEUS 23.12.2016 5515 JA 23.12.2016 5516

Valitus osayleiskaavasta

Diaarinumero	2321/1/15 ja 2322/1/15
Antopäivä	23.12.2016
Taltio	5515 ja 5516
Vireillöoloaika	31,5 kuukautta
Asian aikaisempi käsittely	Tammelan kunnanvaltuusto on päätöksellään 12.5.2014 (§ 23) hyväksynyt Tuulivoimapuisto-teemaosayleiskaavan. Forssan kaupunginvaltuusto on päätöksellään 19.5.2014 (§ 20) hyväksynyt Tuulivoimapuisto-teemaosayleiskaavan.
Ratkaisu, johon haettu muutosta	Hämeenlinnan hallinto-oikeus 16.6.2015 nro 15/0233/2 Hämeenlinnan hallinto-oikeus 16.6.2015 nro 15/0234/2
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus on hylännyt valitukset.
Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisu	Korkein hallinto-oikeus on tutkinut valitukset ja hylännyt ne.

Valittajat ovat vaatineet, että hallinto-oikeuden ja kunnanvaltuustojen päätökset kumotaan. Valittajat ovat vedonneet siihen, että kaavan valmistelu on perustunut puutteelliseen selvitykseen meluvaikutusten osalta. Meluvaikutukset ulottuvat valittajien mukaan laajemmalle kuin on arvioitu ja näiden meluvaikutusten johdosta kaavasta aiheutuu valittajille maanomistajina kohtuutonta haittaa.

MRL edellyttää, että kaavan vaikutukset on riittävästi selvitetty muun muassa alueelle osoitettujen ja ympäristössä jo olevien maankäyttötarpeiden yhteen sovittamisen arvioimiseksi.

Hallinto-oikeus on katsonut, että kaavoitusta varten tehdyt melumallinnukset vastaavat suurimmaksi osaksi ja ainakin mallinnustulosten osalta uutta ohjeistusta. Vaikutusarviointi on suoritettu yleisesti sovellettavien tuulivoimalamelun mallintamista koskevien menetelmien avulla (Nord2000) ja melutason lähtöarvoina on käytetty napakorkeudeltaan ja teholtaan kaavaratkaisua vastaavien tuulivoimaloiden melupäästöjen takuuarvoja. Saatuja tuloksia on verrattu ympäristöministeriön tuulivoimalarakentamisen suunnittelua koskevassa ohjeessa 4/2012 esitettyihin melun suunnitteluohjearvoihin. Tuulivoimaloiden aiheuttama sisämelu on selvitetty ympäristöministeriön ohjeen 4/2012 mukaisesti arvioimalla sisämelutasot ulkomelutasojen perusteella ottamalla huomioon rakennusten vaipan ääneneristävyys. Hallinto-oikeus on myös todennut, että tuulivoimalan aiheuttamaan meluhäiriöön on mahdollista vaikuttaa voimaleaa säättämällä.

Hallinto-oikeus on katsonut, että tehtyjen selvitysten perusteella saadaan riittävän luotettavaa tietoa suunniteltujen tuulivoimaloiden käytönaikaisista asuinalueilla vallitsevista melutasoista. Hyväksytty tuulivoimaosayleiskaava perustuu näin ollen MRL:ssa tarkoitettuihin riittäviin tutkimuksiin ja selvityksiin.

Korkein hallinto-oikeus katsoi, että sillä hallinto-oikeuden päätöksessä esitetyllä perusteella, että yksittäisen tuulivoimalan aiheuttamaan meluhäiriöön on mahdollista vaikuttaa voimaleaa säättämällä, ei ole asiassa ratkaisevaa merkitystä. Kun kuitenkin otetaan huomioon asiassa saatu selvitys ja se, mitä hallinto-oikeuden päätöksessä on muutoin lausuttu, hallinto-oikeuden päätöksen lopputulosta ei ollut syytä muuttaa, ja valitus hylättiin.

Asiasanat: osayleiskaava – selvitykset – melu – melumoodi – valitus hylätty

KORKEIN HALLINTO-OIKEUS 27.12.2016 5550

Valitus tuulivoimaosayleiskaavasta

Diaarinumero	2598/1/16
Antopäivä	27.12.2016
Taltio	5550
Vireilläoloaika	26 kuukautta
Asian aikaisempi käsittely	Kurikan kaupunginvaltuusto on päätöksellään 28.4.2014 (§ 28) hyväksynyt Rasakan- kaan tuulivoimaosayleiskaavan.
Ratkaisu, johon haettu muutosta	Vaasan hallinto-oikeus 29.6.2016 nro 16/0340/3
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus on hylännyt valituksen.
Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisu	Korkein hallinto-oikeus on tutkinut valituksen ja hylännyt sen.

Valittaja on vaatinut, että hallinto-oikeuden ja kaupunginvaltuuston päätökset kumotaan. Valittaja on muun ohella vedonnut siihen, ettei hankkeen vaikutuksia ole riittävällä tavalla selvitetty Natura 2000 –verkostoon kuuluvan Isokorven alueen osalta.

Ympäristöministeriö on tuulivoimarakentamisen suunnittelua koskevassa ohjeessa 4/2012 antanut tuulivoimarakentamisen ulkomelutason suunnitteluohjearvoiksi luonnonsuojelualueella päiväajalle (klo 7 - 22) 40 dB LAeq ja yöajalle (klo 22 - 7) 35 dB LAeq. Ohjeen mukaan yöarvoa ei sovelleta luonnonsuojelualueilla, joita ei yleisesti käytetä oleskeluun tai luonnon havainnointiin yöllä. Hallinto-oikeus on todennut, että valtioneuvoston melutasojen ohjearvoista antamassa päätöksessä esitetyt melutasoja koskevat ohjearvot eivät ole sitovia, vaan enimmäisarvot ovat ohjeellisia.

Hallinto-oikeuden mukaan osayleiskaavoituksessa on selvitetty suunnitellun tuulivoimapuiston aiheuttamaa melua käyttäen WindPro-melulaskentamallia. Kaavaselostuksen mukaan tällä mallilla lasketut meluvyöhykkeet ovat hieman laajempia kuin ympäristöhallinnon ohjeessa 2/2014 suositellun ISO 9613-2 -standardin mukaisessa laskennassa. Melumallinnuksen mukaan Isokorven Natura-alueen koillisosa sijoittuisi 45 - 50 dB meluvyöhykkeelle ja muu osa Natura-alueesta 40 - 45 dB meluvyöhykkeelle.

Hallinto-oikeus on katsonut, että melumallinnuksen perusteella voidaan riittävästi arvioida kaavan valituksessa esiin tuodut vaikutukset Isokorven Natura-alueella. Kun otetaan huomioon kaavan sisältö ja Isokorven Natura-alueen suojelun perusteena olevat luonnonarvot, hallinto-oikeus on katsonut, että kaavaratkaisussa on valituksessa esitetyltä osin otettu riittävästi huomioon luonnonarvojen vaaliminen.

Korkein hallinto-oikeus on katsonut, että Isokorven Natura 2000 -verkostoon kuuluvan alueen osalta kaavan valmistelun yhteydessä on riittävällä tavalla selvitetty, ettei hanke todennäköisesti merkittävästi heikennä niitä luontoarvoja, joiden vuoksi se on otettu verkostoon. Hallinto-oikeuden päätöksen lopputuloksen muuttamiseen ei näin ollen ole perusteita.

Asiasanat: osayleiskaava – luonnonsuojelu – melu – selvitykset – valitus hylätty

KORKEIN HALLINTO-OIKEUS 27.12.2016 5551

Valitus tuulivoimaosayleiskaavasta

Diaarinumero	515/1/16 ja 540/1/16
Antopäivä	27.12.2016
Taltio	5551
Vireillöoloaika	25 kuukautta
Asian aikaisempi käsittely	Ylivieskan kaupunginvaltuusto on päätöksellään 4.6.2014 (§ 28) hyväksynyt Tuomiperän tuulivoimapuiston osayleiskaavan.
Ratkaisu, johon haettu muutosta	Pohjois-Suomen hallinto-oikeus 25.1.2016 nro 16/0018/1
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus on hylännyt valitukset.
Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisu	Korkein hallinto-oikeus on tutkinut valitukset ja hylännyt ne.

Valittajat ovat vaatineet, että hallinto-oikeuden ja kaupunginvaltuuston päätökset kumotaan. Valittajat ovat vedonneet muun ohella siihen, että osayleiskaavassa ei ole riittävästi otettu huomioon siitä aiheutuvia haittavaikutuksia luonnonarvoille. Valittajien mukaan Tuomiperän tuulipuisto sijoittuu suoraan yhdelle kurkien päämuuttoreitille. Muuttolinnut lentävät alueella matalalla nousukiidosta johtuen ja keräävät parveaan kiertelemällä hankealueen yllä.

Pohjois-Pohjanmaan 1. vaihemaakuntakaavan valmistelun yhteydessä laaditussa selvityksessä on esitetty kartalla kurkien syksyinen muuttoreitti. Muuttoreitti kulkee Ylivieskan itäpuolelta siten, että kaava-alue rajoittuu muuttoreitin länsireunalle. Korkein hallinto-oikeus on katsonut, että valituksenalaisen osayleiskaavan aineistoon liittyvässä luontoselvityksessä todetaan muun ohella, että syksyn kurkimuutto saattaa tuulesta riippuen kulkea Tuomiperän tuulivoimapuistoalueen läheisyydessä, mutta sijoittuu pääosiltaan alueen itäpuolelle.

Kaavaa laadittaessa on korkeimman hallinto-oikeuden mukaan MRL 9 §:n sekä MRL 1 §:n tarkoittamalla tavalla riittävästi selvitetty alueen luontoarvot. Näiden luonnonarvojen vaaliminen on kaavassa otettu huomioon MRL 39.2 §:n sisältövaatimusten tarkoittamalla tavalla.

Korkein hallinto-oikeus katsoi näin ollen, ettei hallinto-oikeuden päätöksen lopputuloksen muuttamiseen ole perusteita.

Asiasanat: osayleiskaava – linnusto – luonnonsuojelu – valitus hylätty

KORKEIN HALLINTO-OIKEUS 5.1.2017 32 JA 5.1.2017 33

Valitus osayleiskaavasta

Diaarinumero	2094/1/16, 2099/1/16 ja 2095/1/16
Antopäivä	5.1.2017
Taltio	32 ja 33
Vireillöoloaika	20,5 kuukautta
Asian aikaisempi käsittely	Urjalan kunnanvaltuusto on päätöksellään 16.2.2015 (§ 1) hyväksynyt Urjalan oikeusvaikutteisen tuulivoimaosayleiskaavan MRL 77 a §:n mukaisena osayleiskaavana. Humppilan kunnanvaltuusto on päätöksellään 26.3.2015 (§ 5) hyväksynyt Humppilan oikeusvaikutteisen tuulivoimaosayleiskaavan MRL 77 a §:n mukaisena osayleiskaavana.
Ratkaisu, johon haettu muutosta	Hämeenlinnan hallinto-oikeus 25.5.2016 nro 16/0233/2 Hämeenlinnan hallinto-oikeus 25.5.2016 nro 16/0235/2
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus on hylännyt valitukset.
Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisu	Korkein hallinto-oikeus on kumonnut kunnanvaltuustojen ja hallinto-oikeuden päätökset osayleiskaavamääräyksen "Uusia asuin- ja lomarakennuksia tai muuta melusta häiriintyvää toimintaa ei saa sijoittaa alueille, joille voi aiheutua ympäristöministeriön suunnitteluohjearvojen 4/2012 keskiäänitasojen ylittävää melua (asuntoalueilla päiväaikaan 45 dB ja yöaikaan 40 dB, loma-asuntoalueilla päiväaikaan 40 dB ja yöaikaan 35 dB)" osalta. Muilta osin korkein hallinto-oikeus hylkäsi valitukset.

Valittajat ovat vaatineet, että hallinto-oikeuden ja kaupunginvaltuuston päätökset kumotaan. Perusteluinaan valittajat ovat muun ohella esittäneet, että kaavamääräyksessä määrätystä rakennuskiellosta aiheutuu valittajille MRL 39 §:n mukaista kohtuutonta haittaa.

Osayleiskaavan yleisissä määräyksissä on määrätty, että uusia asuin- tai lomarakennuksia tai muita muuta melusta häiriintyvää toimintaa ei saa sijoittaa alueille, joille voi aiheutua ympäristöministeriön suunnitteluohjearvojen 4/2012 keskiäänitasojen ylittävää melua.

Korkein hallinto-oikeus katsoi, että mainitulla osayleiskaavamääräyksellä rajoitetaan uutta rakentamista, joten määräystä on pidettävä rakentamisrajoituksena. Rakentamisrajoitus voidaan antaa joko MRL 43.1 §:n tai 43.2 §:n nojalla. Esillä olevassa kaavassa ei ole ilmoitettu, kumpaan lainkohtaan rakentamisrajoitus perustuu. Osayleiskaavamääräyksellä on kuitenkin määriteltävä ennalta, millainen rakentaminen vaikeuttaa osayleiskaavan toteuttamista. Tällainen määräys voi oikeudellisesti perustua vain MRL 43.2 §:ään, joten määräys sisältää ehdottoman rakentamisrajoituksen.

Korkeimman hallinto-oikeuden mukaan kaavamääräyksestä ei käy riittävän yksiselitteisesti ilmi, miten kaavaa on pidettävä sitä toteutettaessa ohjeena ja minkä kiinteistöjen alueilla rakentamista on rajoitettu. Tähän nähden ei ole riittäviä edellytyksiä arvioida, miten rajoitus vaikuttaa maanomistajien oikeuteen rakentaa maalleen ja miten MRL 43.2 §:ssä säädettyä rajoitusta on sovellettava yksittäistapauksissa. Niin ikään puuttuvat edellytykset arvioida maanomistajakohtaisesti, täyttääkö osayleiskaava MRL 39.4 §:ssä säädetyn kohtuullisuuden vaatimuksen. Tämän epäselvyyden vuoksi rakentamisrajoituksen sisältävä kaavamääräys on korkeimman hallinto-oikeuden mukaan lainvastaisena kumottava. Määräys ei kuitenkaan ole niin keskeinen osa kaavaratkaisua, että kunnanvaltuuston päätös kaavan hyväksymisestä ja hallinto-oikeuden päätös olisi kumottava kokonaan.

Asiasanat: osayleiskaava – melu – kohtuuton haitta – valitus hyväksytty

KORKEIN HALLINTO-OIKEUS 16.2.2017 604

Valitus ympäristöluvasta

Diaarinumero	43/1/16 ja 58/1/16
Antopäivä	16.2.2017
Taltio	604
Vireillöloaika	28,5 kuukautta
Asian aikaisempi käsittely	Kalajoen ympäristötarkastaja on päätöksellään 26.9.2014 numero 13 myöntänyt Tohkojan Tuulipuisto Oy:lle ympäristöluvan Kalajoella Metsäpuskalan RN:o 7:45 ja Reinonniemen RN:o 17:134 kiinteistöillä sijaitseville neljälle enintään 3,3 MW:n tehoiselle tuulivoimalalle, joiden napakorkeus on enintään 142 metriä ja pyyhkäisykorkeus enintään 200 metriä.
Ratkaisu, johon haettu muutosta	Vaasan hallinto-oikeus 7.12.2015 nro 15/0337/2
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus on tutkimiltaan osin hylännyt valitukset.
Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisu	Korkein hallinto-oikeus on tutkinut valitukset ja hylännyt ne.

Valittajat ovat vaatineet, että hallinto-oikeuden ja ympäristötarkastajan päätökset kumotaan ja ympäristölupahakemus hylätään. Valittajat ovat vedonneet muun ohella siihen, ettei ympäristölupahakemuksessa ole selvitetty infraäänien voimakkuutta ja vaikutusta lähiasukkaiden terveyteen.

Tähän mennessä tehdyissä tutkimuksissa ei ole havaittu yhteyttä tuulivoimaloiden ja tuulivoimala-alueiden asukkaiden kokemien infraäänien eli matalataajuuksien, ihmiskorvin kuulemattomien äänten aiheuttamiksi epäiltyjen oireiden välillä. Korkein hallinto-oikeus on katsonut, että hakemukseen liitettyjä meluselvityksiä voidaan siten nykytiedon valossa pitää riittävinä.

Ympäristölupaan liitettyllä voimalatyypin valintaa koskevalla lupamääräyksellä on pyritty varmistamaan se, että tuulipuisto kokonaisuudessaan täyttää ympäristöministeriön tuulivoimaloiden melulle asettamat suunnitteluohjeet. Toiminnanharjoittajan on lisäksi edellytetty mittauksin varmistuvan siitä, että melutaso lähimmillä asuinkiinteistöillä ja muilla häiriintyvillä kohteilla ei ylitä valtioneuvoston päätöksessä annettuja ohjeita. Hakemusasiakirjoihin liitetty meluselvitys ja lupamääräykset huomioon ottaen toimintaa on korkeimman hallinto-oikeuden mukaan mahdollista harjoittaa siten, ettei siitä ennalta arvioiden aiheudu eräistä naapurussuhteista annetun lain 17 §:ssä tarkoitettua kohtuutonta rasitusta.

Korkein hallinto-oikeus on katsonut, että valvontaviranomaiselle on lisäksi laissa säädetty velvollisuus arvioida luvan muuttamisen tarvetta ja toisaalta myös haitankärsijöillä on mahdollisuus saattaa vireille uuden ympäristönsuojelulain 89 §:ssä tarkoitettu luvan muuttamista koskeva asia. Jos ympäristönsuojelulakia tai sen nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä ei ole noudatettu, valvontaviranomaisen on asian laatu huomioon ottaen uuden ympäristönsuojelulain 179 §:n perusteella kehotettava lopettamaan säännösten tai määräysten vastainen menettely ja ryhdyttävä toimiin hallintopakkoasian vireille saattamiseksi.

Korkein hallinto-oikeus katsoi näin ollen, ettei hallinto-oikeuden päätöksen lopputuloksen muuttamiseen ole perusteita.

Asiasanat: ympäristöluva – melu – infraääni – valitus hylätty

KORKEIN HALLINTO-OIKEUS 20.2.2017 697

Valitus osayleiskaavasta

Diaarinumero	1968/1/16
Antopäivä	20.2.2017
Taltio	697
Vireillöoloaika	28,5 kuukautta
Asian aikaisempi käsittely	Oulaisten kaupunginvaltuusto on päätöksellään 8.10.2014 (§ 41) hyväksynyt Maaselänkankaan tuulipuiston osayleiskaavan.
Ratkaisu, johon haettu muutosta	Pohjois-Suomen hallinto-oikeus 18.5.2016 nro 16/0145/1
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus on hylännyt valitukset.
Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisu	Korkein hallinto-oikeus on tutkimiltaan osin hylännyt valituksen.

Valittajat ovat vaatineet, että hallinto-oikeuden ja kaupunginvaltuuston päätökset kumotaan kokonaisuudessaan tai ainakin kolmen eteläisemmän tuulivoimalan osalta. Valittajat ovat vedonneet muun ohella siihen, että kaava olisi vastoin metsästyslain ja -asetuksen säännöksiä, joissa on kielletty soitimen häirintä rauhoitusaikana. Valittajien mukaan soidipaikat eivät säily alueella, sillä metson soidinäänen voimakkuus on 44,5 dB, ja tuulivoimaloiden melu ylittää kyseisellä alueella 50 dB. Lisäksi valittajien mukaan hallinto-oikeuden ja kaupunginvaltuuston päätöksissä ei ole otettu huomioon lajien suojelua ja monimuotoisuuden vaalimista.

Korkein hallinto-oikeus on katsonut, ettei metsästyslain ja -asetuksen säännöksillä ole välitöntä oikeudellista merkitystä osayleiskaavan lainmukaisuuden arvioinnin kannalta. Alueen luontoarvojen osalta osayleiskaavan lainmukaisuuden arviointi perustuu MRL 39.2 §:n ja 77 b §:ssä säädettyihin osayleiskaavan sisältövaatimuksiin. Osayleiskaavaa laadittaessa on otettu riittäväällä tavalla huomioon alueen luonnonarvojen vaaliminen ja maankäytön sopeutuminen ympäristöön.

Korkein hallinto-oikeus katsoi näin ollen, ettei hallinto-oikeuden päätöksen lopputuloksen muuttamiseen ole perusteita.

Asiasanat: osayleiskaava – selvitykset – valitus hylätty

KORKEIN HALLINTO-OIKEUS 13.4.2017 1713

Valitus osayleiskaavasta

Diaarinumero	2705/1/16
Antopäivä	13.4.2017
Taltio	1713
Vireillöoloaika	29,5 kuukautta
Asian aikaisempi käsittely	Pihtiputaan kunnanvaltuusto on 26.10.2015 tekemällään päätöksellä (§ 71) hyväksynyt Ilosjoen tuulivoimapuiston osayleiskaavan.
Ratkaisu, johon haettu muutosta	Hämeenlinnan hallinto-oikeus 8.7.2016 nro 16/0305/2
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus on hylännyt valituksen.
Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisu	Korkein hallinto-oikeus on tutkimiltaan osin hylännyt valituksen.

Valittajat ovat vaatineet, että hallinto-oikeuden ja kunnanvaltuuston päätökset kumotaan. Valittajat ovat vedonneet muun ohella siihen, että kunnanvaltuuston ja hallinto-oikeuden päätökset perustuvat virheellisiin tietoihin ja selvityksiin ja kaavan laatimisen yhteydessä tehdyt meluselvitykset ja -mallinnukset ovat virheellisiä. Valittajien esittämissä asiantuntijalausunnoissa on todettu muun muassa, että melumallinnuksessa ei ole voinut takuuarvona käyttää laitevalmistajan ilmoittamaa äänitehotasoa LWA. Takuuarvo on mahdollista laatia ainoastaan usean tuulivoimalayksilön mittauksista. Valmistajan omassakin asiakirjassa todetaan, että ilmoitettuja äänitehotasoja ei voida käyttää takuuarvoina.

MRL edellyttää, että kaavan vaikutukset on riittävästi selvitetty muun muassa alueelle osoitettujen ja ympäristössä jo olevien maankäyttötarpeiden yhteensovittamisen arvioimiseksi. Kun kyseessä on MRL 77 a §:ssä tarkoitettu tuulivoimarakentamista ohjaava osayleiskaava, on selvitysten riittävyyden arvioinnissa otettava huomioon myös MRL 77 b §:n mukaiset tuulivoimakaavan sisältövaatimukset.

Hallinto-oikeuden mukaan melun vaikutusarviointi on tuulivoimapuiston alueella suoritettu yleisesti sovellettavan melun mallintamista koskevan menetelmän ISO 9613-2 avulla. Menetelmä on ympäristöministeriön ohjeen 2/2014 mukainen keino arvioida voimaloiden melupäästöjä. Melutason lähtöarvoina on käytetty valmistajan ilmoittamaa äänitehotasoa. Äänitehotaso ei ole sama kuin tuulivoimamelun mallintamisesta annetuissa ohjeissa mainittu takuuarvo. Lähtöarvoina on ohjeen mukaan mahdollista käyttää myös ympäristöministeriön mittausohjeen mukaisesti mitattuja arvoja, joten varsinaisen takuuarvon käyttäminen lähtöarvoina ei ole ehdotonta, vaikkakin ensisijainen vaihtoehto.

Hallinto-oikeus on katsonut, että kaavamääräyksissä on myös rakennuslupavaiheessa edellytetty meluselvityksen tekemistä valitulla voimalatyypillä ja sen varmistamista, etteivät voimalat aiheuta ympäristöministeriön suunnitteluohjeiden 4/2012 keskiaänitasojen ylittävää melua. Tähän nähden meluselvitystä ei voida pitää MRL:n tarkoittamalla tavalla ja kaavan laillisuuden arvioimiseksi riittämättömänä, vaikka kaavan laatijan asiantuntijoilla ja valittajien asiantuntijalla on ollut eri käsitys meluselvityksen lähtöarvoista ja käytetyistä arviointimenetelmistä. Hallinto-oikeuden päätöksen muuttamiseen ei korkeimman hallinto-oikeuden mukaan ollut perusteita.

Asiasanat: osayleiskaava – melu – valitus hylätty

KORKEIN HALLINTO-OIKEUS 1.6.2017 2563

Valitus osayleiskaavasta

Diaarinumero	2427/1/16
Antopäivä	1.6.2017
Taltio	2563
Vireillöoloaika	24,5 kuukautta
Asian aikaisempi käsittely	Kannuksen kaupunginvaltuusto on 11.5.2015 (§ 14) tekemällään päätöksellä hyväksynyt Kuuronkallion tuulipuiston osayleiskaavan.
Ratkaisu, johon haettu muutosta	Vaasan hallinto-oikeus 17.6.2016 nro 16/0303/3
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus on hylännyt valituksen.
Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisu	Korkein hallinto-oikeus on tutkimiltaan osin hylännyt valituksen.

Valittajat ovat vaatineet, että hallinto-oikeuden ja kaupunginvaltuuston päätökset kumotaan. Perusteluinaan valittajat ovat muun ohella esittäneet, että tuulipuistoa koskevat selvitykset eivät ole muun muassa maisema- ja meluvaikutusten osalta MRL 39 §:n ja 77 b §:n sisältövaatimusten mukaisia.

Hallinto-oikeuden mukaan tuulivoimapuiston on arvioitu muuttavan maisemaa eniten tuulipuiston lähialueella noin kolmen kilometrin etäisyydellä tuulivoimaloista. Vaikutus on arvioitu suurimmaksi avoimien peltoalueiden yli muodostuvassa maisemassa, joilta avautuvilta paikoitellen laajoilta näkymäsektoreilta voi havainnoida jopa yli 10 voimalaa. Muilla alueilla maisemavaikutukset on etäisyys ja metsän suojavaikutus huomioon ottaen arvioitu vähäiseksi tai korkeintaan kohtalaiseksi. Arvioinnissa on otettu huomioon myös lentoestevalojen vaikutus. Keski-Pohjanmaan maakuntamuseo on osayleiskaavaehdotuksesta antamassaan lausunnossa todennut kaavan maisemavaikutusten osalta, ettei sillä ole huomautettavaa kaavaehdotuksen johdosta.

Melumallinnus on tehty noudattaen melun mallintamisesta annettua ympäristöhallinnon ohjetta 2/2014. Hallinto-oikeus totesi, että ohjeessa ilmaistujen suunnitteluohjeiden voidaan katsoa edustavan luotettavaan tutkimustietoon perustuvaa sellaista voimaloiden synnyttämää ja häiritsevänä pidettävän melun ekvivalenttitasoa, jota ei tulisi meluhaittojen ehkäisemiseksi ja ympäristön viihtyisyyden turvaamiseksi ylittää. Mallinnuksen mukaan tuulivoima-alue on mahdollista toteuttaa niin, että suunnitteluohjeet eivät tulisi ylittymään asumiseen tai vapaa-ajan asumiseen käytettävillä alueilla käytettäessä melumallinnuksen mukaisia tai niitä hiljaisempia voimalatyyppejä. Rakennettavat voimat voivat olla erityyppisiä kuin melun arvioinnissa käytetyt, jolloin rakennuslupavaiheessa rakennusvalvontaviranomaisen tehtävänä on huolehtia siitä, etteivät rakennettavien voimaloiden meluvaikutukset poikkea olennaisesti kaavoituksessa arvioidusta. Viime kädessä haitallisiin meluvaikutuksiin voidaan puuttua jälkivalvonnallisin keinoin.

Osayleiskaavan vaikutuksista tehdyt tutkimukset ja selvitykset ja niiden arvioinnit osoittavat, että Kuuronkallion tuulivoima-alue on mahdollista toteuttaa niin, että MRL 39 §:ssä ja 77 b §:ssä tarkoitetut tuulivoimarakentamista koskevat osayleiskaavan sisältövaatimukset voidaan täyttää. Hallinto-oikeuden päätöksen muuttamiseen ei korkeimman hallinto-oikeuden mukaan ollut perusteita. Valitus hylättiin.

Asiasanat: osayleiskaava – melu – maisema – voimalatyyppi – valitus hylätty

KORKEIN HALLINTO-OIKEUS 1.6.2017 2581

Valitus osayleiskaavasta

Diaarinumero	2280/1/16
Antopäivä	1.6.2017
Taltio	2581
Vireillöoloaika	21 kuukautta
Asian aikaisempi käsittely	Kurikan kaupunginvaltuusto on 31.8.2015 (§ 52) tekemällään päätöksellä hyväksynyt Lehtivuorten tuulivoimaosayleiskaavan.
Ratkaisu, johon haettu muutosta	Vaasan hallinto-oikeus 29.6.2016 nro 16/0339/3
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus on valituksenalaisella päätöksellään kumonnut Kurikan kaupunginvaltuuston päätöksen.
Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisu	Korkein hallinto-oikeus on tutkinut valituksen ja hylännyt sen.

Valittaja, Kurikan kaupunginhallitus on ensisijaisesti vaatinut, että Vaasan hallinto-oikeuden päätös kumotaan siltä osin kuin hallinto-oikeus on kumonnut kaupunginvaltuuston päätöksen ja että kaupunginvaltuuston päätöksestä tehdyt valitukset hylätään. Valittaja on vedonnut siihen, että kaupunki on selvittänyt pohjavesiasioita huolellisesti kaavan valmistelun yhteydessä. Kaavapäätöstä tehtäessä käytettävissä on ollut selvitys, jonka perusteella tuulivoimalaitosten rakentaminen tai niiden käyttö ei valittajan mukaan aiheuta erityistä riskiä pohjavesille.

Ratkaistavana oli kysymys siitä, onko Lehtivuorten tuulivoimaosayleiskaava perustunut MRL 9 §:ssä ja 39.3 §:ssä tarkoitettuihin riittäviin tutkimuksiin ja selvityksiin siltä osin kuin on kysymys tuulivoima-alueen toteuttamisen vaikutuksista pohjaveteen.

Korkeimman hallinto-oikeuden mukaan alueen pohjavesiolosuhteita koskevat tutkimukset, jotka todennäköisesti tulevat muuttamaan luokitellun pohjavesialueen rajausta, ovat olleet kaavaa hyväksyttäessä kesken. Kysymyksessä olevia pohjavesiolosuhteita koskevia selvityksiä tai luokitellun pohjavesialueen rajauksen mahdollista muuttumista ei ole kuitenkaan otettu huomioon kaavaratkaisussa. Kun osayleiskaavassa ei myöskään ole pohjaveden huomioon ottamista tarkoittavia kaavamerkintöjä tai -määräyksiä, jotka ohjaisivat alueen pohjavesiolosuhteiden huomioon ottamiseen rakennuslupavaiheessa, kaavaa varten laadittujen selvitysten perusteella ei näissä oloissa ole mahdollista luotettavasti arvioida, voiko kaavaratkaisun mukainen maankäyttö aiheuttaa pohjaveden pilaantumisen vaaraa. Korkein hallinto-oikeus on katsonut, että osayleiskaava ei näin ollen ole tältä osin perustunut MRL 9 §:ssä ja 39.3 §:ssä tarkoitettuihin riittäviin tutkimuksiin ja selvityksiin.

Hallinto-oikeuden päätöksen muuttamiseen ei näin ollen korkeimman hallinto-oikeuden mukaan ole perusteita.

Asiasanat: osayleiskaava – luonnonsuojelu – selvitykset – valitus hylätty

KORKEIN HALLINTO-OIKEUS 2.6.2017 2626

Valitus osayleiskaavasta

Diaarinumero	3339/1/16
Antopäivä	2.6.2017
Taltio	2626
Vireilläoloaika	24 kuukautta
Asian aikaisempi käsittely	Kurikan kaupunginvaltuusto on 25.5.2015 (§ 19) tekemällään päätöksellä hyväksynyt Ponsivuoren tuulivoimapuiston osayleiskaavan.
Ratkaisu, johon haettu muutosta	Vaasan hallinto-oikeus 7.9.2016 nro 16/0435/3
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus on hylännyt valituksen.
Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisu	Korkein hallinto-oikeus on tutkinut valituksen ja hylännyt sen.

Valittajat ovat vaatineet, että hallinto-oikeuden ja kaupunginvaltuuston päätökset kumotaan. Valittajat ovat muun ohella vedonneet siihen, että Ponsivuoren linnustaselvitys on ollut puutteellinen. Valittajat ovat katsoneet, että linnustaselvitys ei ole ollut ympäristöministeriön linnustovaikutusten arviointia tuulivoimarakentamisessa koskevan ohjeen 6/2016 vaatimusten mukainen.

Kaavahankkeeseen liittyvä linnustaselvitys on laadittu ennen kuin ympäristöministeriön ohje on annettu. Laadittuun selvitykseen liittyy jo selvityksessä todetun perusteella epävarmuustekijöitä ja selvityksen perusteena olevat muuttavan linnuston seurantajaksot ovat olleet huomattavasti lyhyemmät kuin ympäristöministeriön ohjeessa esitetään. Kun asiassa ei valituksen ja asiakirjojen perusteella kuitenkaan ole tullut esiin, että kaavan toteuttaminen vaarantaisi jonkin tietyn lintulajin suojelun, ja kun lisäksi otetaan huomioon kaava-alueen sijainti ja kaavassa osoitettujen voimaloiden lukumäärä, osayleiskaavaa ei ole pidettävä lainvastaisena yksin sillä perusteella, että linnustaselvityksen perusteena olevat havaintoajat ovat poikenneet ympäristöministeriön myöhemmin antamasta ohjeesta.

Hallinto-oikeuden päätöksen muuttamiseen ei näin ollen korkeimman hallinto-oikeuden mukaan ole perusteita.

Asiasanat: osayleiskaava – linnusto – valitus hylätty

KORKEIN HALLINTO-OIKEUS 12.6.2017 2800

Valitus osayleiskaavasta

Diaarinumero	2306/1/16
Antopäivä	12.6.2017
Taltio	2800
Vireillöoloaika	36 kuukautta
Asian aikaisempi käsittely	Uusikaarlepyyn kaupunginvaltuusto on 5.6.2014 tekemällään päätöksellä (§ 31) hyväksynyt Kröpulnin tuulivoimapuiston oikeusvaikutteisen osayleiskaavan.
Ratkaisu, johon haettu muutosta	Vaasan hallinto-oikeus 9.6.2016 nr 16/0290/3
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus on hylännyt valituksen.
Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisu	Korkein hallinto-oikeus ei tutkinut esteellisyyttä koskevia vaatimuksia. Muilta osin hallinto-oikeus on tutkinut asian ja hylännyt valituksen. Hallinto-oikeuden päätöksen lopputulosta ei muutettu.

Valittajat ovat vaatineet, että hallinto-oikeuden ja kaupunginvaltuuston päätökset kumotaan. Perusteluinaan valittajat ovat muun ohella esittäneet, että neljä valtuuston jäsentä on ollut esteellisiä asiaa käsiteltäessä sen perusteella, että heidän läheiset sukulaiset omistavat kiinteistöjä alueella ja saavat siten suoraa taloudellista hyötyä tuulipuiston toiminnasta. Ympäristöseurauksista tehdyt selvitykset ovat puutteellisia, tuulivoimaloilla on haitallisia vaikutuksia alueella asuvien ihmisten elämään, terveyteen ja viihtyvyyteen, ja voimaloiden aiheuttamalla melu-, varjostus- ja välkevaikutuksilla on negatiivisia vaikutuksia alueella harjoitettavaan turkistarhaukseen.

Tuulipuiston maisemalliset vaikutukset on selvitetty ja arvioitu ympäristöselvityksessä ja kaavaselostuksessa. Niissä on todettu, että tuulivoimaloiden näkyvyys on osittain estetty metsäisen ja alavan alueen takia, mutta lounaasta katsottuna tuulivoimalat näkyvät paikoittain jopa viiden kilometrin etäisyydellä. Alue ei ole kulttuurihistoriallisesti arvokasta ympäristöä, eikä alueella sijaitse arvokkaita rakennettuja kulttuurimaisemia. Hallinto-oikeus on perusteluissaan arvioinut, että kaavan vaikutuksia on selvitetty tarvittavalla tarkkuudella, ja hylännyt valituksen.

Korkein hallinto-oikeus totesi, että esteellisyyttä koskevat valitusperusteet olisi tullut esittää hallinto-oikeudessa, eikä vasta korkeimmassa hallinto-oikeudessa. Valitus on tältä osin esitetty liian myöhään, jonka vuoksi sitä ei tutkita kuntalain (365/1995) 90 § 3 momentin perusteella.

Korkein hallinto-oikeus arvioi, että asiassa ei ole esitetty sellaista näyttöä, joka osoittaisi osayleiskaavan olevan MRL 39 § 4 momentin vastainen turkistarhaukseen kohdistuvien seurausten osalta. Korkein hallinto-oikeus viittasi valituksen muilta osin hallinto-oikeuden päätöksen perusteluihin, ja hylkäsi valituksen.

Asiasanat: osayleiskaava – maisema – esteellisyys – kohtuuton haitta – valitus hylätty

KORKEIN HALLINTO-OIKEUS 13.6.2017 2812

Valitus osayleiskaavasta

Diaarinumero	2599/1/16 ja 2604/1/16
Antopäivä	13.6.2017
Taltio	2812
Vireillöoloaika	29 kuukautta
Asian aikaisempi käsittely	Alajärven kaupunginvaltuusto on 26.1.2015 (§ 4) tekemällään päätöksellä hyväksynyt Möksyn tuulivoima-alueen osayleiskaavan.
Ratkaisu, johon haettu muutosta	Vaasan hallinto-oikeus 29.6.2016 nro 16/0337/3
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus on hylännyt valituksen sekä osin jättänyt tutkimatta ja osin hylännyt A:n ja hänen asiakumppaneidensa valituksen.
Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisu	Korkein hallinto-oikeus on kumonnut Vaasan hallinto-oikeuden päätöksen siltä osin kuin hallinto-oikeus on jättänyt A:n ja hänen asiakumppaniensa 5.3.2015 ja 11.3.2015 toimittamissa valituksen täydennyksissä esitetyt valitusperusteet E:n ja F:n, G:n, I:n ja J:n sekä K:n ja L:n tekemänä tutkimatta. Valitukset on kuitenkin hylätty.

Valittaja 1, Hokkalan kyläyhdistys, on vaatinut, että hallinto-oikeuden ja kaupunginvaltuuston päätökset kumotaan. Perusteluinaan valittaja on muun ohella esittänyt, että kylän lähin asuinrakennus sijaitsee noin 900 metrin etäisyydellä osayleiskaavan suunnittelualueesta ja noin 1,3 kilometrin etäisyydellä lähimmän suunnitellun voimalan sijoituspaikasta. Infraäänen ja pienitaajuisten melupäästön haitallisia vaikutuksia ei ole riittävästi huomioitu kaavaratkaisussa.

Valittaja 2, A on vaatinut, että hallinto-oikeuden ja kaupunginvaltuuston päätökset kumotaan. Perusteluinaan valittaja on muun ohella esittänyt, että hallinto-oikeus on perusteettomasti jättänyt tutkimatta 11.3.2015 ja sitä ennen toimitetut valituksen täydennykset. Hallinto-oikeudelle toimitetuissa valituksen täydennyksissä on esitetty, että kaupunginvaltuuston päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, koska tuulivoimaosayleiskaava on hyväksytty ennen maakuntakaavan tuulivoimavaihekaavan hyväksymistä. Hallinto-oikeus on siten menetellyt virheellisesti jättäessään täydennykset tutkimatta, koska valitusaika on päättynyt vasta 11.3.2015.

Korkein hallinto-oikeus totesi, että asianosaisille on lähetetty ote kaupunginvaltuuston päätöksestä 2.2.2015. Kun otetaan huomioon kaupunginvaltuuston päätökseen liitetyn valitusosoituksen sisältö, asianosaisasemassa olevien valittajien valitusajan on katsottava päättyneen vasta 11.3.2015.

Alueella on voimassa Etelä-Pohjanmaan maakuntakaava, jossa ei ole osoitettu tuulivoimatuotantoon soveltuvia alueita. Alueelle ei kohdistu merkittäviä maankäyttöpaineita. Valituksenalainen osayleiskaava-alue kuuluu maakuntakaavassa turvetuotantovyöhykkeelle. MRL säännösten mukaan se, ettei tuulivoimaloiden aluetta ole osoitettu voimassa olevassa maakuntakaavassa, ei kuitenkaan sellaisenaan ole oikeudellisenä esteenä tuulivoimapuiston osoittamiselle osayleiskaavassa. Tuulivoimahankkeista on laadittu yhteinen YVA-selvitys jossa on arvioitu hankkeiden vaikutuksia muun muassa melun, luontoarvojen, maiseman ja kulttuuriympäristöjen sekä ihmisten elinolojen ja viihtyvyyden osalta myös naapurikuntien osalta. Tämä on korkeimman hallinto-oikeuden mukaan riittävää kaavoitusvaiheessa. Korkein hallinto-oikeus totesi siten, että kaupunginvaltuuston päätös ei ole 5.3.2015 ja 11.3.2015 toimitetuissa valituksen täydennyksissä esitetyillä perusteilla lainvastainen. Valitus on siten hylättävä. Hallinto-oikeuden päätöksen muuttamiseen ei, muilta kuin edellä mainituilta osin, ollut perusteita. Päätöksen lopputulosta ei muutettu.

Asiasanat: osayleiskaava – tuulivoimamaakuntakaava – etäisyys – valitusoikeus – valitus hylätty

KORKEIN HALLINTO-OIKEUS 20.7.2017 3595

Valitus osayleiskaavasta

Diaarinumero	2612/1/16
Antopäivä	20.7.2017
Taltio	3595
Vireillöoloaika	23 kuukautta
Asian aikaisempi käsittely	Punkalaitumen kunnanvaltuusto on 17.8.2015 (§ 25) tekemällään päätöksellä hyväksynyt Isosuon tuulivoimaosayleiskaavan.
Ratkaisu, johon haettu muutosta	Hämeenlinnan hallinto-oikeus 1.7.2016 nro 16/0297/2
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus on hylännyt valituksen.
Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisu	Kunnanvaltuuston ja hallinto-oikeuden päätökset kumotaan osayleiskaavamääräyksen "Uusia asuin- ja loma-asuinrakennuksia tai muita melusta häiriintyviä toimintoja ei saa sijoittaa alueelle, jolla ympäristöministeriön melun suunnitteluohjearvoissa 4/2012 määritellyt melutasot voivat ylittyä" osalta. Muilta osin valitus hylättiin. Hallinto-oikeuden päätöstä ei muutoin muutettu.

Valittaja on vaatinut, että hallinto-oikeuden ja kunnanvaltuuston päätökset kumotaan. Perusteluinaan valittaja on muun ohella esittänyt, että tuulivoima-alueiden toteuttamisesta aiheutuvia visuaalisia ja muita maisemavaikutuksia ei ole kaavaa laadittaessa selvitetty MRL 9 §:n tarkoittamalla riittävällä tavalla. Laadittu melumallinnus sisältää useita vakavia virheitä ja puutteita mm. koska siinä ei ole käytetty suurinta kaavan mahdollistamaa 5 MW:n voimalatyyppeä, eikä mallinnuksessa ole käytetty lähtöarvona ympäristöministeriön mallintamisohjeiden edellyttämää takuuarvoa. Tuulivoimamelun vaikutusalueelle ei saa osayleiskaavamääräyksen mukaan rakentaa uusia rakennuksia asumiskäyttöön. Rakennuskielto perustuu todellisiin mitattaviin meluarvoihin, joten pahimmillaan melunormit ylittävät haitallinen etäisyys on huomattavasti suurempi kuin kaava-alue, ja tästä aiheutuu kohtuutonta haittaa ihmisten asuinoloille.

Osayleiskaavan yleisissä määräyksissä on määrätty, että uusia asuin- ja loma-asuinrakennuksia tai muita melusta häiriintyviä toimintoja ei saa sijoittaa alueelle, jolla ympäristöministeriön melun suunnitteluohjearvoissa 4/2012 määritellyt melutasot voivat ylittyä. Tällä osayleiskaavamääräyksellä rajoitetaan uutta rakentamista, joten määräystä on korkeimman hallinto-oikeuden mukaan pidettävä rakentamisrajoituksena, joka voidaan antaa MRL 43 § 1 tai 2 momentin nojalla. Tätä ei ole ilmoitettu kaavassa.

Valituksen kohteena olevassa kaavassa ei ole kaavakartalla osoitettu niitä alueita, joita rakentamisrajoitus koskee, vaan rajoituksen kiinteistöllinen ulottuvuus ratkaistaan sen perusteella, voiko alueelle aiheutua määräyksessä mainitussa ohjeessa tarkoitettua melua. Korkein hallinto-oikeus totesi, että tällaisesta kaavamääräyksestä ei käy riittävän yksiselitteisesti ilmi, miten kaavaa on pidettävä sitä toteutettaessa ohjeena ja minkä kiinteistöjen alueilla rakentamista on rajoitettu. Tähän nähden oikeus arvioi, että ei ole riittäviä edellytyksiä arvioida, miten rajoitus vaikuttaa maanomistajien oikeuteen rakentaa maalleen ja miten MRL 43 §:n 2 momentissa säädettyä rajoitusta on sovellettava yksittäistapauksissa. Niin ikään puuttuvat edellytykset arvioida maanomistajakohtaisesti, täyttääkö osayleiskaava MRL 39 §:n 4 momentissa säädetyn kohtuullisuuden vaatimuksen.

Tämän epäselvyyden vuoksi korkein hallinto-oikeus arvioi, että rakentamisrajoituksen sisältävä kaavamääräys on lainvastaisena kumottava. Määräys ei kuitenkaan ole niin keskeinen osa kaavaratkaisua, että kunnanvaltuuston päätös kaavan hyväksymisestä ja hallinto-oikeuden päätös olisi tullut kumota kokonaan.

Asiasanat: osayleiskaava – melu – kohtuuton haitta – valitus hyväksytty

KORKEIN HALLINTO-OIKEUS 17.8.2017 3890

Valitus osayleiskaavasta

Diaarinumero	1123/1/16, 1134/1/16 ja 1182/1/16
Antopäivä	20.7.2017
Taltio	3595
Vireilläoloaika	23 kuukautta
Asian aikaisempi käsittely	Merikarvian kunnanvaltuusto on 17.11.2014 tekemällään päätöksellä (§ 58) hyväksynyt Korpi-Matin tuulivoimapuiston osayleiskaavan. Osayleiskaava on laadittu maankäyttö- ja rakennuslain 77 a §:n tarkoittamana oikeusvaikutteisena osayleiskaavana.
Ratkaisu, johon haettu muutosta	Turun hallinto-oikeus 18.3.2016 nro 16/0063/1
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus on hylännyt valituksen.
Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisu	Korkein hallinto-oikeus on kumonnut hallinto-oikeuden päätöksen pääasiasratkaisun osalta, ja kumonnut kunnanvaltuuston päätöksen.

Valittaja on vaatinut, että hallinto-oikeuden ja kunnanvaltuuston päätökset kumotaan. Perusteluinaan valittaja on muun ohella esittänyt, että päätöksessä on tapahtunut menettelyvirhe kunnanvaltuuston jäsenen ollessa esteellinen osallistumalla kokoukseen, jossa oli päätetty tiedottaa osallisille osayleiskaavan vireilletulosta ja asettaa yleisesti nähtäville MRL 63 §:n mukainen osallistumis- ja arviointisuunnitelma.

Tuulivoimaosayleiskaavassa oli osoitettu rakennusalat 26 tuulivoimalalle. Kaavassa oli määrätty MRL 77 a §:n nojalla sen käyttämisestä suoraan rakennusluvan myöntämisen perusteena. Kunnanhallituksen puheenjohtaja omisti kaava-alueella sijaitsevia maa-alueita yhteensä noin 45 hehtaaria. Hän oli ennen kaavoituksen aloittamista sopinut maa-alueen vuokraamisesta tuulivoimalaitosten rakentamista varten kaavoituksesta aloitteen tehneen tuulivoimayhtiön kanssa. Kaavassa kiinteistölle oli osoitettu yksi tuulivoimala.

Korkein hallinto-oikeus perustelussa esitettiin, että kunnanhallituksen puheenjohtaja oli osallistunut kaava-asian käsittelyyn kunnanhallituksen kokouksessa, jossa oli päätetty tiedottaa osallisille osayleiskaavan vireilletulosta ja asettaa yleisesti nähtäville MRL 63 §:n mukainen osallistumis- ja arviointisuunnitelma. Kunnanhallituksen puheenjohtajan maanomistus kaava-alueella ja hänen solmimansa tuulivoima-alueita koskeva vuokrasopimus huomioon ottaen kunnanhallituksen puheenjohtajalle oli ollut odotettavissa kaavahankkeesta erityistä hyötyä, eikä hän sen vuoksi esteellisenä ollut voinut ottaa osaa mihinkään kaava-asian käsittelyvaiheeseen. Osayleiskaavan hyväksymistä koskeva kunnanvaltuuston päätös oli näin ollen syntynyt lainvastaisessa järjestyksessä asian käsittelyyn valmisteluvaiheessa osallistuneen kunnanhallituksen puheenjohtajan esteellisyyden vuoksi. Korkein hallinto-oikeus kumosi hallinto-oikeuden ja kunnanvaltuuston päätökset.

Asiasanat: osayleiskaava – menettelyvirhe – esteellisyys - valitus hyväksytty

KORKEIN HALLINTO-OIKEUS 17.8.2017 3891

Valitus osayleiskaavasta

Diaarinumero	2646/1/16, 2661/1/16, 2676/1/17, 2699/1/16, 2727/1/16 ja 2729/1/16
Antopäivä	17.8.2017
Taltio	3891
Vireilläoloaika	32 kuukautta
Asian aikaisempi käsittely	Merikarvian kunnanvaltuusto on 15.12.2014 tekemällään päätöksellä hyväksynyt Kööri- län tuulivoimapuiston osayleiskaavan. Osayleiskaava on laadittu maankäyttö- ja raken- nuslain 77a §:n mukaisena osayleiskaavana.
Ratkaisu, johon haettu muu- tosta	Turun hallinto-oikeus 7.7.2016 nro 16/0160/1
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus on hylännyt valitukset.
Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisu	Korkein hallinto-oikeus on kumonnut hallinto-oikeuden päätöksen siltä osin, kun se kos- kee seuraavia osayleiskaavan yleisiin määräyksiin sisältyviä osayleiskaavamääräyksiä: "Uusia asuin- ja lomarakennuksia tai muuta melusta häiriintyvää toimintaa ei saa sijoittaa alueille, joilla ohjearvojen mukaiset melutasot voivat ylittyä." ja "Uusia asuin- ja lomara- kennuksia tai muuta melusta häiriintyvää toimintaa ei saa sijoittaa alueelle. Alueella on voimassa MRL 43.2 § mukainen rakentamisrajoitus." Muilta osin valitukset hylättiin. Hal- linto-oikeuden päätöstä ei muilta osin muutettu.

Valittaja on vaatinut, että hallinto-oikeuden ja kunnanvaltuuston päätökset kumotaan. Perusteluinaan valittaja on muun ohella esittänyt, että kaavamääräys MRL 43 §:n 2 momentin mukaisesta rakentamisrajoituksesta on lisätty ehdotusvaiheen nähtävillä olon jälkeen. Kaavaa hyväksyttäessä on muun ohella tältä osin tapahtunut menettelytapavirhe, kun kaavaluonnosta ja myöhemmin kaavaehdotusta ei ole siihen tehtyjen muutosten jälkeen asetettu uudelleen yleisesti nähtäville. Lisäksi on otettava huomioon, että rakentamisrajoitukset koskevat koko melunhaitta-alueita, joka on huomattavasti kaava-alueita laajempi.

Tuulivoimaosayleiskaavan M-1-alueita koskeva MRL 43 §:n 2 momentin nojalla annettu osayleiskaavamääräys, jonka mukaan uusia asuin- ja lomarakennuksia tai muuta melusta häiriintyvää toimintaa ei saanut sijoittaa alueelle, sekä saman osayleiskaavan yleismääräyksiin sisältyvä määräys, jonka mukaan uusia asuin- ja lomarakennuksia tai muuta melusta häiriintyvää toimintaa ei saanut sijoittaa alueille, joilla ohjearvojen mukaiset melutasot voivat ylittyä, kumottiin lainvastaisina.

Korkein hallinto-oikeus arvioi, että huomattavan laajojen M-1-alueiden osalta ei ollut arvioitu määräyksen tarpeellisuutta ja maanomistajakohtaista kohtuullisuutta eivätkä kaavan perustana olleet selvitykset täyttäneet tältä osin MRL 9 §:ssä asetettuja vaatimuksia. Yleismääräyksestä ei puolestaan ilmennyt riittävän täsmällisesti miten sitä oli pidettävä ohjeena kaavaa toteutettaessa. Tämän ohella määräykset, jotka tulisivat koskemaan osittain samoja alueita, olivat keskenään ristiriidassa. Korkein hallinto-oikeus on kumonnut hallinto-oikeuden ja kunnanvaltuuston päätökset siltä osin, kuin ne koskevat näitä määräyksiä. Muilta osin päätösten lopputulosta ei muutettu.

Asiasanat: osayleiskaava – aluevaraus – melu – kohtuuton haitta – valitus hyväksytty

KORKEIN HALLINTO-OIKEUS 7.9.2017 4300

Valitus Keski-Pohjanmaan 4. vaihemaakuntakaavan vahvistamisesta

Diaarinumero	3628/1/16
Antopäivä	7.9.2017
Taltio	4300
Vireillöoloaika	28 kuukautta
Asian aikaisempi käsittely	Keski-Pohjanmaan liiton maakuntavaltuusto on päätöksellään 23.4.2015 (§ 7) hyväksynyt Keski-Pohjanmaan 4. vaihemaakuntakaavan. Keski-Pohjanmaan liitto on 27.5.2015 saattanut maakuntavaltuuston päätöksen ympäristöministeriön vahvistettavaksi, josta kyseessä oleva valittaja on valittanut ympäristöministeriölle.
Ratkaisu, johon haettu muutosta	Ympäristöministeriö 22.6.2016 nro YM1/5222/2015
Ympäristöministeriön ratkaisu	Ympäristöministeriö on hylännyt valitukset.
Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisu	Korkein hallinto-oikeus on tutkinut asian ja hylännyt valituksen. Ympäristöministeriön ratkaisun lopputulosta ei muutettu.

Valittaja on vaatinut, että ympäristöministeriön ja maakuntavaltuuston päätökset kumotaan. Perusteluinaan valittaja on muun ohella esittänyt, että maakuntakaava ei varmista yksityiskohtaisemmalle kaavoitukselle tavoiteltua suunnitteluvaramaa. Kaava on siten omiaan aiheuttamaan vaikutusalueen muille maankäyttömuodoille merkittäviä käyttörajoituksia. Tuulivoimala-alueille määritellyt suojavyöhykkeet muuhun maankäyttöön nähden ovat riittämättömät, ja niiden aiheuttamat melu-, luonto- ja maisemavaikutukset sekä ympäristöä pirstova vaikutus vaikuttavat olennaisella tavalla ympäröiviin luonnonolosuhteisiin ja muun muassa haja-asutuksen tulevaan sijoittumiseen ja alueiden retkeily-, metsästys-, luontomatkailu- ynnä muuhun käyttöön. Maakuntakaavan on yleispiirteisyydestään huolimatta perustuttava riittäviin selvityksiin, jotta se voi ohjata yksityiskohtaisempaa kaavoitusta. Maakuntakaava on siten MRL 28 §:n vastainen.

Korkein hallinto-oikeus totesi, että suoritetun Natura-arvioinnin ja Natura-arvioinnin täydennyksen perusteella tarkastelluille maakuntakaavan tuulivoima-alueille on mahdollista toteuttaa tuulivoimaloiden alueet myöhemmässä päätöksenteossa tarkentuvien tavoin siten, ettei merkittäviä vaikutuksia muodostu alueilla esiintyviin maakotkiin, metsäpeuroihin tai muihin alueiden suojelun perusteena oleviin luontoarvoihin. Tuulivoimarakentamisesta aiheutuvia maisemavaikutuksia on vaihemaakuntakaavassa pyritty lieventämään osoittamalla tuulivoimalat keskitetyksi usean voimalan yksiköihin. Tuulivoima-alueiden yleisissä ja aluekohtaisissa suunnittelumääräyksissä on lisäksi kiinnitetty huomiota merkittävien maisemaan kohdistuvien haitallisten vaikutusten ehkäisemiseen.

Korkein hallinto-oikeus arvioi siten, että vaihemaakuntakaavan on katsottava myös yhteisvaikutusten selvittämisen osalta perustuvan MRL 9 §:n mukaisesti kaavan merkittävät vaikutukset arvioivaan suunnitteluun ja sen edellyttämiin tutkimuksiin ja selvityksiin. Vaihemaakuntakaavassa osoitetut tuulivoimaloiden alueet on laadittujen selvitysten ja vaikutusten arviointien perusteella mahdollista toteuttaa suunnittelumääräyksissä esitetyt reunaehdot huomioon ottaen, eikä vaihemaakuntakaavaa ole pidettävä valituksessa esitetyillä perusteilla MRL 28 §:n mukaisten maakuntakaavan sisältövaatimusten vastaisena. Ympäristöministeriön päätökseen ei korkeimman hallinto-oikeuden mukaan ollut perusteita.

Asiasanat: tuulivoimamaakuntakaava – vaihemaakuntakaava – maisema – luonnonsuojelu –selvitykset – yhteisvaikutukset – valitus hylätty

KORKEIN HALLINTO-OIKEUS 20.10.2017 5254

Valitus kunnallisasiasta

Diaarinumero	384/3/16
Antopäivä	20.10.2017
Taltio	5254
Vireillöoloaika	32 kuukautta
Asian aikaisempi käsittely	Pyhärannan kunnanvaltuusto on 2.2.2015 (§ 7) päättänyt, että Pyhärannan kunta ei järjestä neuvoo-antavaa kansanäänestystä sosiaali- ja terveysministeriön (STM) ehdottamasta kahden kilometrin minimisuojaetäisyydestä tuulivoimalan ja asutuksen välille. Lisäksi kunnanvaltuusto on päättänyt, että tuulivoimarakentamisen kriteerit valmistellaan ja käsitellään erikseen.
Ratkaisu, johon haettu muutosta	Turun hallinto-oikeus 30.12.2015 nro 15/0342/1
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus on jättänyt tutkimatta valituksen siltä osin kuin se koskee kunnanvaltuuston päätöstä tuulivoimarakentamisen kriteerien valmisteleminen ja käsittelemisestä erikseen. Muilta osin hallinto-oikeus on hylännyt valitukset.
Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisu	Korkein hallinto-oikeus on tutkinut asian ja hylännyt valituksen. Hallinto-oikeuden päätöstä ei muutettu.

Valittaja, Pro Pyhäranta-yhdistys ry, on vaatinut, että hallinto-oikeuden ja kunnanvaltuuston päätökset kumotaan. Perusteluinaan valittaja on muun ohella esittänyt, että asian valmistelu ja päätöksenteko on ollut virheellistä, koska asiaa kunnanhallituksessa ja valtuustossa käsiteltäessä ja siitä päätettäessä on eri yhteyksissä puhuttu virheellisesti *ehdottomasta* kahden kilometrin minimisuojaetäisyydestä, vaikka kansanäänestysaloitteessa oli kysymys sosiaali- ja terveysministeriön *ehdottamasta* kahden kilometrin minimisuojaetäisyydestä tuulivoimalan ja asutuksen välille.

Pyhärannan kuntaan oli 1.12.2014 toimitettu 757 kunnan äänioikeutetun asukkaan allekirjoittama aloite neuvoo-antavan kansanäänestyksen järjestämisestä. Aloitteessa on vaadittu, että kunnassa on otettava käyttöön sosiaali- ja terveysministeriön (STM) ehdottama 2 km suojaetäisyys tuulivoimalan ja asutuksen välille. Pyhärannan kunnanhallitus on käsitellyt mainittua aloitetta kokouksissaan 8.12.2014 §:n 197 kohdalla ja uudelleen 2.2.2015 §:n 26 kohdalla. Pöytäkirjoissa esiintynyt kirjoitusvirhe on sittemmin korjattu hallintolain 51 §:n perusteella. Korkein hallinto-oikeus totesi, että menettelyn laiminlyömisellä ei ole ollut merkitystä kunnanvaltuuston päätöksen lopputuloksen, eikä kunnanvaltuuston päätöstä siten ole syytä kumota virheellisessä järjestyksessä syntyneenä.

Korkein hallinto-oikeus totesi, että kunnanvaltuuston harkintavaltaan kuuluu päättää, toimitetaanko neuvoo-antava kansanäänestys vai ei. Kunnanvaltuusto on voinut harkintansa mukaan päättää, ettei kansanäänestystä toimiteta, vaikka aloitteen kansanäänestyksen toimittamisesta on allekirjoittanut lähes puolet kunnan äänioikeutetuista jäsenistä. Kunnanvaltuuston päätös ei ollut yhdistyksen valituksessaan hallinto-oikeudelle esittämällä perusteilla muutoinkaan lainvastainen, minkä vuoksi valitukset hylättiin.

Asiasanat: kunnallisasia – menettelyvirhe – kahden kilometrin etäisyys – valitus hylätty

KORKEIN HALLINTO-OIKEUS 30.10.2017 5488

Valitus ja valituslupahakemus rakennusluvista

Diaarinumero	3545/1/16
Antopäivä	30.10.2017
Taltio	5488
Vireillöloaika	32 kuukautta
Asian aikaisempi käsittely	Hartolan ympäristölautakunta kunnan rakennusvalvontaviranomaisena on 27.8.2015 tekemillään päätöksillä hyväksynyt Ilmatar Hartola Oy:n rakennuslupahakemukset kahden V126-3.3 MW tuulivoimalan (Vestas Wind Systems A/S) rakentamiseksi.
Ratkaisu, johon haettu muutosta	Hämeenlinnan hallinto-oikeus 23.9.2016 nro 16/0411/2

Hallinto-oikeuden ratkaisu Hämeenlinnan hallinto-oikeus on tutkinut A:n ja hänen asiakumppaneidensa valituksen vain Q:n sekä R:n ja S:n tekemänä ja jättänyt valituksen muiden valittajien osalta tutkimatta. Hallinto-oikeus on määrännyt, että tuulivoimala nro 2 on sijoitettava siten, että se täyttää suunnittelutarveratkaisupäätöksen lupaehtojissa edellytetyt Uudenmaan ELY-keskuksen lausunnossa esitetyt vähimmäisetäisyydet yhdystiestä 6134 ja muilta osin hylännyt A:n ja hänen asiakumppaneidensa valituksen. Ilmatar Hartola Oy:n hakemuksesta päätöksestä on poistettu ehto siitä, että uuden lupahakemuksen tulee sisältää uuden tuulivoimalan melu- ja välkemallinnukset sekä ehdon ympäristöluvan lainvoimaisuudesta aloituskokouksessa. Muilta osin hallinto-oikeus on hylännyt Ilmatar Hartola Oy:n valitukset.

Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisu Korkein hallinto-oikeus on kumonnut hallinto-oikeuden päätöksen siltä osin kuin se koskee tuulivoimalalle nro 2 rakennuslupaa. Tuulivoimalan nro 1 rakennusluvan osalta hallinto-oikeuden päätöstä ei muutettu.

Valittaja on vaatinut, että hallinto-oikeuden ja ympäristölautakunnan päätökset kumotaan, ja että rakennuslupahakemukset hylätään. Perusteluinaan valittaja on muun ohella esittänyt, että tuulivoimalalle nro 2 on myönnetty rakennuslupa vastoin suunnittelutarveratkaisussa määrättyä vähimmäisetäisyyttä, suunnittelutarveratkaisua varten laadittu melumallinnus on ympäristöhallinnon ohjeen 2/2014 vastainen, ja että yli 200 metriä korkeiden tuulivoimaloiden rakentaminen huomattavasti ympäristöään korkeammalle paikalle on MRL 136 ja 137 §:ien sekä Hartolan kunnan rakennusjärjestyksen vastaista.

Rakennusluvan hakija oli asian ollessa vireillä hallinto-oikeudessa toimittanut hallinto-oikeudelle muutetun asemapiirroksen, jossa rakennuslupahakemuksen kohteena olevan tuulivoimalan sijaintia oli muutettu rakennuslupapäätöksen yhteydessä hyväksytyyn asemapiirroksen verrattuna noin 50 metrillä.

Korkein hallinto-oikeus totesi, että hallintotuomioistuimen tehtävänä on rakennuslupapäätöksestä tehdyn hallintovalituksen johdosta tutkia kunnan rakennusvalvontaviranomaisen tekemän päätöksen lainmukaisuus. Vaikka hallintotuomioistuin voi hallintovalituksena tutkittavassa asiassa tietyin edellytyksin myös muuttaa kunnan rakennusvalvontaviranomaisen tekemän päätöksen sisältöä, rakennuksen sijainti on kuitenkin sellainen rakennusluvan keskeisiin myöntämisedellytyksiin liittyvä seikka, jota ei voida muuttaa arvioimatta rakennusluvan myöntämisedellytykset kokonaisuudessaan uudelleen. Koska tuulivoimalan rakennuslupapäätöksen yhteydessä hyväksytty sijainti oli rakennusluvan myöntämisen perusteena olleen suunnittelutarveratkaisun ehtojen vastainen, hallinto-oikeuden ja kunnan ympäristölautakunnan päätökset oli kumottava ja asia oli palautettava kunnan rakennusvalvontaviranomaiselle uudelleen käsiteltäväksi.

Asiasanat: rakennuslupa – suunnittelutarveratkaisu – melu – etäisyys – valitus hyväksytty

KORKEIN HALLINTO-OIKEUS 28.12.2017 6782

Valitus suunnittelutarveratkaisuista

Diaarinumero	760/1/17
Antopäivä	28.12.2017
Taltio	6782
Vireillöloaika	30 kuukautta
Asian aikaisempi käsittely	Lappeenrannan tekninen lautakunta on 24.6.2015 (§:t 198 ja 199) tekemillään päätöksillä myöntänyt TuuliSaimaa Oy:lle suunnittelutarveratkaisut tuulivoimaloille WTG K2 ja WTG K1 Lappeenrannassa.
Ratkaisu, johon haettu muutosta	Itä-Suomen hallinto-oikeus 16.1.2017 nro 17/0013/3
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus on kumonnut Lappeenrannan teknisen lautakunnan päätökset ja hylännyt TuuliSaimaa Oy:n suunnittelutarveratkaisuja koskevat hakemukset.
Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisu	Korkein hallinto-oikeus on tutkinut valituksen ja hylännyt sen.

Valittajat ovat vaatineet, että hallinto-oikeuden päätös kumotaan ja Lappeenrannan teknisen lautakunnan päätökset saatetaan voimaan. Valittajat ovat vedonneet siihen, että hallinto-oikeuden päätöksessä esitetyt perusteet sille, että suunnitellut tuulivoimalat aiheuttaisivat haittaa kaavoitukselle tai alueiden käytön muulle järjestämiselle, ovat virheellisiä.

Asiassa on ollut ratkaistavana ensisijaisesti kysymys siitä, onko hakemuksissa tarkoitettujen kahden tuulivoimalan rakentamista tarkoittavan hankkeen toteuttamisen edellytykset MRL:n kannalta voitu ratkaista suunnittelutarveasiana vai edellyttääkö hankkeen toteuttaminen kaavan laatimista.

Suunnitellut tuulivoimalat sijaitsevat melko lähellä olemassa olevia tuulivoimaloita. Tästä huolimatta hallinto-oikeus on katsonut, että hankkeen hyväksymisellä olisi voimaloiden koko huomioon ottaen varsin laajalla alueella suunnitteluvaihtoehtoja rajaava vaikutus alueen kaavoituksessa erityisesti tuulivoimaloiden sijoituessa melko lähelle olemassa olevaa ja vuonna 2011 osayleiskaavassa osoitettua suunniteltua asutusta. Kun otetaan huomioon rakentamisen luonteesta, hankkeen laajuudesta ja alueesta sekä sen ympäristön olosuhteista ja arvoista saatu selvitys kokonaisuudessaan, tapauskohtaisessa suunnittelutarveharkinnassa ei voida hallinto-oikeuden mukaan tässä tapauksessa saada sellaista riittävää selvitystä, jonka perusteella hanketta voitaisiin arvioida eri maankäyttötarpeiden yhteensovittamisen kannalta sekä asemakaavan tai tuulivoimalarakentamista koskevan osayleiskaavan erityisten sisältövaatimusten kannalta. Kaavallisen tarkastelun tarvetta arvioitaessa on lisäksi otettava huomioon kaavoitukseen liittyvät suunnittelutarveharkintaa laajemmat osallistumis- ja vuorovaikutusmahdollisuudet. Hakemuksiin suostuminen aiheuttaisi MRL 137.1 §:n 1 kohdassa tarkoitettua haittaa kaavoitukselle ja alueiden käytön muulle järjestämiselle. Oikeudellisia edellytyksiä hakemuksiin suostumiselle ei hallinto-oikeuden mukaan siten ole.

Kun otetaan huomioon hallinto-oikeuden päätöksen perustelut sekä korkeimmassa hallinto-oikeudessa esitetyt vaatimukset ja asiassa saatu selvitys, hallinto-oikeuden päätöksen muuttamiseen ei korkeimman hallinto-oikeuden mukaan ollut perusteita.

Asiasanat: suunnittelutarveratkaisu – valitus hylätty

KORKEIN HALLINTO-OIKEUS 28.12.2017 6783

Valitus rakennusluvista

Diaarinumero	761/1/17
Antopäivä	28.12.2017
Taltio	6783
Vireillöoloaika	28,5 kuukautta
Asian aikaisempi käsittely	Lappeenrannan rakennuslautakunta on 10.8.2015 (§:t 56 ja 57) tekemillään päätöksillä myöntänyt TuuliSaimaa Oy:lle rakennusluvut tuulivoimaloiden WTG K1 ja WTG K2 rakentamiseen.
Ratkaisu, johon haettu muutosta	Itä-Suomen hallinto-oikeus 16.1.2017 nro 17/0014/3
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus on kumonnut Lappeenrannan teknisen lautakunnan päätökset ja hylännyt valittajan suunnittelutarveratkaisuja koskevat hakemukset.
Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisu	Korkein hallinto-oikeus on tutkinut valituksen ja hylännyt sen.

Valittajat ovat vaatineet, että hallinto-oikeuden päätös kumotaan ja Lappeenrannan rakennuslautakunnan päätökset saatetaan voimaan. Valittajat ovat vedonneet siihen, että hallinto-oikeuden perustelut sekä suunnittelutarveratkaisuja että rakennuslupia koskevissa päätöksissä ovat virheelliset, eikä perusteita rakennuslupapäätösten kumoamiselle ole.

Hallinto-oikeus on katsonut, että kysymyksessä olevassa tuulivoimaloiden rakennushankkeessa on kysymys rakentamisesta, joka ympäristövaikutusten merkittävyyden vuoksi edellyttää tavanomaista lupamenettelyä laajempaa harkintaa alueella, jolla ei ole voimassa asemakaavaa. Rakentaminen edellyttää näin ollen, että MRL 137.1 §:n mainittujen rakennusluvun erityisten edellytysten olemassaolo on todettu. Koska kysymyksessä olevien kahden tuulivoimalan rakentamista koskevat Lappeenrannan teknisen lautakunnan päätökset, joilla valittajan suunnittelutarveratkaisuhakemukset oli hyväksytyt, on hallinto-oikeuden päätöksellä kumottu, tuulivoimaloille ei ole voitu myöntää rakennuslupia.

Korkein hallinto-oikeus on antamallaan toisella päätöksellä (6782/2017) hylännyt valittajan valituksen hallinto-oikeuden päätöksestä, jossa hallinto-oikeus oli kumonnut Lappeenrannan teknisen lautakunnan tekemät päätökset ja hylännyt valittajan suunnittelutarveratkaisuja koskevat hakemukset.

Kun otetaan huomioon hallinto-oikeuden päätöksen perustelut sekä korkeimmassa hallinto-oikeudessa esitetyt vaatimukset ja asiassa saatu selvitys, hallinto-oikeuden päätöksen muuttamiseen ei korkeimman hallinto-oikeuden mukaan ole perusteita.

Asiasanat: suunnittelutarveratkaisu – rakennuslupa – valitus hylätty

KORKEIN HALLINTO-OIKEUS 19.1.2018 138, 139 JA 140

Valitus osayleiskaavasta

Diaarinumero	154/1/17, 155/1/17 ja 156/1/17
Antopäivä	19.1.2018
Taltio	138, 139 ja 140
Vireillöoloaika	31,5 kuukautta
Asian aikaisempi käsittely	Lestijärven kunnanvaltuusto on 28.5.2015 (§ 17) tekemällään päätöksellä hyväksynyt Hittisennevan tuulivoimapuiston osayleiskaavan. Lestijärven kunnanvaltuusto on 28.5.2015 (§ 18) tekemällään päätöksellä hyväksynyt Iso Kortenevan tuulivoimapuiston osayleiskaavan. Lestijärven kunnanvaltuusto on 30.6.2015 (§ 29) tekemällään päätöksellä hyväksynyt Lestijärven tuulivoimapuiston Kosolankankaan tuulivoimaosayleiskaavan.
Ratkaisu, johon haettu muutosta	Vaasan hallinto-oikeus 12.12.2016 nro 16/0643/3 Vaasan hallinto-oikeus 12.12.2016 nro 16/0644/3 Vaasan hallinto-oikeus 12.12.2016 nro 16/0645/3
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus on hylännyt valitukset.
Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisu	Korkein hallinto-oikeus on tutkinut valitukset ja hylännyt ne.

Valittaja on vaatinut ensisijaisesti, että hallinto-oikeuden ja Lestijärven kunnanvaltuuston päätökset kumotaan ja asiat palautetaan kunnalle uudelleen valmisteltavaksi. Valittaja on vedonnut muun ohella siihen, ettei maisemavaikutuksia ole otettu riittävästi huomioon aluerajauksia tehtäessä.

Korkeimmassa hallinto-oikeudessa on ollut ratkaistavana erityisesti kysymys siitä, aiheutuuko osayleiskaavan mahdollistamien tuulivoimaloiden rakentamisesta Lestijärven maakunnallisesti arvokkaalle maisema-alueelle sellaisia haitallisia maisemavaikutuksia, joiden johdosta osayleiskaavaa olisi pidettävä maiseman huomioon ottamista koskevien MRL 39.2 §:n ja 77 b §:n osayleiskaavan sisältövaatimusten vastaisena.

Korkein hallinto-oikeus on katsonut, että osayleiskaavaa laadittaessa on kattavasti arvioitu tuulivoimaloiden rakentamisesta aiheutuvia maisemavaikutuksia ja maisemavaikutukset on huomioitu voimaloiden sijoituspaikkoja määriteltäessä. Haitallisia maisemavaikutuksia on lisäksi pyritty ehkäisemään voimaloiden maisemaan sopivuutta koskevilla kaavamääräyksillä. Maiseman vaalimista sekä tuulivoimaloiden maisemaan sopivuutta koskevat osayleiskaavan sisältövaatimukset on siten otettu kaavaa laadittaessa riittävässä määrin huomioon. Kun lisäksi otetaan huomioon kunnan harkintavalta osayleiskaavalle asetettujen erisuuntaisten sisältövaatimusten yhteensovittamisessa, kunnanvaltuuston päätöstä osayleiskaavan hyväksymisestä ei ole pidettävä valituksessa esitetyillä perusteilla kuntalain 90.2 §:ssä tarkoitetulla tavalla lainvastaisena.

Hallinto-oikeuden päätösten muuttamiseen ei korkeimman hallinto-oikeuden mukaan ole näin ollen perusteita.

Asiasanat: osayleiskaava – maisema – valitus hylätty

KORKEIN HALLINTO-OIKEUS 12.3.2018 1121

Valitus osayleiskaavasta

Diaarinumero	1187/1/17
Antopäivä	12.3.2018
Taltio	1121
Vireillöoloaika	27 kuukautta
Asian aikaisempi käsittely	Ypäjän kunnanvaltuusto on 17.12.2015 (§ 27) tekemällään päätöksellä hyväksynyt Tyrinselän tuulivoimaosayleiskaavan.
Ratkaisu, johon haettu muutosta	Hämeenlinnan hallinto-oikeus 17.2.2017 nro 17/0058/2
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus on tutkimiltaan osin hylännyt valituksen.
Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisu	Korkein hallinto-oikeus on tutkinut valituksen ja hylännyt sen.

Valittajat ovat vaatineet, että hallinto-oikeuden ja kunnanvaltuuston päätökset kumotaan tuulivoimalan numero 4 osalta tai voimalan numero 4 ohjeellista sijoituspaikkaa siirretään vähintään kahden kilometrin etäisyydelle asutuksesta. Valittajat ovat muun ohella vedonneet siihen, että voimalan etäisyys asutukseen nähden on liian vähäinen johtuen voimalasta aiheutuvista haittavaikutuksista elinympäristöön.

Hallinto-oikeus on katsonut, että tuulivoimaloiden sijoittamista koskeissa säännöksissä tai viranomaisten antamissa ohjeissa ja määräyksissä ei ole mainintaa valituksissa mainitusta kahden kilometrin suojaetäisyydestä tai muistakaan metrimääräisistä suojaetäisyyksistä lähimpiin häiriintyviin kohteisiin. Suoritettujen melumallinnusten perusteella ohjearvot eivät ylity kaavan vaikutusalueella sijaitsevien asuinrakennusten kohdalla. Mallinnukset ovat kuitenkin aina suuntaantavia ja ne voivat olla myös sillä tavoin puutteellisia, ettei suoritettu mallinnus täysin vastaa hankkeen toteuttamisen jälkeen suoritettavien melumittausten mukaisia melutasoja. Hallinto-oikeus on todennut, että ympäristöministeriön ohjeen mukainen melutason ohjearvon ylittyminenäkään ei välittömästi merkitse sitä, että kaava olisi tällä perusteella lainvastainen. Asiassa on otettava huomioon myös se, että melutason ohjearvot ovat ainoastaan suositusluonteisia ja että uudemman, valtioneuvoston asetuksen 1107/2015 mukaiset ohjearvot ovat korkeammat.

Hallinto-oikeuden mukaan tuulivoimalat eivät rajoita liikumista alueella muuta kuin aivan voimaloiden välittömässä läheisyydessä. Hallinto-oikeus ei voi kumota valtuuston hyväksymää lainmukaista kaavaa sillä perusteella, että toisenlainen kaavaratkaisu olisi valittajien käsityksen mukaan tarkoituksenmukaisempi. Kaava on näin ollen toteutettavissa siten, että se valituksenalaisilta osin täyttää terveellistä ja turvallista elinympäristöä koskevat MRL:n sisältövaatimukset. Kaava ei aiheuta maanomistajille kohtuutonta haittaa, eikä kunnanvaltuuston päätös ole hallinto-oikeuden mukaan valituksessa esitetyillä perusteilla lainvastainen.

Kun otetaan huomioon hallinto-oikeuden päätöksen perustelut sekä korkeimmassa hallinto-oikeudessa esitetyt vaatimukset ja asiassa saatu selvitys, hallinto-oikeuden päätöksen muuttamiseen ei korkeimman hallinto-oikeuden mukaan ole perusteita.

Asiasanat: osayleiskaava – 2 kilometrin etäisyys – melu – valitus hylätty

KORKEIN HALLINTO-OIKEUS 13.3.2018 1130

Valitus osayleiskaavasta

Diaarinumero	3074/1/17
Antopäivä	13.3.2018
Taltio	1130
Vireillöoloaika	23,5 kuukautta
Asian aikaisempi käsittely	Siikajoen kunnanvaltuusto on 30.3.2016 (§ 38) tekemällään päätöksellä hyväksynyt Mastokankaan tuulivoimaosayleiskaavan Siikajoen kunnan osalta.
Ratkaisu, johon haettu muutosta	Pohjois-Suomen hallinto-oikeus 19.5.2017 nro 17/0133/1
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus on hylännyt valituksen.
Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisu	Korkein hallinto-oikeus on tutkimiltaan osin hylännyt valituksen.

Valittajat ovat vaatineet, että hallinto-oikeuden ja kunnanvaltuuston päätökset kumotaan. Valittajat ovat muun ohella vedonneet siihen, että osayleiskaavaa varten tehdyt selvitykset ovat puutteellisia, sillä kaavan laadinnassa ei ole huomioitu tuulivoimaloista aiheutuvia maisema- ja muita häiriövaikutuksia.

Hallinto-oikeus on katsonut, että tuulivoimaosayleiskaavojen alueella ja niiden välittömässä läheisyydessä ei ole voimassa yksityiskohtaisia kaavoja, joissa olisi osoitettu alueita rakentamiseen. Alueet ovat tällä hetkellä pääosin metsätalouksikäytössä, eikä maanomistajalla ole ehdotonta oikeutta saada käyttää omistamaansa maa-alueita rakentamiseen. Mastokankaan tuulivoimapuiston osayleiskaavat eivät estä alueiden käyttämistä nykykäyttöä vastaavasti edelleen pääosin metsätalouksialueena. Vähintään noin kahden kilometrin etäisyydellä tuulivoimaloista sijaitseville valittajien omistamille asualueille kiinteistöille ei selvitysten perusteella ulotu sellaisia kiinteistön käyttöä rajoittavia vaikutuksia, että niistä voitaisiin katsoa aiheutuvan MRL 39.4 §:ssä tarkoitettua kohtuutonta haittaa. Pelkästään sitä, että voimalat näkyvät valittajien kiinteistöille, tai sitä, että voimaloiden maisema- ja meluvaikutukset yleisemminkin voivat vaikuttaa kiinteistöjen arvoon tuulivoimapuiston ulkopuolisella alueella, ei voida pitää MRL 39.4 §:ssä tarkoitettuna kohtuuttomana haittana tai Suomen perustuslaissa säädetyn omaisuuden suojan loukkauksena. Hallinto-oikeuden mukaan tuulivoimaosayleiskaavat ovat toteutettavissa siten, että ne valituksenalaisilta osin täyttävät terveellistä, turvallista ja viihtyisää elinympäristöä, maiseman ja luonnonarvojen vaalimista sekä ympäristöhaittojen vähentämistä koskevat sisältövaatimukset.

Kun otetaan huomioon osayleiskaavassa osoitettujen tuulivoimaloiden alueiden etäisyys lähimmistä asuinkiinteistöistä, kaavamääräys tuulivoimalan melu- ja välkevaikutuksia koskevan selvityksen esittämisestä rakennuslupaa haattaessa, hallinto-oikeuden päätöksen perustelut sekä korkeimmassa hallinto-oikeudessa esitetyt vaatimukset ja asiassa saatu selvitys, hallinto-oikeuden päätöksen lopputuloksen muuttamiseen ei korkeimman hallinto-oikeuden mukaan ole perusteita.

Asiasanat: osayleiskaava – selvitykset – maisema – kohtuuton haitta – valitus hylätty

KORKEIN HALLINTO-OIKEUS 4.4.2018 1521

Valitus osayleiskaavasta

Diaarinumero	969/1/17
Antopäivä	4.4.2018
Taltio	1521
Vireillöoloaika	33,5 kuukautta
Asian aikaisempi käsittely	Vöyrin kunnanvaltuusto on 15.6.2015 (§ 59) tekemällään päätöksellä hyväksynyt Sandbackan tuulivoimapuiston osayleiskaavan.
Ratkaisu, johon haettu muutosta	Vaasan hallinto-oikeus 1.2.2017 nro 17/0048/3
Hallinto-oikeuden ratkaisu	Hallinto-oikeus on hylännyt valituksen.
Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisu	Korkein hallinto-oikeus on tutkimiltaan osin hylännyt valituksen.

Valittajat ovat vaatineet, että hallinto-oikeuden ja kunnanvaltuuston päätökset kumotaan. Valittajat ovat muun ohella vedonneet siihen, että tuulivoimapuistoa koskevat meluselvitykset ovat olleet puutteellisia.

Sandbackan tuulivoimapuiston 14 voimalan meluvaikutuksia arvioivaan meluraporttiin sisältyvän melumallinnuksen mukaan muutoksenhakijoiden valituksessa tarkoitettulla kiinteistöllä olevat loma-asuinrakennukset sijaitsevat ohjearvojen alapuolelle jäävällä 35 dB(A) melualueella noin 1400 metrin etäisyydellä lähimmästä tuulivoimalan ohjeellisesta sijoituspaikasta.

Hallinto-oikeus on katsonut, että tuulivoimapuiston meluvaikutuksia muutoksenhakijoiden kiinteistölle arvioitaessa on otettava huomioon kiinteistön sijainti liikenteellisesti vilkkaan valtatie 8 välittömässä läheisyydessä. Kun lisäksi otetaan huomioon kiinteistön etäisyys lähimmistä suunnitelluista tuulivoimaloista ja melumallinnuksen tulos, ei tuulivoimaloiden arvioidun melun voida arvioida alentavan merkittävästi ympäristön viihtyisyyttä kiinteistöllä. Osayleiskaavan arvioidut vaikutukset eivät hallinto-oikeuden mukaan rajoita muutoksenhakijoiden kiinteistön käyttöä sen nykyiseen tarkoitukseen eikä osayleiskaava aiheuta heille MRL 39.4 §:ssä tarkoitettua kohtuutonta haittaa.

Kun otetaan huomioon hallinto-oikeuden päätöksen perustelut sekä korkeimmassa hallinto-oikeudessa esitetyt vaatimukset ja asiassa saatu selvitys, hallinto-oikeuden päätöksen lopputuloksen muuttamiseen ei korkeimman hallinto-oikeuden mukaan ole perusteita.

Asiasanat: osayleiskaava – melu – etäisyys – kohtuuton haitta – valitus hylätty